

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Čtyřleté gymnázium
Osmileté gymnázium (vyšší)**

*Dobré vzdělání dokáže změnit život, výborné
vzdělání dokáže změnit svět!*

Obsah

1	Identifikační údaje školy	5
2	Charakteristika školy	7
2.1	Velikost školy	7
2.2	Umístění školy	7
2.3	Charakteristika žáků	7
2.4	Podmínky a vybavení školy	7
2.4.1	Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí	7
2.4.2	Zdravé klima vzájemných vztahů	8
2.5	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5.1	Důraz na vlastní profesní rozvoj	8
2.5.2	Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy	8
2.5.3	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	8
2.5.4	Spolupráce pedagogů - podpora a zpětná vazba	9
2.5.5	Naplňování potřeb pedagogů	9
2.6	Dlouhodobé projekty	9
2.7	Mezinárodní spolupráce	10
2.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	10
2.9	Spolupráce s dalšími institucemi	11
3	Charakteristika ŠVP	12
3.1	Zaměření školy a humanitní studijní větve	12
3.1.1	Motivace k dobrým výsledkům a projevům	12
3.1.2	Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků	12
3.1.3	Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání	12
3.1.4	Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků	12
3.1.5	Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka	12
3.1.6	Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií	12
3.2	Profil absolventa	13
3.3	Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky	13
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.5.1	Rovné příležitosti ke vzdělávání	20
3.6	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	21
3.7	Začlenění průřezových témat	21
4	Učební plán všeobecné větve studia	24
4.1	Celkové dotace – přehled	24
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	25
4.2	Přehled využití týdnů	27
5	Učební osnovy	29
5.1	Český jazyk a literatura	29
5.2	Anglický jazyk	47

5.3 Další cizí jazyk	63
5.3.1 Německý jazyk	63
5.3.2 Francouzský jazyk 1	73
5.3.2 Francouzský jazyk 2	81
5.3.3 Španělský jazyk 1	87
5.3.4 Španělský jazyk 2	97
5.4 Matematika	105
5.5 Fyzika	114
5.6 Chemie	123
5.7 Biologie	136
5.8 Zeměpis	147
5.9 Základy společenských věd	164
5.10 Dějepis	173
5.11 Estetická výchova	189
5.11.1 Hudební výchova	189
5.11.2 Výtvarná výchova	195
5.12 Tělesná výchova	201
5.12.1 Zdravotní tělesná výchova	214
5.13 Informatika	217
5.14 Volitelný seminář 1	223
5.14.1 Seminář z anglického jazyka 1	223
5.14.2 Zeměpis v anglickém jazyce	226
5.14.3 Konverzace ve španělském jazyce 1	231
5.14.4 Matematický seminář 1	238
5.14.5 Biologický seminář 1	240
5.14.6 Chemický seminář 1	243
5.14.7 Programování a robotika 1	246
5.14.8 Fyzikální seminář	249
5.14.9 Společenskovědní seminář	251
5.14.10 Dějiny umění	255
5.15 Volitelný seminář 2	258
5.15.1 Realie anglicky mluvících zemí	258
5.15.2 Cvičení z matematiky	262
5.15.3 Biologický seminář 2	264
5.15.4 Chemický seminář 2	266
5.15.5 Dějepisný seminář	268
5.15.6 Matematický seminář 2	272
5.15.7 Zeměpisný seminář	273
5.15.8 Komunikace a mediální výchova	274
5.15.9 Seminář z psychologie	276
5.15.10 Seminář z práva	277
5.15.11 Programování a robotika 2	278

5.15.12 Počítačové 3D modelování	280
5.15.13 Fyzikální seminář	282
5.16 Volitelný předmět.....	286
5.16.1 Základy společenských věd 1.....	286
5.16.2 Fyzika 1	289
5.16.3 Biologie 1	291
5.16.4 Chemie 1.....	293
5.16.5 Dějepis 1	296
5.16.6 Zeměpis 1	300
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	307
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	307
6.1.1 Způsoby hodnocení	307
6.1.2 Kritéria hodnocení.....	307
6.2 Autoevaluace školy.....	309
6.2.1 Oblasti autoevaluace	309
6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace	313
6.2.3 Nástroje autoevaluace	313
6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	313

1 Identifikační údaje školy

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Čtyřleté gymnázium; Osmileté gymnázium (vyšší stupeň)

MOTIVAČNÍ NÁZEV: *Dobré vzdělání dokáže změnit život, výborné vzdělání dokáže změnit svět!*

1.2 Vzdělávací program

Vzdělávací program: 79-41-K/41 Gymnázium

79-41-K/81 Gymnázium – osmileté (vyšší stupeň)

Forma: Denní

1.3 Předkladatel

NÁZEV ŠKOLY: Gymnázium Děčín, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Komenského nám. 340/4, Děčín I-Děčín, Děčín, 40502

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lenka Holubcová

KONTAKT: e-mail: info@gymnaziumdc.cz, web: www.gymnaziumdc.cz

IČ: 47274620

RED-IZO: 600010198

1.4 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Ústecký kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 3118, 40002 Ústí nad Labem

KONTAKTY: tel.: 475657222

1.5 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2025

.....

ředitelka školy
Mgr. Lenka Holubcová

.....

Razítko školy

SCHVÁLENO ŠKOLSKOU RADOU: X. X. 2025

.....

předsedkyně školské rady
MUDr. Eva Klabanová

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola má kapacitu 560 žáků, proto se řadí mezi velké školy.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru Děčína, na Komenského náměstí. V této lokalitě je koncentrováno více dalších škol. Od hlavní silnice jsou odděleny blokem budov.

Gymnázium Děčín svou aktivitou přispívá ke změně prostoru Komenského náměstí, usiluje o jeho lepší funkčnost a zatraktivnění.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Do školy chodí pěšky, případně pro přepravu do školy používají veřejnou hromadnou dopravu.

Školu navštěvuje 0–5 % žáků cizích státních příslušníků.

Škola má zkušenosti s integrací žáků s tělesným hendikepem i dalšími typy hendikepů. Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. V případě potřeby vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevuje vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Gymnázium Děčín je úplná škola. Vyučování probíhá v českém jazyce. Škola sídlí v jedné budově, ve venkovním areálu se nachází hřiště. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m). Bezbariérový přístup je zajištěn po celém areálu. Pro trávení volného času je k dispozici hřiště, knihovna a sedací koutky v různých prostorách budovy. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, ICT, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.

Poskytujeme žákům možnost pro připojení k internetu využít pracovních stanic, specializované učebny, pracovní stanice ve společných prostorách školy, pracovní stanice ve třídách, bezdrátové připojení v celé škole.

V uplynulém období škola prošla rozsáhlými rekonstrukčními pracemi, jejichž cílem je zlepšení estetické i funkční kvality vzdělávacího prostředí. Byla provedena výměna oken a oprava střechy, modernizovány byly také internetové rozvody v celé budově. Došlo ke kompletní výměně počítačového vybavení ve dvou IT učebnách a ve všech třídách byly nahrazeny učitelské počítače. V současnosti připravujeme rekonstrukci další IT učebny a vznik nové digitálně vybavené jazykové učebny. V minulém školním roce byla uvedena do provozu moderní laboratoř fyziky, v některých učebnách byl vyměněn nábytek a byly vylepšeny relaxační koutky pro žáky. Tyto změny přispívají k vytvoření inspirativního, bezpečného a technologicky vybaveného prostředí pro výuku i odpočinek.

Škola v oblastech protidrogová prevence a sexuální výchovy úzce spolupracuje s externími specialisty. V oblasti hygieny škola zajišťuje: pracovní a odpočinkový režim žáků, režim vyučování s ohledem na hygienu, prostředí učeben a ostatních prostor školy a ochranu žáků před úrazy.

2.4.1 Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí

Škola má vypracovaný krizový plán, školní preventivní program. V průběhu roku škola realizuje řadu besed k prevenci všech forem rizikového chování pro žáky i pro pedagogy. Učitelé mají za úkol průběžně sledovat případné signály všech forem rizikového chování a ve spolupráci s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy bez odkladu řešit tyto vzniklé situace. S rodiči škola sdílí systém zpětné vazby pro

případ rizikového chování prostřednictvím třídních učitelů. I v dalších letech bude realizovat besedy k prevenci všech rizikových forem chování.

Výchovná poradkyně pravidelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Od školního roku 2023/2024 škola spolupracuje s psychologkou, která je v letošním školním roce dva k dispozici žákům, rodičům a učitelům prezenčně vždy jeden den v týdnu a online kdykoliv. Učitelé absolvují každé tři roky školení první pomoci.

2.4.2 Zdravé klima vzájemných vztahů

Vedení školy aktivně vytváří podmínky pro pozitivní klima, které podporuje učení každého žáka. Škola má etický kodex shrnující parametry chování členů školní komunity. V současné době finalizujeme obsah školní vize, na jehož vzniku se podílejí pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy ve spolupráci s žáky.

Velmi důležité je pro nás i vlastní prostředí školy – čistota a estetická úprava vnitřních prostor. Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 dostali žáci možnost vymalovat v každé třídě jednu stěnu. Vznikly velmi originální obrazy, které osvěžily jednotlivé třídy. Budeme pokračovat ve výzdobě školy. V letech 2022–2024 chceme, aby žáci vymalovali odborné učebny obrazy typickými pro danou učebnu.

V patrech jsou umístěny relaxační zóny, které slouží k odpočinku a společnému setkávání žáků. Na toalety a do všech tříd jsme umístili papírové ručníky.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 50 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupců. Od loňského školního roku na škole pracuje speciální pedagožka a asistentka pedagoga.

Provoz školy zajišťovalo 8 zaměstnanců (účetní, na poloviční úvazek mzdová účetní, asistentka ředitelky, školník a 4 uklízečky).

Škola je otevřena pro studenty z pedagogických fakult. Řada studentů u nás absolvuje souvislou pedagogickou praxi. Díky tomu máme možnost tyto studenty vytipovat a budeme je oslovovat s nabídkou zaměstnání. Vrací se k nám naši absolventi.

2.5.1 Důraz na vlastní profesní rozvoj

Ředitelka školy se pravidelně účastní setkání AŘG, kde se setkává s kolegy z gymnázií z celé republiky. Pravidelně spolupracuje s řediteli gymnázií v Ústeckém kraji. Ředitelka školy spolupracuje s ČŠI – zúčastnila se v letech 2021–2022 vzdělávacího programu pro ředitele škol. V loňském roce vedení školy úspěšně zakončilo studium v programu Ředitel Naživo. V letošním roce je škola zapojena do programu JOB kurz, který si klade za cíl je rozvíjet propojování škol v rámci regionu, pomáhat školám se od sebe vzájemně učit a budovat kapacity pedagogických lídrů, kteří modelují dobrou praxi a inspirují tím ostatní.

2.5.2 Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy

Vedení školy aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy. Ředitelka školy a oba zástupkyně pro pedagogický proces navštěvují pravidelně podle rozpisu hodiny pedagogů. Po návštěvě probíhá vždy rozbor sledované hodiny.

Zároveň probíhají vzájemné hospitace mezi pedagogy nejen v rámci jedné aprobace, ale napříč všemi třídami. Každý pedagog navštíví za pololetí 2 hodiny dle svého výběru.

2.5.3 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznámenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, která je opřena o vědecké poznatky.

V uplynulých letech jsme pro vzdělávání pedagogů využívali dotační program MŠMT – Šablony I, Šablony II a JAK.

V rámci programu Erasmus Plus KA1 projekt Be In, předtím ještě B2 Support – vzdělávali se angličtináři, a i několik učitelů "nejazykářů" v anglickém jazyce. Angličtináři přes návštěvy evropských škol v 6 zemích navrhli inovace pro náš kontext v rámci diskuse celého pedagogického sboru, z nichž vzešly změny zmíněné výše v tomto dokumentu – triády, flexibilní nábytek, změna sborovny a požadavek dalšího vzdělání pro zapojení výuky do well-being / aktivního a autonomního učení/ environmentálního a jiného. Na což jsme i zareagovali sepsáním žádosti o Akreditaci v projektu Erasmus, kterou jsme úspěšně získali.

2.5.4 Spolupráce pedagogů - podpora a zpětná vazba

V současné době pracuje na škole 8 předmětových komisí. 1. cizí jazyky, 2. český jazyk, 3. dějepis, 4. matematika, fyzika a informatika, 5. chemie, biologie, 6. estetická výchova, 7. zeměpis, základy společenských věd, 8. tělesná výchova. V rámci těchto komisí se pedagogové setkávají a předávají zkušenosti, připravují výuku a různé akce. Předsedové komisí se jednou za 14 dní pravidelně setkávají.

Učitel sdílí své nápady, zkušenosti prostřednictvím vzájemných hospitací v hodinách. Důležitá je oboustranná zpětná vazba.

Několik učitelů vyučuje v tandemu pod IKAP projektem.

2.5.5 Naplňování potřeb pedagogů, podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a podpora začínajícím pedagogům

Podporujeme začínající učitele. Každý začínající učitel má přiděleného zavádějícího učitele. Využíváme příruček vytvořených NPI.

Podporujeme celoživotní vzdělávání učitelů. Jsme si vědomi toho, že součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznamenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, které je opřeno o vědecké poznatky. Nabízíme učitelům možnost se vzdělávat na kurzech např. přes Šablony nebo se někteří vzdělávali v projektech KA1 Erasmus Plus. Plánujeme rozšířit nabídku možností vyjíždět na kurzy v ČR, v Evropě nebo studovat online.

Jsme zapojení do JOB – kurzu pedagogické podpory, který si klade za cíl rozšířit sdílení a spolupráci pedagogů regionálních škol.

Jeden z pedagogů je organizátorem projektu šířícího povdomí o Ai a jeho možnostech využití ve školním prostředí.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola udržuje a rozvíjí celou řadu dlouhodobých projektů různých zaměření:

1. Pořádáme exkurze do mnoha evropských destinací, například do Německa (Berlín, Drážďany), Rakouska (Vídeň) a Velké Británie.
2. S partnerskými školami (Francii, Itálie, Španělsko) organizujeme výměnné pobyty žáků.
3. Se žáky 3. ročníku a septimy pravidelně navštěvujeme divadelní představení v anglickém jazyce.
4. Každoročně připravujeme vánoční a jarní koncert Pěveckého sboru Gymnázia Děčín.
5. Během celého školního roku probíhá Minimální program primární prevence (spolupráce s K-centrem Děčín, PPP Děčín, s odbornými lékaři, přednášky a besedy pro žáky, spolupráce s organizacemi zajišťujícími veřejné sbírky apod.).
6. Pro žáky 3. ročníku zajišťujeme Kariérní den.
7. Organizujeme sportovní kurzy s nabídkou různých aktivit (lyžování, vodní turistika, plavání, sportovní hry aj.) v tuzemsku i v zahraničí (Rakousko, Švýcarsko).
8. V Divadelním a hudebním klubu nabízíme návštěvu divadelních představení a koncertů v děčínském divadle. Při škole působí dva pěvecké sbory, které jsou zvány na zahajování významných akcí ve městě, pořádají samostatné koncerty a zúčastňují se národních i mezinárodních přehlídek.
9. Učitelé jednotlivých předmětů připravují pro žáky bohatou nabídku pravidelně se opakujících přednášek, besed, exkurzí, kulturních a výchovně vzdělávacích akcí. Ve škole funguje divadelní klub a školní kapela.
10. Každoročně pořádáme projektový den maturantů. Téma projektových dnů vždy řeší problém totality a demokracie.
11. Pro žáky nižšího gymnázia pořádáme Zdravotní den.

2.7 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje s partnerskými školami, realizuje společné projekty se zahraničním subjektem a sportovní pobyty, studijní a výměnné pobyty.

1. Chceme pokračovat v dlouholeté spolupráci s Lyceem v Nantes – týdenních výměnných pobytech žáků, kteří bydlí v hostitelských rodinách.
2. Rozvíjíme spolupráci na výměnných pobytech se školami v Itálii a Španělsku.
3. V rámci předmětů německý a anglický jazyk organizujeme pravidelné zájezdy žáků do Berlína, Vídně a Spojeného království, Skotska nebo Irska.
4. Máme zkušenosti s programem Evropské Komise Erasmus Plus. V roce 2022 byly úspěšně ukončeny projekty Be In (KA1) a Off the Main Highlights (KA2), v nichž za vzděláním vyjeli individuálně učitelé a skupinově žáci.
5. Chceme pokračovat ve vzdělávání našich učitelů a žáků v Evropě, protože jim umožňují rozvoj dovedností pro profesní uplatnění i osobnostní přínos, dále také podporují jejich sounáležitost k evropskému prostoru a společenství.
6. Máme jednotlivé učitele, kteří spolupracovali se zahraničními učiteli na projektech nebo kurzech přes Erasmus (Itálie, Nizozemsko, Litva, Portugalsko, Mexiko a Kolumbie).
7. Učitelka Šárka Opatová, která na podzim 2021 absolvovala Fulbright TEA, má kontakty na další evropské učitele z mnoha zemí, např. Estonska.

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola má jasné nastavená efektivní pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy (školní řád, kontrolní řád, organizační řád, vnitřní řád knihovny, školní preventivní program, environmentální program, individuální studijní plány) v souladu s právními předpisy a koncepcí a strategií rozvoje školy. Pedagogové, rodiče i zřizovatel mají k těmto pravidlům a nastaveným mechanismům přístup.

Většinou se využívají webové stránky školy <https://www.gymnaziumdc.cz/>, informační systém Bakaláři pro rodiče, kteří dostávají informace od učitelů nebo i vedení.

Pro sdílení novinek a zpráv z akcí se používáme i:

Facebook školy <https://www.facebook.com/gymdcoficialni>
sociální síť Instagram https://www.instagram.com/gymnazium_dc/

Od loňského školního roku 2023/2024 jsou schůzky se zákonnými zástupci žáků realizovány formou individuálních konzultací s konkrétními pedagogy (v případě potřeby jsou přítomni i třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce případně vedení školy. Každý z pedagogů nabízí v konkrétním čase konzultační hodiny.

V prvních ročnících jsou v průběhu prvního pololetí organizovány tzv. triádní setkání třídního učitele, rodiče a žáka. Jejich cílem je na podkladě prvních studijních výsledků a srovnávacích testů prvních ročníků konzultovat potřeby, nadání, potenciál a případná rizika.

Na NG budou probíhat tripartitní setkání na konci školního roku (polovina května – červen). Náplní bude zhodnocení studijních výsledků jednotlivých žáků. Podkladem pro hodnocení budou portfolia vytvořená ve vybraných předmětech.

Chceme pokračovat v revitalizaci Komenského náměstí spolu s EOA a ZŠ Komenského. Tímto projektem jsme získali titul Světová škola. Na náměstí pořádáme happeningy, při kterých se setkávají žáci škol, rodiče i široká veřejnost. Organizovali jsme dětský den pro žáky mateřských škol.

Pořádáme tzv. vánoční odpoledne pro rodiče, které se stalo prostorem pro neformální setkání.

Spolupracujeme s našimi absolventy, jejichž zkušenosti zprostředkováváme studentům v rámci Kariérního dne a dalších tematických diskuzí či setkání.

2.9 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi: místní a regionální instituce, neziskové organizace, obec/město, sdružení rodičů a přátel školy, střední školy, školská rada, školské poradenské zařízení.

Konkrétně pak:

1. Škola spolupracuje v rámci města se středními školami – akce Studenti sobě, happeningy. Společně s ostatními středními školami jsme zorganizovali akci na pomoc Ukrajině.
2. Žáci gymnázia spolupracují s dobrovolnickým centrem Slunečnice.
3. Dále spolupráce pokračuje se SZŠ, která připravuje pro žáky nižšího gymnázia preventivní program – první pomoc, pro studentky 3. ročníků – prevenci rakoviny prsu.
4. Dále škola spolupracuje s NP – terénní exkurze pro pedagogy a se SOŠ a SOU 28. října v České Lípě – ekologická soutěž pro NG.
5. Spolupracujeme se ZŠ v Děčíně, v době uzavření všech škol v důsledku covidové pandemie naši studenti doučovali žáky ZŠ. V této aktivitě bychom rádi pokračovali i v dalších letech.
6. Budeme pokračovat v tradiční akci: Den otevřených dveří, kde mají žáci a rodiče možnost navštívit výuku na naší škole, je pro ně připraven program.
7. Spolupracujeme s občanským sdružením Čtvrtlístek – organizujeme celostátní recitační soutěž.
8. Spolupracujeme s Okresním soudem v Děčíně – návštěva soudního přelíčení.
9. Spolupracujeme se Společenským domem Střelnice – kurzy tance, plesy.
10. Spolupracujeme s DDM v Děčíně – zájmová činnost, soutěže.
11. Spolupracujeme s Městským divadlem – Studenti sobě, školní divadelní představení.
12. Spolupracujeme s AŠSK – sportovní činnosti.
13. Spolupracujeme s Člověkem v tísní – projekt Jeden svět na školách.
14. Spolupracujeme se sdružením Slunečnice – přednášky, dobrovolná činnost.
15. Získali jsme ocenění Světová škola, budeme v projektu pokračovat.
16. Spolupracujeme s Národním parkem České Švýcarsko – CHKO Labské pískovce – den v plenéru s ekology v rámci EOVS, soutěže.
17. Spolupracujeme se Zámekem Děčín – koncerty, průvodcovství, předávání maturitních vysvědčení.
18. Spolupracujeme s Městskou policií Děčín – zajištění výuky sebeobranu dívek ve 4. ročníku.
19. Spolupracujeme s neziskovou organizací Nevypust' duši – workshop pro první ročníky – prevence duševního zdraví.
20. Spolupracujeme s agenturou Odyssea – zajištění adaptačních kurzů prvních ročníků a primy.
21. Spolupracujeme s Kinem Sněžník – slevy pro žáky na vstupenky, které si mohou vyzvednout u nás v knihovně.
22. Spolupracujeme s Americkým Centrem / Fulbright komisí – přednášky pro studenty o studiu v USA. Měli jsme již dva asistenty z USA do výuky angličtiny.
23. Škola bude dále spolupracovat s řadou vysokých škol. Jsme páteřní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, úzce spolupracujeme s ČVUT v Děčíně, studenti UJEP v Ústí nad Labem a TU v Liberci uskutečňují na naší škole souvislou pedagogickou praxi.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy a humanitní studijní větve

Zaměření školy: všeobecné

Zaměření studijní větve: humanitní

3.1.1 Motivace k dobrým výsledkům a projevům sociálních a osobnostních kompetencí a občanských hodnot

Žáci školy se účastní mnoha vědomostních a dovednostních soutěží. Předsedové předmětových komisí dávají informace o úspěších žáků na webové stránky a do místních novin. Na konci roku jsou úspěšní žáci odměňováni pochvalou třídního učitele, ředitelky školy.

Každý rok se připravuje pro žáky 3. ročníků „Kariérní den“ ve spolupráci s děčínskými podniky, při kterém si mohou vyzkoušet mimo jiné pracovní pohovor na určitý obor. Na konci jsou vyhlášeni žáci, kteří jsou při pohovorech úspěšní a které by zaměstnavatelé přijali do svých podniků. Tuto tradici bychom rádi zachovali i pro další roky. Bude záležet na zájmu institucí.

3.1.2 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a aktivně pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání

Kariérní poradkyně pomáhá maturantům s výběrem vysokých škol, objednává pro ně program COMDI (v letošním roce ve spolupráci s ÚP v Děčíně), kde si pomocí testů mohou ověřit, jestli mají předpoklady úspěšně absolvovat školu, kterou si vybrali. Shromažďuje informace o přijetí na vysoké školy, vede si statistiku.

Pedagogové si již zvou do svých hodin naše absolventy na přednášky.

Velmi často studenti pedagogických fakult, naši absolventi, u nás vykonávají souvislou pedagogickou praxi.

3.1.3 Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

3.1.4 Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků

Učitelé nabízejí žákům aktivity, které posilují jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí, psychickou zdatnost a odolnost.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3.1.5 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáka

Někteří učitelé diferenciaci výuky používají, např. přes dělení žáků do skupin či zadáváním úkolů různém obtížnosti nebo dobrovolných úkolů.

3.1.6 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů

Pedagogové usilují o co nejpestřejší metody výuky (individuální práce žáka, spolupráce žáků v menších skupinách, společná – frontální práce celé třídy), vytvářejí pozitivní třídní klima podporující učení. Výuka musí být srozumitelná a organizačně zvládnutá.

3.2 Profil absolventa

Popis uplatnění absolventa v praxi:

Škola nabízí studium ve dvou vzdělávacích oborech – osmileté a čtyřleté studium. Vyšší stupeň osmiletého studia a čtyřleté studium se shodují, oba se vyznačují následující charakteristikou.

- Cílem je kvalitní příprava žáků pro studium na vysokých školách všech směrů.
- Všeobecně koncipovaný základ (žáci absolvují povinně všeobecně vzdělávací základ první tři roky studia) umožňuje žákům volit pro další studium školu z nejširší nabídky univerzitního i technického vzdělávání.
- Výrazná profilace žáků dle jejich zaměření je zajištěna bohatou nabídkou volitelných předmětů ve 3., zvláště pak ve 4. ročníku VG.
- Kvalitní jazyková výuka (žáci mají během studia možnost složit mezinárodně uznávanou zkoušku z cizího jazyka) poskytuje žákům naší školy solidní jazykové vybavení potřebné pro další studium doma či v zahraničí.
- Žáci během studia získají dovednosti, které jsou předpokladem úspěšného studia a potřebné ve všech profesích (studijní návyky, práce s informacemi, s různými zdroji informací, dovednost komunikace, prezentace, týmové práce apod.)
-

3.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky

Obsah: jednotná přijímací zkouška

Forma přijímacího řízení: písemná přijímací zkouška

Aktuální informace k přijímacímu řízení a kritéria pro přijetí jsou dostupné na webu školy v sekci [přijímací řízení](#).

Organizace maturitní zkoušky:

Veškeré informace k organizaci maturitní zkoušky jsou v daných termínech aktualizovány na www.gymnaziumdc.cz

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů (učebnice, slovníky, časopisy, grafy a tabulky, experimenty, exkurze, besedy, aktuální výstavy apod.) a učíme je s nimi pracovat. Tím rozvíjíme nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti vyhodnocovat a zobecňovat získané údaje, rozlišovat podstatné od nepodstatného, uvádět věci do souvislostí, propojovat informace z různých vědních oborů do širších celků, a tím získávat komplexnější pohled na svět. • Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě. • Podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, hádanek, experimentů apod. • Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. • Při řešení úkolů vedeme žáky k plánování jejich činnosti. • Vedeme žáky k pochopení významu a přesnému používání odborného názvosloví. • Oceňujeme snahu, vytrvalost, přesnost. • S případnou chybou pracujeme jako s pozitivním faktorem – poznanou chybu chápeme jako krok ke zlepšení. • Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních výkonů i výkonů spolužáků. • Zadáváním referátů, projektových úkolů a dalších prací rozvíjíme u žáků schopnost samostudia i jejich tvořivost. • Učíme žáky pracovat s moderní digitální technikou. • Podporujeme ochotu žáků, věnovat se dalšímu vzdělávání formou soutěží a olympiád. • Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili nutnost celoživotního vzdělávání v dnešním světě.

Kompetence k řešení problémů	• Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešením sami. • Vybízíme žáky k tomu, aby sami kladli otázky k určitému problému. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů. • Podporujeme při řešení problému týmovou spolupráci. • Podporujeme při řešení problému využívání moderní techniky (např. při počítačových prezentacích žáků). • Využíváme vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové úkoly, kooperační učení apod.). • Předkládáme žákům problémy vázané nejen na učební látku, ale i na každodenní život. • V rámci laboratorních prací učíme žáky metodou experimentu aplikovat teoretické poznatky v praxi a řešit problémy. • Používáme názorných pomůcek a demonstračních technik k ověřování teoretických poznatků. • Podněcujeme žáky k odhadu výsledku, logickému myšlení a úsudku. • Motivujeme žáky netradičními úlohami a soutěžemi, necháváme jim prostor pro nápad. Oceňujeme více způsobů řešení i originální způsob řešení. • Vedeme žáky k tomu, aby ověřené postupy, poznatky a závěry dále využívali (algoritmy řešení). • Zařazujeme problémové úlohy do našich testů a využíváme tyto úlohy i z jiných dostupných testů. • Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách a následcích různých situací. • Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor na daný problém. • Při řešení problému vyžadujeme vhodnou argumentaci. • Vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit neúspěchem a dovedli problém do zdárného konce. • Umožňujeme žákům podílet se na přípravě a organizaci různých akcí pořádaných školou (sportovní akce, projekty aj.).
--	--

Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • Učíme žáky vyjadřovat se přesně, výstižně, jednoznačně a srozumitelně. Na hodinách vyžadujeme a sami užíváme kultivované a věcné vyjadřování. • Vedeme žáky k osvojení správného odborného názvosloví, značek a symbolů tak, aby porozuměli odbornému textu i obrazovému materiálu. Pracujeme s tabulkami, grafy, diagramy apod. • Při výuce cizích jazyků používáme rozhovory, scénky, dramatizaci, zařazujeme psaní dopisů a e-mailů. • Umožňujeme žákům komunikaci s cizojazyčnými rodilými mluvčími, a to v rámci výměnných nebo poznávacích zájezdů, divadelních představení, internetových projektů apod. • Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků zařazováním diskuzí, referátů, projektových prací apod. • Vedeme žáky k posuzování názorů odlišných od jejich vlastních. • Otevřenou diskuzí učíme žáky dovednosti argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor. • Nabízíme žákům ve výuce dostatek příležitostí naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve dvojicích nebo ve skupině, a tím je učíme týmové práci. • Učíme žáky prezentovat své názory. Tak žáci získají zkušenosti při obhajobě svého názoru, při odpovídání na otázky a při veřejném vystupování. • Zapojujeme žáky do různých soutěží, turnajů, besed a projektů a podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků. • Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderní technikou (počítače, internet, interaktivní tabule...) nejen na hodinách IVT, ale ve všech vyučovacích předmětech. • U písemných prací hodnotíme i jejich estetickou stránku. • Učíme žáky asertivnímu chování a vedeme je k empatii (součástí komunikace je i schopnost vcítění se do nálady a postojů druhého).
--	---

Kompetence sociální a personální	• Vedeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti za splněné úkoly. Zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost a spoluzodpovědnost za výsledek) a jejich dodržování samotnými žáky. • Učíme žáky kriticky hodnotit práci celého týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu. • Vedeme žáky k sebehodnocení a společně hodnotíme výkony skupiny a třídy. • Vytváříme dostatečný prostor pro diskuzi a učíme žáky pravidlům diskuze – žáci prezentují své názory, naslouchají názorům ostatních a respektují je. • Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků. • Pomáháme žákům poznávat sami sebe, znát své vlastní přednosti i nedostatky. • Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky přístudiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. • Prostřednictvím různých aktivit upevňujeme dobré mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerantní chování a vzájemnou pomoc (soutěže, hry, projekty, výlety, exkurze, lyžařské a sportovní kurzy, seznamovací pobyt žáků primy, mezinárodní projekty ...). • Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě a v případě problému spolupracujeme s výchovnou poradkyní a psychologem. • Důsledně vyžadujeme dodržování společně • dohodnutých pravidel chování. • Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu • s ohledem na jeho individuální schopnosti. • Přistupujeme individuálně i k talentovaným žákům a k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při odhalování a řešení vývojových poruch učení spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou. • Vedeme žáky k respektování rozdílnosti příslušníků různých ras, národů, náboženství apod. Využíváme přitom zkušeností žáků jiných národností. • Klademe důraz na takt k lidem jakoli handicapovaným. • Podporujeme schopnost a ochotu pomáhat ostatním.
---	---

Kompetence občanská	• Vytváříme u žáků dostatek příležitostí k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany přírody, kulturních a duchovních hodnot a lidských práv (besedy, exkurze, charitativní a humanitární akce...). • Vedeme žáky ke znalostem a dodržování našich kulturních a historických tradic – zapojujeme je do kulturního dění ve škole, ve městě atd. zaměřených na sociální a ekologickou problematiku. • Reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění. • Klademe důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované a slušné chování k druhým lidem. • Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. • Důslednou a systematickou kontrolou úkolů vedeme žáky k odpovědnosti za včasné plnění a kvalitu odvedené práce. • Rozvíjíme u žáků schopnost obhájit vlastní postoj i schopnost přijmout fakta, příp. kritiku ostatních. • Podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků. • Respektováním osobností žáků dáváme příklad jednání s druhými lidmi. • Učíme žáky chápat principy občanského soužití, odmítat jakoukoli formu násilí, rozlišovat mezi demokracií a totalitou. • Učíme žáky chování v krizových nebo zdraví ohrožujících situacích. • Vedeme žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví a chránili ho. • Vedeme žáky k pocitu spoluzodpovědnosti za vývoj životního prostředí a k praktickému uplatňování správných zásad jeho ochrany (třídění odpadu ve škole apod.). • Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech. • Vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, samostatně se rozhodovali a neslídili po svých rozhodnutích. • Podporujeme činnost žákovské organizace na škole (Studentská rada).
-----------------------------------	---

Kompetence pracovní	• Vedeme žáky k tomu, aby chápali studium jako běžnou součást svých povinností. • Vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k zadaným úkolům a jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. • Vedeme žáky ke správným pracovním návykům při samostudiu i týmové práci. • Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků, zejména při práci v odborných učebnách a laboratořích a v hodinách tělesné výchovy. • V praktických činnostech učíme žáky pracovat s různými materiály, nástroji a vybavením, a tím rozvíjíme jejich jemnou motoriku. • Učíme žáky správně používat různé modely, přístroje a jiné pomůcky. • Zabezpečujeme studijní materiály a zdroje žákům v dostatečném množství. • Rozvíjíme u žáků dovednost dorozumět se alespoň na základní úrovni dvěma cizími jazyky. Tuto dovednost chápeme jako jeden z předpokladů probudoucí úspěšné začlenění žáků do pracovního procesu a do moderní společnosti. • Ze stejného důvodu učíme žáky pracovat s počítačem a další moderní technikou a využíváme počítačové programy, které má škola k dispozici. • Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém a zdravém prostředí. • Učíme žáky posuzovat pracovní činnosti také z hlediska ochrany životního prostředí a společenských hodnot. Vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané při studiu využili při rozhodování o svém budoucím vzdělání a profesním zaměření
-----------------------------------	---

Kompetence digitální	• Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. • Rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Poskytujeme prostor pro vytváření a upravování digitální obsahu, ke kombinacím různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Učíme je chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání. • Vyžadujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, chceme, aby jednal eticky.
-----------------------------	---

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevují vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním

- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při organizaci činností
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování časové dotace
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování forem i metod výuky
- reflektuje potřeby žáků
- spolupracuje s odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními
- zajišťuje učební pomůcky

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Výchovná poradkyně připravuje ISP pro mimořádně nadané žáky – zatím především pro vrcholové sportovce.

Od letošního školního roku na škole působí tzv. koordinátor nadaných žáků, který průběžně komunikuje jejich potřeby, motivuje je k dalším činnostem a nabízí jim podněty pro jejich další rozvoj.

Ostatním nadaným žákům poskytuje škola různé podněty k jejich dalšímu rozvoji. Škola nabízí odměny/stipendia, spolupracuje s odborníky, využívá soutěže/olympiády, zadává specifické úkoly žákům s nadáním, zapojuje tyto žáky do výuky spolužáků, zapojuje je do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	A, IVT, TV, N, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, TV, N, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, ZSV, TV, N, FR 1, SAJ1, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, ŠJS, KMV	TV, N, FR 1, FR 2, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN, RJ2, SVS
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A, M, IVT, Z, TV, FR 1, HV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1	A, M, Z, TV, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, Z, TV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KFR, ŠJS, MS	M, IVT, TV, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, RJ2, CZM
Sociální komunikace	A, M, IVT, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, FR 1, HV, ŠP 2, ŠP 1	M, Z, N, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, KFR, ŠJS, KMV	M, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, CZM
Morálka všedního dne	TV, VV, ŠP 2	TV, VV, ŠP 2, ŠP 1	TV, SAJ, ŠP 2, ŠP 1, KMV	TV, ŠP 2, ŠP 1
Spolupráce a soutěž	A, IVT, Z, HV, VV, ŠP 2	Z, HV, VV, ŠP 2	A, Z, ŠP 2, KMV	ŠP 2, ŠP 1
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Globalizační a rozvojové procesy		Z	D, Z, KMV	DS, ZV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z, VV	ZSV, Z, VV	A, Z, SAJ1, KMV	A
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z		D	DS
Žijeme v Evropě	Č, A, D, N, FR 1, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	Č, ZSV, D, Z, N, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	Č, A, D, Z, N, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, KFR, ŠJS	Č, N, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, RJ2, DS, SČJ, DV
Vzdělávání v Evropě a ve světě	ŠP 2, ŠP 1	A, FR 2, ŠP 2	ŠP 2, ŠP 1, KN, ŠJS	ŠP 2, ŠP 1, SVS
Multikulturní výchova				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	D, Z	A, D, Z, FR 1, KFR, KMV	FR 1, DS, ZV
Psychosociální aspekty interkulturality	VV	VV	Č, KMV	Č, SČJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č, VV	VV, ŠP 2	A	ŠP 2, ŠP 1, DS, DV
Environmentální výchova				
Problematika vztahů organismů a prostředí	B, Z, VV, ŠP 2	B	B, ŠP 2, ŠP 1, MS, BS	BS2, ACH, BV

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Člověk a životní prostředí	D , F , CH , B , Z , TV , VV , ŠP 2	F , CH , Z , TV , FR 1 , VV	D , F , CH , Z , TV , ŠP 2 , ŠP 1 , BS , CHS	N , FR 2 , KN2 , BS2 , ACH , CHS2 , DS , FV , BV , CHV , ZV
Životní prostředí regionu a České republiky	VV	VV	Z , BS	N , KN2 , ACH , BV
Mediální výchova				
Média a mediální produkce		Č , IVT , D	D , FR 2 , KFR , KMOV	FR 2 , KN2
Mediální produkty a jejich významy	A , TV , FR 1 , VV , ŠP 2	Č , A , IVT , TV , VV	A , TV , FR 1 , SAJ1 , ŠP 2 , ŠP 1 , KMOV	IVT , TV , FR 1 , RA2 , RJ2
Uživatelé	Č , F	Č	Č , KMOV	Č , DS , SČJ
Účinky mediální produkce a vliv médií		Č , ZSV , VV	FR 1 , KMOV	FR 1
Role médií v moderních dějinách		Č , IVT , VV	D , KMOV	DS , DV

3.7.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
A	Anglický jazyk
ACH	Seminář z aplikované chemie
B	Biologie
BS	Seminář z biologie 1
BS2	Seminář z biologie 2
BV	Biologie 1
Č	Český jazyk a literatura
CH	Chemie
CHS	Seminář z chemie 1
CHS2	Seminář z chemie 2
CHV	Chemie 1
CZM	Cvičení z matematiky
D	Dějepis
DS	Seminář z dějepisu
DV	Dějepis 1
F	Fyzika
FR 1	Francouzský jazyk 1
FR 2	Francouzský jazyk 2
FV	Fyzika 1
HV	Hudební výchova
IVT	Informatika
KFR	Konverzace ve francouzském jazyce
KMOV	Komunikace a mediální výchova
KN	Konverzace v německém jazyce 1
KN2	Konverzace v německém jazyce 2
M	Matematika
MS	Seminář z matematiky

Zkratka	Název předmětu
N	Německý jazyk
RA2	Reálie anglicky mluvících zemí 2
RJ2	Ruský jazyk seminář 2
SAJ1	Seminář z anglického jazyka 1
SČJ	Jazykověliterární seminář
ŠJS	Španělský jazyk seminář 1
ŠP 1	Španělský jazyk 2
ŠP 2	Španělský jazyk 1
SVS	Společenskovědní seminář
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZSV	Základy společenských věd
ZV	Zeměpis 1

4 Učební plán všeobecné větve studia

4.1 Celkové dotace – přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	Studium				Celkové dotace(celkem + disponibilní)
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	3+1	3+1	3+2	12+5
	Anglický jazyk	3+1	3	3	3	12+1
	další cizí jazyk	3	3	3	3	12
	- Německý jazyk - Francouzský jazyk 1 - Francouzský jazyk 2 - Španělský jazyk 1 - Španělský jazyk 2					
Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	3+1	2+2	2+1	10+5
Člověk a příroda	Fyzika	2+1	2+1	2		6+2
	Chemie	2	2+1	2+0.5		6+1.5
	Biologie	2+1	2	2+1.5		6+2.5
	Zeměpis	2	2	2		6
Člověk a společnost	Základy společenských věd	2	2	2		6
	Dějepis	2	2	2+1		6+1
Umění a kultura	Estetická výchova	2	2			4
	- Hudební výchova - Výtvarná výchova					
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika	2	1		1	4
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné semináře (dle aktuální nabídky)			2+2		2+2
	Volitelný seminář Volitelný předmět (dle aktuální nabídky)				6+6	6+6
Hodiny		30	29	27	20	106
Disponibilní hodiny		5	4	8	9	26
Celkem hodin		35	33	35	29	132

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán je shodný pro čtyřleté gymnázium a pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia. (Poznámky k 1. – 4. ročníku se tedy vztahují i na 4 vyšší ročníky osmiletého studia). Učební plán splňuje všechny normy stanovené RVP pro gymnázia. Hodinové dotace pro jednotlivé předměty jsou rozvrženy tak, aby splňovaly všechny předepsané podmínky a odpovídaly zaměření naší školy.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura využívá 5 disponibilních hodiny. V posledním (čtvrtém ročníku) jsou disponibilní hodiny dvě. Předmět výrazně integruje průřezové téma Mediální výchova.

Žáci studují povinně Anglický jazyk. Celková časová dotace Anglického jazyka je posílena o 1 hodinu. Jako další cizí jazyk si žáci volí z vyučovacích předmětů Německý jazyk, Francouzský jazyk, a Španělský jazyk. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit předměty a semináře: Seminář z anglického jazyka, Realie anglicky mluvících zemí, Konverzace v německém jazyce, Seminář z ruského jazyka a Španělský jazyk – seminář, Komunikace a mediální výchova (3. ročník) a Jazykovědný seminář (4. ročník).

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět Matematika je posílen z disponibilní časové dotace celkem o pět vyučovacích hodin. V prvním, druhém i třetím ročníku se jednou týdně třída dělí na dvě skupiny. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci k povinným třem hodinám matematiky mohou zvolit Seminář z matematiky, ve čtvrtém pak navíc Cvičení z matematiky.

Vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika zůstává na povinné časové dotaci. Je vyučován v půlených třídách. V prvním ročníku je jedna ze dvou hodin věnována psaní všemi deseti. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit Programování a robotika a ve čtvrtém navíc Počítačové 3D modelování.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Vyučovací předmět Základy společenských věd integruje vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**, dále pak část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. Je vyučován po dvou hodinách v 1., 2., a 3. ročníku. Ve čtvrtém je předmět základy společenských věd volitelným předmětem, stejně jako Dějepis. Ve třetím ročníku si žáci mohou zvolit Společenskovědní seminář. Ve čtvrtém ročníku mohou si zvolit Společenskovědní seminář, Seminář z psychologie, Seminář z práva a Seminář z dějepisu.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vyučovací předměty Zeměpis, Chemie a Biologie integrují vzdělávací obsah oboru Geologie. Biologie a Chemie integrují část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. Součástí výuky Chemie, Biologie, Fyziky jsou laboratorní práce, pro které je třída dělena na poloviny. Zeměpis, Chemie, Biologie a Fyzika jsou povinně vyučovány v 1. až 3. ročníku, ve čtvrtém ročníku se stávají předměty volitelnými. Ve třetím ročníku pak mohou žáci navíc zvolit předměty a semináře dle aktuální nabídky.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Vyučovací předmět Tělesná výchova integruje část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. V případě dlouhodobého částečného uvolnění (hendikep, dlouhodobá nemoc, rekonvalescence) z Tělesné výchovy si žáci volí předmět Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací oblast umění a kultura

Vyučuje se v 1. a ve 2. ročníku po dvou hodinách. Žáci si volí mezi Hudební a Výtvarnou výchovou. Ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou zvolit Seminář z dějin umění.

Volitelné předměty/Semináře

Předměty si mohou žáci volit ve 3. a 4. ročníku, slouží profilaci žáků. Cílem většiny z nich je rozšířit a prohloubit vzdělávací obsah vzdělávacích oborů RVP G na maturitní úrovni.

Žáci předměty a semináře vybírají v druhém pololetí druhého a třetího ročníku na základě aktuální nabídky, která je dostupná na webu školy, v sekci Dokumenty, ve složce semináře.

Integrované vzdělávací obory

Geologie

Vzdělávací obor geologie je integrován do Zeměpisu, Chemie, Biologie.

Složení, struktura a vývoj země

- Země jako geologické těleso – Z
- geologická historie Země – Z, B
- zemské sféry Ch

Geologické procesy v litosféře

- magmatický proces – B
- zvětrávání a sedimentační proces – Z, B, Ch
- metamorfní procesy – B
- deformace litosféry – Z

Voda

- povrchové vody – Z, B, Ch
- podzemní vody – Z, Ch

Člověk a anorganická příroda

- vznik a vývoj půd – Z
- interakce mezi přírodou a společností – Z, B
- práce v terénu a geologická exkurze – Z

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do Tělesné výchovy, Základů společenských věd, Biologie, učivo sledující problematiku partnerského a sexuálního života, problematiku násilí a zneužívání řešíme formou besed s externími odborníky.

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví – ZSV
- zdravá výživa – TV, B Ch
- hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství – B

- první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách – TV, B

- psychohygiena – ZSV, TV

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem – ZSV

- partnerské vztahy, manželství, rodičovství, náhradní péče – ZSV

- rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině – beseda 1. roč.

- rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – ZSV

- modely sociálního chování v intimních vztazích – ZSV

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- změny v období adolescence – ZSV, B

- způsoby sebereflexe a kontroly emocí – ZSV

- péče o reprodukční zdraví – B

- metody asistované reprodukce – B

- modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – beseda 1. roč.

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- civilizační choroby – B

- zátěžové situace – B, ZSV

- rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – beseda 1., 2. roč.

- sexuálně motivovaná kriminalita – ZSV

- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – beseda

- autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – ZSV

- návykové látky – Ch

- sociální dovednosti potřebné při řešení problémů ve složitých a krizových situacích – ZSV

Ochrana člověka za mimořádných událostí

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události – TV

- živelní pohromy – TV

- únik nebezpečných látek do životního prostředí – Ch

- jiné mimořádné události – TV

- první pomoc – TV

- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – TV

Člověk a svět práce

Vzdělávací obor je zcela integrován do předmětu Základy společenských věd. S mezinárodním trhem práce jsou žáci seznamováni při besedě organizované pro žáky 3. ročníku.

4.2 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sportovní kurz	0	0	1	0
Maturita	0	0	0	1
Cyklokurz	0	1	0	0

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	0	0	0	0
Celkem týdnů	1	1	1	1

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. V obou studijních programech vycházíme ze stejné hodinové dotace, ta činí celkem 16 hodin. V prvním a druhém ročníku je vždy jedna hodina půlená. Ve škole používáme dva modely rozložení učiva. Učitel si může zvolit, zda bude učit v tzv. blocích, nebo zda v rámci týdne vyčlení jednotlivé hodiny věnované jazyku, slohu a literatuře. Stanovená hodinová dotace je posílena nabídkou volitelných seminářů, ve třetím ročníku nabízíme dovednostně zaměřenou komunikaci a mediální výchovu, ve čtvrtém si žáci mohou zvolit literárně-jazykový seminář, kde se připravují na následná vysokoškolská studia. Výuka probíhá v kmenových nebo jiných běžných učebnách (většinou vybavených projektorem), odbornou učebnu českého jazyka a literatury nemáme ve škole zřízenou, v případě potřeby využíváme učebny IVT, mobilní učebnu s tablety nebo učebny s interaktivní tabulí a dataprojektorem nebo školní knihovnu. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, pro přehlednost je v našem ŠVP členěn do tří složek: jazyka, slohu (jazyk a jazyková komunikace) a literatury. Při výuce však může dojít k záměrnému prolínání složek. V jazyku a jazykové komunikaci žáci získávají vědomosti, a především dovednosti potřebné k aktivnímu osvojení, příp. rozlišení jednotlivých vrstev jazyka. Primárním cílem je naučit žáky řádné komunikaci s okolním světem, a to v mluvené i písemné formě, kritériem se stává správnost, jasnost, přehlednost, srozumitelnost a funkčnost projevu, oceňujeme tvořivost a zdravou individualitu. Ve slohu žáky seznamujeme s jednotlivými styly, postupy a útvary. Součástí plánu jsou předepsané práce. V literatuře se zaměřujeme na dovednostní složku oboru, vedeme žáky k aktivnímu čtenářství, působíme na jejich estetické cítění. Žáci se seznamují s literárními druhy a žánry, porovnávají jejich znaky, vyjadřují umělecké záměry autora, a především postihují myšlenkový obsah textu. Literaturu poznávají jako nedílnou součást vývoje lidské společnosti, učí se postihnout charakteristické znaky jednotlivých směrů, poznávají klíčové autory a jejich tvorbu. Znalost literární historie je kombinována s porozuměním literárnímu textu.

5.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
---	-------------------------------

Kompetence k řešení problémů:	• ve škole i mimo ni rozpozná a řeší nejrůznější problémové situace související s problematikou českého jazyka a literatury. • ve spolupráci s pedagogem žák vytváří systém nástrojů (algoritmů, způsobů řešení situace), který používá v případě řešení jazykového problému, v běžné komunikaci. Pracuje s různými zdroji informací, zvažuje jejich věrohodnost a spolehlivost. • správně a jednoduše vyjadřuje obsah myšlení, rozpozná příčinu a důsledek, na základě dostupných informací formuluje hypotézy, které ověřuje, používá vhodnou argumentaci, hledá nové možnosti řešení.
Kompetence komunikativní:	• ve svých projevech se vyjadřuje výstižně, souvisle, kultivovaně a v souladu s jazykovou normou, v písemném projevu navíc respektuje pravidla českého pravopisu. • rozšiřuje si slovní zásobu prostřednictvím četby, práce s texty různých stylů a úrovní, různorodých řečnických a stylistických cvičení či informačních technologií. • rozpozná rozdíl mezi obsahem a formou projevu a v závislosti na tom použije vhodné postupy a prostředky. • rozpozná, kdy a jak použije odborný jazyk, vhodně nahradí odbornou terminologií alternativním výrazem. • naslouchá názorům druhých, věcně argumentuje, respektuje pravidla diskuse. Zaujímá kritické či nesouhlasné stanovisko konstruktivním způsobem a vyjadřuje ho odpovídajícími prostředky. • prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před publikem. • v prostoru elektronické komunikace se chová s ohledem na možná rizika.
Kompetence sociální a personální:	• pracuje samostatně, ve dvojici, ve skupině, dodržuje pravidla týmové práce, akceptuje názory ostatních a přebírá zodpovědnost za svou část svěřeného úkolu. • objektivně hodnotí (slovně i známkou) svůj výkon i výkon druhých dle předem stanovených kritérií, získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, dle potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a oceňuje kulturní dědictví našeho státu, Evropy i celého světa a chápe jeho význam. Respektuje odlišnosti v kultuře a tradicích jiných národů. • vytváří si hodnotovou škálu na základě literárních, uměleckých textů. • samostatně posoudí věrohodnost informací.
Kompetence k podnikavosti:	• dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky. Plánuje svou práci a s předstihem odhaduje její časovou náročnost. • kriticky posuzuje situace, které mají vliv na jeho životní volby. • aktivně a tvořivě přistupuje k přijímání, interpretaci i tvorbě textů jako součásti své sebe prezentace.

Kompetence k učení:	• využívá dostatek informačních zdrojů a materiálů (slovníky, příručky, učebnice, tabulky, schémata, knihy, internet, tisk), porovnává je a vybírá nejefektivnější variantu pro dané zadání. • ovládá různé techniky učení a dle svých schopností si vytváří vhodný studijní plán a režim. • identifikuje vlastní chybu, zjišťuje její příčinu a navrhne správné řešení. Chápe nápravu chyby jako krok ke zlepšení. • zpracuje přehledný a uspořádaný zápis z průběhu vyučovací hodiny či zadaného samostudia. Využívá přitom různé způsoby zápisu (výpisky, výtah, osnova, referát, prezentace, aj.). • kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci (např. reflektuje změny a posuny v chápání textu, rozvoj vlastních čtenářských dovedností).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.1.3 Používané metody a formy

- brainstorming
- komunitní a diskusní kruh
- práce ve skupinách
- kritické čtení a psaní, volné psaní
- myšlenková mapa
- diskuse, debata, polemika

5.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • aplikuje základní zásady typografie.
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci,	-->	Informatika -> 1. ročník -> • edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.

	stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)		
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu
	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření
	• zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu

	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích	<--	Anglický jazyk 2 -> 2. ročník -> používá časopisy, odbornou literaturu, média při zpracování příprav na mluvený projev
2.	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích

	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
3.	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války
	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> • identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> • uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu
	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války

	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
4.	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	-->	Realie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury
	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	<--	Realie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury

5.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Žijeme v Evropě	Epos o Gilgamešovi a Starý a Nový zákon - evropský integrační proces Antická literatura - významní Evropané Středověká evropská literatura - evropské kulturní kořeny a hodnoty – křesťanství	Baroko v evropské literatuře - významní Evropané Klasicismus, ... - významní Evropané Romantismus ve světové a české literatuře - významní Evropané Realismus ve světové literatuře	Světová literatura na konci 19. století (literární moderna) - významní Evropané Světová poezie 1. poloviny 20. století (avantgarda – nové umělecké směry) - významní Evropané Próza a drama ve	Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské - slovanské jazyky Světová literatura druhé poloviny 20. stol

	Renesance a humanismus v evropské literatuře - významní Evropané	19. století - významní Evropané	světové literatuře 1. poloviny 20. století - významní Evropané	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Úvod do studia jazyka a slohu - lingvistické propojení současných jazyků Česká literatura středověku - jazyková a kulturní pluralita Renesance a humanismus v české literatuře - jazyková a kulturní rozrůzněnost			
Psychosociální aspekty interkulturality			Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století - německy píšící (židovští) pražští autoři	Česká poezie druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura
Média a mediální produkce		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek		
		Publicistický styl - zpráva, reportáž, fejeton		
Mediální produkty a jejich významy		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl - zpráva, reportáž, fejeton		
Účinky mediální produkce a vliv médií		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl - zpráva, reportáž, fejeton		

Uživatelé	Úvod do studia jazyka a slohu - práce s internetem, katalogy, knihoven Prostě sdělovací styl - zpracování daného žánru prostřednictvím PC, užívání internetu, médií		Odborný styl, Základy textové syntaxe - vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodnosti zdroje Výkladový postup - vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodnosti zdroje	Nauka o komunikaci - práce se zdroji informací, důvěryhodnost zdrojů
Role médií v moderních dějinách		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl - zpráva, reportáž, fejeton		

5.1.6 Učivo/výstupy

Český jazyk a literatura		1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy	
Úvod do studia jazyka a slohu • základní pojmy jazykovědy a stylistiky • národní jazyk (spisovná a nespisovná podoba národního jazyka – čeština spisovná, hovorová, obecná, interdialekt a dialekt, slang, argot) • norma a kodifikace, příručky • čeština a jazyky příbuzné • získávání a zpracování informací (knihovny, internet, slovníky, encyklopedie) • výpisek, osnova, výtah, obsah, rejstřík, resumé	• vysvětlí základní jazykovědné a stylistické termíny, užívá je v praxi • rozliší podoby a útvary národního jazyka • orientuje se v systému jazykových příruček, aktivně je využívá • dokáže spřízněnost slovanských jazyků • vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích • rozliší a užívá v praxi výpisek, osnovu, výtah, obsah, rejstřík, resumé	
Úvod do nauky o zvukové stránce jazyka • předmět a dílčí disciplíny (fonetika, fonologie, hláska, foném, fonetická transkripce) • systém českých samohlásek • systém českých souhlásek • podobnost hlásek, slovní přízvuk • spisovná výslovnost češtiny • výslovnost slov přejatých	• prokáže znalost základních pojmů disciplín • roztřídí hláskový systém do základních skupin • vymezí rozdíl v grafické a hláskové podobě slova • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev • prakticky prokáže znalost výslovnostních pravidel českého jazyka, správně vyslovuje vybraná slova přejatá • člení projev na jednotlivé zvukové celky, při projevu používá správný akcent • vysvětlí vliv intonace na smysl výpovědi	
Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika) • psaní: i, í/ y, ý, písmena ě, předpon s(e)-/ z(e) a souhláskových skupin, délky samohlásek, zkratk a značek, slov přejatých	• prakticky aplikuje zásady českého pravopisu	
Úvod do stylistiky • stylistika, objektivní a subjektivní činitelé	• prakticky ovládá základní termíny • analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace	

- funkční styly: prostěsdělovací, publicistický, odborný, administrativní, umělecký - slohové postupy a útvary	definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
	určí funkční styly a analyzuje vztah mezi nimi
	zařadí text do příslušného funkčního stylu, rozezná dominantní funkci textu
	vysvětlí vztah mezi slohovými postupy a slohovými útvary
Prostěsdělovací styl - funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy prostěsdělovacího stylu - mluvené útvary: poděkování, omluva, žádost, nabídka, dotaz	rozliší základní mluvené a psané útvary, umí používat prvky informačního postupu, aplikuje charakteristické jazykové obraty prostěsdělovacího stylu
	podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události

Český jazyk a literatura	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Slovo, sousloví, ustálená spojení (lexikologie, frazeologie), nauka o významu slova (sémantika) - pojmenování a slovo, vzájemný vztah těchto pojmů - slovo a sousloví, víceslovné pojmenování, frazeologie - druhy pojmenování podle významu a stylistické platnosti: pojmenování konkrétní a abstraktní, slova spisovná a nespisovná, jednoznačná a mnohoznačná - frekvence, dobový výskyt, expresivita - homonyma, synonyma, antonyma - přenášení pojmenování - metafora, metonymie, synekdocha	správně posoudí volbu slova z hlediska tématu, funkce, komunikační situace, resp. odhalí nefunkční či násilné užití slova nebo slovního obratu v daném kontextu
	seznámí se s různými typy slovníků a umí je prakticky používat (SSČ)
	objasní jednoznačnost, mnohoznačnost a souzvučnost slov
	odhalí a opraví nevhodné opakování téhož slova nebo slov se stejným kořenem v těsném sousedství
	rozpozná v textu ustálená slovní spojení a posoudí jejich funkci a účinek
	odhalí termíny a vystihne jejich význam, pokud to kontext umožňuje
	posoudí vhodnost užití slov cizího původu v daném textu a uvede/odhadne jejich význam
	prakticky využívá významových vztahů mezi slovy (nadřazenost, podřazenost, souřadnost)
	identifikuje užití obrazného vyjádření v textu a vystihne zamýšlený účinek obrazného vyjádření na adresáta
	odliší problémy slovo tvorné a tvaroslovné
Nauka o tvoření slov - obohacování slovní zásoby - slovo tvorné způsoby: odvozování, skládání, zkracování - slovo tvorná stavba slova - morfémová stavba slova	popíše možnosti obohacování české slovní zásoby
	využívá jednotlivé způsoby slovo tvorby
	rozpozná slova původní (neutvořená) a slova utvořená
	určí slovo tvorný základ a formant utvořeného slova
	postihne směr tvoření v jednoznačných případech (řada, čeled)
	oddělí a pojmenuje jednotlivé morfémy ve slově
	rozpozná a určí význam předpony a přípony u daného slova
	vysvětlí hláskové změny při odvozování
Tvarosloví (morfologie) funkční tvarosloví: slovní druhy, přechody slovních druhů, mluvnické kategorie	určí slovnědruhovou platnost slova v daném kontextu
	rozliší různou slovnědruhovou platnost slova (slovnědruhová homonymie)

• formální morfologie: základní jevy českého tvarosloví (ohebné slovní druhy – jména, neohebné slovní druhy)	• odliší morfologicky chybný a správný tvar (ve složitějších případech pomocí normativní příručky)
	• posoudí slohovou platnost morfologických variant
	• určí základní gramatické kategorie jmen
	• identifikuje a opraví chybně užitou předložku či spojovací výraz
	• vnímá tvarosloví jako vývojovou záležitost, zná základní tendence vývoje, správnost tvaru ověřuje v příručkách
Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek • informace v médiích (vyhledávání, zdroje a jejich věrohodnost, podstatnost a nepodstatnost) • zpráva, komentovaná zpráva (subjektivnost, role autora, domněnka a faktické konstatování) • manipulace, podbízivost, laciný efekt, etika v médiích	• získává, třídí a vyhodnocuje informace
	• odhalí hodnotící subjektivní prostředky, odliší je od objektivních
	• vysvětlí rozdíl mezi zprávou a zprávou komentovanou
	• kriticky posoudí podíl marketingu na prodejnost výrobku, odhalí manipulaci
	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)
	• napíše příspěvek do (fiktivního) časopisu na dané téma
	• respektuje úroveň potenciálního čtenáře
	• vhodně užívá odpovídajících stylistických a jazykových prostředků • dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Publicistický styl – zpráva, reportáž, recenze • funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy publicistického projevu • útvary zpravodajské (zpráva, oznámení), analytické (úvodník, komentář, polemika, recenze), beletristické (fejton, reportáž, interview), propagační (reklama, komerční inzerát) • horizontální a vertikální členění textu	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
	• popíše funkce publicistiky (zpravovací, apelativní, rekreační)
	• uvede a rozliší základní publicistické útvary
	• rozliší cíle jednotlivých druhů projevu
	• charakterizuje specifičnost jazyka v publicistice
	• využívá uměleckých (odborných) prostředků (reportáž, recenze)
	• v MS Word přehledně upraví/napíše publicistický text
	• vhodně užívá typických stylistických a jazykových prostředků
Baroko v evropské literatuře • myšlenková východiska • charakteristické rysy literárního baroka • projevy baroka v jiných druzích umění	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.
	• rozpozná charakteristické rysy literárního baroka.
Baroko v české literatuře • lidová a pololidová tvorba • oficiální katoličtí představitelé (B. Bridel, B. Balbín) • exulantská literatura (Komenský)	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
	• vysvětlí úpadek českého jazyka (vzrůstající germanizaci) a současně vznikající obrany českého jazyka
	• rozliší úroveň literatury (literárních žánrů) v rámci lidové, pololidové tvorby a oficiální literatury
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• vysvětlí význam Komenského a jeho roli v oblasti pedagogiky
Klasicismus	• vyhledá v ukázkách charakteristické rysy klasicismu

Osvícenství, racionalismus (Defoe, Swift, Voltaire)	
Preromantismus	vysvětlí vztah osvícenství ke klasicismu a popíše změny ve společnosti
Sturm und Drang	posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
- představitelé: P. Corneille, Molière, J.W. Goethe, F. Schiller - commedie dell'arte, pantomima, klasicistní drama, francouzští encyklopedisté	- správně posoudí autorský postoj a záměr (rozpozná humorný, parodický, satirický) - dokáže chronologicky seřadit několik kratších typických textů do relativní časové následnosti podle doby jejich vzniku
Národní obrození	- charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO - vysvětlí význam divadla jako významného činitele při utváření národního vědomí - dokáže význam NO při budování státoprávního a historického vědomí českého státu - charakterizuje novočeské básnictví, aplikuje získané poznatky v praxi - posoudí na konkrétních dílech realizaci ideálů a cílů NO - rozliší prioritní záměr autora (společenskopolitický, mravní apel, poskytnutí zábavy, výchova)
Romantismus ve světové a české literatuře - myšlenková východiska - charakteristické rysy - romantický hrdina - romantický ideál - představitelé: G.G. Byron, W. Scott, V. Hugo, A. Dumas st., Stendhal, bratři Grimmové, A. S. Puškin, E. A. Poe - osobnost J. Austenové (rodinný román) a problematika jejího začlenění do literárního vývoje K. H. Mácha	- popíše myšlenková východiska romantismu - uvede charakteristické znaky romantismu - vymezí pojmy romantický hrdina, romantický ideál - vystihne pravděpodobnou motivaci jednání postav - vysvětlí podstatu byronismu - charakterizuje historický román - odliší romantické a realistické prvky její tvorby - analyzuje Máj po stránce formální i obsahové, vysvětlí výjimečnost autora ve své době (Mácha očima kritiků)
Počátky českého realismu B. Němcová, K. Havlíček Borovský	- identifikuje prolínání romantismu a realismu u Němcové - srovná společenskou roli ženy v dané době a dnes - vysvětlí vztah literatury a politiky na životě a tvorbě K. H. B
Realismus ve světové literatuře 19. století - nový pohled na hrdinu a společnost - typizace jako metoda zobrazení skutečnosti - román psychologický, společenský, humoristický, historický, humoristické a satirické povídky - umělecké rysy naturalismu - představitelé: H. de Balzac, G. Flaubert, G. de Maupassant, E. Zola, Ch. Dickens, L. N. Tolstoj, F. M. Dostojevskij, N. V. Gogol, A. P. Čechov, H. Ibsen	- na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu - interpretuje typizaci jako hlavní metodu zobrazování skutečnosti, nový pohled na hrdinu a společnost - vysvětlí rozdíl mezi autorem, vypravěčem a postavou, rozliší jednotlivá pásma - identifikuje řeč vypravěče a řeč postavy, příp. vnitřní monolog - rozpozná, zda je autorský postoj objektivní, subjektivní, vážný, ironický, ... - identifikuje realistický popis jako literární prostředek - určí základní prostředky kompoziční výstavby textu
Česká literatura druhé poloviny 19. století - umělecké požadavky májovců - romaneto	- charakterizuje politickou situaci v Čechách - popíše specifické rysy české literatury - vysvětlí podstatu literárních žánrů – epigram, romaneto

• umělecké koncepce ruchovců a lumírovců • jazyková a tematická originalita v novoromantické tvorbě • kritický realismus • satira a parodie • historická próza • realistické drama • Představitelé: J. Neruda, J. Vrchlický, J. V. Sládek, S. Čech, K. Světlá, K.V. Rais, A. Jirásek, Z. Winter, A. a V. Mrštíkové, L. Stroupežnický, G. Preissová	• vysvětlí význam výstavby Národního divadla • shrne umělecké požadavky májovců • vystihne význam J. Nerudy jako novátora české prózy, novináře, kritika, básníka, dokáže nadčasovost jeho poezie • rozliší v literatuře dvě skupiny – ruchovce a lumírovce • pochopí význam J. V. Sládka jako překladatele a jako zakladatele dětské poezie • rozpozná satirické a parodické prvky v díle S. Čecha („broučkády“) • dokáže projevy realismu ve všech odvětvích (věda, literatura, umění)
--	--

Český jazyk a literatura	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Morfologie (slovesa) • slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené • slovesné kategorie (s důrazem na kondicionály, vid, pasivum) • přechodníky	• rozlišuje a správně používá různé slovesné tvary • určuje všechny slovesné kategorie • tvoří správné slovesné tvary a identifikuje tvary chybné • pozná v textu přechodník a přechodníkovou vazbu • tvoří tvary přechodníků ve správné osobě, čase a vidu, posoudí stylistickou platnost • dodržuje valenci slovesa
Syntax (klasická) • věta a výpověď • věta jednoduchá (věta jednočlenná, dvojčlenná), větný ekvivalent • větné členy • větné vztahy a jejich vyjadřování (predikace, koordinace, determinace, kongruence, rektce a adjunkce) • stavba souvětí (věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné, poměry mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět) • složité souvětí • aktuální větné členění (slovosled, větosled)	• vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí • rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou, rozpozná větný ekvivalent, uvádí vlastní příklady • určí větněčlenskou platnost slova • pozná větný člen i v případě, že není zastoupen obvyklým slovním druhem • určí větné vztahy a jejich formální vyjádření v syntaktických dvojicích a syntaktických skupinách • rozliší v souvětí věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné • určí poměr mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět • uplatňuje znalosti syntaxe v písemném projevu (shoda podmětu přísudkem, interpunkce), samostatně používá normativní příručky • rozebere a graficky znázorní složité souvětí • identifikuje správný slovosled i větosled a aplikuje jej ve vlastních promluvách • rozpozná chybný slovosled a větosled a opraví jej, příp. vybere z nabídky správnou variantu
Základy valenční syntaxe • podstata valence • základní pojmy (valenční vztah, valenční potenciál, minimální věta) • základová větná struktura	• vysvětlí rozdíl mezi klasickou a valenční syntaxí • určí nadřazenost predikátu nad ostatními větnými členy po stránce gramatické i významové • se orientuje v základních pojmech vztahujících se k valenci

• gramatický větný vzorec	• seznámí se se základovými větnými strukturami a jejich vyjádřením prostřednictvím gramatických větných vzorců, přiřadí je k typovým větám
Odborný styl • funkce, typické jazykové prostředky, charakteristické rysy • druhy odborného stylu (vědecký, učební, populárně-naučný) • slohové postupy a útvary (výklad, úvaha, odborný popis)	• charakterizuje typické znaky odborného stylu a odliší ho od ostatních funkčních stylů • odliší jednotlivé druhy odborného stylu • uvádí, ve kterých situacích se odborný styl užívá • vyhledá informaci, posoudí důvěryhodnost zdroje • správně odborný text strukturuje (využívá horizontálního a vertikálního členění) • generuje/vytváří citace a správně zapisuje zdroje • naformátuje odborný text
Základy textové syntaxe • prostředky návaznosti a soudržnosti textu • tematická posloupnost • členění textu (odstavce, kapitoly, vsuvky, odkazy)	• třídí slohové útvary podle převládajícího slohového postupu • posoudí textovou návaznost (nejen v odborných textech) • identifikuje případné nedostatky ve výstavbě textu • posoudí celkovou přehlednost výstavby projevu a funkčnost sledu dílčích celků • doplní podle smyslu vynechané části textu, případně odhadne úvod či závěr, doplní vhodný název
Výkladový postup • funkce a forma výkladu • příčinnostní vztahy mezi jevy, jejich jazykové vyjádření • kompozice výkladu z hlediska výkladových metod (deduktivní, induktivní) • jazyk výkladu (úloha terminologie) • poznámkový aparát	• je schopen formulovat příčinnostní vztahy mezi jevy, aktivně využívá znalostí ze skladby • se seznámí s pojmy indukce a dedukce, rozliší obě metody v konkrétním textu • identifikuje citát, parafrázi, zná význam slova plagiát • pozná předmluvu, doslov • si procvičí stylizační dovednosti v rámci výkladu, prokazuje schopnost shrnout poznatky, popř. je zobecnit • užívá vhodné jazykové prostředky se zvláštním zřetelem na termíny • v jednoduché podobě užívá poznámek, citací, dodržuje etické principy „vědecké práce“ • dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Úvahový postup • znaky úvahy • jazyková stránka • kompozice úvahy	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice • rozpozná úvahový slohový postup v textu • rozliší obecný závěr a názor autora úvahy • zhodnotí vhodnost použitých jazykových prostředků v textu • logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty
Světová literatura na konci 19. století (literární moderna) • E .A. Poe – předchůdce moderní literatury • symbolismus, impresionismus, dekadence • tzv. prokletí básníci (Ch. Baudelaire, J.A.Rimbaud, P. Verlaine) • civilismus (W. Whitman)	• vysvětlí odlišnost Poeova díla od klasické literatury, odhalí znaky, na základě, kterých je přiřazován k moderní literatuře • vysvětlí, jak se vývoj společnosti odráží ve vývoji literatury • vymezí obecné znaky moderní literatury (forma moderních básní, jazykové prostředky) • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů • charakterizuje symbolismus nejen jako umělecký směr, ale i jako tvůrčí metodu • přiřadí text k jednotlivým směrům • zná nejvýznamnější představitele

Česká literatura na přelomu 19. a 20. století • Manifest České moderny, symbolismus, impresionismus, dekadence (J. S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček) • tvorba tzv. buřičů (V. Dyk, F. Gellner, F. Šrámek, S. K. Neumann, P. Bezruč)	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury • charakterizuje Manifest České moderny jako důležitý mezník české literatury • zná nejvýznamnější představitele, postihne jejich individualitu a přínos • srovná způsob protestu představitelů dekadence s přístupem buřičů • dokáže druhovou a žánrovou rozmanitost tvorby jednotlivých autorů • objevuje nové, dříve tabuizované motivy v literatuře
Světová poezie 1. poloviny 20. století (avantgarda – nové umělecké směry) • G. Apollinaire (metoda volných asociací, pásmo) • kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus	• vysvětlí roli G. Apollinaire jako „otce“ avantgardy • charakterizuje metodu volných asociací jako základní výrazový prostředek literární avantgardy • charakterizuje pásmo jako novátorskou formu poezie • charakterizuje znaky avantgardy (např. protest, důraz na grafické ztvárnění) • přiřadí typické texty k jednotlivým směrům, případně k jejich autorům • vysvětlí vztah literatury a politiky (Majakovskij, Marinetti)
Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století • obraz 1. světové války v literatuře (E. M. Remarque, R. Rolland, E. Hemingway) • žánrová a tematická rozrůzněnost meziválečné literatury, výrazné osobnosti jednotlivých národních literatur (J. Joyce, M. Proust, E. Hemingway, J. Steinbeck, T. Mann, M. Bulgakov, M. Šolochov, B. Pasternak) • německy píšící pražští autoři (F. Kafka)	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války • vysvětlí různorodost žánrů, témat, směrů ve vztahu k výrazným osobnostem meziválečné prózy • objasní pojmy román – řeka, sága, ztracená generace, americký sen, metoda ledovce • na konkrétním úryvku ukáže znaky experimentální prózy • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře • najde specifické rysy Kafkovy tvorby
Česká poezie 1. poloviny 20. století • Devětsil • proletářská poezie (Jiří Wolker) • poetismus a surrealismus (Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert) • spirituální a katolický proud (J. Zahradníček, V. Holan, F. Halas) • osobnost J. Ortena • reakce české poezie na ohrožení fašismem a nebezpečí války (V. Holan, F. Halas)	• dá do souvislosti mezníky vývoje meziválečné české společnosti s diferenciací české literatury • uvádí Devětsil jako základnu meziválečného umění • najde typické znaky proletářského umění • charakterizuje poetismus jako typický český avantgardní směr • postihne souvislosti vývoje českého surrealismu s evropským kontextem • odliší poetistický a surrealistický text • uvede příklady typických motivů spirituální poezie (motiv plynutí času, smrti, ticha) • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
Česká próza 1. poloviny 20. století • žánrová a tematická pestrost literatury • rozmanitost pohledů na I. světovou válku (J. Hašek), legionářská lit.	• dokáže žánrovou a tematickou různorodost české meziválečné prózy • srovná různé přístupy autorů ke ztvárnění 1. světové války (legionářská literatura, vitalismus), zdůvodní osobitost Haškovy tvorby • ukáže na Vančurově díle typické znaky imaginativní prózy (přístup k tématu, jazykové prostředky, funkce vypravěče)

• avantgardní próza (V. Vančura) • demokratický proud (K. Poláček, K. Čapek) • ideologizace literatury • I. Olbracht (baladická próza, židovská tematika) • psychologická próza (J. Havlíček) • katolicky orientovaná literatura (J. Durych, J. Deml)	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost • charakterizuje osobnost a dílo K. Čapka jako jedinečného představitele prvorepublikové literatury • pozná ideologický (tendenční) text • ukáže vývoj tematiky v díle I. Olbrachta • charakterizuje znaky psychologické prózy • vyhledá v textech specifické jazykové prostředky psychologizace (vnitřní monolog, typy řeči) • vysvětlí specifičnost katolicky orientované literatury, vysvětlí pojem ruralismus • ukáže na díle J. Durycha proměnu historické prózy
České meziválečné divadlo • Osvobozené divadlo (J. Werich, J. Voskovec) • D 34	• reprodukuje základní informace o vývoji českého divadla ve 20. a 30. letech 20. století • vysvětlí rozdíl mezi klasickým (kamenným) divadlem a divadlem netradičním • vysvětlí autorský a režisérský typ divadla, dokáže syntézu různých forem jako podstatu meziválečné divadelní avantgardy • vyhledá příklady politické satiry jako reakce na soudobý vývoj
Podoba české literární kritiky, kritické střety koncepcí a osobností • F. X. Šalda, K. Teige, F. Peroutka, V. Černý	• objasní významnou roli literární kritiky v tomto období • postihne rozdílnost koncepcí významných představitelů

Český jazyk a literatura	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Nepravidelnosti větné stavby • elipsa, anakolut, apoziopse, zeugma, atrakce, • kontaminace • vsuvka	• identifikuje odchylky od větné stavby • rozezná odchylky motivované od nemotivovaných, posoudí jejich komunikační účinek • opraví zásadní porušení větné stavby • rozliší vsuvku a vedlejší větu
VJR • texty různých stylů a komunikačních situací (různé útvary národního jazyka) • úkoly analytické, korekturní, konstruktivní • kodifikační příručky	• využívá znalostí všech jazykových plánů, odhaluje vzájemné propojení jazykových prostředků • nachází a využívá funkční jazykové prostředky • hodnotí adekvátnost užití spisovných/nespisovných jazykových prostředků • orientuje se v jazykových příručkách, které v obtížnějších případech využívá
Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské • podstata a příčiny jazykového vývoje • indoevropská jazyková rodina, praslovanština, východoslovanské, jihoslovanské, západoslovanské jazyky • staroslověnština • pračeština, staročeština, čeština • pravopis primitivní, spřežkový, diakritický • základy dialektologie (nářeční oblasti, tendence vývoje, interdialekt)	• orientuje se v indoevropských jazycích • vymezí a popíše etapy vývoje češtiny • posoudí společenský a kulturní význam staroslověnštiny (azbuka, latinka, stát, křesťanství) • na základě analýzy vybraných historických textů určí období vzniku textu • v současném textu vyvodí historii základních, pro češtinu typických, hláskových a morfologických jevů • rozlišuje mezi jazykem a jeho zápisem, rozpozná zápis primitivní, spřežkový, diakritický • posoudí dnešní postavení dialektu a interdialektu
Nauka o komunikaci	• rozpozná druh – charakter komunikace

• druhy komunikace • text, interpretace textu • asertivní komunikace • manipulativní postupy v komunikaci	• odhalí smysl textu (věcné sdělení, modifikaci, podtext)
	• posoudí přehlednost textu, funkčnost sledu tematických celků, odhalí nelogické navazování
	• zhodnotí vhodnost titulu jako součásti textu
	• používá prostředky textové návaznosti, soudržnosti textu
	• vyhledá informace v textu, analyzuje je
	• analyzuje text (pravda/nepravda, názor autora/obecné tvrzení)
	• posoudí vztah mezi účastníky komunikace
	• rozpozná asertivní způsob vedení komunikace
	• odhalí manipulativní techniky, identifikuje dezinterpretaci textu, vhodně reaguje
	• předloží seznam maturitní četby v souladu s předepsaným vzorem
Maturitní četba	• rozlišuje text umělecký a neumělecký
	• identifikuje formy řeči a jejich vliv na slohový účinek textu
	• využívá jazykové prostředky různých útvarů národního jazyka s estetickým cílem
	• stylizuje text s uměleckými prvky
Umělecký styl, vypravování s uměleckými prvky • funkce estetická (emocionálnost, subjektivnost, významová mnohoznačnost) • syntéza slohových postupů	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
	• porovná rozdílné způsoby zobrazování skutečnosti (např. na tématu války)
Světová literatura druhé poloviny 20. stol • reflexe druhé světové války v literatuře – • žánrová a tematická pestrost světové literatury • člověk v totalitní společnosti – G. Orwell, A. Solženicyn • rozněvaní mladí muži -K. Amis • beatnická literatura – J. Kerouac, A. Ginsberg) • existencialismus – A. Camus, J. P. Sartre	• přiřadí ukázky k jednotlivým proudům poválečné literatury
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové
	• na příkladech z literatury vysvětlí podstatu totalitních režimů
	• uvede jednotlivé představitele poválečné literatury, charakterizuje jejich tvorbu
	• vysvětlí pojmy psychologicky laděné drama, modelové drama
	• vysvětlí podíl českého divadla na rozvoji absurdního dramatu
Česká poezie druhé poloviny 20. stol. • reakce na konec války v české poezii • ideologizace poezie po roce 1948 • proměny poezie v 60. letech v souvislosti s politickým vývojem • vliv tzv. normalizace na českou poezii – poezie oficiální, samizdatová a exilová (neoficiální) • samizdatová a exilová nakladatelství • zpívaná poezie (K. Kryl, folk) • žánrová a tematická pestrost polistopadové poezie	• porovná situaci v naší poezii po první a druhé světové válce
	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• popíše rozmach poezie v šedesátých letech a objasní souvislost s rozvojem kultury u nás a s politickým uvolňováním této doby
	• analyzuje situaci, do níž se dostala česká kultura v době normalizace
	• posoudí vztah zpívané poezie a společenského dění

• významné osobnosti: J. Seifert, F. Hrubín, V. Holan, J. Kolář, J. Skácel, K. Kryl, J. Suchý, , V. Hrabě (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• na základě vlastní čtenářské zkušenosti dokáže pestrost současné literatury
Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. • ideologizace kultury po Únoru 48 a umlčení nekomunistických autorů • vývoj literatury s válečnou tematikou • česká literatura padesátých let • odraz politického uvolnění v literatuře šedesátých let • rok 1968 a role spisovatelů jako mluvčích národa	• charakterizuje vliv totalitní ideologie na deformaci české prózy
• oficiálně vydávaná próza v období normalizace • exilová literatura (nakladatelství 68 publishers) • samizdatová literatura (nakladatelství Petlice)	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých • uvede příklady literárních děl odrážejících jednotlivá vývojová stádia, dokáže případnou ideologizaci textu • díla analyzuje po stránce formální a obsahové • dokáže vliv literatury/literátů na vývoj společnosti
• próza vydávaná po pádu totality, současné divadlo (vlastní čtenářská, divácká zkušenost) • čeští dramatici, vznik autorských divadel a tzv. malých scén (J. Topol) • významné osobnosti- M. Kundera, J. Škvorecký, L. Vaculík, L. Fuks, B. Hrabal, O. Pavel, A. Lustig, P. Kohout, V. Páral, M. Viewegh, V. Havel (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• porovná jednotlivé „typy literatury“ v letech normalizace (oficiální, samizdatová, exilová) • dokáže prostor v rovině formální a tematické vzniklý po pádu totalitního režimu • popíše vývoj českého dramatu, uvede osobnosti, charakterizuje jejich tvorbu • na příkladech některých děl charakterizuje umělecký styl významných osobností české prózy, českého divadla

Učivo	ŠVP výstupy
Sdílení a spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	Využívá digitální technologie při řešení jazykových/literárních úloh a ke sdílení výstupů se spolužáky nebo učitelem.
Online aplikace (výklad/procvičování/texty)	Pracuje s online aplikacemi určenými pro výklad, procvičování a ověřování znalostí z mluvnice a slohu a využívá je k samostatnému i skupinovému učení.
Práce s internetovými jazykovými příručkami	Vyhledává a využívá spolehlivé internetové jazykové příručky k ověření pravopisné, gramatické a stylistické správnosti jazykových jevů.
Získávání dat, informací a obsahu z digitálních zdrojů, posuzování správnosti obsahu	Vyhledává informace v digitálních zdrojích, kriticky posuzuje jejich věrohodnost a rozlišuje fakta od názorů či dezinformací.
Zápis zdrojů, citační norma	Rozpozná různé typy informačních zdrojů (tištěné, elektronické), ověří jejich důvěryhodnost a správně je zapíše podle stanovených citačních pravidel při zpracování vlastního textu.
Prohlubování znalosti literárních celků (např. uměleckých směrů, významných autorů atd.)	Vytvoří grafický přehled/organizér k literárnímu tematickému celku (tabulka Word/ tabulka Excel/ myšlenková mapa/ Canva/ aj.)
Zápis z četby/ čtenářská reflexe/ referát v MS Word	Zpracuje zadané téma v textovém editoru (MS Word), při tvorbě dokumentu využívá nástroje doporučené učitelem.

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je realizován v rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Anglický jazyk je určen žákům, kteří vstupují do prvního ročníku na úrovni minimálně A2 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků. Vzdělávání směřuje k úrovni B2. Hodinová dotace je navýšena o dvě vyučovací hodiny, tedy z 12 na 14 hodin, v prvním ročníku 4 hodiny, ve druhém a třetím 3, ve čtvrtém 4. Důvodem navýšení je docílení časové dotace potřebné k přechodu z úrovně A2 na B1 a z B1 na B2 na střední škole, a to alespoň v dolním hraničním pásmu předpokládané dotace. (Podle How long does it take to learn a foreign language, Cambridge University Press, 2018) Učitel volí v prvním ročníku po dohodě s vedením katedry cizích jazyků učebnici britské angličtiny příslušné úrovně. Tato učebnice je základním učebním materiálem. Učebnice renomovaných vydavatelství, se kterými se pracuje, nabízí řadu doplňujících prvků, které jsou v elektronické podobě k dispozici studentům prostřednictvím CD nebo on-line na příslušných webových stránkách. Žáci zde mají k dispozici poslechy, přídatná cvičení, případně další aktivity. Katedra dále používá výukové programy, doplňkové internetové materiály, knihy zjednodušené i originální četby, časopisy, autentické materiály, komunikativní hry, sady překladových a výkladových slovníků, slovníky dostupné in internetu. Studenti si od 3. ročníků mohou rozšiřovat své kompetence v seminářích dle zájmu o aktuální nabídku. Tradičně se nabízí seminář k přípravě na mezinárodní certifikáty, seminář britské a americké kultury, od roku 2020/2021 je opět otevřen seminář Zeměpis v anglickém jazyce. Výuka probíhá střídavě v klasických učebnách a komorněji laděných jazykových učebnách, z nichž jedna je vybavena sluchátkovou audiotechnikou, která umožňuje zpestřit formy práce žáků. Všechny učebny na škole jsou vybaveny počítači a internetovým připojením. Cíle výuky jsou v první řadě rozvoj všech jazykových dovedností: mluvení produktivní a interaktivní, psaní, čtení, poslech. Postupně s rozvojem těchto dovedností, zejména v závěrečných ročnících studia, studenti získávají základní akademické dovednosti při úkolech ústní nebo písemnou formou se vyjádřit k obecným společenskovedním tématům, dále studenti rozvíjejí techniky kritického myšlení a také vědomé čtenářské procesy. Do vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Anglický jazyk je určen žákům, kteří vstupují do prvního ročníku na úrovni minimálně A2 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků. Vzdělávání směřuje k úrovni B2. Hodinová dotace je navýšena o dvě vyučovací hodiny, tedy z 12 na 14 hodin, v prvním ročníku 4 hodiny, ve druhém a třetím 3, ve čtvrtém 4. Důvodem navýšení je docílení časové dotace potřebné k přechodu z úrovně A2 na B1 a z B1 na B2 na střední škole, a to alespoň v dolním hraničním pásmu předpokládané dotace. (Podle How long does it take to learn a foreign language, Cambridge University Press, 2018)
	Výuka probíhá střídavě v klasických učebnách a komorněji laděných jazykových učebnách, z nichž jedna je vybavena sluchátkovou audiotechnikou, která umožňuje zpestřit formy práce žáků. Všechny učebny na škole jsou vybaveny počítači a internetovým připojením.

5.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu.

	• jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.2.3 Používané metody a formy

skupinová práce
 práce na stanovištích
 práce ve dvojici, role-play
 samostatná práce, samostudium
 rozhovor, diskuze, debata, interview
 vyprávění, výklad, vysvětlení
 prezentace
 myšlenkové mapy, brainstorming
 reflexe, sebereflexe
 zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
 práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
 práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
 práce s původním textem /literárním, z médií/
 práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
 práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
 aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
 mezinárodní projekty
 návštěva anglicky mluvících zemí

5.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět → Ročník → ŠVP výstup
1.	Využívá internetové překladače, překladové slovníky	→	Německý / francouzský / španělský jazyk → 1. - 4. ročník → • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznamou slovní zásobou
1.	Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice zajímavých místech či osobnostech	→	Zeměpis → 3. ročník → • lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie • charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
2.	Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.	→	Německý jazyk → 3. ročník → • používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku; Francouzský jazyk → 4. ročník → • poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
2.	S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.	→	Český jazyk → 1. ročník → • analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace
3.	Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovední témata jemu blízká.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty • dovednosti prokáže při vypracování kompozice (útvár úvaha)
3.	Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • rozliší obecný závěr a názor autora úvahy
4.	Popíše vybranou událost z dějin USA jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách USA.	→	Dějepis → 2. ročník → • objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce → 3. ročník → • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky

5.2.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - : význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie, : význam pravidelného extenzivního poslechu, extenzivní čtení jednoduché slohové formy - strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem strategie pro efektivní ústní interakci - strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie, : význam pravidelného extenzivního poslechu, extenzivní čtení slohové formy - strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem, kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace strategie pro efektivní ústní interakci - strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem	techniky pro efektivní poslech a čtení... - techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie, : význam pravidelného extenzivního poslechu, extenzivní čtení Anglický jazyk - nemá obavy ze své vlastní nekonzistence při mísení variet anglického jazyka, je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se stanovenými pravidly, stanoví si vhodnou kontroverzní otázku, kterou se chce zabývat	
Sociální komunikace	jednoduché slohové formy - neformální email strategie pro efektivní ústní interakci - funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	slohové formy - základní rysy formálního dopisu či e-mailu strategie pro efektivní ústní interakci - funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, pozdrav, oslovení, představení se		
Spolupráce a soutěž	strategie pro efektivní ústní interakci - důležitost spolupráce ve skupině		Anglický jazyk - Prezentuje samostatně i skupinově na dané téma	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky			Britská historie - problematika genderu	Americká historie - charakteristika vývojových procesů: příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA

				problematika genderu
Vzdělávání v Evropě a ve světě		Vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemích - Porovná systém terciálního školství doma a ve Velké Británii a USA. podmínky a možnosti studia v Evropě a ve světě		
Žijeme v Evropě	Úvod do studia anglicky mluvících zemí - Velká Británie – geografické uspořádání, politické uspořádání, zajímavá místa		Britská historie - evropské kulturní kořeny a hodnoty: příčiny a důsledky vybrané historické události z obou regionů/vliv osobnosti v dějinách těchto regionů, britská literatura	
Základní problémy sociokulturních rozdílů			Britská historie - mlutikulturní aspekt současného světa	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí			britská historie - angličtina jako lingua franca v globálním světě	
Mediální produkty a jejich významy	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - : význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty slohové formy - jednoduché reklamní formy	techniky pro efektivní poslech a čtení ... - význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty techniky pro efektivní poslech a čtení ... - srovnání filmu o historické události s historickými fakty slohové formy - práce s mediálními zdroji	

5.2.6 Učivo/výstupy

Anglický jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace • zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací • členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad • extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu • neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce • význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám jednoduchého psaného konkrétního textu na běžná a známá témata, identifikuje jeho strukturu, postihne hlavní informace, s podporou slovníků se orientuje v doplňujících informacích.
	• Podle zadání s návodem aplikuje základní techniky čtení.
	• Podle zadání vyhledá faktické, jednoznačné informace v jednoduchých článkách, prospektech a jiných běžných informativních textech.
	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni A2-B1
	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na nejběžnější témata za předpokladu, že je výpověď sdělena dobře artikulovaným standardním jazykem ve spíše pomalejším tempu. Postihne hlavní informace a tam, kde není omezen slovní zásobou, také některé detaily.
	• Pochopí hlavní myšlenku ve standardním jazyce vysílaných poslechových pořadech, tematicky spjatých se svým osobním zájmem.
	• Rozumí hlavním bodům televizních zpráv na blízká témata, pronesených spíše pomalu, když vizuální materiál podporuje obsah.
• jednoduché slohové formy: zpráva o události neformální e-mail jednoduše strukturovaná krátká úvaha vzkaz popis osoby popis místa, kde žiji • úskalí práce s překladovým slovníkem - omezená ekvivalence slov mezi češtinou a angličtinou • internetové překladače • mobilní překladové aplikace • správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk • funkční opis významu slova • základní principy ústní prezentace	• Používá AI k editaci textu na gramatické, lexikální a obsahové úrovni.
	• Používá textový procesor typu WORD k zápisu a formátování textu.
	• Naplňuje a vytvoří krátký souvislý text s lineárním sledem myšlenek logicky a jasně jej strukturuje podle připraven osnovy, dodrží předepsanou délku textu.
	• Napiše krátkou, jednoduchou úvahu se základním zdůvodněním svého názoru.
	• Popíše sled událostí v lineárním sledu.
	• Využívá internetové překladače, překladové slovníky
	• Správně použije internetové slovníky a překladače. • Vyjadřuje se stručně, srozumitelně, částečně souvisle, používá opisné techniky, a to, pokud nalézá v rámci své slovní zásoby jiné možnosti vyjádření. Předává obsahově jednoduché informace, v lineárním uspořádání.

• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Přednese kratší souvislou promluvu na nekomplikovaná témata, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, jednoduše vyjádří svoje stanovisko a stručně je zdůvodní. Je schopen se spontánně v jednoduchých bodech vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
• popis obrázku s výjev z každodenního života	• Rozezná spolehlivé internetové zdroje při přípravě prezentace či úvahy.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru • základní principy zdvořilé komunikace	• Používá Power Point pro přípravu prezentace • Srozumitelně jednoduchým způsobem reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
• důležitost spolupráce ve skupině	• Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	• V základních bodech popíše událost, která se stala.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1-	• Jednoduše, často s obtížemi, vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
• slovní zásoba úrovně B1-	• Vyjádří souhlas či nesouhlas s různými názory na běžná témata, pokusí se je jednoduše zdůvodnit.
• gramatické struktury úrovně B1-	• Naslouchá partnerovi a reaguje funkčně v běžných situacích, gramatická a výrazová nedostatečnost mu nebrání v pokusech komunikovat.
• jazykové funkce úrovně B1-	• Sleduje rozhovor na běžné téma, ve vhodné chvíli se snaží zapojit.
Úvod do studia anglicky mluvících zemí	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni A2 – B1 – v příslušné fonologické kvalitě.
• slovní zásoba k tématu	• Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice, zajímavých místech či osobnostech
	• Vyhledá věrohodné informace na internetu.

Anglický jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace • zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací • členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad • extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného projevu na běžná a známá témata, identifikuje strukturu jednoduchého textu, postihne jeho hlavní a doplňující informace. • Používá základní techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru. • Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s podporou učitele. • Odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu.

• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce • význam pravidelného extenzivního poslechu, dostupné mediální produkty	
	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1.
	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na běžná témata za předpokladu, že je výpověď sdělena jasně artikulovaným, standardním jazykem v průměrném tempu, postihne hlavní informace, částečně registruje detaily.
	• S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.
	• Rozumí základnímu faktickému obsahu většiny vysílaných poslechových pořadů s tematikou svého osobního zájmu v jasně artikulovaném standardním jazyce. • Rozumí televizním zprávám, rozhovorům a dokumentárním pořadům na blízká a běžná témata, pokud probíhají ve standardním jazyce a ve spíše pomalejším tempu s tím, že vizuální materiál podporuje obsah textu.
• slohové formy: • základní rysy formálního dopisu či e-mailu • krátká augmentativní úvaha • jednoduché reklamní formy • charakteristika osoby • popis místa • vypravování • jednoduchá filmová či literární recenze • úskalí práce s překladovým a výkladovým slovníkem • internetové překladače • mobilní překladové aplikace • správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk • funkční opis významu slova • kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace	• Rozumí mnoha filmům, pokud vizuální materiál podporuje velkou část osy příběhu a pokud je produkován v jasném, přímočarém jazyce.
	• Vytvoří středně dlouhý souvislý text na běžné či známé téma, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.
	• Formátuje text, vytváří a edituje dokument - pracuje s nastavením v anglickém jazyce.
	• Používá základní prvky rozlišení formálního a neformálního projevu.
	• Napíše krátkou augmentativní úvahu na témata jemu blízká.
	• Napíše příběh jako lineární sled událostí, vyjádří příčinné souvislosti.
	• Využívá poučeně různé druhy slovníků, včetně internetových, k získání potřebných informací. Ověřuje použití výrazů ve výkladových slovnících.
	• Vyjadřuje se převážně stručně, srozumitelně, většinou souvisle, používá často úspěšně opisné techniky tam, kde nenachází potřebnou slovní zásobu a gramatické konstrukce. Předává obsahově ne příliš složité informace, v lineárním uspořádání.
	• Tiskne a exportuje textový dokument do jiných formátů; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
	• Přednese souvislou promluvu na obecná témata, na témata související s jeho zájmem a obsahem studia, s ucházející mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a jednoduše zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
	• Vytvoří počítačovou prezentaci a vhodně propojí podpůrné materiály s obsahem.

• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony • popis a srovnávání obrázků s výjev z každodenního života • strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru • principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu • principy zdvořilé komunikace • funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost	• Srozumitelně reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
	• Popíše událost, která se stala.
	• Vysvětlí srozumitelně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
	• Pokusí se okomentovat odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.
	• Reaguje adekvátně a gramaticky i obsahově v běžných situacích.
	• S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně, s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků. • Zapojí se, případně s určitými obtížemi, do rozhovoru na běžná témata, v předvídatelných situacích.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1 • slovní zásoba úrovně B1 • gramatické struktury úrovně B1 • jazykové funkce úrovně B1	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
	• Vytvoří audio (video) záznam vlastního mluveného projevu; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
	• Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
• Vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemích • slovní zásoba k tématu vzdělání, škola • typy škol, školní předměty • maturita a její obdoby v zahraničí • podmínky a možnosti studia v Evropě a v USA • stipendijní systémy • výběr univerzit – ranking	• Rozumí názvům různých typů škol ve Velké Británii a USA.
	• Porovná systém terciálního školství doma a v zahraničí.

- poradenské organizace v oblasti vzdělání v zahraničí

Anglický jazyk	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace • zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací • členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad • extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu • neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce • význam pravidelného extenzivního poslechu • film o historické události a jeho srovnání se historickými fakty	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu na běžná i méně běžná témata, postihne jeho hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
	• Používá různé techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru.
	• Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s velkou mírou autonomie.
	• Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, základní znalosti tvorby slov a internacionalismů.
	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1-B2
	• Rozumí většině informací standardního mluveného autentického projevu na známá i méně známá témata, pokud ten není zkreslen přílišným hlukem, idiomatickostí, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
	• Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích, identifikuje formální a neformální styl.
	• Rozumí mnohým slyšeným zprávám a pořadům na aktuální témata jemu blízká, mnohým televizním zprávám, rozhovorům, dokumentárním pořadům v rámci svých akademických obzorů, pokud nejsou ve velmi rychlém tempu.
	• Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce, pokud vizuální materiál podporuje osu příběhu.
	• Vytvoří středně dlouhý souvislý text na obecná společenskovední témata, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.
• slohové formy: formální e-mail či dopis, například stížnost, žádost, dopis editorovi strukturovaná názorová úvaha strukturovaná úvaha zvažující pro a proti recenze referát příběh strukturovaný životopis • plánování textu s myšlenkovou mapou • způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky • kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací • práce s překladovým a výkladovým slovníkem • internetové textové editory	• Používá prvky formálního a neformálního projevu na své lexikální a gramatické úrovni. Ověří si formální a neformální hodnotu potřebných výrazů.
	• Využívá různých textových editorů u vybraných školních prací a projektů

• internetové překladače • mobilní překladové aplikace • práce s mediálními zdroji • správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk • funkční opis významu slova • principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika • referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony • popis a charakteristika osoby • popis a srovnávání různých vizuálních materiálů • jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění • strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušování partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru • principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu • strategie udržení pozornosti publika při prezentaci • principy zdvořilé komunikace • funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování • názor a fakt	• Uplatňuje pravidla a dovednosti pro práci s textem a obrazem
	• Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovední témata jemu blízká.
	• Napíše krátký příběh, vyjádří jeho příčinné souvislosti, spekulace, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.
	• Využívá různé druhy slovníků, včetně internetových, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
	• Při tvorbě vlastního textu dodržuje pravidla stanovená autorským zákonem je schopen uvést citace. • Pokusí se jazykově editovat písemný projev spolužáka.
	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí písemný projev.
	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a v rozumné míře plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit, ale úspěšně používá opisné techniky tam, kde se mu automaticky nedostává slovní zásoby a potřebných gramatických konstrukcí. Předává i obsahově složitější informace.
	• Pořídí audionahrávku vlastního mluveného projevu a umístí ji na internetové úložiště.
	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovední témata podle zadání či svého zájmu, s poměrně velkou mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu.
	• Dokáže vytvořit počítačovou prezentaci a vhodně propojit podpůrné materiály s obsahem.
	• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text i na společenskovední témata.
	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související s ucházející mírou detailu.
	• Vypráví příběh a pokusí se zařadit prvky ozvláštnění.
	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí prezentaci spolužáka.
	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou, a to na témata běžná, jejichž slovní zásobu si již osvojil.
	• Gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.
	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v méně běžných situacích.
	• Komunikuje často plynule a foneticky správně na témata konkrétní, zjednodušeně i abstraktní, v méně běžných situacích.
	• Zapojí se do diskuse na běžná témata a tam, kde specifická slovní zásoba dovolí i na společenskovední témata.
	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.

Anglický jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace • zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací • členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad • extenzivní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu • neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce • význam pravidelného extenzivního poslechu	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu složitějšího obsahu, identifikuje strukturu, postihne jeho hlavní a doplňující informace. • Volí efektivní techniky čtení, podle typu textu a čtenářského záměru. • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů podle zvoleného záměru. Vyhledá věrohodné informace na internetu. • Vyhledá věrohodné informace na internetu. • Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů. • Čte literaturu na úrovni B2, zvolí si vhodnou literaturu a učiní zkušenost s četbou v originále. • Rozumí standardnímu mluvenému autentickému projevu na známá i méně známá témata složitějšího obsahu, která se objevují v osobním, společenském, akademickém, případně pracovním prostředí, pokud není zkreslen přílišným hlukem, idiomatičností, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní a doplňující informace. • Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích. • Interpretuje vyslechnuté audio z internetu.
Produktivní psané dovednosti • formální e-mail či dopis • strukturovaná názorová úvaha • strukturovaná úvaha zvažující pro a proti • strukturovaná reflexivní úvaha • recenze • referát • příběh • plánování textu s myšlenkovou mapou • způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky • kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací • práce s překladovým a výkladovým slovníkem • internetové textové editory • internetové překladače • mobilní překladové aplikace • práce s mediálními zdroji	• Rozumí většině slyšených zpráv, pořadů na aktuální témata, většině televizních zpráv, rozhovorů, dokumentárních pořadů v rámci svých akademických obzorů. • Používá textový editor typu WORD k zápisu a formátování textu. • Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce. • Používá AI k editaci textu po obsahové, organizační, gramatické a lexikální úrovni. • Vytvoří středně dlouhý souvislý text na obecná i odbornější společenskovední témata na základě získaných informací, s jasným vyjádřením hlavních myšlenek, s jasnou strukturou. • Napíše formální i neformální texty s přiměřeným stylem a slovní zásobou odpovídající danému účelu. • Správně použije internetové překladače a slovníky. • Napíše argumentativní texty s rozvinutými a logicky uspořádanými argumenty, podloženými relevantními fakty a příklady. • Napíše příběh s propracovanější strukturou, vyjádří jeho příčinné souvislosti, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.

Produktivní mluvené dovednosti • správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk • funkční opis významu slova • principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika • referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony • popis a charakteristika osoby • popis a srovnávání různých vizuálních materiálů • jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění	• Využívá různé druhy slovníků, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
	• Kriticky posoudí a upraví svůj vlastní písemný projev i text spolužáka podle daných kritérií.
	• Samostatně pracuje s výkladovými slovníky, odbornými texty a využívá digitální prostředky při tvorbě písemných prací.
	• Připraví prezentaci s digitálním nástrojem typu Power Point k svému mluvenému projevu.
	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a téměř plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit. Používá širokou slovní zásobu, umí nahrazovat neznámé výrazy pomocí opisných technik, a to i u abstraktnějších témat. Předává i obsahově složitější informace v logickém a jasném uspořádání.
Interaktivní řečové dovednosti • strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obrátů, naslouchání a reakce na partnera, přerušování partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru • principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu, neverbální komunikace • základní principy zdvořilé komunikace • funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování, interpretace grafů, kritika, vyjádření vyhybavosti, generalizace • názor a fakt • hlavní myšlenka • podpůrný argument • zhodnocení variant • konsekvence událostí • interpretace dat	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovední témata podle zadání či svého zájmu, podrobně rozvádí hlavní myšlenky a podporuje je argumenty. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, přizpůsobit svůj projev situaci a reagovat na zpětnou vazbu posluchačů.
	• Srozumitelně reprodukuje i složitější přečtené či vyslechnuté texty, shrne jejich obsah a interpretuje hlavní myšlenky.
	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti rozvinutější mírou detailu, obohatí svůj popis o osobní pohled a hodnocení.
	• Vypráví příběh s důrazem na příčinné souvislosti a zařazuje prvky ozvláštnění.
	• Na základě strukturovaných kritérií analyzuje a zhodnotí prezentaci nebo jiný ústní projev spolužáka, poskytne konstruktivní zpětnou vazbu.
	• Pracuje s online článkem v internetových novinách.
	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou.
	• Adekvátně a gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů.
	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích.
	• Komunikuje plynule a foneticky správně na témata konkrétní i abstraktní, v méně běžných situacích.
• Zvuková stránka jazyka úrovně B2 • Slovní zásoba úrovně B2 • Gramatické struktury úrovně B2 • Jazykové funkce úrovně B2	• Zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá společenskovední témata.
	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.
	• Formuluje hlavní myšlenku textu.
Americká historie	• Pracuje s důvěryhodnými online zdroji k vybrané události z dějin USA.
	• Nalezne a formuluje podpůrný argument pro svůj názor, zdůvodní jeho relevantnost.

• příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA Americká literatura • analytická práce s vybranou knihou: charakteristika postavy, motivy, sumarizace děje, základní jazyková charakteristika textu, základní historické souvislosti • čtenářské procesy: propojení s textem na osobní rovině a jeho vyjádření: srovnávání s osobní životní zkušeností, vlastní predikce při četbě, kladení si otázek, vizualizace, vyvozování	• Vyhodnotí pro a proti různých variant řešení problému.
	• Navrhne možné důsledky událostí a tento svůj návrh odůvodní.
	• Pokusí se relevantně interpretovat data.
	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1+ – B2 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

5.3.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný jazyk ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. Německý jazyk ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk byl posílen z disponibilní časové dotace o dvě hodiny. Posílena byla výuka v prvním a čtvrtém ročníku, kde se učí čtyři hodiny týdně, ve druhém a třetím ročníku zůstávají tři hodiny týdně. Němčina ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk má týdně tříhodinovou časovou dotaci ve všech ročnících. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit dvouhodinový výběrový seminář německé konverzace. Výuka německého jazyka probíhá výhradně v dělených třídách, v rámci možností v jazykové učebně s možností použití videa, ve třídách výpočetní techniky a v učebnách kmenových. K dispozici máme i učebnu s interaktivní tabulí. Studium je zaměřeno na získání jazykových znalostí a na zvládnutí komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 a B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny řečové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Při výuce jsou využívány moderní učebnice, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími, videonahrávky, slovníky, mapy, online podpora u některých doplňkových materiálů, internet, časopisy, autentické texty a jiný autentický materiál (prospekty, letáky, plánky, tisk, obrazový materiál, fotografie), který žákům zprostředkovává základní informace o každodenním životě a kultuře německy mluvících zemí a nenásilně je seznamuje s multikulturními aspekty. Kromě běžné metody frontálního vyučování je využívána práce ve dvojicích a ve skupinách a samostatná práce. Uplatňuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i další akce jako Olympiáda v německém jazyce, soutěže, exkurze a tvorba projektů. Samostatná tvůrčí činnost žáků a práce s reáliemi propojují němčinu s jinými předměty jako je zeměpis, dějepis, informatika, biologie, základy společenských věd a jazyky. Do vzdělávacího obsahu předmětu Německý jazyk jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.3.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• řeší sémantická, syntaktická a morfologická cvičení, usuzuje analogicky a rozvíjí při tom logické myšlení. • využívá podobnosti německého jazyka s jinými jazyky, odhaduje významy slov a rozšiřuje tak slovní zásobu. • snaží se vyjádřit obsah sdělení jiným způsobem, alternativním výrazem, pokud chybí lexikální prostředky.
Kompetence komunikativní:	• komunikuje ve dvojici nebo ve skupině, simuluje role v běžných i krizových životních situacích. • vyjadřuje se písemně i ústně gramaticky a stylisticky správně, výstižně, srozumitelně a v logickém sledu, svůj projev strukturuje. • volí adekvátní vyjadřovací prostředky optimální pro komunikační situaci a dbá na formální stránku projevu (životopis, formální dopisy, obraty při telefonování, představování, vyjádření omluvy, žádosti aj.). • procvičuje porozumění čtenému i slyšenému textu různé úrovně, vyhledává klíčová slova a parafrázuje obsah sdělení.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje pravidla vzájemného respektování při práci ve dvojici a ve skupině, akceptuje názory ostatních a prezentuje své myšlenky, adekvátně reaguje na dotazy spolužáků. • hodnotí známku i slovně vlastní výkon, na základě daných kritérií posuzuje své jazykové schopnosti či dovednosti a získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • naslouchá ostatním, respektuje jejich názory a nezesměšňuje jejich výkony, chová se taktně, v případě potřeby poradí nebo nabídne pomoc.
Kompetence občanská:	• poznává realie německy mluvících zemí, různorodost kultur, tradic a zvyklostí, porovnává je a akceptuje odlišnosti. • prohlubuje znalosti českých pamětihodností a tradic a vytváří si tak pozitivní vztah ke kulturnímu dědictví našeho státu. • pracuje s texty s environmentální tematikou, pojmenovává globální problémy a možná řešení, formuje svůj postoj k životnímu prostředí.
Kompetence k podnikavosti:	• plánuje svou práci, odhaduje čas ke splnění úkolu, dodržuje termíny. • rozpozná kvalitu své práce dle daných kritérií, zhodnotí práci svou i ostatních. • pracuje s chybou, chápe, že identifikace a náprava chyby je krokem ke zlepšení. • zhodnotí na základě znalosti cizího jazyka své studijní a pracovní možnosti v zahraničí.
Kompetence k učení:	• diagnostikuje chybu, analyzuje ji na základě dosavadních vědomostí nebo dostupných informací a navrhne řešení. • využívá dostatek informačních zdrojů a cizojazyčných materiálů (slovníky, příručky, mapy, prospekty, tisk, knihy, internet), porovná je a vybere nejefektivnější variantu pro dané zadání. • samostatně zpracovává práce kratšího i rozsáhlejšího formátu (aktuality, slohové práce, referáty, prezentace, shrnutí anket aj.) a prezentuje je před třídou. • zapojuje se dle možností a svého zájmu do soutěží a olympiád v německém jazyku.

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek
------------------------------	---

5.3.1.3 Používané metody a formy

- výukové formy – hromadná (frontální) výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce individuální/samostatná práce, výuka na stanovištích
- vyprávění, výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- minirozhovory, řízené rozhovory, diskuze, kladení otázek, ankety
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky, internetovými zdroji
- práce s textem z médií, vlastním textem, textem písní
- práce s obrazem, ilustrací, mapou, plánkem, grafem, tabulkou, fotografiemi, piktogramy, statistickými údaji
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, hry, soutěže, zpěv, kvízy)
- hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, referáty, slohové práce
- návštěva německy mluvících zemí/měst

5.3.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět → Ročník → ŠVP výstup
1. - 4.	• používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou	→	Anglický jazyk → 1. ročník → • využívá internetové překladače, překladové slovníky
1.	• rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod	→	Český jazyk → 2. ročník → • využívá jednotlivé způsoby slovo tvorby
2.	• sdělí základní fakta o Rakousku	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům	→	Biologie → 3. ročník → • specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří)
3.	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku	→	Anglický jazyk → 2. ročník → • vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
3.	• vypravuje v préteritu prožité události	→	Český jazyk → 1. ročník → podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události

4.	• používá rozšířenou slovní zásoba k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR	→	Zeměpis → 3. ročník → • vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření
----	--	---	---

5.3.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	záliby vztah ke škole, k předmětům životní styl, stravovací návyky denní režim žáka	zdravotní stav žáka sportovní vyžití	práce a povolání, pracovní nabídka - vyjádření svých přání, plánování budoucnosti	společnost a její budoucnost, ... - vyjádření svých přání, tužeb a plánů
Sociální komunikace			práce a povolání, pracovní nabídka - přijímací rozhovor	
Žijeme v Evropě	národy a národnosti životní styl Evropanů - jídla mezinárodní kuchyně	Rakousko, Vídeň Německo, Berlín	vzdělání, školské systémy - Vzdělávací systémy Švýcarsko - turismus, produkty, osobnosti Česká republika - památky, turismus, osobnosti	svátky, zvyky, ... - svátky, události, tradice věda a technika, ... - německy mluvící osobnosti
Člověk a životní prostředí				příroda, rostliny, ... -
Životní prostředí regionu a České republiky				příroda, rostliny, ... -

5.3.1.6 Učivo/výstupy

Německý jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• první kontakty, pozdravy, představování • časování slovesa být, pravidelných sloves, osobní zájmena • pravidla správné výslovnosti • slovosled věty oznamovací a tázací, zápor	• simuluje krátký seznamovací dialog, sdělí důležité informace o sobě a jiných osobách • v minidialogích používá fráze pro navazování kontaktu • přečte foneticky správně jednoduchý text, opakuje a napodobuje výslovnost německých hlásek • formuluje otázky a odpovědi k textu, na běžné otázky reaguje záporně
• základní číslovky do 20 • názvy států, jejich obyvatel a jazyků • krátký popis osob • tázací zájmena a příslovce • nepravidelná slovesa v přítomném čase • základní číslovky nad 20, letopočty	• počítá do dvaceti a zapíše číslovky podle poslechu • orientuje se na mapě Evropy, najde státy, města, pojmenuje obyvatele a jejich jazyky • najde v textu informace k osobám a pojmenuje činnosti týkající se jejich zaměstnání • sestaví dialog s informacemi o známých osobnostech • dbá na změnu v kmeni při časování nepravidelných sloves • vyjádří věk a rok narození, sdělí různé číselné informace a zeptá se na ně
• rodina • záliby, aktivity, kamarádi	• pojmenuje a představí členy své rodiny, uvede jejich zájmy a používá překladový slovník • vysvětlí příbuzenské vztahy • vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Word, Canva)

• domácí mazlíčci • člen neurčitý v 1. a 4. pádě, vazba es gibt + 4. pád • časování slovesa mít • přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě • zápor	• pojmenuje různá zvířata, představí to své • užívá tvary podstatných jmen ve 4. pádě • vyjádří, co kdo má, nebo nemá • používá správný tvar přivlastňování • rozliší použití záporu „nein“, „nicht“ a „kein“
• škola, pomůcky, rozvrh hodin • barvy • člen určitý • množné číslo podstatných jmen • modální slovesa a jejich významy	• vyjmenuje školní předměty a pomůcky, popíše svůj rozvrh a zhodnotí svůj vztah k některým předmětům, vyhledá neznámá slova • vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel) • pojmenovává správné barvy pomůcek a věcí kolem sebe • užívá tvary člena ve všech rodech • vyhledá množné číslo ve slovníku nebo ho odvodí na základě koncovek a rodů • používá správné tvary způsobových sloves, rozlišuje významy, s jejich pomocí vyjádří prosbu, povinnost, požádá o dovolení
• názvy potravin, jídel a nápojů, stravovacích zařízení • v restauraci, kavárně • stravování, stravovací návyky • složená slova • způsobové sloveso mögen • nepravidelná slovesa v přítomném čase • rozkazovací způsob • všeobecný podmět man	• pojmenuje foneticky správně potraviny, nápoje, hotová jídla, ovoce a zeleninu, stravovací zařízení • v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu • popíše své celodenní stravování a zhodnotí své návyky • rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod • vyjádří, co má a nemá rád, ptá se na preference spolužáků • časuje silná slovesa a tvoří jejich rozkazovací způsob • přikáže někomu něco, reaguje na pokyny učitele • přeloží do obou jazyků věty se všeobecným podmětem
• denní režim, ranní rituály • určování času, denní doby • volnočasové aktivity • předložky se 4. pádem, osobní zájmena ve 4. pádě	• pojmenuje činnosti vztahující se k dennímu režimu, pojmenuje různé činnosti pro volný čas • používá správné časové údaje při vyprávění o průběhu dne • zeptá se na čas, sdělí, kolik je hodin, rozliší význam slov Uhr a Stunde, domluví si s někým program • jmenuje předložky se 4. pádem a používá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny
• odlučitelné a neodlučitelné předpony • zájmena wer, was • spojení zu Hause x nach Hause	• rozliší přízvučnou předponu od nepřízvučné a správně ji užije ve větě • při rozhovoru používá správné tvary tázacích zájmen • rozlišuje tvary doma x domů
• zájmy, koníčky • popis a charakteristika osob, povahové vlastnosti • pocity, mezilidské vztahy • blahopřání k různým příležitostem • nepravidelná slovesa v přítomném čase • členy, osobní a přivlastňovací zájmena ve 3. pádě • 2. pád vlastních jmen	• informuje o způsobech trávení volného času svého a svých přátel • popíše vnější vzhled osob (přátel, spolužáků) a charakterizuje je • použije ustálené obraty pro vyjádření kladných a záporných emocí, vyjádří vztah k různým osobám • popřeje k narozeninám, svátku, Vánocům, Velikonocům • dbá na změnu v kmeni při časování silných sloves • užívá 3. pád podstatných jmen a zájmen ve spojení se slovesy • rozliší a vybere vhodnou variantu pro vyjádření 2. pádu českých vlastních jmen

	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nábídku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (německá klávesnice, přehlásky, ostré ß, stylizace písma aj.)
--	--

Německý jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• nakupování • názvy obchodů a zboží, orientace v obchodním domě • názvy institucí • trávení volného času, kulturní vyžití • předložky s 3. pádem • předložka in a auf se 3. a 4. pádem • řadové číslovky	• používá ustálené obraty pro komunikaci při nakupování • simuluje rozhovor jako zákazník s prodávčem • pojmenuje různé obchody a instituce ve městě, uvádí příklady zboží, formuluje nákupní seznam • domluví si s přítelem návštěvu jakékoli kulturní akce • jmenuje předložky a užívá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny • rozliší otázku na polohu místa (wo?) a na směr místa (wohin?) • používá řadové číslovky v datech
• popis cesty – orientace v centru města • můj dům, můj byt • inzeráty • slovesa liegen, legen, stehen, stellen, setzen, sitzen, hängen • předložky s 3. a 4. pádem, předložky pro popis cesty	• zeptá se na cestu, orientuje se na plánu města, pojmenuje a najde různé stavby, instituce a jiné objekty ve městě • pojmenuje typy domů, nazve jednotlivé místnosti bytu / domu a sdělí, kde se nacházejí • popíše místo svého bydliště, zhodnotí své bydlení a okolí • vytvoří vlog o svém bydlení (pokoj/byt) • popíše svůj pokoj, jeho vybavení a použije vhodná slovesa • rozliší použití předložky s 3. a 4. pádem, přiřadí vhodnou předložku pro popis cesty
• Rakousko • Vídeň • prázdniny, dovolená, zimní a letní aktivity • préteritum slovesa sein, haben, perfektum pravidelných a nepravidelných sloves • příslovečné určení času, časové údaje	• sdělí základní fakta o Rakousku • na plánu Vídně najde a pojmenuje nejznámější památky, čte s porozuměním text o Rakousku/Vídni, překládá neznámá slova pomocí slovníku • v rozhovoru s kamarádem sestaví z volnočasových nabídek program na dovolenou • při vyprávění o letních / zimních prázdninách tvoří správné tvary minulého času • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.) • užívá správné předložkové vazby u časových údajů
• cestování, služby • dopravní prostředky	• popíše možnosti cestování ve městě • pojmenuje různé dopravní prostředky, uvede jejich výhody a nevýhody

• na nádraží, v hotelu • časové předložky, časový 4. pád • perfektum nepravidelných sloves, préteritum modálních sloves	• simuluje komunikaci na nádraží, v hotelu na recepci, objedná ubytování • tvoří věty se správnou časovou předložkou • při vyprávění v minulosti tvoří správné tvary minulých časů • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
• Německo • Berlín • zeměpisné názvy • zvrtná slovesa • předložky se zeměpisnými názvy • stupňování přídavných jmen a příslovčí	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě • uvede přírodní zajímavosti, turisticky atraktivní místa, známé osobnosti, typické produkty a další symboly Německa, v případě potřeby využije slovník • čte s porozuměním text o hlavním městě, pozná a pojmenuje typické pamětihodnosti Berlína • používá vhodnou předložku u zeměpisných názvů • doplní do kontextu ke slovesu správný tvar zvrtného zájmena • při určování místa používá vhodnou předložku a správný pád • tvoří komparativ a superlativ a srovnává věci na základě stupňování
• oblékání, móda • počasí • skloňování přídavných jmen • sloveso werden v přítomném i minulém čase	• pojmenuje různé oděvy a módní doplňky, popíše své oblečení a oblečení jiné osoby, vybere vhodný oděv k různým příležitostem, simuluje roli zákazníka při nákupu oděvu • popíše aktuální počasí, rozumí předpovědi počasí • tvoří správné tvary adjektiv při popisu obrázků • používá sloveso werden v různých případech a ve všech tvarech
• péče o zdraví • lidské tělo • nemoci, zdravotní potíže • u lékaře, léčba • prevence, životní styl • souřadné souvětí, souřadné spojky	• popíše svůj zdravotní stav • nazve části lidského těla • pojmenuje různé nemoci a potíže, udělí jednoduché rady • v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a obraty používané při komunikaci s lékařem • jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům • spojuje věty jednoduché v souvětí souřadné, volí správný slovosled u jednotlivých spojovacích výrazů, doplní dle významu vhodnou spojku do kontextu
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácvičku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří prezentaci v Powerpointu k reáliím (např. k tematům Rakousko, Vídeň, německo, Berlín) • napíše text/slohovou práci ve Wordu a edituje ho (např. k tématům bydlení, móda, reálie, školní výlet aj.)

Německý jazyk	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

• sport a sportovní vybavení • souvětí podřadné, podřadné spojky	• pojmenuje nejrůznější sporty, sportovní vybavení a sportoviště
	• formuluje svůj vztah ke sportu a pomocí rozšířené slovní zásoby vypráví o svých sportovních aktivitách, popíše sportovní aktivity v rámci školy
	• čte s porozuměním text se sportovní tematikou a najde v něm odpovědi na otázky
	• rozlišuje významy spojek, propojuje jednoduché věty do souvětí, dbá na správný slovosled
• kultura a umění, literatura • slovní zásoba k danému tématu (film, divadlo, hudba, kino, televize, kulturní akce) • účelové věty s um + zu a se spojkou „damit“ • infinitiv s/bez „zu“ • zkracování vět s dass, damit	• orientuje se v kulturní nabídce, domluví se na návštěvě jakékoli akce, simuluje odřeknutí
	• používá slovní zásobu k tématu kultura a umění, pojmenuje různé akce, žánry, typy pořadů, nástroje, vypráví o filmu/knize nebo filmové/literární postavě
	• v odpovědích tvoří infinitivní vazby
	• rozliší použití závislého infinitivu s zu a prostého bez zu
	• odliší větu předmětnou od věty účelové a zvolí správnou infinitivní vazbu pro zkrácení těchto vět
• média a sociální síť • préteritum slabých a nepravidelných sloves, použití préterita a perfekta • vedlejší věty vztažné	• používá slovní zásobu k tématu média, popíše možnosti jejich využití, pojmenuje možná nebezpečí, sdělí výhody a nevýhody sociálních sítí a zhodnotí vlastní zkušenosti
	• vypravuje v préteritu prožité události
	• spojuje věty vhodným vztažným zájmenem ve všech rodech a pádech
• vzdělání • studium • životopis • opisný tvar würde + infinitiv, konjunktiv préterita, vedlejší věty podmínkové	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku
	• hovoří o své dosavadní cestě za vzděláním
	• jmenuje části životopisu a napíše digitální strukturovaný životopis za použití šablony (Word, Canva)
	• tvoří a používá správné tvary podmiňovacího způsobu u různých typů sloves
• práce a povolání, pracovní nabídka • žádost o místo, motivační dopis • pracovní pohovor • plány do budoucna, přání a sny • konjunktiv préterita (pokračování) • budoucí čas	• pojmenuje tradiční i netradiční povolání a charakterizuje některá dle vlastního výběru, uvažuje nad hledisky, která jsou důležitá při volbě povolání
	• napíše motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu mailu
	• během simulovaného rozhovoru odpovídá na typizované otázky přijímacího pohovoru
	• formuluje své plány do budoucna
	• vyjádří svá přání a přání druhých pomocí konjunktivu
	• tvoří prostý budoucí čas a uplatní ho při vypravování o svých plánech do budoucna
• Švýcarsko • trpný rod	• sdělí základní informace o Švýcarsku, přednese aktualitu/referát o městě, památce, osobnosti, turistické zajímavosti Švýcarska a používá online-slovník pro neznámá slova
	• vytvoří prezentaci v Powerpointu k vybranému tématu (osobnosti, turistické cíle, státní symboly, města, gastronomické speciality aj.)
	• formuluje informace pomocí pasivních konstrukcí a přeloží je, vyjádří původce děje pomocí vhodných předložek

	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
--	--

Německý jazyk	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Česká republika • Praha • Děčín a region • vazby sloves • předložky s 2. pádem, 2. pád podstatných a přídavných jmen	• používá rozšířenou slovní zásobu k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR • jmenuje významné pražské památky • představí Děčín, jmenuje významné stavby, možnosti kulturního a sportovního vyžití a turisticky oblíbená místa v okolí • vytvoří digitálně reklamní leták na vybranou zajímavost/lokalitu/akci v Děčíně a okolí a vyhledává informace také pomocí AI (Canva, Word) • volí správnou předložku a pád u sloves, rozezná vazby odlišné od českého jazyka • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.) • zná významy předložek, používá správné tvary genitivu ve všech rodech
• Evropská unie • zájmenná příslovce tázací a ukazovací	• čte s porozuměním text o EU, vyhledává informace, napíše zprávu o svém pobytu ve městě EU • aplikuje znalost slovesných vazeb při tvorbě zájmenných příslovcí a používá je v otázkách
• příroda, rostliny, živočichové • životní prostředí a jeho ochrana • plusquamperfektum, časové spojky	• používá slovní zásobu k tématu příroda, odhadne význam neznámých slov v textu • čte s porozuměním texty s ekologickou tematikou, popíše ekologické chování své rodiny • vyjádří předminulý čas v souvětí s časovými spojkami
• svátky, zvyky, tradice, významné události	• pojmenuje státní a církevní svátky a tradice s nimi spojené, seznámí se se svátky jiných zemí • čte/poslouchá s porozuměním text o svátcích a tradicích, využívá adekvátní slovní zásobu, odhadne význam neznámých slov, vyhledává neznámá slova • jmenuje významné události v životě člověka, popíše jakoukoli soukromou oslavu • diskutuje na téma Vánoce / Velikonoce • vytvoří pracovní list ve Wordu na vybrané svátky/významné události
• směrová příslovce • vespolné zájmeno einander • pravidlo "tekamolo" pro pořadí příslovečných určení	• volí vhodná příslovce pro vyjádření směru ve vztahu k mluvčímu • vyjádří vzájemnost mezi dvěma a více osobami/věcmi • správně seřadí příslovečná určení ve větě

• přičestí minulé a přítomné	• rozliší užívání obou přičestí, rozšiřuje slovní zásobu tvořením přívlastků z přičestí minulého i přítomného a najde český ekvivalent
• zpodstatnělá přídavná jména	• skloňuje zpodstatnělá adjektiva po členu určitém i neurčitém, užívá adjektiva po etwas, nichts, genug, wenig, viel a alles
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácvičku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot)

5.3.2 Francouzský jazyk 1

5.3.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Francouzský jazyk 1
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný cizí jazyk, který si žáci zvolili ve víceletém studiu v tercii a pokračují v něm i na vyšším stupni od kvinty do oktávy. Má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit francouzštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Ve víceletém studiu po šesti letech výuky dosáhnou žáci úrovně B1 a v čtyřletém studiu po čtyřech letech výuky úrovně A2 – B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Édito, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve francouzském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Francouzského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam francouzského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Vedeme je k postupnému vytvoření vlastního portfolia, kde si uchovávají doplňující materiály, ale především projekty a práce, které žáci během školního roku realizují. Využíváme zkušeností a poznatků z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně k větší motivaci žáků domluvit se francouzsky. Zapojujeme žáky do soutěží v rámci Dnů frankofonie, olympiády ve francouzštině a dalších soutěží a akcí pořádaných především Sdružením učitelů francouzštiny a Francouzským institutem v Praze.

5.3.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
---	-------------------------------

Kompetence k řešení problémů:	• hledá řešení v různých problémových situacích z každodenního života • využívá nabízených možností se setkat s ostatními a hovořit s nimi ve francouzštině (zúčastňuje se besed, navštěvuje instituce, kde se s francouzštinou setkává, je v kontaktu s rodilými mluvčími z partnerské školy v Nantes) • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba • učí se si poradit v cizojazyčné situaci i na základě cizích slov v češtině a větší znalosti anglického jazyka (analogie v slovní zásobě i mluvnicí) • diagnostikuje chyby a navrhuje nové řešení
Kompetence komunikativní:	• vhodně používá vyjadřovací prostředky, je schopený se porozumět v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech a porozumět textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni (rozhovory, scénky, dramatizace, dopisy apod.). • využívá dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu či vztahu (využíváme pobytů fr. studentů na naší škole – přímý rozhovor nebo navázání kontaktu přes internet). • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba. • učí se v mluveném i psaném projevu vyjadřovat jasně, uceleně, srozumitelně, strukturovaně (odstavce a prostředky textové návaznosti v textu) a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje • rozlišuje sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, učí se správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat. • dokáže odbornou terminologii vhodně nahradit alternativním výrazem.
Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných. • učí se objektivně hodnotit svou práci i práci ostatních (bez výsměchu či opovržení). • učí se respektovat pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • poznává možnosti si ověřit své dovednosti formou složení mezinárodní zkoušky z francouzštiny (př. DELF).
Kompetence občanská:	• seznamuje se s realitami frankofonních zemí a snaží se je chápat i v širším kontextu (např. historickém či geopolitickém). • získává představu o zvycích ve frankofonních zemích a porovnává je se zvyky spojenými s naší kulturou (zkušenosti z výměnných zájezdů, soukromých pobytů, autentické materiály). • poznává cizojazyčné kultury a toleruje je. • zabývá se ekologickými a environmentálními tématy, přemýšlí, jak sám přispěje ke zlepšení situace.
Kompetence k podnikavosti:	• ve výuce využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky internet atd. • pracuje s autentickými cizojazyčnými materiály (jízdenky, vstupenky, plakáty apod.). • umí si naplánovat čas, úkoly plní kvalitně a ve stanoveném termínu (včetně plnění dílčích etap úkolů).
Kompetence k učení:	• pracuje s různými informačními zdroji (časopisy, internet, různé typy slovníků), a tím prohlubuje svůj zájem žáků o francouzštinu a frankofonní země. • pozoruje a poznává, který učební styl mu nejvíce vyhovuje. • samostatně zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu a charakteru (reflexe, referáty, projekty). • sdílí své zkušenosti a poznatky z našich výměnných zájezdů do

	Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně, tím motivuje spolužáky ke studiu jazyka. • zapojuje se do soutěží v rámci soutěží a akcí.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.2.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce ve dvojicích, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy
- práce s digitálními technologiemi (PC-programy, elektronická učebnice, mobilní telefony, aplikace)
- samostatná práce
- prezentace vlastní tvorby
- práce s textem, obrazovým materiálem
- audiovizuální cvičení
- práce s videem, úryvky filmů
- výklad, vysvětlování
- myšlenkové mapy
- aktivizační cvičení (křížovky, hry, osmisměrky, zpěv, kvízy)
- hodnocení, sebehodnocení
- práce s chybou
- brainstorming

5.3.2.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	sport, volný čas, zábava - prezentuje své záliby		zaměstnání, trh práce - hovoří o svých kvalitách a zaměření	zaměstnání, trh práce - hovoří o svých kvalitách a zaměření
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	sport, volný čas, zábava - organizace turnaje v pétanque	národní parky a rezervace - příprava fiktivní exkurze		
Sociální komunikace		zajímavá místa Francie a dalších frankofonních zemí - rozhovor o plánech spolužáků		
Žijeme v Evropě	stravování, potraviny - stolování	období Ludvíka XIV. a XV. - historie Francie, ekologická témata		

Základní problémy sociokulturních rozdílů			vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky - odlišnosti kultur, začlenění se do společnosti s jinými kulturními zvyklostmi	vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky - odlišnosti kultur, začlenění se do společnosti s jinými kulturními zvyklostmi
Člověk a životní prostředí		Ministerstvo přírody a životního prostředí		
Mediální produkty a jejich významy	média a práce s informacemi - tvorba vlastního textu, vyjádření kritiky nebo souhlasu se sdělením v médiích		média, žurnalistika, tisk - typy mediálních produktů a jejich vliv na společnost	média, žurnalistika, tisk - typy mediálních produktů a jejich vliv na společnost
Účinky mediální produkce a vliv médií			média, žurnalistika, tisk	média, žurnalistika, tisk

5.3.2.5 Učivo/výstupy

Francouzský jazyk 1	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• volný čas a zábava • osobní a profesní život • vyjádření záporu (rien, jamais, personne, plus) • minulý čas složený • indikátory času	• sdělí informace o svých zálibách • hovoří o svých povinnostech a o tom, jak tráví volný čas • tvoří složitější záporné věty • osvojuje si výrazy upřesňující čas
• vzpomínky, životní etapy • smysly a emoce • krajina a počasí • zájmenná příslovce y, en • imperfektum • porovnávání • pozice přídavných jmen ve větě	• popíše fotografii, vypráví o svých vzpomínkách, vytvoří text na pohlednici, popisek k fotografii • do skupinového chatu nasdílí fotografii s komentářem, o ní pak hovoří, sdílí své vzpomínky • vyjadřuje označení smyslů ve francouzštině, vyjádří emoce, vlastní názor souhlasný i opačný • hovoří o počasí a o krajině, popíše místo • obohacuje svůj ústní projev zájmeny en a y • poznává imperfektum, jeho formu a užití • porovnává, užívá 2. stupeň přídavných jmen • tvoří věty s přídavnými jmény a sleduje jejich umístění ve vztahu k podstatnému jménu
• bydlení, vybavení domácnosti, život ve městě • inzerát v novinách • diskuse, výrazy souhlasu, nesouhlasu, srovnání • vztažná zájmena	• popíše své bydlení • porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu • na frankofonních webových stránkách hledá inzeráty z rubriky bydlení • dokáže se přihlásit o slovo v diskusi, vyjádří svůj názor, srovnání • tvoří věty se vztažnými zájmeny
• lidské tělo, vzhled, charakter • porovnávání, vyjádření podobnosti • subjontif a vyjádření nutnosti • tvoření subjontivu nepravidelných sloves	• popíše fyzický i psychický stav, osvojuje si výrazy popisující vzhled a lidské vlastnosti • porovnává, vyjadřuje podobnost • poznává subjontif a tvoří věty s jeho užitím • dokáže vyjádřit zákaz, nutnost s použitím subjontivu • poznává v textu tvary subjontivu nepravidelných sloves

• nové technologie a životní styl • podmínková věta se spojkou <i>SI</i> • budoucí čas prostý • vazba <i>on</i>, zájmena <i>každý</i>, <i>všichni</i> • vyjádření nutnosti, nezbytnost, rozkaz a zákaz v kontextu pozice zájmen • adjektiva, adverbia, stupňování	• vyjádří své představy o budoucnosti • tvoří podmínkové věty za užití spojky <i>si</i> • vypráví o nových technologiích v budoucnosti • představuje si, jak to bude v budoucnosti vypadat • své představy popisuje za použití zájmena <i>on</i> • stupňuje přídavná jména a příslovce
• stravování, potraviny • gastronomie a restaurace • užití zájmena <i>en</i> • vazba <i>ne...que</i>	• poznává gastronomii a její úlohu ve frankofonních zemích • vytvoří jídelní lístek (Canva, Word) • je schopný se orientovat v jídelním lístku, popřípadě se doptat při nejasnostech • zahazuje výrazy s dělivým členem zájmenem <i>en</i> • srovnává za použití vazby <i>ne...que</i>
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nábídku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• charakter a vlastnosti • fyzický vzhled, pohyby těla • tázací zájmena • zájmeno <i>tout</i>, jeho forma a výslovnost • vyjádření pocitů subjektivem • superlativ	• popíše charakter osoby • osvojuje si obraty potřebné k popisu vzhledu jiné osoby a vyjádří druhy pohybu a pozice • poznává tázací zájmena • zabývá se zájmenem <i>tout</i>, jeho užitím a odlišné výslovnosti v závislosti na významu • vyjadřuje emoce za použití subjektivu • tvoří superlativ
• média a práce s informacemi • členění textu • postavení zájmen v rozkazovacím způsobu • vyjádření příčiny a důsledku • vyjádření nutnosti, konjunktiv	• vyjádří souhlas nebo rozpor s tvrzením v médiích, přemýšlí o vlivu médií • vytvoří pro spolužáky dotazník o užívání sociálních sítí • umí strukturovat vlastní text • zkoumá umístění zájmen v různých typech vět • vyjádří příčinu a následek, dokáže sdělit svůj návrh řešení • tvořením vět vyjadřujících nutnost si osvojuje tvary sloves v konjunktivu
• zboží, obchod • domácnost a předměty běžného užití • podmiňovací způsob přítomný	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu nakupování • reaguje na inzerát, nabídku • osvojuje si slovní zásobu z okruhu domácnost, pantomimou naznačuje vybavení domácnosti, spolužáci pak hádají, které slovíčko představuje • vyjadřuje své přání, touhy, tvoří věty s podmiňovacím způsobem • pomocí podmiňovacího způsobu popisuje imaginární situace

• gérondif	• osvojuje si gérondif a tvoří věty
• cestování, turismus	• rezervuje ubytování, získá doplňující informace týkající se zájezdu
	• vytvoří letáček s nabídkou výletu
• užití minulého času složeného a imparfait	• pomocí obrazových materiálů popisuje událost v minulosti za použití minulého času složeného a imparfait
• shoda přičestí minulého s předmětem přímým	• všímá si nutnosti shody ve větách v minulém čase, kde předmět předchází před slovesem
• ukazovací zájmena samostatná	• používá ukazovací zájmena samostatná
• studium a kariéra	• hovoří o své způsobilosti, zkušenostech
	• poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
	• hovoří o svých plánech týkajících se kariéry, podněcuje vyprávění spolužáka na stejné téma
	• vytvoří CV a motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu
• zdůraznění – mise en relief	• ve svém ústním projevu používá jev mise en relief
• nepřímá řeč	• používá nepřímou řeč v přítomném čase
• životní prostředí a příroda	• zamýšlí se nad dopady znečištěného životního prostředí, aktivně se zúčastní diskuse se spolužáky, nabídne řešení nepříznivé situace týkající se ekologie
• vyjádření účelu	• vyjádří účel
• trpný rod	• tvoří věty s trpným rodem
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nábídku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• rodina, vztahy	• hovoří o své rodině, svém původu, o svých vzpomínkách, na základě autentických poslechových materiálů reprodukuje vzpomínky ostatních
• užití minulého času složeného a imparfait	• vypráví příběh v minulosti
• indikátory času	• užívá časové předložky vyjadřující průběh nebo ukončený děj, podle obrazového materiálu vypráví příběh v minulosti
• plus-que-parfait	• učí se tvořit a užívat plus-que-parfait
• společnost, komunitní život	• hovoří o společnosti, o tom, co se mu líbí, co je mu naopak nepříjemné
• tvoření otázek	• tvoří otázky adekvátním způsobem s ohledem na formálnost vyjádření
• vyjádření nutnosti, povinnosti	• věty, které vyjadřují nutnost, naléhání
• konjunktiv	• učí se tvořit a užívat konjunktiv k vyjádření emocí
• kultura, umění	• osvojuje si slovní zásobu pro schopnost hovořit o umění a kultuře

	• vytvoří plakátek jako pozvánku na kulturní akci (Canva, MS Word, apod.)
• podmiňovací způsob	• poznává tvoření podmiňovacího způsobu ve francouzštině a poznává situace, kdy podmiňovací způsob použít
• vyjádření příčiny a důsledku	• tvoří věty se spojkami vyjadřující příčinu a důsledek
• vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky	• hovoří o odlišnostech kultur frankofonních zemí
	• geograficky situuje frankofonní země, dokáže je stručně představit, popsat
• neurčitá zájmena	• tvoří věty s neurčitými zájmeny, používá zájmena ve vlastním ústním projevu
• vyjádření záporu	• poznává další způsoby, jak vyjádřit zápor, především zápornky <i>nikdy, nic, nikdo, ani, už ne</i>
• vyjádření přání, vůle	• při vyjádření vůle, přání správně volí mezi indikativem a konjunktivem
• život ve městě, street-art	• vyjadřuje se k životu ve městě
	• vyjádří nespokojenost, navrhuje řešení pro zlepšení života ve městě
• umístění přídavných jmen ve větě	• poznává, jak přídavná jména mění význam v závislosti na jejich umístění ve větě
• trpný rod	• připomíná si příščestí minulá a odvozuje tvoření a užití trpného rodu ve francouzštině
• tvoření podstatných jmen z přídavných	• učí se tvořit podstatná jména odvozená od přídavných jmen pomocí vybraných koncovek
	• vytvoří plakátek s informacemi o regionu Francie, o kterém si myslí, že je nejpříjemnější pro bydlení
• cestování	• hovoří o cestovní, způsobu dopravy a jeho preferencích
	• pošle do společného chatu selfie/fotografii z výletu, dovoleném s krátkým popisem
• příslovce času	• poznává další příslovce času, především ta, která použije při vyjádření souslednosti časové, ev. nepřímé řeči
• předložky a příslovce místa	• opakuje si již osvojené předložky a příslovce času a pounává drobné nuance v jejich užití
• plus-que-parfait	• učí se tvořit a užívat plus-que-parfait
	• popisuje událost v minulém čase, vyjádří, který děj se odehrál dříve, užívá výrazy času pro konkretizování děje v minulosti, vyjadřuje předčasnost
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• studium a vzdělávání	• hovoří o svém studiu
• kariéra a motivace	• popíše své silné stránky a studijní plány do budoucna
• formální dopis	• píše motivační dopis, kde zmiňuje své kompetence a kvality, motivaci, učí se napsat motivační dopis

	• napíše krátký e-mail jako reakci na nabídku studijní stáže, kde zmíní své kvality a vyjádří zájem se stáže zúčastnit
• vztažná zájmena <i>qui, que, dont, où</i>	• tvoří vztažné věty se vztažnými zájmeny <i>qui, que, dont a où</i>
• vyjádření účelu	• pomocí předložky <i>pour</i> tvoří věty vyjadřující účel
• gérondif	• setkává se se gérondivem, poznává jeho význam ve francouzské větě a praktické užití
• ekologie v každodenním životě	• za užití nové slovní zásoby hovoří o tom, jak přistupovat zodpovědněji ke spotřebě a obchodu s ohledem na ekologii
	• vytvoří krátké video, kde poradí, jak se chovat více ekologicky v každodenním životě, to pak prezentuje spolužákům
• zájmena <i>y/en</i>	• opakuje si nahrazování zájmeny <i>y</i> a <i>en</i>
• vyjádření opozice a přípustky	• osvojuje si další spojky vyjadřující opozici a přípustku
• úskalí konzumní společnosti	• na základě textů a poslechových nahrávek rodlých mluvčích srovnává různé přístupy spotřebitelů
• zaměstnání, trh práce	• popisuje své pracovní zkušenosti
• příslovce s příponou <i>-ment</i>	• tvoří příslovce s koncovkou <i>-ment</i>
• podmínky a hypotéza	• pomocí slova <i>si</i> tvoří hypotézy a podmínkové věty 2. typu
• příslovce s koncovkou <i>-ment</i>	• učí se tvořit příslovce z přídavných jmen pomocí koncovky <i>-ment</i> , a tak přirozeně bohatuje svou slovní zásobu
• umístění děje v čase	• osvojuje si výrazy, díky kterým dokáže umístit děje v různých časových rovinách
• fyzická aktivita, hry, digitální svět	• díky nové slovní zásobě popisuje možnosti trávení volného času s přáteli nyní a dříve
	• vytvoří krátký článek do časopisu s obrázky pro prezentaci možnosti, jak trávit volný čas
• nepřímá řeč	• převádí věty do nepřímé řeči
• vztažná zájmena složená	• tvoří složená vztažná zájmena
• podmiňovací způsob a vyjádření nejistoty	• poznává další situace, kdy lze použít kondicionál
• umění a já	• sděluje, které umění je mu blízké, hovoří o tom, jak mu pomáhá umění zůstat v psychické pohodě
• řazení událostí v čase	• pomocí časových spojek hovoří o dějích v minulosti a správně je umísťuje v čase
• porovnávání	• opakuje si možnosti vyjádření porovnávání, poznává další nuance pro konkrétnější vyjádření
• nepřímá řeč	• převádí přímé věty do nepřímých, sleduje změny a souslednost časovou
• občanská sounáležitost	• zamýšlí se nad tím, jak může ovlivnit život ve své společnosti k lepšímu
• budoucí čas prostý	• opakuje si tvoření a užití budoucího času prostého
• umístění dvou zájmen v jedné větě	• tvoří věty s dvěma zájmeny
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

5.3.2 Francouzský jazyk 2

5.3.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Francouzský jazyk 2
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit francouzštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Édito, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve francouzském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Francouzského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam francouzského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Vedeme je k postupnému vytvoření vlastního portfolia, kde si uchovávají doplňující materiály, ale především projekty a práce, které žáci během školního roku realizují. Využíváme zkušeností a poznatků z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně k větší motivaci žáků domluvit se francouzsky. Zapojujeme žáky do soutěží v rámci Dnů frankofonie, olympiády ve francouzštině a dalších soutěží a akcí pořádaných především Sdružením učitelů francouzštiny a Francouzským institutem v Praze.

5.3.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.3 Používané metody a formy

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.4 Průřezová témata

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.6 Učivo/výstupy

Francouzský jazyk 2	1. ročník
---------------------	-----------

Učivo	ŠVP výstupy
• interkulturní souvislosti • pozdravy • sloveso být, jmenovat se • abeceda • dny v týdnu, měsíce, roční období • číslovky 1-31	• porovnává zvukovou a grafickou podobu francouzštiny s jinými jazyky • zamýšlí se nad slovy francouzského původu, která už zná • pozdraví, rozloučí se, představí se, zeptá se, jak se daří • sdělí o sobě základní údaje, zeptá se na osobní údaje spolužáka • hláskuje své jméno • sdělí datum • vyslovuje číslovky a přiřazuje hodnotu k číslici
• země a národnosti, předložky místa • sloveso mít • zájmy a koníčky • číslovky 32-100 • člen určitý • tvoření záporu	• osvojuje si názvy vybraných zemí a vhodně volí předložky místa • časuje sloveso mít • hovoří o svých zálibách • vytvoří plakátek, kde představí sebe a své koníčky • poznává grafickou a zvukovou stránku číslovek, všímá si zákonitostí francouzské výslovnosti • používá členy určité, přemýšlí nad rodem a číslem podstatných jmen • tvoří jednoduché záporné věty, odpovídá na otázky
• rodina, rodinné a životní události • profese a povolání • přivlastňovací zájmena • mužský a ženský rod podstatných jmen • číslovky nad 100 • člen určitý a neurčitý • pravidelná slovesa s koncovkou –er	• představí svou rodinu • osvojuje si slovní zásobu na téma povolání • vhodně volí přivlastňovací zájmena • rozlišuje rod podstatných jmen • vyjadřuje číslovky nad 100 • užívá členy určité a neurčité • časuje pravidelná slovesa s koncovkou – er
• obchody a nakupování • stravování, potraviny • v restauraci • množné číslo podstatných jmen • člen dělivý, vyjádření množství • člen stažený • slovesa platit, koupit, dělat, jíst • slovesa s koncovkou -ir	• zeptá se, sdělí otevírací dobu obchodu, osvojuje si obrazy potřebné pro nakupování • pořídí audio nahrávku scénky s názvem "v restauraci, na tržnici" • objedná si v restauraci, v kavárně • poznává gastronomii frankofonních zemí, napíše recept na jednu z francouzských specialit • tvoří množné číslo podstatných jmen • užívá výrazy množství a dělivý člen • tvoří člen stažený a užívá ho ve větách • časuje slovesa platit, koupit, dělat, jíst a všímá si odlišností v jejich časování • časuje pravidelná slovesa s koncovkou – ir
• město, místa, památky • rozdíl v užití vazby c'est / il est • vyjádření četnosti • sloveso prendre • rozkazovací způsob • dopravní prostředky	• osvojuje si slovní zásobu na téma město • poznává rozdíl mezi vazbou c'est / il est • vytvoří digitální plakátek, kde představí známou francoizskou osobnost (Canva) • osvojuje si výrazy četnosti • časuje sloveso prendre • tvoří rozkazovací způsob • popíše cestu, začne rozhovor, kde zeptá se na cestu, používá obraty potřebné při pohybu ve městě, popisuje cestu dopravními prostředky

	• pomocí map na internetových stránkách vytvoří trasu po Děčíně a popisuje jednotlivé body
• oblečení, móda	• popíše, co má na sobě, hovoří o módě a vkusu
• počasí	• hovoří o počasí
• popis objektu	• popíše objekt, jeho velikost, materiál a užití
• rod, číslo a umístění přídavných jmen	• rozlišuje rod a číslo přídavných jmen, tvoří věty s přídavnými jmény
• blízká budoucnost, nedávná minulost	• vyjádří časové umístění daného momentu, tvoří věty s futur proche nebo passé récent
• ukazovací zájmena	• poznává ukazovací zájmena
• sloveso venir	• časuje sloveso venir
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• volný čas, domácí práce, kulturní život	• hovoří o svých každodenních aktivitách
• vyjádření času	• zeptá se na čas, sdělí čas
• obraty pro sjednání schůzky	• navrhne schůzku, upřesní čas a místo shledání, odmítne, přijme pozvání na schůzku
• zvrtná slovesa	• časuje zvrtná slovesa
	• vytvoří pozvánku
• popis vzhledu, vlastnosti, charakter	• jednoduše popíše fyzický vzhled a charakter osoby
• bydlení, vybavení bytu a náklady	• osvojuje si danou slovní zásobu, získá informace o ubytování, bytě
• otázka společné bydlení a řešení nedorozumění	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu
• minulý čas složený (s pomocným slovesem mít) a výrazy času	• vyjádří potíže při sdílení stejné domácnosti, dokáže na ně reagovat, vyjádří prosbu o řešení problému, upozorní na závadu zařízení v domácnosti, písemně se omluví, vyjádří politování
• předložky místa	• vyhledává tvary sloves v minulém čase v textu, tvoří věty v minulém čase složeném (s pomocným slovesem avoir), užívá výrazy času
• rozkaz, zákaz	• situuje předmět v prostoru
	• rozumí nápisům vyjadřující zákaz nebo doporučení, přiřazuje nápisy k piktogramům
• předmět přímý	• vytvoří cedulky s piktogramy vyjadřující zákaz
• lidské tělo a zdraví	• nahrazuje předmět přímý ve větě vhodným zájmenem
• potíže každodenního života	• osvojuje si slovní zásobu k popisu lidského těla, popíše svůj fyzický stav a podá informace
• rada, doporučení	• osvojí si výrazy pro vyjádření negativního postoje, emoce
	• pochopí radu nebo doporučení ostatních

• minulý čas složený zvrtných sloves	• časuje zvrtná slovesa v minulém čase složeném
• předmět nepřímý	• nahrazuje nepřímý předmět ve větě zájmenem
• studium, profesní život	• poznává školský systém ve Francii, porovnává ho s českým, vyjádří svá přání, záměr týkající se kariéry
• podmínkové věty	• tvoří podmínkové věty
• vztažná zájmena que a qui	• tvoří vztažné věty se zájmeny que a qui
• cestování, ubytování	• fiktivně si rezervuje ubytování, orientuje se v on-line formuláři, vyjádří své preference, váhání
• formální dopis, pohled	• napíše formální mail, pohlednici
• stupňování přídavných jmen	• pomocí AI vytvoří pohlednici, tu pak doplní textem a nasdílí ve skupinovém chatu se spolužáky
• pravidelná slovesa s koncovkou –ir	• stupňuje přídavná jména
• minulý čas složený (se slovesem být)	• časuje slovesa s koncovkou –ir
• imperfektum neosobních sloves	• tvoří minulý čas s pomocným slovesem être
	• užívá výrazy imperfekta neosobních sloves k popisu děje v minulosti
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• volný čas a zábava	• sdělí informace o svých zálibách
• osobní a profesní život	• hovoří o svých povinnostech a o tom, jak tráví volný čas
• vyjádření záporu (rien, jamais, personne, plus)	• promyslí a pokusí se zorganizovat turnaj v pétanque pro své spolužáky, navrhne spolužákům termín a vytvoří informační letáček
• minulý čas složený	• tvoří složitější záporné věty
• indikátory času	• osvojuje si výrazy upřesňující čas
• vzpomínky, životní etapy	• popíše fotografii, vypráví o svých vzpomínkách, vytvoří text na pohlednici, popis k fotografii
• smysly a emoce	• do skupinového chatu nasdílí fotografii s komentářem, o ní pak hovoří, sdílí své vzpomínky
• krajina a počasí	• vyjadřuje označení smyslů ve francouzštině, vyjádří emoce, vlastní názor souhlasný i opačný
• zájmenná příslovce y, en	• hovoří o počasí a o krajině, popíše místo
• imperfektum	• obohacuje svůj ústní projev zájmeny en a y
• porovnávání	• poznává imperfektum, jeho formu a užití
• pozice přídavných jmen ve větě	• porovnává, užívá 2. stupeň přídavných jmen
• bydlení, vybavení domácnosti, život ve městě	• tvoří věty s přídavnými jmény a sleduje jejich umístění ve vztahu k podstatnému jménu
• inzerát v novinách	• popíše své bydlení
	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu

• diskuse, výrazy souhlasu, nesouhlasu, srovnání	• na frankofonních webových stránkách hledá inzeráty z rubriky bydlení
• vztažná zájmena	• dokáže se přihlásit o slovo v diskusi, vyjádří svůj názor, srovnání
	• tvoří věty se vztažnými zájmeny
• lidské tělo, vzhled, charakter	• popíše fyzický i psychický stav, osvojuje si výrazy popisující vzhled a lidské vlastnosti
• porovnávání, vyjádření podobnosti	• porovnává, vyjadřuje podobnost
• subjontif a vyjádření nutnosti	• poznává subjontif a tvoří věty s jeho užitím
	• dokáže vyjádřit zákaz, nutnost s použitím subjontivu
• tvoření subjontivu nepravidelných sloves	• poznává v textu tvary subjontivu nepravidelných sloves
• nové technologie a životní styl	• vyjádří své představy o budoucnosti
• podmínková věta se spojkou SI	• tvoří podmínkové věty za užití spojky si
• budoucí čas prostý	• vypráví o nových technologiích v budoucnosti
• vazba on, zájmena každý, všichni	• představuje si, jak to bude v budoucnosti vypadat
• vyjádření nutnosti, nezbytnost, rozkaz a zákaz v kontextu pozice zájmen	• své představy popisuje za použití zájmena on
• adjektiva, adverbia, stupňování	• stupňuje přídavná jména a příslovce
• stravování, potraviny	• poznává gastronomii a její úlohu ve frankofonních zemích
	• vytvoří jídelní lístek (Canva, Word)
• gastronomie a restaurace	• je schopný se orientovat v jídelním lístku, popřípadě se doptat při nejasnostech
• užití zájmena <i>en</i>	• zahrazuje výrazy s dělivým členem zájmenem <i>en</i>
• vazba <i>ne...que</i>	• srovnává za použití vazby <i>ne...que</i>
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• charakter a vlastnosti	• popíše charakter osoby
• fyzický vzhled, pohyby těla	• osvojuje si obraty potřebné k popisu vzhledu jiné osoby a vyjádří druhy pohybu a pozice
• tázací zájmena	• poznává tázací zájmena
• zájmeno <i>tout</i> , jeho forma a výslovnost	• zabývá se zájmenem <i>tout</i> , jeho užitím a odlišné výslovnosti v závislosti na významu
• vyjádření pocitů subjontivem	• vyjadřuje emoce za použití subjontivu
• superlativ	• tvoří superlativ
• média a práce s informacemi	• vyjádří souhlas nebo rozpor s tvrzením v médiích, přemýšlí o vlivu médií
	• vytvoří pro spolužáky dotazník o užívání sociálních sítí
• členění textu	• umí strukturovat vlastní text

• postavení zájmen v rozkazovacím způsobu • vyjádření příčiny a důsledku • vyjádření nutnosti, konjunktiv	• zkoumá umístění zájmen v různých typech vět
	• vyjádří příčinu a následek, dokáže sdělit svůj návrh řešení
	• tvořením vět vyjadřujících nutnost si osvojuje tvary sloves v konjunktivu
• zboží, obchod • domácnost a předměty běžného užití • podmiňovací způsob přítomný • gérondif	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu nakupování
	• reaguje na inzerát, nabídku
	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu domácnost, pantomimou naznačuje vybavení domácnosti, spolužáci pak hádají, které slovíčko představuje
	• vyjadřuje své přání, touhy, tvoří věty s podmiňovacím způsobem
	• pomocí podmiňovacího způsobu popisuje imaginární situace
• cestování, turismus • užití minulého času složeného a imparfait • shoda přičestí minulého s předmětem přímým • ukazovací zájmena samostatná	• rezervuje ubytování, získá doplňující informace týkající se zájezdu
	• vytvoří letáček s nabídkou výletu
	• pomocí obrazových materiálů popisuje událost v minulosti za použití minulého času složeného a imparfait
	• všímá si nutnosti shody ve větách v minulém čase, kde předmět předchází před slovesem
	• používá ukazovací zájmena samostatná
• studium a kariéra • zdůraznění – mise en relief • nepřímá řeč	• hovoří o své způsobilosti, zkušenostech
	• poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
	• hovoří o svých plánech týkajících se kariéry, podněcuje vyprávění spolužáka na stejné téma
	• vytvoří CV a motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu
	• ve svém ústním projevu používá jev mise en relief
• životní prostředí a příroda • vyjádření účelu • trpný rod	• používá nepřímou řeč v přítomném čase
	• zamýšlí se nad dopady znečištěného životního prostředí, aktivně se zúčastní diskuse se spolužáky, nabídne řešení nepříznivé situace týkající se ekologie
	• vyjádří účel
	• tvoří věty s trpným rodem
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

5.3.3 Španělský jazyk 1

5.3.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Španělský jazyk 1
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný cizí jazyk, který si žáci zvolili ve víceletém studiu v tercii a pokračují v něm i na vyšším stupni od kvinty do oktávy. Má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka španělského jazyka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně s možností použití videa, ve třídách výpočetní techniky a v učebnách kmenových. K dispozici máme i učebnu s interaktivní tabulí. Vyučuje se podle učebnice Aventura nueva 2 a Aventura nueva 3, které poskytují základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve španělském jazyce. Studium je zaměřeno na získání jazykových znalostí a na zvládnutí komunikativních dovedností odpovídající úrovni A2 a B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Při naplňování obsahu je věnována pozornost všem průřezovým tématům. Cílem předmětu je osvojení si komunikativních dovedností a rozvíjení schopností žáka dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích, využívat ho v praktických činnostech a také získání všeobecné orientace týkající se španělsky mluvících zemí. Při výuce jsou využívány učebnice s pracovním sešitem, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími, slovníky, mapy, online podpora doplňkových materiálů, obrázky, fotografie a jednoduché autentické texty. Tyto materiály žákům od počátku výuky zprostředkovávají základní informace o každodenním životě a kultuře španělsky mluvících zemí. Kromě běžné metody vyučování je častá práce ve dvojicích či v týmech, samostatná práce nebo výuka formou hry. Prosazuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako exkurze a soutěže. Především samostatná tvořivost žáků a práce s reáliemi propojují španělštinu s jinými předměty jako zeměpis, informatika, občanská a rodinná výchova.

5.3.3.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- identifikuje účastníky problémové situace a složky problému, proměnné a jejich vzájemné vztahy. - vyvozuje závěry ze získaných poznatků, zobecňuje výsledná řešení.
Kompetence komunikativní:	- efektivně kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text/graf/tabulka, souvislý text/symbolická vyjádření, schémata apod.) a podle toho, čeho chce svým sdělením dosáhnout a s kým komunikuje, zvolí vhodnou kombinaci. - podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat

Kompetence sociální a personální:	• volí úkoly, při nichž rozvine i méně rozvinuté schopnosti a dovednosti. • kriticky hodnotí nabídky na zlepšení vzhledu, hmotnosti, apod.
Kompetence občanská:	• události politické a veřejné neodbývá jako zbytečné ani jako bezvýhodné, ale hledá rozumné jádro nebo alternativu. • porovnává hodnoty v kultuře i ve veřejném životě, které sám uznává, s hodnotami uznávanými v předchozích generacích (tradičními) i s hodnotami nově vznikajícími.
Kompetence k podnikavosti:	• pojmenuje, jakými disponuje schopnostmi, znalostmi a dovednostmi. • dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu.
Kompetence k učení:	• uspořádá přehledně získané informace. • získává zpětnou vazbu týkající se efektivity jeho učení či práce od vrstevníků i dospělých.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.3.3 Používané metody a formy

- práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce
- výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze,
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky
- práce s textem
- práce s obrazovým materiálem
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, didaktické hry, zpěv, kvízy)
- sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, slohové práce

5.3.3.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	domácí a divoká zvířata spojovací výrazy slovesa související s životem zvířat vynálezy a přístroje denního užití výrazy popisující proměny ve společnosti základní životní	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti	domácí a divoká zvířata slovesa související s životem zvířat vynálezy a přístroje denního užití výrazy popisující proměny ve společnosti základní životní milníky	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti

	milníky důležité okamžiky mezilidských vztahů		důležité okamžiky mezilidských vztahů příslovce	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	výrazy spojené s přípravou cesty příd. jména popisující stavy věcí a míst pokyny a zákazy na značkách a cedulích			
Sociální komunikace	fráze spojené s rezervací ubytování obchody a zboží oblečení a jeho popisující výrazy spojené s nákupy on-line životní prostředí věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období události veřejného života	povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty		povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty
Morálka všedního dne	hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování	hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování
Spolupráce a soutěž	příd. jména vyjadřující pocity a nálady	výrazy vyjadřující pocity zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky		výrazy vyjadřující pocity zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky
Vzdělávání v Evropě a ve světě	země latinské Ameriky a jejich zajímavosti španělská a hispanoamerická literatura Frida Kahlo Rafael Nadal	Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny		Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny
Žijeme v Evropě	španělská a hispanoamerická literatura Frida Kahlo Rafael Nadal			
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana		dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana
Problematika vztahů organismů a prostředí	Galapágy		Galapágy	
Člověk a životní prostředí	Galapágy		Galapágy	

Mediální produkty a jejich významy	výrazy spojené s nákupy on-line		výrazy spojené s nákupy on-line	
---	---------------------------------	--	---------------------------------	--

5.3.3.5 Učivo/výstupy

Španělský jazyk	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
- mapy Latinské Ameriky a hlavní prvky zájmu. - hotelové služby a hotelové pokoje - příd. jména popisující stavy věcí a míst - rozkazovací způsob pro vykání - předložky para a por - pokyny a zákazy na značkách a cedulích - estar+přídavné jméno - spojky pero a sino	- popíše hotel, hotelové služby a pokoj - popíše stav věcí a míst - zahájí a ukončí formální telefon, dopis, e-mail - rezervuje ubytování
- Mexiko - obchody a zboží - oblečení a jeho popisující - výrazy spojené s nákupy on-line - číslovky 100 – 1 000 000 - neurčitá a záporná zájmena a příslovce (alguien, algo, nadie...) - zájmena předmětu přímého a nepřímého	- požádá o laskavost a službu - dává pokyny a rady osobám, kterým vyká - vytvoří prezentaci v PowerPointu nebo podobném programu o Mexiku. - nakupuje oblečení a jiné zboží - popíše oblečení, hovoří o tom, co rád/a nosí - orientuje se na webové stránce a nakupuje na internetu - počítá do 1 000 000
- sloveso parecer - Kolumbie	v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s prodáváčem v obchodě s oblečením a vytvoří audiozáznam dialogu.
životní prostředí	řekne, co dělá a může dělat pro ochranu životního prostředí
- výrazy vyjadřující názor - zvířata - příd. jména vyjadřující pocity a nálady (aburrido, enfadado...)	vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých
- estar v přít. čase + gerundium - gerundium - nepravid. slovesa v přít. čase prostém (dormir, medir, poner...)	vyjádří, co dělá v tuto chvíli nebo v současnosti
- sloveso star + přídavné jméno (stavy osob) - spojovací výrazy (además, así que...)	zeptá se na druhého, jak se cítí a popíše vlastní pocity a nálady
Galapágy	vytvoří dokument ve Wordu s fotografiemi endemických zvířat z Galapágských ostrovů v Ekvádoru (pomocí AI a fotografií)
- věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období (colegio, peluche...) - imperfektum	vypráví o dětství a dalších obdobích života
vynálezy a přístroje denního užití	popisuje osoby, věci a místa v minulosti
slovesné vazby s infinitivem (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de)	hovoří o tom, jak stroje a jiné vynálezy změnily náš život
příslovce (-mente)	- porovnává minulý a současný životního (antes + imp ..., ahora + přít.) - reaguje na novinky a vyjádří údiv, radost, překvapení, lítost, hněv

• říše Inků a Inkové dnes	
• události veřejného života (guerra, terremoto, desfile...)	• vysvětlí, jakou změnu přinesla určitá událost
• základní životní milníky (nacer, dedicarse a...)	• hovoří o historických událostech
• důležité okamžiky mezilidských vztahů	• vypráví o svém životě, či biografii slavných
• minulý čas jednoduchý (nepravidelné slovesa)	• vypráví příhody a zážitky z minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vypráví o vztazích a o tom, jak někoho poznal/a
• předložka a s předmětem přímým (4. pád)	
• Frida Kahlo	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• svátky a oslavy	• hovoří o tom, jak se slaví různé svátky a události
• dárky	• pogruluje a popřeje vše nejlepší
• gratulace a přání	• vyjádří, co obvykle dělává při různých příležitostech
• vazba soler+infinitiv	• převezme a předá vzkaz
• subjunktiv v přítomném čase	• vyjádří záměr a účel
• použití subjunktivu pro vyjádření přání a ve vedlejších větách předmětných a účelových	• vyjádří přání a potřeby
• zájmena předmětu přítomného a nepřítomného	
• que a qué (shrnutí)	
• vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích	
• Bolívie	• vytvoří reklamní trojlist k reáliím Bolívie na vybrané téma.
• povahové vlastnosti	• popíše povahu osob
• mezilidské vztahy	• hovoří o mezilidských vztazích
• výrazy vyjadřující pocity	• vyjádří, co má s druhými společné
• škola a vyučování	• hovoří o různých situacích při výuce
• podmiňovací způsob a jeho použití	• vyjádří, co by dělal/a a nedělal/a v určité situaci
• slovesa pro vyjádření pocitů	• vyjádří pocity, které vzbuzují lidé, věci, činnosti
• Latinskoamerické telenovely	
• Argentina, prvky zájmu, její lidé a hlavní rysy "voseo"	• vytvoří barevný a kreativní dokument ve Wordu s tabulkami, které ilustrují hlavní charakteristiky jazykové varianty "voseo" a země, kde se mluví.
• části lidského těla	
• zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky	• dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích
• osobní hygiena a péče o vzhled	• hovoří o tom, jak pečovat o zdraví a vzhled

• pozice, pohyby a změny poloh • slovesa "doler"	• popíše cviky, pozice a pohyby při cvičení • popíše zdravotní potíže a řekne, co ho bolí
• rozkazovací způsob (opakování) • rozkazovací způsob 2.os.mn.č. • slovesa ser a estar+přídavné jméno • Zvratná slovesa používaná v imperativu • gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů • Kuba a salsa	• rozumí radám a pokynům lékaře a všeobecným doporučením ☐ ☐ • vytvoří krátké video, na kterém ukáže alespoň své nohy při základních krocích salsy. Video nahraje na YouTube jako soukromé a sdílí odkaz s učitelem
• detektivní příběhy • záhadné a strašidelné příběhy • použití minulého času jednoduchého a imperfekta • estar v imperfektu+gerundium • imperfektum v nepřímé řeči • člen (opakování) • Kolumbus a objev Ameriky • dobytí Mexika	• vypráví příhody zážitky z minulosti • řekne, co dělal/a v přesně určený okamžik v minulosti • vyjádří děje, které se odehrávaly současně • vyjádří děj, který byl přerušeny nečekanou událostí • vypráví nevšední a záhadné příhody • reprodukuje, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel ☐ ☐
• nevšední zážitky a extrémní sporty • slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti (saber, costar, darse bien...)	• řekne, jaké má zkušenosti, co zažil/a a co naopak nikdy nedělal/a • hovoří o svých schopnostech a dovednostech
• studium cizího jazyka, gramatické termíny • minulý čas složený	• porozumí nabídce kurzů a klade otázky pro doplnění informací
• použití subjunktivu (ojalá, espero que...) • slovesa venir-ir, traer-llevar	• vyjádří přání a očekávání, co by rád/a dělal/a a na co se těší • vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje
• vazba llevar + gerundium • absolutní superlativ (-ísimo) a tvoření zdvojnásobení (-ito)	• vypráví příhody zážitky z minulosti hovořit o zkušenostech se studiem španělštiny
☐	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• znamení zvěrokruhu, astrologie • pověry ve Španělsku • náboženství • významy slovesa <i>quedar</i>	☐

• budoucí čas: <i>futuro imperfecto/futuro simple</i> • použití budoucího času a vazby <i>ir a + infinitiv</i> • podmínková souvětí (<i>Si me esperas, iré contigo</i>) • časová souslednost: použití podmiň. způsobu • vazba <i>pensar + infinitiv</i> • zpodstatňování příd.jmen: <i>lo + příd.jméno</i> • zajímavosti o České republice • Česká republika - ateistická země • pověry ve Španělsku	• vyjádří co se stane, jaké má plány a co a kdy bude dělat
	• řekne, co se stane a co udělá za určitých podmínek
	☐
	• informuje o tom, co někdo řekl, že se stane nebo že udělá
	☐
• studentský život • univerzita, obory studia • výuka, kurzy • časové věty: <i>cuando, en cuanto, hasta (que), antes de (que)</i> • <i>subjuntiv</i> pro vyjádření možnosti, hypotézy (<i>Es posible que...</i>) • použití <i>subjuntivu</i> (shrnutí) • vztažné věty s předložkou • možnosti programu Erasmus	• popíše určitý vzdělávací systém • porozumí termínům souvisejícím se zápisem a studiem na VŠ • vyjádří názor a informaci, kterou si není jistí • hovoří o budoucích, na sobě závislých dějích • ☐ řekne, co se možná stane, a co asi udělá
• sportovní disciplíny • svět sportu • posilovna • fotbal • použití minulého času složeného: <i>pretérito perfecto compuesto</i> • použití <i>gerundia</i> (opakování) • ukazovací zájmena: <i>este, ese, aquel, esto, eso, aquello</i> • řadové číslovky • čeští sportovci a jejich úspěchy • slavní španělští sportovci • Španělsko na Olympijských hrách	• hovoří o fotbale a jiných kolektivních sportech • hovoří o sportovních úspěších a zkušenostech • vyjádří, co se stalo a co udělal v nedávné minulosti • informuje o novinkách ☐ • popíše scénérii, včetně polohy osob a činností, které vykonávají • vytvoří video pro vysvětlení pravidel Pok Ta Pok Aztéků a Mayů
• bydlení, domácí práce • nehody v domácnosti • potřeby a náčiní • architektura • <i>subjuntiv</i> pro popření, zamítnutí informace (<i>No creo que...</i>) • <i>subjuntiv</i> pro vyjádření pocitů (<i>Me encanta que...</i>) • ☐☐☐☐☐☐☐☐ použití osobních zájmen ve funkci podmětu • rod a číslo podstatných jmen • interpunkční znaménka	• hovoří o možnostech a podmínkách bydlení • popíše problémy a nehody v domácnosti • vyjádří, jaké pocity v nás vzbuzuje to, co dělají druzí. • vytvoří v tabulce sdílený rozvrh domácích prací. Převádí to do formátu PDF a sdílí to. • zpochybní a zamítne informaci ☐ ☐ ☐

• možnosti studentského bydlení ve Španělsku	☐
• Praha-architektura, památky	• vytvoří dokument s fotografiemi, digitální prezentaci nebo video o hlavních zajímavostech Prahy.
• státy světa a jejich obyvatelé • světadíly, oceány, světové strany • mezinárodní organizace • demografické a geografické termíny • všeobecný a neurčitý podmět: <i>impersonalidad</i> • předminulý čas: <i>pretérito pluscuamperfecto</i> • <i>subjuntiv</i> pro hodnocení skutečnosti (Es una pena que...) • přídavná jména obyvatelská: <i>gentilicio</i> • předložky <i>a</i> a <i>en</i> pro určení světové strany • porovnávání (shrnutí) • kulturní zvyky a odlišnosti • národnostní menšiny v České republice a ve Španělsku	• formuluje věty se všeobecným a neurčitým podmětem • vyjadřuje děje, které se staly před jiným dějem minulým • zhodnotí již známou skutečnost a vyjádří svůj názor na ni • porovnává a řekne, že je něco stejné nebo odlišné
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk 1	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• zdoprava a cestovní ruch • použití předminulého času ve spojení s minulým časem jednoduchým a <i>imperfectem</i> • vazba <i>iba a</i> + infinitiv • slovesné vazby s <i>gerundiem</i> a s infinitivem • předložky se slovesy vyjadřujícími pohyb • zdůraznění větného členu (Fue en este pueblo donde...) • vlaková doprava ve Španělsku • cestovní ruch v České republice	• popíše činnosti odehrávající na letišti a hovoří o silniční dopravě • koupí lístek na vlak nebo na autobus • zahrne do vyprávění o minulosti děje, které se staly před jiným dějem minulým • stěžuje si na poskytnuté služby, reklamace • vyjádří, co se chystali udělat, ale nakonec se tak nestalo • píše reklamační dopis • se orientuje na webových stránkách RENFE a hlavních autobusových linkách ve Španělsku
• umění, umělecká díla • kulturní a společenské události, kino • trpný rod • subjunktiv pro přenechání rozhodnutí (Como quieras)	• hovoří o uměleckých dílech, činnostech a kulturních akcích • informuje se o kulturních akcích a představeních • přesvědčí někoho a domluví si schůzku • přenechá rozhodnutí na druhém

• ser/estar/haber pro inform. o kultur. programu • popis a hodnocení zážitků a obrazů z minulosti • modální slovesa v minulém čase • označení přízvuku (shrnutí) • umělecká díla španělsky hovořících autorů • události v ČR spojené s hispánskou kulturou	
	• vypráví o akcích, kterých jste se zúčastnili, a zhodnotí je
	• Student vytvoří prezentaci v PowerPointu, Prezi nebo podobné aplikaci, aby představil hlavní umělecká díla autorů hispanofonních.
	☐
• charakterové vlastnosti • profese, svět práce, mezinárodní obchod • <i>subjuntiv</i> ve vztazích větách (<i>Se buscan jóvenes que tengan...</i>) • svazba <i>estuve + gerundio</i> • ser/estar + přídavné jméno • <i>subjuntiv</i> v hlavních větách (<i>Sea como sea</i>) • ser/estar + přídavné jméno • obchod mezi Španělskem a ČR • la horchata valenciana	
	• ☐ porozumí inzerátům nabízejícím práci a služby
	• charakterizuje něco nebo někoho neurčitěho
	• zdůrazní, jak dlouho probíhala nějaká činnost
	• zúčastní se pracovního pohovoru
	• vyjádří, že nějaká okolnost není důležitá
	• napíše svůj životopis a motivační dopis
	• vytvoří si vlastní životopis ve Wordu
	☐
• média a veřejný život • internet politika • politika • časová souslednost: použití předminulého času • bud.čas složený (<i>futuro compuesto, futuro perfecto</i>) • použití budoucího času jednoduchého a složeného pro vyjádření hypotézy • <i>aunque + subjuntiv</i> /indikativ • předložkové vazby (<i>de memoria, a oscuras...</i>) • <i>ponerse, quedarse, volverse, hacerse, convertirse (en) + příd.jm.</i> • politický systém ČR a Španělska	• porozumí zprávám o současném politickém a společenském dění
	• reprodukuje informace, které zazněly o možnosti a podmínkách bydlení
	• vyjádřit, domněnky o tom, co se děje a co se stalo
	• popíše výhody a nevýhody globální komunikace
	☐
	• vyjádřit, změnu stavu a vlastností osob
• humanitární pomoc • změny v životě • přítomný versus minulý subjuntiv (<i>imperfecto de subjuntivo</i>) • podmínková souvětí (<i>Si pudiera lo haría</i>) • nepřímá řeč: použití <i>subjuntiv imperfecta</i> (<i>Me pidió que...</i>) • subjuntiv imperfecta pro vyjádření pocitů, (<i>Me gustaba que...No creía que...</i>) • tvoření podst. jmen: přípony <i>-ismo, -miento, -aje, -dad, -eza, -ción, -cia, -azo, -illo</i> • složený infinitiv: <i>haber + přídavné jméno</i> • humanitární organizace • UNICEF	• ☐ hovoří o problémech rozvojových zemí a navrhnout jejich řešení
	• vyjádří, co vám někdo řekl nebo poradil, abyste udělali
	• hovoří o svých snech
	• vyjádří, změnu stavu a vlastností osob
	☐
	☐
	☐
	• hovoří o činnosti neziskových organizací

Digitální kompetence zařazované průběžně:

- používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou
- hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici
- pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby
- sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

5.3.4 Španělský jazyk 2

5.3.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Španělský jazyk 2
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit španělštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Aventura Nueva 1 a Aventura Nueva 2, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné proběžnou komunikaci ve španělském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Španělského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam španělského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Kromě běžné metody vyučování je častá práce ve dvojicích či v týmech, samostatná práce nebo výuka formou hry. Prosazuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako exkurze a soutěže. Především samostatná tvořivost žáků, a práce s reáliemi propojují španělštinu s jinými předměty jako zeměpis, informatika, občanská a rodinná výchova.

5.3.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Viz Španělský jazyk 1.

5.3.4.3 Používané metody a formy

Viz Španělský jazyk 1.

5.3.4.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
----------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	prázdninové a volnočasové aktivity části dne a každodenní činnosti místa v přírodě a ve městě podstatná a přídavná jména pro popis míst		příd. jména vyjadřující pocity a nálady spojovací výrazy	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	povolání a místa výkonu povolání povahové vlastnosti vzhled osob		výrazy spojené s přípravou cesty	
Sociální komunikace	vykání představování		fráze spojené s rezervací ubytování obchody a zboží životní prostředí	povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty
Morálka všedního dne			hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování
Vzdělávání v Evropě a ve světě	španělština ve světě			Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny
Žijeme v Evropě	příjmení ve španělsky mluvícím světě španělské svátky a oslavy adresy ve Španělsku autonomní oblasti Španělska počasí a příroda ve Španělsku španělská města a místa španělština ve světě pojmenování některých věcí charakteristických pro španělsky hovořící země oficiální jazyky Španělska, mapa Španělska	zkrácené verze španělských jmen Barcelona běžný den ve Španělsku otevírací hodiny ve Španělsku národní park Picos de Europa tržnice ve Španělsku Camino de Santiago typická španělská jídla a pokrmy tapas	země latinské Ameriky a jejich zajímavosti cestovní ruch na Yucatánu	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí				dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana
Mediální produkty a jejich významy			výrazy spojené s nákupy on-line	

5.3.4.6 Učivo/výstupy

Španělský jazyk 2	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
- výslovnost - pozdravy - čísla od 1 do 10 - vykání, zájmena usted, ustedes - slovesa do třídy	- hláskuje a vyslovuje - pozdraví a rozloučí se - Počítá do 100 - rozumí vykání - rozumí základním pokynům ve cvičeních
- osobní zájmena - sloveso ser, slovesa llamarse a hablar v j.č. - tázací zájmena ¿Qué? ¿Quién? ¿De dónde? ¿Cómo? - některé evropské země, národnosti a jazyky - zápor ve větě - mapa Španělska a hlavní zajímavosti	- poděkuje, omluví se a zeptá se, když nerozumí - řekne, jakými mluví jazyky - zeptá se na jméno, národnost a odpoví - zeptá se na význam slov, a jak se řekne něco španělsky - rozlišuje rozdíly mezi online slovníkem a překladačem a chápe, kdy je vhodné použít který z nich.
- předměty ve třídě - přídavná jména pro popis předmětů - barvy - aktivity na hodinu španělštiny - podstatná jména související s prací s učebnicí - určitý a neurčitý člen - rod a číslo podstatných jmen - přechylování a mn. číslo příd. jm. - neosobní slovesný tvar hay - časování pravid. sloves v přít. čase - nepravidelná slovesa tener a ver - tázací zájmena ¿por qué? - vazba para + infinitiv - sloveso "gustar" + infinitiv	- pojmenuje věci ve třídě - vyjádří, co se nachází na určitém místě - řekne, jaké věci jsou a jakou mají barvu - řekne, co dělá na hodinách španělštiny - vyhledává a orientuje se na webu RAE - oficiální orgán, který řídí španělský jazyk. - řekne, co dělá rád a co ne
- prázdninové a volnočasové aktivity - nepravidelná slovesa estar a ir - slovesa se změnou samohlásky (e – ie) - předložky de, en, a - použití sloves ser-estar-hay - spojky "y, o, ni, pero, por eso" - místa v přírodě a ve městě - podstatná a přídavná jména pro popis míst - nepravidelné sloveso "hacer" - zvratná zájmena, zvratná slovesa - části dne a každodenní činnosti (por la mañana, por la tarde, por la noche) - slovesa se změnou samohlásky (o (u) - ue) - nepravidelné sloveso "decir" - porovnávání 2.stupeň	- řekne, co dělá o prázdninách - řekne, kde se nachází osoby, místa a věci - popíše svůj den - popíše místo - vytváří cvičení a listy na procvičování španělské slovní zásoby v aplikaci CS-ES Slovník nebo podobných. - napiše neformální e-mail nebo pohled
- povolání a místa výkonu povolání - osobní údaje jako adresa aj.	- ptá se a odpovídá na otázky o povolání - zeptá se na adresu, e-mail a tel. číslo

• slovesa pravidelná v 1. osobě jednotného čísla (conocer, traducir) • číslovky 10-100 • adresy ve Španělsku • roční období, počasí • počasí a příroda ve Španělsku • tázací zájmeno ¿dónde?	• řekne, co kdo dělá v různých profesích • počítá do 100 • hovoří o počasí • vytvoří ve Wordu dokument s opakovacími otázkami k danému tématu.
• rodina, příbuzenské vztahy, rodinný stav • vzhled osob • přivlastňovací zájmena nesamostatná (mi, tus, vuestras...) • tázací zájmeno "¿cuántos?" • povahové vlastnosti • příslovce (muy, bastante, nada...) • měsíce v roce a datum • třetí stupeň přídavných jmen • předložka "de" • španělské svátky a oslavy	• hovoří o rodině a příbuzných • popíše vzhled a vlastnosti osob • zeptá se na věk a řekne, kolik je mu let • řekne, kdy má narozeniny, popřeje • určí datum • vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Canva)
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepiše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)

Španělský jazyk 2	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• záliby, zájmy, volný čas	• řekne, jaké jsou jeho zájmy, co má rád a co ne
• druhy filmů	• řekne, co a jak často dělá ve volném čase
• slovesa gustar, encantar, interesar	• řekne, co se mu líbí na druhých
• zájm. předmětu nepřímého, zájm. s předložkou (me, te, le...)	• vyjádří, že něco umí nebo neumí dělat
• příslovce frekvence	• hovoří o tom, jaké filmy se mu líbí
• příslovce množství (mucho/muy, bastante...)	
• sloveso "salir"	
• Barcelona (Sagrada Familia, Parque Guell...)	
• orientace ve městě	• zeptá se na cestu a popíše ji
• město, místa ve městě, dopravní prostředky	
• předložky pro určení místa a času- Hodiny a části dne	• zeptá se a řekne, kolik je hodin
• kulturní událost	• sjedná si schůzku, přijme/odmítne pozvání
• dny v týdnu,	
• školní předměty	• vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel)
• slovesná vazba ir a + infinitiv (budoucnost)	• řekne, co bude dělat a zeptá se na plány ostatních
• tener que + inf., poder + inf.	• popíše svůj běžný den (opakování)

• pravidlo zdvořilosti: 'yo' na posledním místě	
• vazba antes de/después de + inf	• zeptá se a řekne, kdy a kde se koná určitá událost
• běžný den ve Španělsku	• popíše svůj běžný den (opakování)
• předměty používané na cestách	• popíše věc, jejíž název nezná
• části domu/bytu a nábytek	• určí, kde se věci nacházejí a komu patří
• neurčitá zájm. algún, alguno, ningún, ninguno	• popíše dům/byt a jeho části, popíše pokoj
• zájmena předmětu přímého, lo	• popíše výhody a nevýhody bydlení
• příslovce a předložky pro určení polohy předmětu (encima de, debajo de ...)	• přivítá návštěvu a je zdvořilým hostem
• použití sloves estar-hay (opakování)	• řekne, co je třeba, co je dovoleno/zakázáno
• přivlastňovací zájmena samostatná (mío, tuyo...)	• vytvoří fotografickou montáž, uzavře ji a odešle ve formátu jpg
• neosobní vazby hay que, (no) se puede, está prohibido/permitido + infinitiv	
• ovoce, zelenina, maso, ryby	• hovoří o stravovacích návycích
• sladkosti, nápoje	• určí cenu a množství potravin
• druhy obchodů s potravinami	
• množství a balení potravin	• popíše, z čeho se skládá pokrm
• výrazy používané při nakupování	• nakoupí potraviny a objedná si v restauraci
• výrazy používané v restauraci	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu
• rozkazovací způsob kladný a záporný (2. osobu j.č)	
• rozkazovací způsob: postavení zájmen ve větě	• někomu něco poradí, přikáže, zakáže
• věty zvolací (¡Qué + příd. jm.!)	
• trpný rod a zvrtné se	
• tržnice ve Španělsku	
• cesta svatého Jakuba	
• typická španělská jídla a pokrmy, tapas	• vytvoří prezentaci v PowerPointu, Prezi nebo jiném podobném programu na téma Cesta svatého Jakuba nebo španělské gastronomické speciality, jako jsou tapas.
• běžné úkoly všedního dne	• vypráví o svých cestách a zážitcích z cest
• výrazy pro hodnocení zážitků (fue genial, lo pasé bien...)	• řekne, co dělal v uplynulých dnech i v minulosti
• příslovečná určení času vztahující se do minulosti (ayer, hace dos años...)	• určí, kdy v minulosti se něco odehrálo
• minulý čas jednoduchý pravidelných sloves	• vyjádří, kdy něco dělal naposledy
• minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves ser, ir, estar, hacer, tener	• určí datum
• Madrid	• řekne, jak se měl a jaké bylo to, co prožil
• hudba ve Španělsku	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepiše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk 2	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
mapy Latinské Ameriky a hlavní prvky zájmu.	
hotelové služby a hotelové pokoje	popíše hotel, hotelové služby a pokoj
příd. jména popisující stavy věcí a míst	popíše stav věcí a míst
rozkazovací způsob pro vykání	zahájí a ukončí formální telefon, dopis, e-mail
předložky para a por	rezervuje ubytování
pokyny a záказы na značkách a cedulích	
estar+přídavné jméno	požádá o laskavost a službu
spojky pero a sino	dává pokyny a rady osobám, kterým vyká
Mexiko	vytvoří prezentaci v PowerPointu nebo podobném programu o Mexiku.
obchody a zboží	nakupuje oblečení a jiné zboží
oblečení a jeho popisující	popíše oblečení, hovoří o tom, co rád/a nosí
výrazy spojené s nákupy on-line	orientuje se na webové stránce a nakupuje na internetu
číslanky 100 – 1 000 000	počítá do 1 000 000
neurčitá a záporná zájmena a příslovce (alguien, algo, nadie...)	
zájmena předmětu přímého a nepřímého	
sloveso parecer	v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s prodávčem v obchodě s oblečením a vytvoří audiozáznam dialogu.
Kolumbie	
životní prostředí	řekne, co dělá a může dělat pro ochranu životního prostředí
výrazy vyjadřující názor	vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých
zvířata	
příd. jména vyjadřující pocity a nálady (aburrido, enfadado...)	
estar v přít. čase + gerundium	vyjádří, co dělá v tuto chvíli nebo v současnosti
gerundium	
nepravid. slovesa v přít. čase prostém (dormir, medir, poner...)	
sloveso star + přídavné jméno (stavy osob)	zeptá se na druhého, jak se cítí a popíše vlastní pocity a nálady
spojovací výrazy (además, así que...)	
Galapágy	vytvoří dokument ve Wordu s fotografiemi endemických zvířat z Galapágských ostrovů v Ekvádoru (pomocí AI a fotografií)
věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období (colegio, peluche...)	vypráví o dětství a dalších obdobích života
imperfektum	popisuje osoby, věci a místa v minulosti
vynálezy a přístroje denního užití	hovoří o tom, jak stroje a jiné vynálezy změnily náš život
slovesné vazby s infinitivem (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de)	porovnává minulý a současný životního (antes + imp ..., ahora + přít.)
příslovce (-mente)	reaguje na novinky a vyjádří údiv, radost, překvapení, lítost, hněv
říše Inků a Inkové dnes	

• události veřejného života (guerra, terremoto, desfile...) • základní životní milníky (nacer, dedicarse a...) • důležité okamžiky mezilidských vztahů • minulý čas jednoduchý (nepravidelné slovesa) • použití minulého času jednoduchého a imperfekta • předložka a s předmětem přímým (4. pád) • Frida Kahlo	• vysvětlí, jakou změnu přinesla určitá událost • hovoří o historických událostech • vypráví o svém životě, či biografii slavných • vypráví příhody a zážitky z minulosti • vypráví o vztazích a o tom, jak někoho poznal/a
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepiše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• svátky a oslavy • dárky • gratulace a přání • vazba soler+infinitiv • subjunktiv v přítomném čase	• hovoří o tom, jak se slaví různé svátky a události • pográtuluje a popřeje vše nejlepší • vyjádří, co obvykle dělává při různých příležitostech • převezme a předá vzkaz • vyjádří záměr a účel
• použití subjunktivu pro vyjádření přání a ve vedlejších větách předmětných a účelových • zájmena předmětu přítomného a nepřítomného • que a qué (shrnutí) • vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích	• vyjádří přání a potřeby
• Bolívie	• vytvoří reklamní trojlíst k reáliím Bolívie na vybrané téma.
• povahové vlastnosti • mezilidské vztahy • výrazy vyjadřující pocity • škola a vyučování • podmíňovací způsob a jeho použití • slovesa pro vyjádření pocitů • Latinskoamerické telenovely	• popíše povahu osob • hovoří o mezilidských vztazích • vyjádří, co má s druhými společné • hovoří o různých situacích při výuce • vyjádří, co by dělal/a a nedělal/a v určité situaci • vyjádří pocity, které vzbuzují lidé, věci, činnosti
• Argentina, prvky zájmu, její lidé a hlavní rysy "voseo"	• vytvoří barevný a kreativní dokument ve Wordu s tabulkami, které ilustrují hlavní charakteristiky jazykové varianty "voseo" a země, kde se mluví.
• části lidského těla • zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky	• dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích
• osobní hygiena a péče o vzhled	• hovoří o tom, jak pečovat o zdraví a vzhled
• pozice, pohyby a změny poloh	• popíše cviky, pozice a pohyby při cvičení

• slovesa "doler"	• popíše zdravotní potíže a řekne, co ho bolí
• rozkazovací způsob (opakování) • rozkazovací způsob 2.os.mn.č.	• rozumí radám a pokynům lékaře a všeobecným doporučením
• slovesa ser a estar+přídavné jméno	☐
• Zvratná slovesa používaná v imperativu	☐
• gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů	
• Kuba a salsa	• vytvoří krátké video, na kterém ukáže alespoň své nohy při základních krocích salsy. Video nahraje na YouTube jako soukromé a sdílí odkaz s učitelem
• detektivní příběhy	• vypráví příběhy zážitky z minulosti
• záhadné a strašidelné příběhy • použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• řekne, co dělal/a v přesně určený okamžik v minulosti
• estar v imperfektu+gerundium	• vyjádří děje, které se odehrávaly současně
• imperfektum v nepřímé řeči	• vyjádří děj, který byl přerušovaný nečekanou událostí
• člen (opakování)	• vypráví nevšední a záhadné příběhy
• Kolumbus a objev Ameriky	• reprodukuje, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel
• dobytí Mexika	☐
• nevšední zážitky a extrémní sporty	• řekne, jaké má zkušenosti, co zažil/a a co naopak nikdy nedělal/a
• slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti (saber, costar, darse bien...)	• hovoří o svých schopnostech a dovednostech
• studium cizího jazyka, gramatické termíny • minulý čas složený	• porozumí nabídce kurzů a klade otázky pro doplnění informací
• použití subjunktivu (ojalá, espero que...)	• vyjádří přání a očekávání, co by rád/a dělal/a a na co se těší
• slovesa venir-ir, traer-llevar	• vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje
• vazba llevar + gerundium • absolutní superlativ (-ísimo) a tvoření zdvojnásobení (-ito)	• vypráví příběhy zážitky z minulosti hovořit o zkušenostech se studiem španělštiny
☐	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Předmět Matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, kterou stanovuje RVP GV.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve výuce matematiky se zaměřujeme na rozvoj logického, abstraktního a exaktního myšlení žáků, dále na rozvoj tvořivosti a geometrické představivosti. V rámci předmětu si žáci osvojují matematické pojmy a algoritmy, které dovedou efektivně využívat při řešení úkolů vycházejících z praxe. Cílem práce v hodinách je nejen rozvíjet matematické dovednosti žáků, ale také je vést k zodpovědnosti, k vytrvalosti, k plánování a k organizaci vlastní práce. Podporujeme samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání je nutné vyjádřit své myšlenky, obhájit je a sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede k cíli. Předmětem Matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1., 2. a ve 3. ročníku po 4 hodinách, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně v základním kurzu. Předmět je posílen o 5 hodin z disponibilní časové dotace. V 1., 2., 3. ročníku jsou žáci rozděleni na 1 hodinu týdně do skupin, tato hodina má formu matematických cvičení. Pro zájemce nabízíme ve třetím i čtvrtém ročníku volitelný předmět Seminář z matematiky, který dává prostor nadstandardní látce i moderním metodám práce. Ve čtvrtém ročníku si dále mohou žáci zvolit předmět Cvičení z matematiky, kde se průběžně připravují k úspěšnému vykonání státní části maturitní zkoušky z Matematiky. Rozvoj výpočetní techniky a řada matematických počítačových programů umožňují efektivně a zábavnou formou procvičovat učivo matematiky, rozvíjet prostorovou představivost žáků. Proto některé hodiny cvičení probíhají v učebně ICT, popř. v multimediální učebně s využitím interaktivní tabule.

5.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• přesně formuluje problém, navrhne možné postupy řešení a vypracuje řešení. • kontroluje správnost výsledku úlohy vzhledem k zadání.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhájí správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.

Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu. • poskytuje podle svých možností účinnou pomoc v dané situaci.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní matematické pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh. • aplikuje získané dovednosti. • třídí informace, plánuje postupy. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí probíraného učiva.
Kompetence digitální:	• aktivně využívá digitálních technologií při získávání, vyhodnocování dat, pro usnadnění práce a kontrolu výpočtů. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • vnímá pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka. • efektivně využívá vhodné programy a aplikace pro studium a procvičování matematických dovedností.

5.4.3 Používané metody a formy

- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh.
- Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení.
- Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost.
- Klademe důraz na kontrolu správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání.
- Motivujeme žáky netradičními úlohami, matematickými soutěžemi.
- Pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami apod.
- Vedeme žáky k využívání náčrtků a grafů při řešení úloh.
- Přecházíme od jednoduššího problému ke složitějšímu.
- Vysvětlujeme na příkladech induktivní a deduktivní přístup k řešení problému.
- Vedeme žáky k tomu, aby problém pojmenovali a zformulovali, v čem spočívá.
- Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, matematických hádanek, logických příkladů.
- Zařazujeme do vyučovacích hodin skupinovou práci, kooperativní učení, ale i samostatné počítání a řešení problémů, procvičování konkrétní dovednosti s kontrolou učitele.
- Učíme žáky vhodně využívat digitální technologie.

5.4.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	-->	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty z rovnic
	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	<--	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty z rovnic
3.	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	-->	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní

	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	<--	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní
--	---	-----	---

5.5.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti				
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
Sociální komunikace	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací

5.4.6 Učivo/výstupy

Matematika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Základní poznatky z matematiky	• určuje číselný obor daného čísla (N , Z , Q , R) a rozlišuje základní vlastnosti číselných oborů
• číselné obory, jejich vlastnosti	• pracuje s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru desetinných čísel, znázorní je na číselné ose
• pojem absolutní hodnoty reálného čísla	• znázorní absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose a chápe její geometrický význam
• mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	• ovládá výpočty s mocninami s přirozeným i celočíselným exponentem
• druhá a třetí odmocnina	• zapisuje čísla ve formě $a \cdot 10^k$

	• určí číselně 2. a 3. odmocninu • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav číselných výrazů, účelně využívá kalkulátoru k výpočtu mocnin, odmocnin
Dělitelnost přirozených čísel	• rozliší mezi prvočíslem a číslem složeným, mezi číslem a cifrou • zapisuje čísla v desítkové soustavě, užívá znaky dělitelnosti 2,4,3,6,8,9,..., • ovládá mechanismus určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • rozloží čísla na prvočísla • aplikuje poznatky o dělitelnosti při úpravách zlomků a ve slovních úlohách • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Pravoúhlý trojúhelník	• definuje funkci tangens, kotangens, sinus, kosinus pro pravoúhlý trojúhelník • ovládá práci s kalkulátorem při výpočtu hodnot goniometrických funkcí a velikosti úhlu • aplikuje goniometrické funkce při řešení slovních úloh • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výroková logika • logické spojky • kvantifikátory • důkazy – přímý, nepřímý • sporem	• zapisuje a čte text zapsaný matematickou symbolikou • pozná, co je výrok, a určí pravdivostní hodnotu, rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty, správný a nesprávný úsudek • správně užívá výroky obsahující slova „aspoň“, „nejvýše“, „právě“, „každý“, „žádný“ a umí tyto výroky negovat • používá existenční a obecný kvantifikátor • správně používá logické spojky k tvorbě a rozboru složených výroků, složené výroky neguje • vysloví k implikaci její negaci i obměnu • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Množiny • základní množinové pojmy – rovnost, doplněk, sjednocení, průnik, rozdíl množin • Vennovy diagramy • intervaly	• používá pojmy podmnožina, průnik, sjednocení a rozdíl množin • pracuje s Vennovými diagramy • na číselné ose znázorňuje intervaly a určuje jejich sjednocení, průnik, doplněk, rozdíl • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výrazy s proměnnými	• na konkrétních příkladech mnohočlenů určí koeficient, člen, stupeň mnohočlenu
• mnohočleny • výrazy s mocninami a odmocninami • lomené výrazy	• provádí operace s mnohočleny – sčítání, násobení, dělení, vytváří opačný mnohočlen • aktivně užívá vzorce pro 2. a 3. mocninu dvojčlenu • ovládá početní operace s lomenými výrazy, určí jejich definiční obor. • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, provádí rozklad na součin vytýkáním nebo rozkladem na součin užitím vzorce

	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav výrazů s proměnnými
Rovnice a nerovnice • lineární rovnice a nerovnice • lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými • grafické řešení soustav dvou lineárních rovnic • slovní úlohy • kvadratické rovnice, iracionální rovnice • lineární a kvadratické rovnice s parametrem • soustavy lineárních a kvadratických rovnic • kvadratické nerovnice • rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy	• při řešení využívá ekvivalentních i důsledkových úprav rovnic a nerovnic • vyjadřuje neznámou ze vzorce • diskutuje o řešitelnosti nebo počtu řešení • řeší všechny typy lineárních rovnic • nahradí v rovnici absolutní hodnotu příslušným výrazem • užívá dosazovací a sčítací metodu při řešení soustav rovnic se dvěma a třemi neznámými • dovednosti aplikuje ve slovních úlohách a grafickém řešení • řeší kvadratické rovnice užitím diskriminantu • používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice pro efektivní řešení • vysvětlí pojem parametr v rovnici • rozloží kvadratický trojčlen a řeší nerovnici metodou nulových bodů • upraví různé typy rovnic na kvadratickou rovnici v základním tvaru • aplikuje řešení kvadratických rovnic ve slovních úlohách • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • procvičuje a osvojuje si dovednost řešení rovnic a nerovnic pomocí vhodných programů a aplikací
Základy planimetrie • klasifikace rovinných útvarů, • přímky a jejich vzájemná poloha, úhel, dvojice úhlů • trojúhelník, shodnost trojúhelníků • mnohoúhelníky – konvexní a nekonvexní • kružnice, kruh a její části, středový a obvodový úhel • podobnost trojúhelníků • Pythagorova věta, Euklidovy věty	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině • třídí útvary na základě jejich vlastností • dokáže shodnost trojúhelníků užitím vět o shodnosti trojúhelníků • řeší úlohy, v nichž využívá vlastnosti středového a obvodového úhlu • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko • aktivně užívá Euklidovy věty, větu Pythagorovu, určuje obvody a obsahy rovinných útvarů • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy • řeší úlohy z praxe, vhodně využívá kalkulátor • využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování vlastností rovinných útvarů

Matematika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Planimetrie • množiny bodů dané vlastnosti • konstrukční úlohy • pojem zobrazení v rovině • shodná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení	• vysvětlí pojmy: geometrické zobrazení v rovině, shodné zobrazení, podobné zobrazení • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému, symbolicky zapisuje konstrukci • definuje osovou a středovou souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost • sestrojí obraz geometrického útvaru v daném zobrazení

• konstrukční úlohy řešené pomocí shodných zobrazení • podobné zobrazení – stejnolehlost	• řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování shodných a podobných zobrazení
Funkce • základní pojmy teorie funkcí • lineární funkce • funkce s absolutními hodnotami • kvadratická funkce • lineární lomená funkce • mocninná funkce, mocniny, odmocniny • inverzní funkce, funkce druhá odmocnina • exponenciální funkce a exponenciální rovnice • logaritmická funkce a logaritmické rovnice • goniometrická funkce a goniometrické rovnice	• definuje pojmy: kartézský součin, relace, zobrazení, funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, funkce rostoucí, klesající, nerostoucí, neklesající, shora a zdola omezená, omezená, sudá, lichá, periodická, maximum a minimum funkce • rozhodne, zda daný předpis či graf představuje funkci • z grafu funkce popíše její vlastnosti • sestrojí grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • sestrojí grafy elementárních funkcí s absolutní hodnotou • znalostí funkcí využívá při grafickém řešení rovnic a nerovnic, dále při řešení aplikačních úloh • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • provádí úpravy výrazů s mocninami a odmocninami • definuje pojem inverzní funkce, dokáže určit k dané funkci funkci inverzní a sestrojit její graf • definuje $\log x$, ovládá a dokáže aplikovat věty o logaritmech • aplikuje vlastnosti exponenciálních a logaritmických funkcí při řešení exponenciální a logaritmické rovnice • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak • definuje goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens v pravoúhlém trojúhelníku i pomocí jednotkové kružnice • používá vztahy mezi goniometrickými funkcemi a vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument • řeší goniometrické rovnice • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí a stejně tak grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • využívá kalkulátor k určení hodnot logaritmických a goniometrických funkcí • s využitím aplikace PhotMath ověřuje správnost řešení exponenciálních, logaritmických a goniometrických rovnic, kontroluje výsledky operací s mocninami
Trigonometrie • sinová a kosinová věta	• vysloví sinovou a kosinovou větu a věty z nich odvozené (větu pro obsah trojúhelníka a větu pro poloměr kružnice opsané trojúhelníku) • řeší obecný trojúhelník a jednoduché praktické úlohy užitím sinové a kosinové věty, účelně k tomu využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

Matematika	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Stereometrie	• zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání

• volné rovnoběžné promítání • polohové vlastnosti přímek a rovin v prostoru • rovinné řezy hranolu a jehlanu • metrické vztahy v prostoru • tělesa • objem a povrch těles	• popíše všechny možnosti pro vzájemnou polohu dvou přímek, přímkou a roviny, dvou a tří rovin • rozhodne o rovnoběžnosti přímek a rovin užitím kritérií pro rovnoběžnost • sestrojí rovinný řez hranolu a jehlanu, průsečnici rovin, průnik přímkou s tělesem • rozhodne o kolmosti přímek a rovin užitím kritérií pro kolmost • definuje odchylku dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin a dané odchylky vypočítá • určí vzdálenost bodu od přímkou a od roviny • charakterizuje základní mnohostěny a rotační tělesa (hranol, jehlan, komolý jehlan, rotační válec, rotační kužel, rotační komolý kužel, koule, části koule a kulové plochy) • vypočítá objem a povrch základních těles (hranol, jehlan, komolý jehlan, rotační válec, rotační kužel, rotační komolý kužel, koule, části koule a kulové plochy), poznatků využívá v praktických úlohách • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování polohových vlastností útvarů v prostoru
Souřadnice • souřadnice v rovině • vzdálenost bodů • střed úsečky	• ovládá zavedení souřadnic v rovině • vypočítá souřadnice středu úsečky a vzdálenost dvou bodů • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Vektory • orientovaná úsečka • vektory • operace s vektory	• definuje vektor jako množinu všech orientovaných úseček, které mají stejnou velikost a stejný směr • určí souřadnice vektoru • vypočítá velikost vektoru • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic • vypočítá souřadnice rozdílu vektorů, násobku vektoru reálným číslem • vypočítá skalární součin dvou vektorů • vypočítá úhel dvou vektorů • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Analytická geometrie v rovině • parametrické vyjádření přímky • obecná rovnice přímky • směrníkový tvar rovnice přímky • polohové úlohy v rovině • metrické úlohy v rovině	• určí směrový vektor přímky • vyjádří přímku parametricky • určí normálový vektor přímky • zapíše obecnou rovnici přímky • zapíše směrníkový tvar rovnice přímky • popíše vzájemnou polohu dvou přímek v rovině • vypočítá vzdálenost bodu od přímky • vypočítá odchylku dvou přímek v rovině • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kuželosečky	• definuje kružnici, elipsu, parabolu a hyperbolu

• kružnice • elipsa • parabola • hyperbola	• vyjádří kružnici, elipsu a hyperbolu středovou rovnicí, parabolu vrcholovou rovnicí • převede obecnou rovnici kuželosečky na středový nebo vrcholový tvar, určí základní údaje a kuželosečku načrtne • popíše vzájemnou polohu kuželosečky a přímky • napíše rovnici tečny kuželosečky v zadaném bodě • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kombinatorika • základní kombinatorická pravidla • variace • permutace • kombinace • kombinační číslo, Pascalův trojúhelník • binomická věta	• používá základní kombinatorická pravidla • v jednoduchých příkladech rozhodne, zda se jedná o kombinace, permutace či variace a podle vzorce vypočítá jejich počet • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • používá binomickou větu • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, účelně využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

Matematika	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Pravděpodobnost • náhodný jev a jeho pravděpodobnost • pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů • nezávislost jevů	• odlišuje pojem náhodný jev a množina možných výsledků • vypočítá pravděpodobnost jevu, je-li znám počet příznivých a všech možných výsledků • vypočítá pravděpodobnost opačného jevu, pravděpodobnost sjednocení jevů, pravděpodobnost nezávislých jevů, k výpočtům vhodně využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Zpracování dat, statistika • analýza a zpracování dat v různých reprezentacích • statistický soubor, statistický znak, absolutní a relativní četnost • grafické znázornění rozdělení četností • charakteristiky polohy – aritmetický a geometrický průměr, medián, modus • charakteristiky variability - rozptyl, směrodatná odchylka	• diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat • reprezentuje graficky soubory dat • čte a interpretuje tabulky, diagramy • rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá tabulkový procesor (Excel) k sestavení tabulky rozdělení četností, vypočítání charakteristik polohy a variability a k sestavení grafu rozdělení četnosti znaku • vyhledává informace s pomocí digitální technologie, využívá veřejně dostupné databáze (Český statistický úřad apod.)
Komplexní čísla • pojem komplexního čísla • Gaussova rovina • algebraický tvar komplexního čísla	• chápe společné znaky a odlišnosti komplexních čísel a ostatních číselných oborů • zapíše algebraický a goniometrický tvar, převádí tyto dva tvary komplexních čísel mezi sebou • ovládá početní operace v C v obou tvarech komplexních čísel

• goniometrický tvar komplexního čísla • operace s komplexními čísly • rovnice v C	• řeší základní typy rovnic v C (lineární, s absolutní hodnotou, kvadratickou, binomickou, bikvadratickou)
	• vyznačí v Gaussově rovině množinu obrazů komplexních čísel dané vlastnosti
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• pomocí aplikace PhotoMath si zkontroluje výsledky operací s komplexními čísly i kořeny rovnic
Posloupnosti a řady • posloupnost, vzorec pro n-tý člen • rekurentní určení posloupnosti • vlastnosti posloupnosti • aritmetická a geometrická posloupnost, užití • matematická indukce • limita posloupnosti • nekonečná řada • nekonečná geometrická řada	• chápe posloupnost jako speciální případ funkce
	• určí posloupnost rekurentně a vzorcem pro n-tý člen
	• rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost
	• používá vztahy pro geometrickou a aritmetickou posloupnost k řešení jednoduchých slovních úloh, vhodně využívá kalkulátor
	• vysvětlí indukční krok při důkazu matematickou indukcí a jednoduchý důkaz provede
	• vysvětlí pojem limity posloupnosti,
	• vysvětlí rozdíl mezi konvergentní a divergentní posloupností
	• vypočítá základní typy limit posloupností
	• vysvětlí rozdíl mezi nekonečnou posloupností a nekonečnou řadou
	• vysvětlí pojem konvergentní, resp. divergentní nekonečná řada
	• určí podmínky pro součet nekonečné geometrické řady
	• určí podmínku konvergence nekonečné geometrické řady a určí její součet
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Daňová a finanční matematika • jednoduché a složené úrokování • využití geometrické posloupnosti a řady – jednoduché úlohy • daň z úroku, čistý výnos • základní úlohy z finanční matematiky	• interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování
	• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice, při výpočtech využívá kalkulátor
	• rozhodne o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhů spoření
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

5.5 Fyzika

5.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny některé tematické okruhy průřezových témat-z Environmentální výchovy, Člověk a životní prostředí, z Mediální výchovy. Předmět je vyučován jako povinný v prvním a druhém ročníku s tříhodinovou časovou dotací. Ve třetím ročníku s dvouhodinovou dotací. Ve čtvrtém ročníku je předmět nabízen jako volitelný. Žáci si následně mohou zvolit dvouhodinový seminář ve třetím a ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách školy, v odborné učebně a v laboratoři fyziky. Učebna a laboratoř jsou vybaveny projektovou technikou (PC, dataprojektor, pomocí níž prezentujeme některé výukové fyzikální programy. V rámci laboratorních cvičení jsou žáci děleni na skupiny, tím je umožněna skupinová spolupráce. Výuka je dle možností doplněna exkurzemi (např. 1. ročník – Technické muzeum, Planetárium Praha, 2. ročník – Škoda Auto Mladá Boleslav), přednáškami a besedami s odborníky z praxe a výzkumu z oblastí např. energetiky, materiálů a částicové fyziky. Odborné konzultace pro žáky 3. a 4. ročníků a učitele zajišťují pracovníci FJFI ČVUT. Fakulta FJFI ČVUT se stala naší fakultní školou. Vedeme žáky ke spolupráci na projektech a soutěžích (matematicko-fyzikální soutěž Fykos, Fyzikální týden FJFI ČVUT Praha zaměřený na projektové úlohy a měření, fyzikální olympiáda...)

5.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti. • využívá postupů badatelské činnosti.
Kompetence komunikativní:	• formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě. • pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat. • dodržuje pravidla dobrého soužití.
Kompetence občanská:	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy. • posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.
Kompetence k podnikavosti:	• rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj.

Kompetence k učení:	• samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace. • používá odbornou terminologii. • poznává souvislosti fyzikálního poznání s ostatními, především přírodovědnými a technickými obory. • vyhledává, třídí a propojuje informace.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace. • ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály. • používá čidla, měřicí software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra. • zpracovává naměřená data pomocí kalkulačtoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty). • interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů. • aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů. • dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.5.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti
Samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace.	Výklad doplňujeme schématy a myšlenkovými mapami pro snadnější zapamatování a vytvoření vztahů mezi fakty.
Používá odbornou terminologii.	<i>Klademe žákům otázky, které je podněcují k dalšímu zamyšlení, diskusi a hledání vysvětlení</i>
Posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti.	<i>Žákům zadáváme takové úkoly v rámci laboratorních měření, aby si na jejich řešení ověřili platnost fyzikálních zákonů. Požadujeme po nich kritické zhodnocení volby např. postupů, metod zpracování dat...</i>
Využívá postupů badatelské činnosti.	<i>Diskutujeme se žáky nad řešením přírodovědných úloh.</i>
	<i>Volíme i takové problémové úlohy, které umožňují různé způsoby řešení.</i>
Formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě.	<i>Motivujeme žáky ke konstruktivní diskusi se spolužáky, s učiteli. Podporujeme je v kritickém sebehodnocení i hodnocení ostatních.</i>
Pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.	<i>Dáváme žákům dostatečný prostor pro formulování a obhajování vlastních názorů.</i>
Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat.	<i>Do výuky zařazujeme skupinové či projektové vyučování v rámci laboratorních měření.</i>
Dodržuje pravidla dobrého soužití.	<i>Homogenitu či heterogenitu skupiny volíme citlivě s ohledem na věk žáků a klima třídy.</i>
	<i>Motivujeme žáky k spolupráci, komunikaci a toleranci.</i>

Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.	<i>Do výuky zařazujeme popularizační přednášky na aktuální téma.</i>
Posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.	<i>Fyzikální témata doplňujeme o poznatky z technické praxe, ekonomiky a životního prostředí.</i>
Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj	<i>Klademe žákům takové otázky a úkoly, které je rozvíjí v oblasti myšlení, učení, v tvůrčím řešení, v organizaci činnosti a času, ve spolupráci.</i>
	<i>Zveme do výuky odborníky z praxe, úspěšné absolventy.</i>

5.5.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	-->	Matematika -> 3. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)
	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	<--	Matematika -> 3. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)
2.	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	-->	Chemie -> 1. ročník -> • vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elektronegativita, poloměr, ionizační energie)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	<--	Chemie -> 1. ročník -> • vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elektronegativita, poloměr, ionizační energie)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
3.	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti
	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii	-->	Chemie -> 1. ročník -> • popíše typy radioaktivního záření

	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií	-->	Chemie -> 1. ročník -> • popíše stavbu atomu
	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy
	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti
	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii	<--	Chemie -> 1. ročník -> • popíše typy radioaktivního záření
	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií	<--	Chemie -> 1. ročník -> • popíše stavbu atomu
	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy

5.5.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Člověk a životní prostředí	Práce a energie - využívání obnovitelných zdrojů energie	Struktura a vlastnosti látek Děje v plynech, kruhový děj, účinnost - tepelné motory	Jaderná fyzika Fyzika mikrosvěta
Uživatelé	Kinematika Dynamika		

5.5.6 Učivo/výstupy

Fyzika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Kinematika	• vysvětlí na příkladech pojmy hmota a pole, vyjmenuje obory fyziky a jejich zaměření
• obsah a význam fyziky, fyzikální metody, fyzikální veličiny a soustava SI,	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
• pohyb těles – vztažná soustava, druhy pohybů, pohybové rovnice, grafické znázornění pohybů těles	• využívá kalkulátor k určení odchylky a nejistoty fyzikálního měření
	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
	• posoudí význam fyzikálních veličin s porozuměním jejich vzájemných matematických závislostí při řešení slovních úloh
	• využívá představu o pohybu těles
	• klasifikuje druhy pohybů
	• popisuje a rozlišuje pohyb podle tvaru trajektorie
	• zaznamenává a vyhodnocuje pohyb těles pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - poloha, rychlost, zrychlení
	• znázorňuje grafickou závislost fyzikálních veličin pro pohyb tělesa a řeší slovní úlohy

Dynamika • síla a její účinky na těleso • pohybové a deformační účinky síly, setrvačné síly, tíhová síla a tíha • Newtonovy pohybové zákony • tuhé těleso – skládání sil a rozklad sil, moment síly a momentová věta • těžiště tělesa – jeho polohy	• vysvětluje na konkrétních příkladech ze života účinky síly • odlišuje vztahy mezi jednotlivými druhy sil, jejich velikosti, směr a působíště • dochází k poznání závislosti posuvných a deformačních účinků síly • objasňuje význam třecí síly v praxi • uvědomuje si na konkrétních příkladech rozdíl mezi hmotným bodem a tuhým tělesem • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní • aplikuje momentovou větu do praxe • experimentálně určuje polohu těžiště různých těles, charakterizuje těžiště jako působíště tíhové síly • využívá kalkulátor k výpočtu velikosti dynamických veličin - síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice • vytváří modely pohybu a sil pomocí simulací Phet • zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco - síla, hmotnost, zrychlení
Práce a energie • mechanická energie a mechanická práce, druhy mechanické energie a zákon zachování energie • výkon a účinnost • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie,	• správně používá a aplikuje pojem energie a práce na konkrétní lidské činnosti • uvádí vzájemnou závislost mezi mechanickou energií a mechanickou prací • zpracuje experimentálně data z měření Pasco - síla, vzdálenost, čas, rychlost; v využije je k formulaci zákonitostí o mechanické energii a práci • pomocí aplikací (PhET) simuluje pohyby těles z hlediska energetických přeměn • analyzuje přeměnu energie a používá zákona zachování mechanické energie při řešení slovních úloh • řeší úlohy na výkon, příkon a účinnost těles • hodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů vlivu na životní prostředí • z ověřených online zdrojů vyhledá data o typech energií, zdrojích a přeměnách
Gravitační pole • Gravitační zákon, pohyby těles • v tíhovém poli Země – vrhy těles • v gravitačním poli Země a Slunce – Keplerovy zákony	• rozlišuje pojem tíhové pole a gravitační, tíhové a gravitační zrychlení, • popisuje silové účinky pole pomocí fyzikálních veličin a odvozuje jejich vzájemný vztah • rozhoduje, jak se tělesa v gravitačním poli pohybují • uvede příklady na pohyb vesmírných těles • popisuje na základě historických pozorování trajektorii pohybu některých vesmírných těles a řeší konkrétní úlohy na Keplerovy zákony • povyužívá interaktivní simulace (PhET např. <i>Gravity Force Lab, My Solar System</i>) k modelování působení gravitační síly, Keplerových zákonů • pomocí softwaru Geogebra či PhET modeluje vrhy těles
Hydrostatika, Hydrodynamika • ideální a reálná kapalina, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, Pascalův a Archimédův zákon • proudění tekutin, proudnice, laminární a turbulentní proudění, rovnice kontinuity a rovnice Bernoulliho	• rozlišuje model ideální a reálné kapaliny • objasňuje fyzikální podstatu vzniku hydrostatického a atmosférického tlaku • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon na konkrétní jevy v životě • uvádí příklady, které souvisí s prouděním tekutiny

	• popisuje činnost a funkci zařízení, která pracují na principu tlaku tekutin • zakreslí schéma zařízení, která na principu tlaku v tekutinách pracují • využívá zákony a rovnice v matematickém tvaru při řešení slovních úloh • provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco - tlak, síla... • zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel
Molekulová fyzika a termika • kinetická teorie látek, molární veličiny • teplota, termodynamická teplotní stupnice • termodynamická soustava a její rovnovážný stav • vnitřní energie soustavy a její změny • 1.TDZ • kalorimetrie	• uvádí důkazy potvrzující předpoklad částicové struktury látek (difúze, Brownův pohyb, osmóza.) • charakterizuje vnitřní energii tělesa z pohledu svých znalostí o pohybu částic a výměny energie mezi částicemi • porovnává teploty tělesa a množství energie měřením • orientuje se v tabulkách při měření teploty • experimentálně dochází k závěru zákona zachování energie a její přeměny • vyvozuje formulaci 1. termodynamického zákona
Vlastnosti látek pevných a kapalných, skupenské změny • krystalické a amorfnní látky, krystalická struktura, monokrystaly, polykrystaly, vazebné síly, poruchy krystalické mříže • deformace tlakem a tahem, Hookův zákon, objemová teplotní, délková roztažnost látek • povrchová vrstva kapalin, povrchové napětí a povrchová síla, • jevy na rozhraní nádoby a kapaliny • kapilarita • teplotní objemová roztažnost kapalin, skupenské změny	• objasňuje souvislosti mezi vlastnostmi látek různého skupenství • řeší úlohy o teplotní objemové a délkové roztažnosti, • délkovou a objemovou roztažnost žák vysvětlí na konkrétních příkladech z praxe • vysvětlí podstatu jevů spojených s anomálií vody • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • uvede konkrétní příklady kapalin • objasní příčinu vzniku kapilárních jevů • charakterizuje konkrétní příklady využití kapilarity v praxi • aplikuje poznatky a zákony při řešení slovních úloh • provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco - délka, síla, objem, teplota • zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel

Fyzika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Struktura a vlastnosti látek • struktura a vlastnosti plynného skupenství • ideální plyn • stavová rovnice • rovnice pro stavovou změnu • děje v plynech – izochorický, izobarický, adiabatický, izobarický • děje v plynech z hlediska energetického • kruhový děj, účinnost, II. termodynamický zákon, motory	• uvede rozdíly mezi reálným plynem a ideálním plynem, vyvodí z nich důsledky • používá stavovou rovnici při řešení úloh na tlak plynu, změnu stavu plynu, řešení doplňuje grafy p-V, V-t, p-t • podle typu děje určí práci a energii soustavy v rámci I. termodynamického zákona • vysvětlí funkce motorů a kruhových dějů, z grafů určí dílčí děje z nichž se kruhový děj skládá, určí práci plynu při kruhovém ději a jeho účinnost • provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - tlak, objem, teplota

	• zpracovává měření a vytváří grafy v tabulkovém editoru Excel • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
Mechanické kmitání a vlnění • kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné • vlnění, dynamika kmitavého pohybu, kyvadlo, přeměny energie, vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; odraz a lom, ohyb vlnění, zvuk, jeho hlasitost a intenzita	• sestaví rovnici kmitání pro zadané hodnoty a naopak z rovnice určí amplitudu, periodu, frekvenci, okamžitou výchylku v čase t; rovnici pro zrychlení a rychlost, sestavuje grafy i s PC • objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference vlnění • řeší úlohy na příčné vlnění, rychlost zvuku, odraz a lom vlnění, má přehled o zdravotních rizicích spojených s nadměrným hlukem, o funkci sluchového orgánu • provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - čas, rychlost, vzdálenost • zpracovává měření a pracuje s grafy v programu Geogebra nebo v tabulkovém editoru Excel
Elektromagnetické jevy • elektrostatiky – elektrický náboj a jeho zachování, intenzita elektrického pole, elektrické napětí, elektrická práce, kondenzátor - Elektrický proud v látkách – kovy, polovodiče, kapaliny, plyny, vakuum. • elektrický proud a vedení elektrického proudu v látkách • základní prvky el. obvodu, voltampérové charakteristiky • výkon, práce a účinnost • Ohmův zákon	• řeší úlohy na Coulombův zákon • k řešení elektrostatického pole využívá intenzitu, el. potenciál a napětí, a to i v homogenním i v radiálním poli • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • řeší praktické úlohy spojené s řazením více spotřebičů a s jejich výkonem a spotřebou elektrické energie, s teplotní závislostí odporu, s výkonem • uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech • provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - el. proud, napětí, odpor • zpracovává měření a vytváří grafy v tabulkovém editoru Excel, simuluje jevy pomocí PhET
Magnetické pole – stacionární a nestacionární • magnetická indukce, vodiče s proudem, pole cívky, náboj v magnetickém poli, látky v magnetickém poli • magnetický indukční tok, elektromagnetická indukce, vlastní indukce, pole cívky • střídavý proud v energetice, výkon, elektrárny • elektromagnetické kmitání a vlnění	• charakterizuje magnetické pole v okolí magnetů, vodičů a nábojů; využívá fyz. veličin magnetická indukce, magnetická permeabilita • řeší problémové úlohy o působení síly na náboj, vodič, závit v magnetickém poli, cívku • řeší úlohy na Faradayův zákon spojené s elektromagnetickou indukcí, vlastní indukci a vznikem střídavého proudu. Vysvětlí podstatu principu činnosti elektromotorů a generátorů střídavého proudu. • žák prozkoumá rozdíly v postupech získávání energie z různých energetických zdrojů – typy elektráren • žák vyhledá z ověřených online zdrojů informace o energetické síti v ČR

Fyzika	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Vlnové vlastnosti světla • index lomu • vlnová délka • odraz a lom světla • úplný odraz světla • disperze světla • interference světla • ohyb světla • polarizace světla	• aplikuje vztah mezi frekvencí a vlnovou délkou elmg. vlnění, dle frekvence zařadí záření do spektra elektromagnetického záření, posoudí jejich účinek na lidský organismus a navrhne způsob ochrany • vypočítá pomocí indexu lomu rychlost světla v daném prostředí • vypočítá úhel lomu (dopadu) užitím zákona lomu • vypočítá mezní úhel dopadu • sestaví k danému dopadajícímu paprsku paprsek odrazení (lomený) • vysvětlí rozklad bílého světla optickým hranolem • určí ze známého dráhového rozdílu a vlnové délky, zda nastane v daném bodě interferenční maximum nebo minimum
Zobrazování optickými soustavami • zobrazení rovinným zrcadlem • zobrazení kulovým zrcadlem • zobrazovací rovnice kulového zrcadla • zobrazení tenkou čočkou oko • optické přístroje	• simuluje světelné jevy pomocí online aplikací např. PhET • využívá při výpočtech kalkulátor • používá principy paprskové optiky a chod význačných paprsků ke konstrukci obrazu vzniklého rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou spojkou a tenkou rozptylkou • popíše vlastnosti obrazu (vzpřímený/převrácený, zvětšený/zmenšený, skutečný/zdánlivý) • řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice kulového zrcadla a čočky s uplatněním znaménkové konvence • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
Základní poznatky kvantové fyziky • kvantová hypotéza • fotoelektrický jev, Comptonův jev • vlnové vlastnosti částic	• vypočítá energii fotonů z frekvence nebo vlnové délky odpovídajícího záření a naopak • používá Einsteinův vztah pro vnější fotoelektrický jev při řešení úloh
Atomová fyzika • kvantování energie atomů • atom vodíku • periodická soustava • laser	• využívá online aplikace k modelování kvantových jevů např. PhET • vyhledá na spolehlivých webech popisy experimentů z kvantové fyziky, • určí výsledný náboj iontu z počtu jeho protonů a elektronů • vypočítá frekvenci a vlnovou délku záření emitovaného při přechodu z jednoho energetického stavu do druhého • orientuje se v periodické tabulce chemických prvků • vysvětlí vlastnosti laseru • využívá aplikací pro simulace fyzikálních jevů (PhET...)
Jaderná fyzika • vlastnosti atomových jader • radioaktivita • jaderné reakce	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií • rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii

• jaderná energetika • využití radionuklidů a ochrana člověka před nebezpečnými druhy záření • PC Applety – nukleární medicína, radionuklidy	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
	• používá zákony zachování elektrického náboje a počtu nukleonů při zápisu jaderných reakcí
	• posoudí jadernou reakci z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
	• používá online aplikaci (PhET) např. k simulaci radioaktivního rozpadu
Speciální teorie relativity principy STR relativnost současnosti • dilatace času • kontrakce délek • relativistická hmotnost	• vyhledá v online zdrojích informace o jaderné energetice, jaderných haváriích, využití radioaktivity...
	• vysvětlí v konkrétním případě na základě principů STR, zda události současné v jedné inerciální soustavě jsou současné i v jiné inerciální soustavě
	• používá vztahů pro dilataci času a kontrakci délek, výpočet relativistické hmotnosti

5.6 Chemie

5.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly oboru Geologie, z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemie zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Geologie: Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře – voda Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí V prvním ročníku je chemie vyučována 2 hodiny týdně. Ve druhém ročníku je dotována 3 hodinami, z toho jednou hodinou na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve třetím ročníku má chemie časovou dotaci 2 hodiny týdně, jednu hodinu na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve 4. ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková hodinová dotace včetně integrovaných oborů je 7,5 hodin, pravidelně je využívána didaktická a počítačová technika a výukové programy. Laboratorní práce se konají v dobře vybavené chemické laboratoři s půleným počtem žáků. Žáci se spolupodílejí na vytváření nástěnkových a počítačových prezentací, které se také využívají k výuce.

5.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhájí svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.

Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie. • ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.6.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti,
Využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání.	<i>Snažíme se o získání pozitivního vztahu k učení, tím, že jim ukazujeme různé způsoby učení. Vysvětlujeme význam celoživotního vzdělávání.</i>
Vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost.	<i>Předkládáme, doporučujeme různé informační zdroje, ukazujeme, jak s nimi pracovat. Jakým způsobem pracovat se získanou informací.</i>
Pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry.	<i>Zařazujeme praktické úkoly ve škole i doma a učíme je, jak zpracovat výsledky a jak jich využít.</i>
Osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.	<i>Pravidelnou kontrolou zadaných úkolů je vedeme k systematickosti, dodržování termínů, zodpovědnosti.</i>
Využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád.	<i>Motivujeme studenty k zapojení do olympiád, projektů a soutěží. Podílíme se na jejich přípravě.</i>
Chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života.	<i>Zaměřujeme se na propojení získaných teoretických znalostí s praktickým životem.</i>
Vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.	<i>Předkládáme žákům dostatek úloh a situací k samostatnému uvažování a tvořivému řešení problémů a využíváme různé postupy a metody.</i>

Vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy.	<i>Klademe důraz na srozumitelný slovní i písemný projev s využitím odborné terminologie.</i>
Stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou.	<i>Organizujeme besedy a semináře s odborníky v rámci třídy i ročníků, dbáme na aktivní přístup žáků.</i>
Naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor.	<i>Učíme žáky co nej přesněji popisovat pozorované jevy a experimenty (laboratorní protokoly). Vyžadujeme souvislé a úplné odpovědi na zadané otázky (slovní zásoba, stylistika).</i>
	<i>Vedeme žáky ke kritickému porovnávání názorů (laických i odborných), mediálních tvrzení i vlastních znalostí a praktických zkušeností.</i>
Dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti.	<i>Vedeme k osvojování dovedností spolupráce ve skupině, k zodpovědnosti za výsledky celé skupiny, k respektování různých hledisek a k čerpání poučení od jiných.</i>
Rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.	<i>Rozvíjíme schopnost hodnocení, sebehodnocení, poskytujeme průběžně možnost zpětné vazby, seznamujeme žáky s pravidly hodnocení předem. * Vedeme žáky k dodržování zákonů a společenských norem</i>
Uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví.	<i>Vysvětlujeme nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí, zodpovědnosti za své zdraví.</i>
Sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie.	<i>Organizujeme přednášky, exkurze s odborníky.</i>
Ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.	<i>Vybízíme žáky ke sledování rozvoje chemie a vědeckých poznatků, aby si uvědomovali neustálý vývoj a jeho přínos pro jedince i společnost.</i>
	<i>Snažíme se o propojení teoretických znalostí do běžného života.(šetřit s materiály, recyklovat, přemýšlet o nadprodukcí, způsobu dopravy,...)</i>
Uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce.	<i>Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví. Při praktických činnostech vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností, bezpečné používání materiálů a nástrojů.</i>
Uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce.	<i>Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.</i>
Pracuje na svém rozvoji.	<i>Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali své potřeby, možnosti, osobní předpoklady při rozhodování se o dalším vzdělávání a budoucím zaměření, podporujeme žáky v rozvoji osobního a odborného potenciálu.</i>
Při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.	<i>Umožňujeme žákům podílet se na organizaci akcí pořádaných školou.</i>

5.6.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
-----------	------------	-----------	---------------------------------

1.	• řeší základní výpočty z rovnic	-->	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• uvede příklady využití jaderných reakcí	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elektronegativita, poloměr, ionizační energie)	-->	Fyzika -> 2. ročník -> • uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
	• zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
	• popíše typy radioaktivního záření	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii
	• popíše stavbu atomu	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)	-->	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy	-->	Biologie -> 3. ročník -> • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• řeší základní výpočty z rovnic	<--	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• uvede příklady využití jaderných reakcí	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elektronegativita, poloměr, ionizační energie)	<--	Fyzika -> 2. ročník -> • uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
	• zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
	• popíše typy radioaktivního záření	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii
	• popíše stavbu atomu	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem,	<--	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z

	hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)		experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy	<--	Biologie -> 3. ročník -> • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
2.	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
	• vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy	-->	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
	• zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• dovede vysvětlit pojem kyselý dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
	• vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy	<--	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
	• zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• dovede vysvětlit pojem kyselý dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy

5.6.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
---------	----	----	----

Člověk a životní prostředí	Obecná chemie Stavba atomu Anorganické chemie	prvky 16.skupiny (chalkogeny) prvky 15. skupiny prvky 14. skupiny Chemická rovnováha Uhlovodíky a jejich klasifikace	Deriváty uhlovodíků
-----------------------------------	---	--	---------------------

5.6.6 Učivo/výstupy

Chemie	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
OBEČNÁ CHEMIE Látky a soustavy látek	• popíše látku a určí její typ • rozliší směs homogenní a heterogenní • vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou • vymezí pojem chemický prvek a sloučenina, atom, molekula ion • navrhne vhodnou metodu dělení složek směsí (sedimentace, filtrace, krystalizace, sublimace a destilace) • prakticky si ověří znalost pravidel bezpečnosti, • pozná základní chemické nádobí, sestaví jednoduché aparatury a provede dělení vybraných směsí
Názvosloví anorganických sloučenin	• určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu • pojmenuje a napíše vzorec oxidů, hydroxidů, peroxidů, hybridů, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin a solí
Stavba atomu	• popíše stavbu atomu • charakterizuje elementární částice, nuklid, izotop • vysvětlí význam protonového a nukleonového čísla • vymezí rozdíly mezi přirozenou a umělou radioaktivitou • popíše typy radioaktivního záření • zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti • uvede příklady využití jaderných reakcí • diskutuje o kladech a záporech využití jaderné energie • vymezí pojem atomový orbital, valenční orbital, valenční elektrony • uvede význam kvantových čísel • zapíše elektronovou konfiguraci prvků, iontů v základním a excitovaném stavu • vysvětlí souvislost mezi elektronovou konfigurací a vazností prvků
Periodický zákon a periodická soustava prvků (PSP)	• definuje periodický zákon • vysvětlí pojem perioda a skupina PSP • rozdělí prvky PSP podle znaků (s-, p-, d-, f-prvky, nepřechodné, přechodné, vnitřně přechodné, kovy, polokovy, nekovy) • aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin nepřechodných prvků • vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elektronegativita, poloměr, ionizační energie)
Chemická vazba a struktura a vlastnosti látek	• vymezí podmínky vzniku chemické vazby

	• vysvětlí pojmy délka vazby, vazebná (disociační energie) • objasní princip kovalentní vazby a charakterizuje jednotlivé typy • charakterizuje iontovou a kovovou vazbu • popíše slabé vazebné interakce (vodíkové můstky a jejich vliv na fyzikální a chemické vlastnosti látek, van der Waalsovy síly) • uvede typy krystalů (atomové, molekulové, iontové, vrstevnaté) • vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti (teplota tání a varu, vedení elektrického proudU v taveninách a vodných roztocích, rozpustnost) • aplikuje teorii VSEPR • objasní vznik krystalů a uvede jejich příklady (krystalové soustavy)
Chemický děj a jeho zákonitosti	• definuje pojmy chemická reakce, výchozí látky (reaktanty) a produkty • zapíše reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji • objasní princip oxidačně-redukční (redoxní), acidobazické, srážecí a koordinační (komplexotvorné) reakce • určí typ reakce ze zápisu chemické rovnice • vymezí pojmy kyselina, zásada, amfoterní látka (ambojtný ion), iontový součin vody KV • klasifikuje roztoky podle pH (kyselé, zásadité a neutrální) • vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad • definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo • porovná podle Beketovovy řady napětí redoxní vlastností kovů a jejich reakce s kyselinami • uvede příklady oxidačně redukčních dějů v přírodě a technice (dýchací, hoření, galvanické články, elektrolyza)
Chemické výpočty	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace) • řeší jednoduché příklady • vyhledává hodnoty základních veličin v chemických tabulkách • řeší základní výpočty z rovnic
ANORGANICKÁ CHEMIE Vodík, kyslík a jeho sloučeniny	• uvede výskyt, vlastnosti, chemické reakce vodíku a kyslíku • porovná vlastnosti kyslíku a vodíku • uvede příklady a využití důležitých sloučenin vodíku a kyslíku (hydridy, oxidy, peroxidy) • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy • uvědomí si možná zdravotní rizika • uvede výskyt, druhy a vlastnosti vody • zhodnotí využitelnost různých druhů vod (povrchové a podzemní) a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou • chápe nutnost šetrného zacházení s vodními zdroji
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci na vybrané téma • využívá kalkulátor pro chemické výpočty

Chemie	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
prvky 18. skupiny (vzácné plyny)	• zapíše chemickými značkami vzácné plyny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti vzácných plynů, způsob výroby a možnosti využití • vysvětlí jejich inertnost
prvky 17. skupiny (halogeny)	• zapíše chemickými značkami halogeny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti halogenů • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití halogenů (chlorování pitné vody, fluorizace pitné vody, jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou) • popíše fyzikální a chemické vlastnosti halogenovodíků, halogenidů, kyslíkatých sloučenin halogenů a uvede příklady využití • uvede způsob výroby a využití HCl
prvky 16. skupiny (chalkogeny)	• zapíše chemickými značkami chalkogeny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti chalkogenů • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití chalkogenů • popíše fyzikální a chemické vlastnosti sulfidů, kyslíkatých sloučenin chalkogenů a uvede příklady využití • uvede způsob výroby a využití kyseliny sírové • dovede vysvětlit pojem kyselá dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
prvky 15. skupiny	• zapíše chemickými značkami prvky 15. skupiny • uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 15. skupiny • popíše fyzikální a chemické vlastnosti amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu • uvede způsob výroby a využití amoniaku, kyseliny dusičné, kyseliny fosforečné • vypracuje přehled běžných hnojiv • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
prvky 14. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků • zapíše chemickými značkami prvky 14. skupiny • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 14. skupiny • popíše fyzikální a chemické vlastnosti kyslíkatých sloučenin prvků 14. skupiny a uvede příklady využití • diskutuje o dopadech skleníkového efektu • popíše chemickou podstatu krasových jevů
prvky 13. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků • zapíše chemickými značkami prvky 13. skupiny • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 13. skupiny

	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti kyslíkatých sloučenin prvků 13. skupiny a uvede příklady využití • uvede způsob výroby a využití hliníku
s – prvky	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků • zapíše chemickými značkami s – prvky • uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití s – prvků • popíše fyzikální a chemické vlastnosti bezkyslíkatých a kyslíkatých sloučenin s – prvků a uvede příklady využití • uvede způsob výroby a využití hydroxidu sodného • popíše elektrolýzu NaCl
d – prvky a jejich sloučeniny	• zapíše chemickými značkami d – prvky • zapíše chemickými vzorci a pojmenuje vybrané koordinační sloučeniny d – prvků a ostatních sloučenin d – prvků • uvede základních fyzikální a chemické vlastností d – prvků • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů • uvede fyzikální a chemické vlastnosti vybraných sloučenin d-prvků, uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků • chápe nutnost využívání odpadů jako druhotných surovin
f – prvky a jejich sloučeniny	
• obecné vlastnosti lanthanoidů, aktinoidů • uran – výskyt a použití	• charakterizuje obecné vlastnosti f – prvků
radioaktivita a její použití	• charakterizuje uran a jeho sloučeniny – výskyt, použití
Základy geochemie	• charakterizuje nerosty, odliší je od hornin
• atmosféra, hydrosféra, pedosféra, litosféra (vznik nerostů a hornin, klasifikace hornin a nerostů)	• objasní vznik krystalů, uvede příklady krystalových soustav, ložiska výskytu • charakterizuje obecně nerosty • objasní vznik krystalů a uvede jejich příklady (krystalové soustavy) • určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů na základě vlastního zkoumání a pozorování • charakterizuje skupiny nerostů, zná základní informace o jejich vlastnostech, těžbě a využití • určí a rozliší vlastnosti významných nerostů • popíše fyzikální a chemické vlastnosti minerálů • jmenuje skupiny minerálů, uvádí jejich vlastnosti a využití • rozlišuje horniny vyvěřelé, usazené, přeměněné
Chemický děj a jeho zákonitosti	• vysvětlí pojmy reakční teplo
• termochemie, reakční kinetika	• klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance (exotermická a endotermická reakce) • aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla z termochemických rovnic • vysvětlí podmínky vzniku chemické reakce, pojmy srážková teorie, aktivační energie, aktivovaný komplex, reakční koordináta • definuje rychlost chemické reakce • zapíše kinetickou rovnici chemické reakce • řeší jednoduché příklady na výpočet rychlosti • vyvodí základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, povrch, katalyzátor)

	• uvede praktické využití katalyzátorů
Chemická rovnováha	• vysvětlí pojem chemická rovnováha a její dynamický charakter • zapíše obecný vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce • formuluje princip akce a reakce • vyvodí faktory ovlivňující rovnovážný stav, posoudí význam optimálního průběhu chemické reakce v praxi
ORGANICKÁ CHEMIE	• uvede příklady využití organických sloučenin a jejich význam v běžném životě
Organická chemie – úvod	• používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační) jednotlivých typů uhlovodíků • objasní strukturu organických sloučenin, odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách, vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek • objasní průběh určitých typů chemických reakcí (adice, eliminace, substituce, přesmyk), popíše reakční schemata • charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homolytické, heterolytické), a typy reagujících částic (elektrofilní, nukleofilní, radikálové)
Uhlovodíky a jejich klasifikace	• charakterizuje uhlovodíky, popíše alkan, alkeny, alkyny a areny, používá názvosloví, popíše zdroje uhlovodíků a jejich zpracování • popíše řetězovou a geometrickou izomerii alkanů a alkenů, fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků • rozliší substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce uhlovodíků, uvede metody přípravy, popíše toxické působení arenů • vysvětlí změny teploty varu v homologické řadě alkanů • popíše a vysvětlí průběh chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu, adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen, a ethyn, a substituční reakce benzen (nitrace, chlorace) • popíše výrobu plastů (PE, PP, PS) a další průmyslové využití uhlovodíků • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
Digitální kompetence	• vypracuje prezentaci na vybrané téma • využívá kalkulátor pro chemické výpočty • tvoří laboratorní záznamy a protokoly pomocí textového editoru • zachytává a edituje audiovizuální záznamy experimentů

Chemie	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Deriváty uhlovodíků	• charakterizuje halogenderiváty a zařadí je do systému organických látek
Halogenderiváty	• napíše vzorce halogenderivátů a pojmenuje halogenderiváty
Dusíkaté a sírné deriváty	• uvede fyzikální vlastnosti halogenderivátů
• nitrosloučeniny	• uvede způsoby přípravy halogenderivátů, základní typy reakcí a zapíše je chemickými rovnicemi
• aminy	• charakterizuje vybrané halogenderiváty
• trioly, sulfonové kyseliny	• zná praktický význam syntetických polymerů

	• zapíše princip výroby PVC • vysvětlí podíl některých halogenderivátů na znečišťování životního prostředí (DDT, freony, polychlorované bifenily) • charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, thioly, sulfonové kyseliny a zařadí je do systému organických látek • tvoří názvy a vzorce základních látek • uvede příklady využití nitrosloučenin, aminů (výroba barviv a plastů), siřných derivátů (výroba tenzidů)
Kyslíkaté deriváty	• charakterizuje alkoholy, fenoly, ethery a zařadí je do systému organických látek • aplikuje názvoslovná pravidla při tvorbě vzorců a názvů
• hydroxysloučeniny – alkoholy a fenoly, ethery	• uvede fyzikální vlastnosti a objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami
• karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony	• uvede metody přípravy alkoholů a fenolů
karboxylové kyseliny a deriváty	• rozliší substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce těchto látek a zapíše je chemickými rovnicemi • popíše využití alkoholů a fenolů v praxi (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty) • uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s aplikací některých alkoholů a fenolů • charakterizuje aldehydy a ketony a zařadí je do systému organických látek • aplikuje názvoslovná pravidla při tvorbě vzorců a názvů • uvede metody přípravy aldehydů a ketonů • rozliší adiční, oxidační a redukční reakce těchto látek • popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (rozpouštědla, plasty) a uvede zásady bezpečnosti při práci s organickými rozpouštědly • vysvětlí princip důkazu aldehydů Tollensovým a s Fehlingovým činidlem • charakterizuje karboxylové kyseliny a zařadí je do systému organických látek • tvoří názvy a vzorce důležitých karboxylových kyselin, • uvede metody přípravy karboxylových kyselin • porovná fyzikální vlastnosti karboxylových kyselin (délka řetězce, počet karboxylových skupin) • vysvětlí podstatu acidity • vysvětlí princip neutralizační, esterifikační reakce a zapíše rovnice • vypracuje přehled karboxylových kyselin • objasní význam organických kyselin v živých organismech • uvede příklady využití kyselin v chemickém průmyslu i v běžném životě • rozliší a pojmenuje základní typy derivátů karboxylových kyselin • tvoří názvy a vzorce funkčních a substitučních derivátů karboxylových kyselin • charakterizuje jejich základní reakce a zapíše rovnice • vysvětlí význam některých derivátů v živých organismech • uvede praktické využití funkčních a substitučních derivátů • uvědomí si důsledky používání polymerů k. ftalové

Chemie přírodních látek	• charakterizuje lipidy a uvede jejich význam v živých organismech
Lipidy	• rozdělí tyto látky podle různých kritérií
Izoprenoidy	• napíše vzorce triacylglycerolů a vosků, schematicky i složených lipidů
• terpeny, steroid	• uvede význam a vlastnosti olejů, tuků, vosků, a fosfolipidů
Steroidy	• vysvětlí rozdíl ve složení pevných tuků a olejů a vyvodí závěry související se zdravou výživou • popíše proces zpracování tuků a olejů, vysvětlí podstatu žluknutí tuků • popíše výrobu mýdel a princip jeho detergentních účinků • charakterizuje terpeny a uvede jejich význam pro rostliny • vymezí pojmy silice, pryskyřice a balzámy a popíše vlastnosti a využití silic • rozdělí terpeny podle počtu izoprenových jednotek • objasní význam rostlinných barviv pro biologické procesy • uvede základní vlastnosti steroidů • rozdělí steroidy podle vlastností a biologického významu • charakterizuje významné steroidy a uvede jejich význam v živých organismech • uvědomí si zdravotní význam cholesterolu
Heterocyklické sloučeniny	• klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomu v kruhu • zapíše názvy a vzorce základních heterocyklických sloučenin • porovná aromatický stav heterocyklů s areny (furan, thiofen, pyrrol, pyridin) • uvede praktické použití heterocyklických sloučenin a význam v živých organismech • objasní význam rostlinných barviv pro biol. procesy
Alkaloidy	• vysvětlí alkalický charakter alkaloidů • uvede výskyt alkaloidů v přírodě, jejich význam a možnosti využití • charakterizuje vybrané alkaloidy • porozumí podstatě působení alkaloidu (na příkladu kofeinu, nikotinu) • uvede základní informace o vybraných návykových látkách a uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s jejich užíváním
Bílkoviny	• charakterizuje bílkoviny jako přírodní makromolekulární látky • zapíše vzorce některých aminokyselin • uvede vlastnosti aminokyselin • vysvětlí pojem esenciální aminokyseliny a diskutuje o vegetariánství • zapíše vzorec jednoduchého dipeptidu a vysvětlí vznik peptidové vazby a uvede příklady peptidů • popíše strukturu bílkovin a uvědomí si vztah mezi strukturou a funkcí • uvede možnosti a význam denaturace bílkovin • charakterizuje vybrané proteiny a uvede jejich význam v živých organismech
Sacharidy	• charakterizuje a klasifikuje sacharidy • napíše vzorce glukosy, fruktosy, ribosy, deoxyribosy

	• vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních pentos a hexos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců • popíše fyzikální a chemické vlastnosti monosacharidů a disacharidů, uvede jejich význam • vysvětlí podstatu glykosidické vazby • vysvětlí princip důkazu redukujících a neredukujících sacharidů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem • uvede zdroje, vlastnosti, způsob zpracování a využití vybraných polysacharidů • objasní funkce sacharidů v živých organismech
Nukleové kyseliny	• porovná chemické složení, strukturu, lokalizaci a význam DNA a RNA • podle schématu popíše proces replikace, transkripce a translace • pochopí význam genetického kódu • řeší jednoduché úkoly s genetickým kódem
Enzymy, vitamíny, hormony	• charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory • popíše strukturu a funkci enzymů • vysvětlí možnosti aktivace a inhibice enzymů • klasifikuje enzymy • uvede příklady využití enzymatických reakcí v praxi (biotechnologie) • vyvodí souvislost mezi enzymy a vitamíny • uvede zdroje, význam a projevy nedostatku vitamínů • vysvětlí principy účinku hormonů • uvede v přehledu význam důležitých hormonů
Biochemické děje	• vysvětlí pojmy metabolismus, anabolismus a katabolismus • popíše podle schématu průběh základních biochemických dějů (fotosyntéza, odbourávání glukosy, kvašení, odbourávání lipidů)
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci na vybrané téma - zpracovává přehled chemických látek v tabulkovém editoru

5.7 Biologie

5.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obor Biologie
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V prvním, druhém a třetím ročníku integruje značnou část oboru Geologie. V prvním a ve třetím integruje část oblasti Člověk a zdraví obor Výchova ke zdraví. Ve všech ročnících zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství). * Změny v životě člověka a jejich reflexe (změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické aspekty). * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, stres a způsoby jeho zvládnutí, důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). * Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfni procesy). Voda (povrchové vody) * Člověk a anorganická příroda (interakce mezi přírodou a společností) V prvním ročníku má biologie časovou dotaci 3 hodiny týdně, z toho jednu hodinu jednou za 14 dní na laboratorní práce. Ve druhém ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. V třetím ročníku má biologie časovou dotaci 3,5 hodiny týdně. Ve čtvrtém ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Laboratorní práce probíhají s půlenými třídami. Výuka probíhá většinou v učebně biologie (vybavena nástěnnými obrazy, didaktickou technikou, sbírkovým materiálem). Laboratorní práce se uskutečňují v dobře vybavené biologické laboratoři (mikroskopy, lupy, odborná literatura). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (NM Praha, Hrdličkovo muzeum, ZOO Praha, Botanická zahrada Praha – jsme fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace a interaktivní tabuli. Vyučující i žáci mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury a časopisů.

5.7.2 Používané metody a formy

- skupinová práce a její prezentace
- výklad spojený s diskuzí
- prezentace v PPT
- práce ve skupinách
- myšlenková mapa

- diskuse, debata, polemika
- hodiny doplňujeme promítáním videodokumentů a příp. návštěvami vzdělávacích akcí

5.7.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
2.	• určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
	• určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
3.	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropológická geneze
	• popíše tvorbu hlasu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev
	• používá správně základní ekologické termíny	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
	• vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	-->	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	-->	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselý dešť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropológická geneze
	• popíše tvorbu hlasu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev

	• používá správně základní ekologické termíny	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
	• vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	<--	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	<--	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselý déšť, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy

5.7.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Problematika vztahů organismů a prostředí	Prokaryotní organismy Biologie hub	Významné skupiny bezobratlých živočichů Významné skupiny strunatců	Ekologie
Člověk a životní prostředí	Prokaryotní organismy Systém a evoluce rostlin		

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků		Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.	
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhájí svůj názor.	
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.	
Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie.	

	• ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.7.5 Učivo/výstupy

Biologie	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Obecná biologie	• uvede základní biologické disciplíny a okruhy jejich zkoumání
• biologické obory	• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
• charakteristika života	• uvede zastoupení prvků, anorganických a organických látek v buňce a jejich význam pro buňku i organismy
• buňka – chemické složení, stavba prokaryotní a eukaryotní buňky, dělení buněk, buněčný cyklus	• popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky a oba typy buněk porovná • popíše průběh dělení prokaryotní buňky • popíše fáze mitózy a uvede rozdíly v průběhu mitózy a meiózy • vysvětlí pojem buněčný cyklus, charakterizuje jeho jednotlivé fáze
Viry	• popíše stavbu a základní proces reprodukce virů
• stavba viru	• vysvětlí rozdílné vlastnosti virů a buněčných organismů
• množení virů	• uvede příklady virových onemocnění, způsoby jejich šíření, prevence, metody léčby
• klasifikace virů a přehled významných zástupců	• zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • uvede příklady nemocí způsobených priony
Prokaryotní organismy	• popíše stavbu a rozmnožování bakterií a sinic
• stavba bakterií a sinic	• určí společné a rozdílné znaky bakterií a sinic

• rozmnožování bakterií a sinic • přehled významných zástupců bakterií a sinic	• uvede příklady zástupců bakterií a sinic
	• vysvětlí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě, pro průmysl a biotechnologie
	• uvede příklady negativního významu bakterií a sinic v přírodě a pro člověka
	• jmenuje příklady bakteriálních nemocí člověka, možnosti jejich šíření, prevence a léčby
Biologie rostlin • specifika rostlinné buňky • rostlinná pletiva • vegetativní a generativní orgány rostlin • fyziologie rostlin – vodní režim, osmotické jevy v buňce, minerální výživa, fotosyntéza, dýchání, kvašení • rozmnožování a ontogeneze rostlin	• objasní specifické znaky rostlinné buňky
	• charakterizuje základní typy pletiv, jejich stavbu, lokalizaci a funkci
	• popíše stavbu, funkci a význam vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich metamorfózy
	• charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou
	• charakterizuje základní osmotické jevy v buňce
	• popíše a vysvětlí princip a význam fotosyntézy u rostlin
	• objasní závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších a vnitřních faktorech
	• popíše a vysvětlí princip a význam dýchání a kvašení, oba procesy porovná
	• jmenuje a popíše základní typy rozmnožování rostlin
	• charakterizuje ontogenezi rostlin – její fáze, faktory ovlivňující růst a vývin rostlin
Systém a evoluce rostlin • nižší rostliny • mechorosty • kaprad'orosty • nahosemenné rostliny • krytosemenné rostliny • vývoj rostlin na zemi	• vysvětlí rozdíly mezi stélkou a tělem vyšších rostlin
	• charakterizuje znaky řas, významné skupiny, jejich význam a využití
	• popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin
	• pozná vybrané zástupce (přírodniny a obrázky)
	• vysvětlí souvislost mezi vymřelými skupinami rostlin a uhlím
	• popíše stavbu těla, rozmnožování a významné druhy nahosemenných rostlin
	• charakterizuje stavbu, rozmnožování a systém krytosemenných rostlin
	• porovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin
	• pozná a pojmenuje významné druhy krytosemenných rostlin, vysvětlí jejich využití
	• uvede příklady ohrožených rostlin a vysvětlí příčiny
Biologie hub • specifika buňky hub • stavba, výživa, rozmnožování a funkce hub • systém a přehled významných zástupců hub • stavba a funkce lišejníků	• porovná stavbu buňky hub, rostlin a živočichů
	• charakterizuje stavbu těla, způsob výživy, základní typy rozmnožování hub
	• uvede typické znaky základních skupin hub
	• pozná a pojmenuje významné zástupce hub
	• popíše stavbu těla lišejníků
	• pozná významné zástupce
	• vysvětlí princip soužití obou složek lišejníku
	• posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků
	• charakterizuje říši Chromista
Chromista	

	• uvede typické znaky jednotlivých kmenů a tříd říše Chromista • pozná a pojmenuje významné zástupce a vysvětlí jejich význam
Praktická cvičení • pozorování rostlinných buněk a jejich struktur • pozorování rostlinných pletiv • anatomie kořene, stonku, listu, květu • pokusy z fyziologie rostlin • mikroskopické preparáty řas, mechorostů, hub • poznávání dřevin v zimním období • poznávání zástupců vybraných čeledí krytosemenných rostlin	• dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem, pomůckami a přístroji • používá základní biologické postupy a techniky • pozoruje mikroskopem vybrané biologické objekty a dokumentuje pozorování jednoduchými nákrety s popisem • provede jednoduchý experiment podle návodu a vyvodí závěr • používá jednoduché klíče k určování rostlinných znaků a zástupců
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma • používá jednoduché klíče a aplikace k určování rostlinných znaků a zástupců • zachytává a edituje audiovizuální záznamy biologických preparátů

Biologie	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Prvoci	• uvede specifika jednobuněčných forem živočichů • popíše stavbu vybraných typů buněk prvoků a vysvětlí funkci organel a dalších buněčných struktur • uvede základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace • charakterizuje významné skupiny prvoků a jejich významné zástupce • popíše projevy vybraných nemocí člověka způsobených prvoky a uvede možnosti ochrany • vysvětlí význam prvoků v potravních řetězcích
Stavba těla mnohobuněčných živočichů	• popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných organismů • uvede základní informace o typech tkání • charakterizuje tělní vrstvy dvojrstevných a trojvrstevných živočichů
Významné skupiny bezobratlých živočichů • houbovci • žahavci • ploštěnci • hlísti • měkkýši • kroužkovci • členovci • ostnokožci	• charakterizuje orgánové soustavy jednotlivých systematických jednotek • vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav • uvede taxonomické rozdělení těchto organismů • objasní způsoby rozmnožování • charakterizuje významné zástupce • vysvětlí ekologický význam půdních bezobratlých • vysvětlí funkce zooplanktonu v potravních řetězcích • uvede příklady parazitických zástupců • vysvětlí jejich adaptace a strategie • uvědomí si možná zdravotní rizika spojená s napadením parazitem • zhodnotí význam hmyzu v přírodě a pro člověka

	• uvede příklady ohrožených živočichů a možné příčiny tohoto stavu
Významné skupiny strunatců • pláštěnci • kopinatci • obratlovci • kruhoústí • paryby • ryby • obojživelníci • plazi • ptáci • savci	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav • charakterizuje typické znaky podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců • vysvětlí základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců • určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši • zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka • popíše hlavní evoluční změny ve vývoji živočichů a zařadí tyto události do správného geologického období
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma • vyhledává obrázky a informace k vybraným tématům

Biologie	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Vznik a vývoj života na Zemi	• porovná významné hypotézy o vzniku života (kreační, panspermická, evoluční abiogeneze) • uvede teorie o vzniku druhů (kreační, kataklyzmat, evoluční) • diskutuje o těchto teoriích • objasní principy přírodního a pohlavního výběru • doloží příklady procesů konvergence a divergence • uvede hlavní geologické a evoluční události na Zemi • používá vybrané termíny z paleontologie
Biologie člověka • opěrná a pohybová soustava	• charakterizuje typy tkání • popíše stavbu kostní tkáně, kosti • uvede typy kostí a jejich spojení • popíše kostru člověka a vyvodí její funkce • objasní vliv výživy na růst a vývoj kostí • popíše proces růstu dlouhých kostí a změny v průběhu ontogenetického vývoje • zná zásady první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy • porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny • popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti • objasní změny při práci svalu při sníženém přísunu kyslíku • určí polohu a pojmenuje vybrané kosterní svaly • vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb
Oběhová soustava a imunitní systém	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy • vysvětlí vztah mezi krví, tkáňovým mokem a mízou

	• charakterizuje jednotlivé složky krve s hlediska jejich stavby a funkce • vysvětlí rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, popíše rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou • objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám • vysvětlí podstatu krevních skupin • popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti • vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve • porovná stavbu a funkci žíly, tepny a vlásečnice • objasní význam lymfatického systému • zná zásady první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení • uvede základní nemoci krve a cévní soustavy, pochopí význam a možnosti prevence
Dýchání a dýchací soustava	• popíše stavbu dýchacích cest a plic • objasní rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním • vysvětlí mechanismus vdechu a výdechu • popíše základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví • objasní podstatu nerespiračních funkcí dýchací soustavy • zdůvodní rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku • zná postup při zahájení resuscitace • popíše tvorbu hlasu • uvede základní nemoci dýchacích cest a plic, zná možnosti prevence
Trávicí soustava a metabolismus	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy • uvede význam jednotlivých složek potravy a jejich metabolické souvislosti • vysvětlí postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou • vysvětlí význam symbiotických bakterií v trávicí soustavě • objasní význam vrátnicového oběhu a jater • specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří) • uvede základní nemoci trávicího ústrojí a uvědomí si konkrétní rizika a možnosti prevence
Vylučovací soustava a kůže	• uvede přehled odpadních látek živočichů • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje • objasní příčiny vedoucí ke změnám produkce a složení moči • zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením • popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů • zná zásady první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách • uvede základní nemoci vylučovací soustavy a kůže a uvědomí si vliv rizikových faktorů • vysvětlí mechanismy termoregulace
Řídící systémy organismu	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy

• nervová soustava • hormonální soustava	• popíše stavbu a funkci neuronu
	• objasní základní princip synapse, vedení nervového vzruchu a průběh reflexního oblouku
	• popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů
	• uvede rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem
	• zdůvodní důsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy
	• vysvětlí podstatu podmíněných a nepodmíněných reflexů
	• charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony
	• objasní projevy nadbytku nebo nedostatku určitého hormonu
	• porovná hormonální a nervovou regulaci a uvědomí si jejich vzájemnou provázanost
	• pochopí význam řídicích soustav v zátěžových situacích (stres) a uvědomí si vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob
	• popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy
Rozmnožovací soustava a vývoj člověka	• popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a ženy
	• objasní proces spermatogeneze a oogeneze a porovná oba procesy a pohlavní buňky
	• popíše ovulaci a menstruační cyklus ženy
	• charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství, možnosti asistované reprodukce
	• popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů, uvědomí si možné následky
	• charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka
	• objasní proces stárnutí člověka a uvede faktory, které stárnutí ovlivňují
	• uvede základní informace o AIDS a o pohlavně přenosných chorobách, o možnosti prevence, je si vědom rizik
Fylogenetický vývoj člověka	• uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory
	• zařadí poddruh Homo sapiens sapiens do systému živočichů
	• vyvodí podmínky pro vznik různých vývojových linií
	• orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka
Genetika	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• popíše složení, strukturu a funkci nukleových kyselin
	• objasní podstatu genetického kódu popíše průběh replikace, transkripce a translace
• molekulární základy dědičnosti	• objasní základní genetické pojmy
Genetika buňky	• porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce
	• popíše stavbu chromozomu
	• popíše jednotlivé fáze mitózy a meiózy
	• objasní genetické důsledky mitózy a meiózy
Genetika mnohobuněčného organismu	• vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu
	• vysvětlí základní pojmy související s křížením

	• vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je při řešení základních příkladů na monohybridní křížení • uvede typy chromozomového určení pohlaví a významné odchylky • objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví • řeší základní příklady týkajících se těchto znaků a stanovuje prognózu • vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování
Genetická proměnlivost	• charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismu • uvede typy mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky • zhodnotí význam mutace z hlediska evolučního a zdravotního
Genetika populací	• objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci • vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci • řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona • charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci • vysvětlí rizika vyplývající z příbuzenské hybridizace
Genetika člověka	• uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • diskutuje o etických aspektech a hledá argumenty v historii • uvede příklady dědičných chorob člověka
Ekologie	• používá správně základní ekologické termíny • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře • definuje pojem populace, společenstvo a ekosystém • popíše základní vztahy organismů ve společenstvu
Vybrané kapitoly z geologie • magmatický proces • zvětrávání a sedimentace • metamorfní procesy	• objasní proces vzniku magmatu, jeho uvolnění a následné krystalizace • vyvodí souvislost mezi podmínkami krystalizace a typy vyvřelých hornin • vysvětlí princip mechanického a chemického zvětrávání • pochopí souvislost mezi typy sedimentace a typy usazených hornin • objasní příčiny a podmínky přeměny hornin • vyvodí souvislost mezi podmínkami přeměny a typy metamorfovaných hornin • vysvětlí vztah mezi sedimenty, vyvřelinami a metamorfovanými horninami (horninový cyklus) • na mapě ČR lokalizuje výskyt základních typů hornin • uvede důležité fáze ve vývoji Českého masivu
Praktická cvičení • opěrná soustava • cévní soustava • dýchací soustava • nervová soustava • smyslové orgány • vývoj člověka • genetika	• dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem a přístroji • používá základní biologické postupy a techniky • porovná znaky na kostře muže a ženy, věkové změny • prakticky provede měření tlaku a tepu • změří apnoickou pauzu a dechovou frekvenci • prakticky ověří některé nepodmíněné reflexy • ověří si funkci vybraných smyslových orgánů • porovná kostru člověka a jiného primáta

• geologie – těžba a rekultivace	• řeší vybrané úlohy z genetiky
	• vyhodnotí ekologickou únosnost těžby surovin a možnosti rekultivace (se zaměřením na náš region)
	• vyhodnotí možnosti ukládání odpadů a jejich využití (recyklace)
Digitální kompetence	tvoří prezentace na vybraná témata
	využívá měřicí systémy a aplikace při charakteristice svalové, cévní a dýchací soustavy
	využívá LLM (AI) při charakteristice soustav a onemocnění člověka

5.8 Zeměpis

5.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis a integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie: * Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země, Země jako geologické těleso) * Geologické procesy v litosféře (deformace litosféry, zvětrávání a sedimentační procesy), Voda (povrchové vody, podzemní vody) * Člověk a anorganická příroda (vznik a vývoj půd, interakce mezi přírodou a společností, práce v terénu a geologická exkurze) Vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku vyššího stupně gymnázia: v prvním a třetím ročníku po 2 hodinách týdně, ve druhém ročníku po 3 hodinách týdně. Jeho celková hodinová dotace je tedy 7 hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku vyššího stupně gymnázia se předmět nabízí jako volitelný s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Zeměpis je již svou podstatou předmět propojující poznatky z řady přírodních, humanitních a technických věd. Učí žáky chápat svět ve vzájemných souvislostech, podněcuje jejich zájem o místní region a rozvíjí i jejich schopnost pracovat s moderní technikou. Jeho prostřednictvím si žáci vytvářejí nejen sumu poznatků o Zemi, ale rozvíjejí i svou schopnost : * chápat svět ve vzájemných souvislostech a řešit různé geografické problémy * pracovat ve skupině * formulovat své názory a vhodně argumentovat * naslouchat druhým a respektovat je * tolerovat kulturu a tradice jiných národů * chránit životní prostředí. Tomu odpovídají i metody a formy práce. Předmět se realizuje střídavě v kmenových učebnách jednotlivých tříd a v odborné učebně zeměpisu vybavené počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí, DVD přehrávačem a vizualizér. Při výuce využíváme i další techniku, jako jsou digitální fotoaparáty a GPS přístroje. Vedle vyučovacích hodin realizovaných v učebnách zařazujeme do výuky také práce v terénu a projektové vyučování. Během školního roku nabízíme žákům také různé přednášky a besedy, které rozšiřují zajímavou formou probírané učivo. Zájem žáků o zeměpis podporujeme i jejich možností účastnit se každoročně Zeměpisné olympiády a interaktivních cestopisných přednášek. V předmětu se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

5.8.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé	Definice kompetencí Žák/Žáci...
---	---

cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k řešení problémů:	• řeší problémové otázky a úkoly, hledají na základě osvojených poznatků řešení problému. • jsou motivováni k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor na danou problematiku. • diskutují s cílem nalezení správného řešení. • využívají geografická data s cílem vymezení limitu jevů, porovnávají a odhadují. • využívají vlastní zkušenosti ve společné práci. • problémové úlohy testů a zeměpisných olympiád žáci využívají k pochopení složitosti geografických dějů. • propojují teoretické znalosti s praxí na exkurzích a zeměpisných vycházkách.
Kompetence komunikativní:	• prezentují a obhajují vlastní názory, formulují své myšlenky. • se vyjadřují výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). • ve výuce mají dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně dokáží reagovat (obhajovat názory, argumentovat). • prezentují svá zjištění před třídou samostatně i ve skupině a zvládají tak stres a trému. (referáty, počítačové prezentace, projekty). • jsou schopni pracovat s různými textovými a obrazovými materiály v tištěné i elektronické podobě, s animací a videem • jako prostředkem k rozvoji komunikativních schopností. • (pokud je to možné) odevzdávají práce (referáty, úkoly) v elektronické podobě.
Kompetence sociální a personální:	• společně budují přátelskou atmosféru ve třídě, podporují se navzájem v dobrých výsledcích studia, pochvalou a uznáním se motivují k další práci.. • talentovaní žáci mají vždy možnost využít svých znalostí a dovedností v nadstavbových aktivitách - účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky...) ve škole i mimo školu. • jsou ohleduplní v chování a jednání s jinými lidmi. • respektuje rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). • principy podporuje i v rámci třídy a školy a využívá přitom zkušeností žáků jiných národností. spolupracuje v rámci skupinového vyučování a učí se tak se spolužáky přijímat různé role a spolupracovat.

Kompetence občanská:	• respektuje dohodnutá pravidla při vyučování a tato pravidla spoluvytváří. • se seznamuje s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a je schopen vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. • se seznamuje s různými formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a rozvíjí svou empatii a solidaritu s jinými lidmi. • chápe pojem lidská práva a předkládá mu příklady jejich porušování v různých oblastech světa. na příkladech různých politických systémů je žák schopen uvést principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. • dokáže rozpoznat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a myslí v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). • v rámci učiva o ČR posiluje vlastní vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. • se seznamuje s místní oblastí a získává tak zájem a pocit sounáležitosti k vlastnímu městu a jeho okolí.
Kompetence k podnikavosti:	• plní všechny zadaných úkolů v dohodnutém termínu a kvalitě. • je v plnění úkolů pečlivý a systematický. • používá základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). • ctí potřebu pracovat v čistém a zdravém prostředí. • dovede vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. • chápe vztah mezi ekonomickým rozvojem a ekologickými limity a uvědomuje si, že by obě složky měly být v rovnováze. • má možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme se s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.
Kompetence k učení:	• chápe obecné zákonitosti v krajině sféře a aplikuje je ve světových i lokálním měřítku (místní oblasti). • chápe rozmanitost svět v širších souvislostech a vnímá ho jako komplex jevů, které jsou vzájemně propojené a navzájem spolu souvisí. • získává spolehlivé, aktuální a objektivní informace, které mu v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. • vyhledává informace, kriticky je posuzuje a využívá v praktickém životě. • pracuje s mapou, ovládá dovednost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. • umí analyzovat a kriticky hodnotit různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a ze získaných dat vyvozuje závěry. • ovládá schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). • dokáže vyhodnocovat a třídit informace, které aplikuje do zadaných referátů, projektových prací. sleduje aktuální vývoj ve světě i v ČR a je schopen rozlišit objektivní informace od dezinformací na základě kritické analýzy. • prostřednictvím aktivit zaměřených na náš region poznává a získává vztah k místo svého bydliště a ke svému okolí.

	• se účastní exkurzí, přednášek a projektů čímž se aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. • dokáží pracovat s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas apod.) • je schopen objektivně posoudit vlastní znalosti a dovednosti i výkonů ostatních spolužáků.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.8.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	-->	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	<--	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
2.	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
3.	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států

• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
• na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny	<--	Biologie -> 2. ročník -> • určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši
• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
• objasní národnostní a náboženskou strukturu obyvatelstva a vysvětlí jeho historické vazby na dnešní Rusko	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
• na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy
• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci
• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny	<--	Biologie -> 3. ročník -> • používá správně základní ekologické termíny

	• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
3.	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
	• definuje aglomeraci, konurbaci, urbanizaci a suburbanizaci a jejich vývoj po r.1989 a vyjmenuje naše velkoměsta	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí začlenění folklóru do literatury

5.8.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Afrika Amerika	Asie Evropa	Regiony ČR
Sociální komunikace			Obyvatelstvo ČR - porovnání migrace s ostatními státy Evropy, vztah občanů k migrantům a národnostním menšinám, zejména k Rómům
Spolupráce a soutěž	Afrika- práce na projektu Amerika - práce na projektu	Asie - práce na projektech – výtvarná/počítačová prezentace vybrané oblasti Asie Evropa - práce na projektech – výtvarná/počítačová prezentace vybrané oblasti Evropy	Regiony ČR - skupinová práce na projektech
Globalizační a rozvojové procesy		Východní Asie - Čína a její vliv na současnou ekonomiku světa	Hospodářství ČR - kladné a záporné stránky globalizace z hlediska české ekonomiky

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Politická mapa světa. Mezinárodní organizace - nerovnoměrný vývoj světa, chudoba a bohatství, kritéria jejich hodnocení Afrika - ohniska napětí a konfliktů, migrace – uprchlíci, hlad a podvýživa, nemoci, vykořisťování dětí aj Amerika - postavení USA jako světové velmoci, globalizace a nadnárodní společnosti	Jihozápadní Asie - světová ohniska napětí – Írán, Irák, Afghánistán, Izrael, terorismus Jižní Asie - spory mezi muslimy a hinduisty v Indii, mezi Indií a Pákistánem o Kašmír, konflikt na Cejlonu, situace v Nepálu Jihovýchodní Asie - konflikty regionu Východní Asie - ohniska napětí ve východní Asii Západní Asie, ... - nedemokratické režimy Střední Asie, ohniska napětí v Zakavkazsku – Abcházie, Jižní Osetie, Náhorní Karabach Západní Evropa - Ulster Jižní Evropa - Baskicko Jihovýchodní Evropa - válka na Balkáně	Obyvatelstvo ČR - mezinárodní migrace – zařazení migrantů do české společnosti, jejich profesní profilace
Žijeme v Evropě		Rusko - geografický a geopolitický profil Ruska Evropa - geografický a geopolitický profil evropských zemí	Česká republika - ČR jako součást světových a evropských organizací, vztahy se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi – CEFTA, euroregiony Hospodářství ČR - ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Afrika - rovnocennost všech ras, etnická, rasová, náboženská nesnášenlivost Amerika - příčiny a důsledky etnické různorodosti Severní Ameriky Latinská Amerika - multikulturní společnost zemí Latinské Ameriky jako model klidného soužití lidí různých ras a národů	Austrálie - vztah evropských přistěhovalců a původních obyvatel Austrálie Oceánie - postavení původních obyvatel ve společnosti Jihozápadní Asie - problém etnické a náboženské nesnášenlivosti	Obyvatelstvo ČR
Problematika vztahů organismů a prostředí	Země ve vesmíru - základní podmínky života na Zemi ve srovnání s jinými tělesy Sluneční soustavy		

Člověk a životní prostředí	Afrika- rychlý růst populace, nedostatek pitné vody, rozšiřování pouští, kácení pralesů aj Amerika - národní parky Latinská Amerika - problémy Amazonie, problémy velkých měst - slumy	Austrálie - jedinečnost australské fauny a flóry a nevhodné zásahy člověka do krajiny Antarktida a Arktida - globální oteplování a možné ohrožení živočichů, vědecký výzkum Antarktidy Západní Asie, ... - ekologická a humanitární katastrofa v oblasti Aralu	Hospodářství ČR - těžba nerostných surovin a její důsledky, výhody a nevýhody energetických zdrojů, využití půdy a vliv člověka na půdu
Životní prostředí regionu a České republiky			Česká republika - současný stav ochrany přírody v ČR

5.8.5 Učivo/výstupy

Zeměpis	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Úvod do geografie	• porovná postavení geografie v minulosti a dnes
• vznik a vývoj geografie a její význam	• definuje geografii a uvede její praktický význam
• objekt geografie	• vymezí krajinou sféru
• členění geografie	• rozdělí geografii na dílčí geografické disciplíny
• postavení geografie mezi vědami	• zařadí geografii do systému věd jako vědu nacházející se v průniku přírodních, společenských i technických věd
	• efektivně využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního geografického výzkumu
Země ve vesmíru	• popíše postavení Země ve vesmíru a porovná Zemi s dalšími tělesy naší Sluneční soustavy
• postavení Země ve vesmíru	• popíše velikost a tvar Země a podá o něm důkazy
• tvar a velikost Země	• definuje pojmy geoid, rotační a referenční elipsoid a referenční koule
• pohyby Země a důsledky těchto pohybů	• vysvětlí směr, rychlost a důsledky rotace Země
• Měsíc	• vysvětlí význam sklonu osy rotace
• čas a kalendář	• vysvětlí a zakreslí působení Coriolisovy síly na pohybující se hmoty na Zemi
	• objasní a zakreslí pohyb Země kolem Slunce
	• vysvětlí příčiny střídání ročních období a různé délky dne a noci v různých zeměpisných šířkách během roku
	• popíše a zakreslí postavení Země ve dnech rovnodenností a slunovratů
	• objasní polární den a noc
	• objasní důvody vzniku časových pásem na Zemi a vytvoření datové hranice
	• rozliší místní a pásmový čas
	• vypočítá změny času a data jednotlivých míst na Zemi
	• popíše základní vlastnosti Měsíce
	• zhodnotí působení Měsíce a Slunce na Zemi
	• zhodnotí význam a využití slapových jevů
	• vysvětlí, za jakých podmínek dojde k zatmění Slunce a Měsíce

	• popíše vývoj kalendáře jako časové jednotky
	• využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního výzkumu astronomických dat, je schopen vyhledávat, analyzovat a interpretovat data o Zemi a jejím umístění ve vesmíru pomocí online zdrojů, astronomických aplikací a simulací
Kartografie a topografie	• definuje mapu
• mapa a globus	• vysvětlí, proč je každá mapa zkreslená
• zeměpisné souřadnice	• vysvětlí pojmy zeměpisná šířka a délka
• měřítko	• určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic
• základní kartografická zobrazení	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem
• vznik mapy	• změří vzdálenost na mapě a přepočítá ji podle měřítka na vzdálenost ve skutečnosti a naopak
• moderní metoda vzniku mapy – GIS	• dělí mapy podle měřítka
• obsah mapy (výškopis, polohopis, popis)	• rozliší a popíše základní kartografická zobrazení a jejich klady a zápory
• druhy map	• zhodnotí, jaké zobrazení je vhodné pro určité území
• mentální mapa	• vysvětlí význam a využití GIS v současném mapování
• kartografické techniky znázorňování tematického obsahu	• vyjmenuje způsoby určování výškové členitosti na mapě a vyčte z mapy výškopisnou situaci v dané oblasti
• praktická topografie	• orientuje se v mapových značkách a vyhledává podle nich objekty na mapě
	• vysvětlí postupy přepisu cizích jmen do českých map
	• porovná druhy map a rozdíly mezi nimi, pracuje s mapou a její legendou
	• nakreslí mentální mapu zadané oblasti
	• rozliší kartogram, kartodiagram a lokalizovaný diagram
	• vysvětlí metodu anamorfózy
	• vyčte z mapy důležité tvary reliéfu
	• orientuje mapu podle terénu i buzoly
	• vyhledá objekt podle azimutu
	• určí azimut zadaných cílů
	• na základě měřítka mapy odhaduje vzdálenosti a výšky v krajině
	• pracuje s přístroji GPS, využívá další digitální nástroje a technologie k vytváření a interpretaci tematických map včetně schopnosti používat základní prvky geografických informačních systémů (GIS) a další digitální nástroje k vizualizaci geografických dat
Krajina, krajinná sféra	• vysvětlí rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou
	• analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky krajiny
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• používá s porozuměním pojmy udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva, environmentalistika
	• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
stavba a složení Země	• popíše přímé a nepřímé metody zkoumání nitra Země
	• popíše zemské jádro, zemský plášť a zemskou kůru a vysvětlí, v čem se liší
	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru
Litosféra	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru

• skladba litosféry, litosférické desky • vnitřní a vnější geologičtí činitelé • pevninotvorné a horotvorné pohyby zemské kůry • vulkanismus a zemětřesení • činnost fluviální • činnost eolická • činnost kryogenní • činnost marinní • činnost biogenní a činnost člověka • georeliéf	• definuje litosféru a určí litosférické desky • vysvětlí pohyby litosférických desek a důsledky těchto pohybů • popíše vznik dnešních kontinentů a oceánů (Wegenerova hypotéza) • vyjmenuje vnější a vnitřní geologické činitele a vysvětlí jejich protikladné působení • popíše a nakreslí stavbu sopky • uvede hlavní typy sopek a jejich příklady • ukáže na mapě rozšíření sopek a zdůvodní ho • zhodnotí možnou sopečnou aktivitu v ČR • popíše tektonické, sopečné a závalové zemětřesení • vysvětlí působení řeky na reliéf na horním, středním a dolním toku • rozliší typy říčních údolí • určí typy krajiny, v nichž se tato činnost nejvíce projevuje • popíše rušivou a tvořivou činnost větru • určí tvary reliéfu vzniklé působením ledovce a popíše je • popíše rušivou a tvořivou činnost moře • vysvětlí tvary hornické, průmyslové, zemědělské aj. • rozdělí tvary povrchu podle absolutní a relativní výšky • pozná příkopovou propadlinu, vrásové pohoří (vrásu), příkrov, hrášť a uvede jejich příklady • vytváří digitální prezentace, které zahrnují mapy a grafy zobrazující pohyb tektonických desek a jejich vliv na zemětřesení a sopečnou aktivitu
Atmosféra	• popíše složení atmosféry a vysvětlí význam jednotlivých složek pro život na Zemi • vyjmenuje klimatogeografické činitele a objasní jejich vliv na teploty a srážky • objasní planetární cirkulaci vzduchu a zakreslí do mapy základní větrné proudy (pasáty, antipasáty, západní, východní větry) • vymezí a charakterizuje podnebné pásy
Hydrosféra a kryosféra • světový oceán • vodstvo pevnin • ledovce • voda pod povrchem • vodstvo pevnin – řeky	• vyjmenuje jednotlivé složky hydrosféry a uvede příklady vztahů hydrosféry k atmosféře a litosféře • vysvětlí pojem světový oceán, vnitřní a okrajové moře • určí složení mořské vody • popíše a vysvětlí základní vlastnosti moří – slanost, teplotu a pohyby mořské vody • vysvětlí třetinové pravidlo rozložení srážek • definuje pojmy říční síť, povodí, rozvodí, průtok, vodní stav, specifický odtok • určí kritéria pro stanovení hlavního toku • popíše činnost řeky na jejím horním, středním a dolním toku • jmenuje skupiny řek podle říčního režimu a vysvětlí jejich chování v závislosti na podnebí a uvede k nim příklady řek • definuje jezero • rozdělí jezera podle průtoku a původu, každou skupinu charakterizuje a uvede k ní příklady • umí rozlišit podle mapy jezera tektonická a ledovcová • vysvětlí pojem kryptodeprese

	• určí možné oblasti vzniku ledovců • vysvětlí způsob vzniku ledovce • vysvětlí pojem sněžná čára a určí její výšku v závislosti na z.š. • vysvětlí pohyb ledovců • vysvětlí a zakreslí vznik artéské vody a uvede její význam • rozliší vodu prostou a minerální a uvede skupiny minerálních vod • uvede oblasti výskytu podzemních vod (obecně) • lokalizuje na mapě jednotlivé oceány, moře, zálivy, průlivy a průplavy, významné řeky a jezera • je schopen analyzovat hydrologická data, jako jsou údaje o srážkách, průtocích řek a kvalitě vody, pomocí digitálních nástrojů, online aplikací a dostupných digitálních map
Půdy	• popisuje složení půd a uvede půdotvorné činitele • rozdělí půdy na druhy a typy a vysvětlí, podle čeho se takto půdy dělí • uvede základní půdní druhy a popisuje jejich vlastnosti • uvede základní půdní typy, přiřadí k nim podnebné a vegetační pásy a regiony a vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí • seřadí a popisuje půdní typy střední Evropy podle n. v. • uvede příklady vlivu člověka na půdy
planetární členění biosféry	• vyjmenuje jednotlivé bioklimatické pásy od rovníku k pólům • ke každému pásu přiřadí odpovídající rostlinstvo a živočišstvo • vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí a na dalších složkách krajiny

Zeměpis	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Politická geografie	• Porovná státy z hlediska státního zřízení, míry demokracie a vnitřního uspořádání
· státy a jejich hranice	· Rozliší typy hranic států a stanoví jejich výhody a nevýhody
· vývoj politické mapy	· S pomocí atlasu interpretuje základní změny na politické mapě světa ve 20. století
· mezinárodní integrace	· Uvede příklady mezinárodních organizací včetně jejich geografického vymezení místa působnosti
Obyvatelstvo a sídla	• popisuje vývoj světové populace od počátku lidstva do současnosti a vysvětlí graf demografické revoluce
· vývoj obyvatel na zemi	• definuje přirozený a celkový přírůstek, natalitu, mortalitu, úhrnnou plodnost a prostou reprodukci
· složení obyvatel	• limitní hodnoty těchto ukazatelů a přiřadí je vybraným zemím
· rozmístění obyvatel	• charakterizuje složení obyvatel podle pohlaví a věku, nakreslí a vysvětlí graf věkové pyramidy
· migrace	• charakterizuje složení obyvatelstva podle ras a přiřadí k nim oblasti
· městské a venkovské osídlení	• charakterizuje národnostní a jazykové složení obyvatel
· náboženství	• vysvětlí příčiny migrace a její důsledky včetně příkladů migračních proudů
	• popisuje rozmístění obyvatel a hustotu osídlení včetně faktorů, které ho ovlivňují

	- vysvětlí pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis - vysvětlí pojmy světová, etnická a výlučná náboženství, akulturace, sekularizace, ateismus, bezvěrství - uvede nejvýznamnější náboženství, popíše je a lokalizuje - je schopen efektivně využívat digitální nástroje a technologie k analýze a vizualizaci demografických a urbanistických dat a vytvářet jednoduchý digitální obsah v různých formátech
Průmysl - obecná charakteristika - vývoj a rozložení - průmysl energetiky a paliv - hutnictví - průmysl paliv a energetiky - zpracovatelský průmysl	- uvede a popíše etapy vývoje světového hospodářství - určí lokalizační faktory rozmístění průmyslu - vysvětlí pojmy jádrové a periferní oblasti a lokalizuje je - rozdělí průmysl na těžký a spotřební a těžební a zpracovatelský a přiřadí k nim jednotlivá průmyslová odvětví - určí význam a nároky tohoto odvětví a jeho vliv na krajinu - charakterizuje význam, využití, způsob dopravy a oblasti těžby jednotlivých paliv a určí jejich předpokládané zásoby do budoucna - popíše vývoj výroby a spotřeby elektrické energie ve světě - uvede výhody a nevýhody tepelných, jaderných, vodních a alternativních elektráren, jejich podíl na výrobě - vysvětlí pojmy černá a barevná metalurgie, hutní prvovýroba a druhovýroba - určí význam, obory, lokalizační faktory a rozmístění strojírenského, chemického a spotřebního průmyslu - uvede příklady významných světových firem - umí používat online databáze a aplikace k vyhledávání informací o různých typech nerostných zdrojů, jejich produkci a spotřebě
Zemědělství - obecná charakteristika světového zemědělství - zemědělství rozvojových zemí - zemědělství vyspělých zemí - rostlinná výroba - živočišná výroba	- vysvětlí vznik zemědělství (neolitickou revoluci) a určí jeho význam - na příkladech ukáže závislost zemědělství na přírodních a ekonomických podmínkách - popíše zemědělství rozvojových zemí (domorodé a plantážové) včetně produktů - vysvětlí pojem zelená revoluce - určí znaky zemědělství vyspělých zemí - definuje intenzivní a extenzivní zemědělství a přiřadí k nim příklady zemí - rozdělí plodiny do skupin a určí jejich význam, nároky na pěstování, oblasti pěstování a hlavní pěstitele - porovná postavení živočišné výroby v rozvojových a vyspělých zemích a určí hlavní způsoby chovu
Česká republika Přírodní poměry - postavení ČR v Evropě a ve světě - rozloha a poloha - geologický vývoj a geomorfologické členění - podnebí	- definuje výhody a nevýhody polohy ČR v rámci Evropy a světa - uvede rozlohu ČR a porovná ji s jinými státy Evropy - vysvětlí pojmy absolutní a relativní poloha - uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů - na geologické mapě ČR a Evropy ukáže a vysvětlí vývoj České Vysočiny a Karpat v jednotlivých geologických obdobích - rozdělí území na jednotlivé geomorfologické jednotky a lokalizuje významné geomorfologické celky

• vodstvo • půdy • biota – ochrana přírody	• popíše a porovná horninové složení a reliéf jednotlivých subprovincií a celků
	• vyjmenuje činitele ovlivňující podnebí a počasí ČR a vysvětlí jejich působení
	• vysvětlí pojmy úmoří, povodí, rozvodí, hlavní evropské rozvodí a ukáže je na mapě
	• charakterizuje a lokalizuje významné řeky, jezera, rybníky a přehrady
	• rozliší půdní druhy a půdní typy a zhodnotí půdy z hlediska jejich využití
	• rozliší velkoplošná a maloplošná chráněná území, uvede jejich příklady a lokalizuje je na mapě
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami a grafy
Obyvatelstvo • počet obyvatel a jeho vývoj • věkové složení • národnostní složení • pohyb obyvatel – migrace • rozmístění obyvatel • urbanizace a sídla • náboženství	• využívá GIS k analýze dat a je schopen vytvořit jednoduché vizualizace zobrazující různá fyzickogeografická témata
	• zhodnotí počet obyvatel ČR v evropském kontextu
	• uvede a vysvětlí hodnoty přirozeného přírůstu a úhrnné plodnosti a jejich vývoj po r. 1989
	• vysvětlí příčiny a důsledky nízkého př. přírůstu ČR (Evropy)
	• vysvětlí, co vše lze vyčíst z grafu věkové pyramidy, a doloží na něm vývoj př. přírůstu po 2. světové válce
	• uvede věkové skupiny a střední délku života a jejich vývoj
	• charakterizuje národnostní složení a jeho vývoj po r. 1989
	• vysvětlí příčiny migrace a uvede hlavní skupiny migrantů v ČR
	• uvede rozmístění obyvatel v ČR a objasní příčiny více méně zalidněných oblastí
	• zhodnotí religiozitu obyvatel ČR a zařadí ji do evropského (světového) kontextu
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, grafy, tabulkami
	• získává, posuzuje, spravuje data z veřejných digitálních zdrojů a je schopen vytvářet z nich digitální obsah
Hospodářství • vývoj hospodářství od konce 19. století do současnosti • průmysl • zemědělství • doprava • služby	• vysvětlí vývoj hospodářství v českých zemích od konce 19. století do současnosti a zasadí ho do evropského kontextu
	• objasní změny v politice a ekonomice po r.1948 a 1989
	• vysvětlí pojmy transformace ekonomiky, privatizace, restrukturalizace, průmyslové zóny, brownfields, nadnárodní společnosti, odvětvová struktura průmyslu
	• podá charakteristiku aktuálního stavu českého průmyslu v evropském a světovém kontextu
	• objasní příčiny problémových odvětví
	• lokalizuje na mapě významné průmyslové oblasti a střediska
	• vysvětlí negativní vliv průmyslu na životní prostředí
	• vysvětlí postavení zemědělství v hospodářství ČR a jeho nezastupitelný význam
	• charakterizuje výrobní typy zemědělství v závislosti na přírodních podmínkách
	• uvede hospodářská zvířata a oblasti jejich chovu
	• porovná pastevecký a stájový způsob chovu a vysvětlí problémy velkochovů

	• uvede hlavní zemědělské plodiny a jejich význam • rozliší náročné a nenáročné plodiny a přiřadí je k odpovídajícím oblastem (krajinám) • vysvětlí negativní/pozitivní vliv zemědělství na půdu • objasní výhody a nevýhody tranzitní polohy ČR • vyjmenuje hlavní druhy dopravy a porovná je • uvede výhody a nevýhody železniční, silniční, vodní a letecké dopravy • vysvětlí změny v dopravě po r.1989 a podá přehled o aktuálním stavu dopravy na našem území • pracuje s tematickými mapami dopravy • vysvětlí pojem služby a zařadí je do hospodářství ČR z hlediska jejich významu a podílu zaměstnaných • vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření
Regiony ČR	• používá s porozuměním pojmy kraj, okres, obec, NUTS 0 – 5
• administrativní oblasti ČR	
• místní oblast – Ústecko a Děčínsko	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory
• územní plánování	• s využitím digitálního obsahu webů měst a obcí charakterizuje územní plán a Strategický plán rozvoje města (např. Děčín)

Zeměpis	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Evropa	• zhodnotí přírodní poměry oblasti
Východní Evropa	• popíše polohu světadílů vzhledem k ostatním světadílům
• přírodní poměry	• vymezí jednotlivé regiony a lokalizuje významné geografické objekty Evropy na mapě
• obyvatelstvo	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska
• ekonomika	• vysvětlí historické vazby oblasti na dnešní Rusko
• ohniska napětí	• zhodnotí ekonomiku těchto zemí a porovná je z hlediska životní úrovně, zahraničních vazeb a zapojení do mezinárodní integrace (EU, SNS)
	• objasní příčiny vzniku ohnisek napětí Podněsteří a současnou politickou situaci v Bělorusku
Západní Evropa	• vymezí region
• postavení regionu ve světě	• představí region jako jádro nynější EU a evropské části NATO
• přírodní poměry	• vysvětlí význam jednotlivých zemí regionu v ekonomice Evropy a světa
• obyvatelstvo	• porovná přírodní poměry Francie, Beneluxu a Britských ostrovů
• ekonomika	• zhodnotí jednotlivé země z hlediska struktury obyvatelstva a ekonomiky (průmysl, zemědělství a doprava)
	• vyjmenuje problémové oblasti (Ulster)
Severní Evropa	• vymezí region
• postavení regionu ve světě	• zhodnotí životní úroveň zemí a jejich zapojení do EU, Schengenu a NATO
• přírodní poměry	• zhodnotí přírodní poměry
• obyvatelstvo	• na příkladech ukáže čistotu a zchovalost zdejší přírody
• ekonomika	• porovná region z hlediska klimatu s oblastmi ve stejné zeměpisné šířce v Severní Americe a Asii

	• popíše společné i rozdílné znaky obyvatelstva těchto zemí • uvede do souvislostí zaměření ekonomiky regionu a přírodních zdrojů • popíše zaměření ekonomiky jednotlivých zemí regionu
Jižní Evropa • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska • zhodnotí přírodní poměry a vysvětlí podobnost přírodních podmínek i hospodářského zaměření celé oblasti • uvede hlavní oblasti soustředění obyvatel • charakterizuje ekonomiku velkých zemí oblasti • na příkladech ukáže význam těchto zemí pro cestovní ruch • lokalizuje problémové regiony (Baskicko) • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
Střední Evropa Německo a alpské země • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika Postkomunistické státy (Polsko, Maďarsko, Slovensko) • přírodní poměry • obyvatelstvo • ekonomika	• vymezí region • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu • porovná jednotlivé země z hlediska nejrůznějších demografických ukazatelů • zdůvodní z historického hlediska rozdílnou životní úroveň alpských a postkomunistických států • porovná země z hlediska jejich politického uspořádání • charakterizuje ekonomiku jednotlivých zemí • na příkladech ukáže význam SRN jako ekonomické velmoci a významného státu pro integraci v Evropě • vysvětlí význam slova euroregion a objasní význam spolupráce • naší země se sousedními státy • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
Jihovýchodní Evropa • přírodní poměry jednotlivých států • obyvatelstvo • ekonomika • ohniska napětí	• vymezí region • uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje • zhodnotí přírodní poměry jednotlivých států regionu • charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství jednotlivých zemí oblasti • vysvětlí národnostní a náboženské rozdíly mezi jednotlivými státy Balkánského poloostrova a jejich vliv na konflikty v regionu • objasní příčiny, průběh a následky války v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. století • porovná země z ekonomického hlediska, životní úroveň a zapojení do euroatlantických struktur
Afrika • postavení Afriky mezi kontinenty přírodní poměry: • rozloha a poloha • povrch • podnebí • vodstvo	• porovná rozlohu Afriky s jinými světadíly a popíše její polohu • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech • uvede příklady negativního působení člověka na krajinu • uvede počet obyvatel Afriky a vysvětlí jeho demografickou strukturu • vysvětlí, proč označujeme Afriku za kolébkou lidstva • charakterizuje složení obyvatel z různých hledisek • uvede hlavní přírodní zdroje a oblasti těžby nerostných surovin

• přírodní krajiny socioekonomické poměry: • obyvatelstvo • hospodářství	• rozliší a lokalizuje plodiny určené na vývoz a pro vlastní spotřebu
	• rozdělí Afriku na regiony a určí jejich typické znaky a zvláštnosti
	• vysvětlí zvláštní postavení Jižní Afriky v ekonomice kontinentu
	• zhodnotí politický a hospodářský vývoj Jižní Afriky od 2. světové války do současnosti
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Afriky
Amerika • postavení Ameriky mezi kontinenty • dělení Ameriky Severní Amerika • přírodní poměry: • socioekonomické poměry: • USA	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
	• objasní postavení Ameriky ve světě z různých hledisek
	• vysvětlí pojmy Severní, Střední, Jižní, Latinská Amerika
	• popíše a zhodnotí polohu Severní Ameriky
	• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• charakterizuje rozmístění obyvatel a sídla
	• charakterizuje příčiny rozvoje USA a jejich podíl na světové ekonomice
	• objasní postavení USA jako světové velmoci
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
	• uvede významné firmy a nadnárodní společnosti
	• uvede významné zemědělské oblasti a plodiny
	• charakterizuje živočišnou výrobu
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Ameriky
Latinská Amerika přírodní poměry socioekonomické poměry	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
	• popíše a zhodnotí polohu Latinské Ameriky
	• zhodnotí přírodní poměry Latinské Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska vybraných států Latinské Ameriky
	• lokalizuje hlavní průmyslové oblasti (jádra) a periferijní oblasti
	• charakterizuje Brazílii jako nejvýznamnější stát Latinské Ameriky
Austrálie a Oceánie • postavení Austrálie mezi ostatními kontinenty • vymezení regionů Oceánie • Přírodní podmínky regionu • Socioekonomické poměry • Austrálie jako stát • Nový Zéland	• zhodnotí polohu a postavení Austrálie mezi kontinenty
	• vysvětlí pojem Oceánie
	• lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie
	• uvede příklady samostatných států a závislých území v Oceánii
	• objasní geologický vývoj kontinentu
	• popíše jednotlivé složky krajinné sféry a vysvětlí jejich vzájemné souvislosti a vazby
	• na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
	• vysvětlí historii objevování a využívání kontinentu Evropy
	• charakterizuje skladbu obyvatelstva v souvislosti s historickým vývojem státu Austrálie.
	• analyzuje postavení Austrálie ve světové ekonomice
	• vysvětlí hlavní zaměření zemědělské a průmyslové výroby

	• zhodnotí postavení Nového Zélandu v Oceánii • porovná přírodní podmínky Severního a Jižního ostrova Nového Zélandu a vysvětlí jedinečnost zdejší přírody • popíše ekonomiku Nového Zélandu
Asie • poloha Asie a její členění	• zhodnotí polohu kontinentu • vysvětlí rozdíly mezi Asií a Evropou z přírodního, hospodářského, politického i historického hlediska • vymezení na mapě jednotlivé regiony světadílu • lokalizuje významné geografické objekty Asie
Regiony Asie • Západní a Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Střední a Západní Asie	• charakterizuje přírodní podmínky jednotlivých asijských regionů • popíše strukturu a rozmístění obyvatel v jednotlivých asijských regionech • porovná ekonomické rozdíly v jednotlivých regionech Asie • uvede hlavní příčiny ekonomických rozdílů v regionech • objasní vliv náboženství a historie na politickou nestabilitu v Západní Asii • objasní vazby regionu Střední Asie na dnešní Rusko • vysvětlí termín monzun v souvislosti s jeho vlivem na život lidí v Jižní Asii • popíše složitost Indie z hlediska kultury a demografie • popíše státy Jihovýchodní Asie jako rostoucí ekonomiky • vysvětlí jaký vliv na region měly koloniální mocnosti • charakterizuje ekonomiku "tygrů" a uvede jejich příklady • Charakterizuje Čínu jako rostoucí velmoc s řadou lidskoprávních problémů
Společné výstupy v oblasti digitalizace pro jednotlivé regiony	• za pomoci moderních technologií a veřejně digitálně dostupných dat je schopen vytvářet přehledy o jednotlivých regionech světa • využívá digitální technologie ke sběru geografických dat a rozvoji své geografického myšlení prací s navigačními systémy, měřicími přístroji a čidly, online statistickými databázemi apod. • interpretuje, vytváří a prezentuje získaná geografická data a informace pomocí různých digitálních prostředků: GIS, Story maps, geoaplikací a softwarů apod.

5.9 Základy společenských věd

5.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, dále integruje celý vzdělávací obor Člověk a svět práce a část okruhu Výchova ke zdraví, a to: * z tématu Zdravý způsob života a péče o zdraví – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, psychohygiena * z tématu Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině, mezigenerační soužití, partnerské vztahy, manželství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi, modely sociálního chování * z tématu Změny v životě člověka a jejich reflexe – změny v období adolescence, způsoby sebereflexe a kontroly emocí * z tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – zátěžové situace a způsoby jejich zvládnutí, kriminalita a její různé formy, sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích Vedle toho v sobě zahrnuje část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, část tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky. Dotýká se i průřezového tématu Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií. Současně jsou Základy společenských věd předmětem, který má řadu mezioborových vazeb na jiné předměty – především na zeměpis, dějepis a částečně také na biologii. Výuka je v prvním až třetím ročníku jednotná pro všechny žáky při dvouhodinové dotaci týdně. Ve čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit povinně volitelný předmět Společenské vědy, v jehož rámci má ZSV dvouhodinovou dotaci; případně volitelný Společenskovědní seminář, který je rovněž dvouhodinový. Během studia jsou žáci postupně seznamováni se základy politologie, práva, mezinárodních vztahů, ekonomie a ekonomiky, sociologie, psychologie, religionistiky a dějin filozofie. Ve čtvrtém ročníku jsou prohlubovány jejich znalosti ve filozofii a etice. V případě, že si zvolí volitelný společenskovědní seminář, týká se možnost prohloubit si své znalosti i dalších výše uvedených oborů. Při vyučování jsou užívány různé formy výuky, vedle klasických (výklad, frontální práce se třídou) jsou to například referát, skupinové vyučování, projekce dokumentárních filmů, beseda s odborníky, exkurze, seminární práce a jejich prezentace, projektové vyučování apod. Na vyšším gymnáziu využíváme řady materiálů poskytnutých společností Člověk v tísni, neboť jsme řadu let zapojeni do jejího projektu Jeden svět na školách a pravidelně se zapojujeme do projektu Příběhy bezpráví.

5.9.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	* Volíme postupné kroky k tomu, aby se žáci nejprve naučili rozeznat problém, který může být individuální, vzhledem ke specifice našeho předmětu mívá však spíše celospolečenský ráz. * Snažíme se naučit žáky kriticky myslet, činit uvážená rozhodnutí, která budou na jedné straně schopni obhájit, na druhé straně však budou schopni vyslechnout a tolerovat názory jiných – viz níže. * Učíme žáky aktivně a smysluplně využívat získané vědomosti (mezipředmětové vztahy) i samostatně vyhledané informace. * Jedním ze základních cílů je přivést žáky k tomu, aby v dalším životě uměli reagovat na problém, se kterým se běžně setkají, nenechali se odradit neúspěchem, aby adekvátním způsobem sdělovali ostatním své názory.
Kompetence komunikativní:	* K naplnění těchto kompetencí využíváme metody a formy typické pro předmět Základy společenských věd – jako je např. diskuze, referát, prezentace zpracovaná individuálně, ve dvojicích, případně formou skupinové práce. * Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli sdělit svůj názor, ale je nutné, aby vystihli a formulovali podstatné informace. * Učíme je zachovávat logický sled. * Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vyslechnout a objektivně hodnotit ostatní. * Seznamujeme žáky s různými typy komunikace – verbální, nonverbální, masová apod. * Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole, případně i mimo ni.
Kompetence sociální a personální:	* Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za splnění úkoly. * Podporujeme schopnost a ochotu pomoci ostatním lidem, když pomoc potřebují. * Podporujeme zapojení žáků do jakýchkoliv forem dobrovolnictví. * Klademe důraz na takt k lidem, jakkoliv odlišným (například tolerance jiné rasy, jiného názoru, odlišné víry, tělesného či psychického postižení atd.).
Kompetence občanská:	* Učíme žáky chápat základní principy občanského soužití, respektovat přesvědčení druhých lidí, mít úctu k jiným lidem, odmítat jakoukoliv formu násilí. * Motivujeme žáky ke sledování aktuálního dění. * Podílíme se významnou měrou na vytváření právního vědomí našich žáků. * Seznamujeme žáky se základy demokratické společnosti. * Přesvědčujeme žáky o nutnosti aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky se základy ekonomie, vedeme je k orientaci v současném ekonomickém světě. * Usilujeme o to, aby se žáci orientovali na trhu práce a aby si uvědomovali, že se v budoucnu sami stanou jeho součástí.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k osvojování si různých metod a způsobů záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. (Souvisí i s dalšími kompetencemi – např. k podnikavosti.) * Poskytujeme žákům informace o učení v užším i širším slova smyslu, o faktorech ovlivňujících proces učení. * Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů, jako je odborná literatura, internet apod., s cílem, aby se sami naučili vyhledávat informace. Rozvíjíme tím u nich nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti (informace vyhledat, rozlišit podstatné od nepodstatného a dále s nimi pracovat). * Vedeme žáky k dovednosti pozorovat a vyhodnocovat získané údaje tak, aby docházelo k postupné systematizaci těchto údajů (souvisí úzce s kompetencemi řešení problémů – viz dále).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.9.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.9.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
	charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace		Výtvarná výchova - 1. ročník - objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření
	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
2.	• uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací

	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
	• uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací
	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
3.	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible

5.9.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti			Člověk jako jedinec
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů			Duševní hygiena
Sociální komunikace		Člověk ve společnosti - základy sociologie	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		Struktura společnosti	

Žijeme v Evropě		Struktura společnosti Mezinárodní vztahy	
Účinky mediální produkce a vliv médií		Člověk ve společnosti - základy sociologie	

5.9.6 Učivo/výstupy

Základy společenských věd	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
ÚVOD DO ZSV - přehled společenských věd - učení, příprava na vyučování, efektivita učení	- se orientuje v společenských vědách a stručně je charakterizuje - rozlišuje učení v širším a užším chápání a chápe učení jako celoživotní proces
OBČAN VE STÁTĚ - politologie jako vědecká disciplína - politika, předmět politologie	- charakterizuje politologii jako vědu, její vznik a vztah k jiným vědám - vysvětlí politiku jako způsob řešení konfliktu
Stát - funkce a znaky státu, občanství - typy a formy vlády, multietnicita - principy demokracie, přímá, nepřímá, parlamentní - dělbá státní moci - politický pluralismus, strany, ideologie, společenské organizace - právní stát - participace občanů na politickém životě, volby a volební systémy	- vyjmenuje funkce a znaky státu - rozlišuje typy státu podle územního členění, formy vlády, dle národního hlediska - uveďe základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie - analyzuje nutnost dělby státní moci - objasní činnost politických stran, koalice a opozice, klasifikuje polit. strany dle ideologie - získává a posuzuje data a informace o politických stranách a je schopen tento obsah interpretovat v různých digitálních formátech - uveďe principy právního státu - vyhledává příležitosti k zapojení se do obč. života prostřednictvím vhodných digitálních technologií - popíše prostředky politické participace občanů, rozlišuje druhy voleb v ČR, vysvětlí rozdíl mezi volebním systémem většinovým a poměrným
Ústava - právní základy státu, Ústava ČR - ústavní orgány - tvorba a schvalování zákonů - správa a samospráva - Listina základních práv a svobod, petice, ochrana lidských práv	- popíše strukturu ústav, členění Ústavy ČR a zařadí ústavu do právního řádu státu - určí ústavní orgány a vysvětlí způsob jejich fungování - popíše legislativní proces - rozliší orgány státní správy a samosprávy - vytváří a propojuje digitální obsah tématu do různých formátů - vymezí skupiny lidských práv, objasní význam petičního práva
OBČAN A PRÁVO - právo a morálka, právní a morální normy - právní normy, druhy právních norem, sankce - právní řád, právní síla - orgány právní ochrany - právní subjektivita, vztahy, osoba právnická a fyzická	- rozliší právní normu od morální - rozliší dvojí účel sankcí - vyčlení právní předpisy podle právní síly a uveďe způsoby uveřejňování právních předpisů - popíše soustavu soudů ČR a instituce právní ochrany - vysvětlí dvojí právní způsobilost a rozdíl mezi právnickou a fyzickou osobou

• systém práva, právo veřejné, soukromé, mezinárodní • občanské právo, občanské soudní řízení, právo hmotné a procesní • rodinné právo, manželství, náhradní výchova • trestní právo, hmotné trestní právo, trestné činy a druhy trestů • procesní trestní právo	• rozčlení a zařadí odvětví práva do systému veřejného a soukromého práva • orientuje se v občanském zákoníku a uvede příklady vlastnictví, spoluvlastnictví, popíše občanské soudní řízení • uvede podmínky uzavření manželství, překážky bránící uzavření manželství, posoudí různé formy náhradní péče • rozliší trestný čin a přestupek a vyjmenuje některé trestné činy a druhy trestů, vymezí podmínky trestní odpovědnosti mladistvých, posoudí názory na trest smrti • popíše trestní řízení a činnost orgánů činných v trestním řízení • využívá digitální technologie k vytvoření přehledů o tématu
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY • pracovní právo • zákoník práce	• vymezí podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti účastníku pracovně – právních vztahů

Základy společenských věd	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT • akademická disciplína • mezinárodní organizace, subjekty mezinárodních vztahů • nástroje mezinárodní politiky • zapojení ČR do mezinárodních organizací : OSN, EU, NATO • EU, instituce EU, práva občana EU	• vymezí předmět mezinárodních vztahů a vysvětlí pojem suverenity • popíše nástroje mezinárodních vztahů • uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací • uvede důvody vzniku EU a význam EU • rozumí činnosti nejdůležitějších orgánů EU • získává, posuzuje, spravuje a sděluje data a informace v různých formátech s cílem zpřehlednit téma
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE • ekonomie – ekonomika • trh, tržní systém, subjekty trhu, nabídka, poptávka, cena, konkurence, selhání trhu – externality, marketing • trh práce a pracovní síly, mzda, nezaměstnanost, úřad práce • podnikání - právní úprava podnikání • obchodní společnosti a živnosti	• vymezí pojmy ekonomie a ekonomika • vysvětlí mechanismus fungování trhu • objasní důvody kolísání cen zboží a rozpozná běžné cenové triky • uvede roli marketingu • vysvětlí, jak vzniká nezaměstnanost na trhu práce, uvede druhy nezaměstnanosti a formy řešení • objasní funkci úřadu práce • rozlišuje různé formy podnikání • používá software pro analýzu ekonomických dat, vytváření grafů a vizualizací, které mu pomáhají porozumět ekonomickým trendům • vytváří obsah v různých digitálních formátech (tabulky, grafy, mapy)
Peníze, banky • funkce peněz, inflace, měna, měnový kurz • bankovní soustava ČR, úvěry, osobní finance, cenné papíry, burza	• vymezí funkce peněz, popíše vznik peněz, vysvětlí podstatu inflace a její důsledky, druhy inflace, orientuje se v kurzovním lístku • vysvětlí funkci a úkoly ČNB a její vliv na obchodní banky • navrhne způsob investování volných peněz • předchází situacím, které by mohly ohrozit bezpečnost dat a zařízení v souvislosti s financemi

<i>Národní hospodářství</i> • hospodářský cyklus, HDP – NDP • hospodářská politika státu a sociální politika • daňová soustava	• objasní vzájemnou souvislost 4 makroekonomických ukazatelů
	• uvede principy fungování státního rozpočtu a vysvětlí monetární a fiskální politiku, sociální a obchodní politiku
	• orientuje se v sociálním systému státu
	• uvede druhy daní a jejich členění
<i>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – základy sociologie</i> • předmět sociologie, vznik a vývoj, vztah k jiným vědám • společnost – kultura – příroda, masová kultura • komunikace, masová komunikace, sociální komunikace • socializace – osvojování kulturních vzorců • porušování kulturních vzorců: sociální deviace, projevy nesnášenlivosti	• vymezí předmět sociologie
	• charakterizuje kulturu
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• uvádí vzájemnou souvislost mezi společností, kulturou a přírodou
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
	• vysvětlí podstatu procesu socializace
	• objasní některé sociální problémy a popíše možné dopady deviantního chování
<i>Struktura společnosti</i> • členění společnosti vertikálně, horizontálně; stratifikace, status, role, mobilita, sociální distance • sociologické koncepce společnosti, tradiční + moderní společnost, globální problémy	• uvede různá hlediska členění společnosti a příčiny sociální nerovnosti
	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
<i>Sociální útvary</i> • taxonomie sociálních skupin, agregáty, znaky sociálních skupin • dav, davové chování • vliv skupiny – konformismus, vztahy, pozice ve skupině	• zdůvodní význam skupin pro socializaci jedince, uvede příklady malých a velkých skupin, popíše jejich znaky
	• popíše dav a davové chování
	• vysvětlí pojem konformismus a uvede příklady konformního chování

Základy společenských věd	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
<i>ČLOVĚK JAKO JEDINEC - úvod do psychologie</i> <i>Psychologie jako věda</i> • definice psychologie • její místo v systému společenských věd • psychologické disciplíny • metody výzkumu v psychologii	• definuje psychologii
	• vymezí postavení psychologie v systému společenských věd
	• odliší typy psychologických disciplín, základní disciplíny charakterizuje
	• vysvětlí význam základních psychologických metod výzkumu
	• pozměňuje nebo vytváří digitální obsah (výzkumné dotazníky, grafy a jiné výstupy šetření)
<i>Osobnost</i> • teorie osobnosti • psychická struktura osobnosti (vědomí, nevědomí) • biologická a sociální determinace • etapy vývoje osobnosti • psychické jevy osobnosti (vlastnosti, procesy, stavy)	• srovnává různé teorie osobnosti
	• popíše psychickou strukturu osobnosti
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• na konkrétních případech objasní vliv společnosti na jedince
	• charakterizuje člověka jako bytost biosociální
	• vymezí etapy vývoje člověka
	• odliší jednotlivé psychické jevy osobnosti

	• používá online databáze, akademické články a vědecké studie k vyhledávání informací o teoriích osobnosti atp.
<i>Psychické vlastnosti osobnosti</i> • temperament • schopnosti • charakter • motivy a postoje	• vysvětlí vztah mezi vrozenými dispozicemi a rozvinutými vlastnostmi osobnosti • odliší jednotlivé typy vlastností osobnosti, charakterizuje je • aplikuje teoretické poznatky v charakteristice vlastní osobnosti
<i>Psychické procesy osobnosti</i> • vnímání, představy, fantazie • paměť • myšlení • učení • sociální percepce	• definuje poznávací procesy • charakterizuje průběh a výsledky jednotlivých poznávacích procesů • rozliší smyslové a rozumové poznání • vysvětlí, jak sám využívá teoretické poznatky v procesu učení • objasní okolnosti, kterými je ovlivněno poznávání druhých lidí
<i>Psychické stavy osobnosti</i> • pozornost	• objasní rozdíl mezi psychickými procesy a stavy • vymezí znaky pozornosti • vysvětlí, čím je pozornost ovlivňována
<i>City</i> <i>Vůle, volní vlastnosti</i>	• charakterizuje vlastnosti a druhy citů • vysvětlí, jak city ovlivňují osobnost člověka, jeho chování a vztah k okolnímu světu • definuje vůli a volní vlastnosti
<i>Konflikt</i> <i>Zátěžové situace</i> • stres • frustrace • deprivace	• definuje konflikt, charakterizuje různé druhy konfliktů • uvede okolnosti, za kterých se konflikt stává motivačním faktorem • charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací • objasní jejich vliv na lidskou psychiku a nutnost jim předcházet • využívá rozmanité digitální technologie a aplikace k usnadnění a řešení zátěžových situací
<i>Duševní hygiena</i>	• vysvětlí význam duševní hygieny v životě člověka • uvádí faktory, které pozitivně ovlivňují psychiku člověka • uvádí metody psychohygieny, které sám může využívat ve svém životě
ÚVOD DO RELIGIONISTIKY Náboženství a filozofie – různé způsoby výkladu světa <i>Náboženství</i> • definice • základní podoby (panteismus, polyteismus, monoteismus, deismus) • teologie, religionistika <i>Hlavní světová náboženství</i> • křesťanství • judaismus • islám	• postihne rozdílný přístup náboženství a filozofie k výkladu světa • charakterizuje náboženství, jeho význam v životě některých lidí • rozliší základní podoby náboženství, uvede konkrétní příklady z dějin • vysvětlí pojmy teologie, religionistika, vymezí vztah mezi nimi • charakterizuje hlavní světová náboženství

<i>Nová náboženská hnutí</i> • sekty • fundamentalismus – jeho nebezpečí	• vysvětlí, co mají společného a co je naopak rozdílné
	• uvádí znaky sekt a jmenuje konkrétní sekty
	• objasní, co je fundamentalismus a čím je pro společnost nebezpečný
	• je schopen využívat digitálních technologií a aplikací jako nástroje osobní bezpečnosti
	• umí kontrolovat svou digitální stopu a dokáže používat některé služby anonymně
FILOZOFIE <i>Podstata filozofie</i> • vztah filozofie k mýtu, k náboženství, • k vědě a k umění • základní filozofické problémy (bytí a poznání) • základní filozofické disciplíny	• charakterizuje podstatu filozofie
	• vymezí vztah filozofie k mýtu, k náboženství, k vědě a k umění
	• charakterizuje bytí a poznání jako základní předmět zkoumání filozofie
	• definuje jednotlivé filozofické disciplíny
	• je schopen jednat v digitální prostředí eticky
Filozofie v dějinách Klíčové etapy a směry filozofického myšlení <i>Antická filozofie</i> • předsokratovská (mileťané, pythagorovci, Herakleitos, eleaté, mladší fyzikové, atomisté, sofisté) • nejvýznamnější filozofové antiky (Sokrates, Platon, Aristoteles) • helénismus a pozdní antika • stoicismus, epikureismus, skepticismus <i>Středověká filozofie</i> • patristika • scholastika <i>Renesanční filozofie</i> • zaměřená na přírodu • zaměřená na člověka <i>Novověká filozofie</i> • racionalismus • empirismus <i>Osvícenství</i> • Německý idealismus <i>Moderní filozofické směry 19. a 20. století</i> • marxismus • pozitivismus • iracionalismus • pragmatismus a jiné směry	• rozliší tři nejdůležitější etapy antické filozofie: předsokratovskou, sokratovskou a helenistickou • používá online databáze a knihovny k nalezení relevantních historických a filozofických textů • postihne význam nejznámějších filozofů starověku • charakterizuje nejvýznamnější systémy období helénismu • objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii • charakterizuje renesanční filozofii jako důležitý mezník v dějinách filozofie • vysvětlí rozdíl mezi racionalismem a empirismem • uvede znaky osvícenství jako významného duchovního proudu • objasní postavení německého idealismu jako základu moderní filozofie • uvede základní znaky a myšlenky filozofických směrů 19. a 20. století

5.10 Dějepis

5.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Mediální výchova * Média a mediální produkce * Role médií v moderních dějinách Předmět se vyučuje v prvním až třetím ročníku (kvintě až septimě), vždy po dvou hodinách týdně. Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na klíčové okamžiky našich novodobých dějin. Regionální dějiny, PVH a dějiny poválečného světa doplňujeme ve volitelném dějepisném semináři ve čtvrtém ročníku. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, např. i dobové kroniky, autentické deníky, ale i audionahrávky a filmové dokumenty, toto platí především pro integrovanou hodinu dějepisu ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učeben vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky jsou historické exkurze, často kombinované s literárními, směřované do hlavního města Prahy, jejichž smyslem není však jen seznámení s historickými pamětihodnostmi, ale dokreslení výkladu o našich národních dějinách. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimoškolních aktivit.

5.10.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	
Definice kompetencí	
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. • nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. • poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	• je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. • používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhajuje svůj názor, argumentuje. využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	• zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. • uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. • je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	• zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. • zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek
------------------------------	---

5.10.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.10.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	-->	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace

• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu
• vystihne typické rysy judaismu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	<--	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
• definuje pojem hominizace, antropológická geneze	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu
• vystihne typické rysy judaismu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli

			jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
2.	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury
	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA

• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury
• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA

	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
3.	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• vymezí příčiny a průběh první světové války	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chlóru, zná postup ochrana při havárii
	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	-->	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
	• charakterizuje národní hnutí 19. století	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB , srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
	• rozezná výsledky a důsledky války	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
	• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
	• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
	• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých
	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa

• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)
• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
• vymezí příčiny a průběh první světové války	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	<--	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
• charakterizuje národní hnutí 19. století	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
• rozezná výsledky a důsledky války	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace“, normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých

	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)

5.10.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Globalizační a rozvojové procesy			Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			Poválečné Československo 1945–1948 Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století
Žijeme v Evropě	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)	Krise 14. století, kacířská hnutí Pozdní středověk a raný novověk Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus Francie, Rusko, Prusko v raném novověku Francouzská revoluce a napoleonské války	Revoluce 1848 Československo 1918–1938 Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
Základní problémy sociokulturních rozdílů		Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás - rakouský občan a češství	Československo 1918–1938
Člověk a životní prostředí	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)		Modernizace společnosti
Média a mediální produkce		pozdní středověk a raný novověk	Revoluce 1848
Role médií v moderních dějinách			Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize Studená válka, vyspělé

			demokracie ve druhé polovině 20. století
--	--	--	--

5.10.6 Učivo/výstupy

Dějepis	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Úvod do předmětu - předmět a úkoly historické vědy - prameny, historické metody - institute – archiv, muzeum, galerie/ - periodizace	- objasní důležitost znalosti historie pro moderního člověka - popíše archeologické prameny a metody - charakterizuje jednotlivé institute - vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
Pravěk - člověk a základy jeho antropogeneze - paleolitické kultury - neolit - doba bronzová a železná	- definuje pojem hominizace, antropologická geneze - charakterizuje způsob života paleolitických lidí - objasní neolitickou revoluci jako zásadní změnu v životě lidské společnosti - identifikuje základní atributy doby bronzové a železné - zhodnotí základní rysy keltské civilizace a vymezí její působení na našem území - objasní nerovnosti vývoje v různých částech světa - charakterizuje materiální a duchovní kulturu pravěkých lidí
Starověk - starověké asijské zemědělské civilizace (Mezopotámie) - starověký Blízký východ a starověký Egypt	- objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států - vyloží specifika hospodářského a politického vývoje jednotlivých zemí - zdůvodní rozdíly mezi specifiky hospodářského a politického vývoje v daných oblastech - objasní charakteristické znaky státu, složení společnosti v jednotlivých oblastech - porovnává charakteristické rysy materiální a duchovní kultury civilizací včetně židovské - posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
Antický starověk - starověké Řecko - starověký Řím - antická kultura - vznik křesťanství	- objasní vznik polis, aristokratické formy vlády, ranou tyranis, oligarchii - charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu - vyvodí důsledky řecké kolonizace pro Řecko i další vývoj ve Středomoří - ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské - identifikuje charakteristické rysy etruské kultury - orientuje se ve struktuře římské společnosti - vymezí zásady republikánského zřízení - vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří - definuje příčiny a průvodní znaky krize římské republiky a vzniku císařství - vysvětlí proces budování římského impéria, jeho správy a proces romanizace - objasní a zdůvodní politickou a hospodářskou krizi římského impéria

	• zhodnotí úlohu „barbarských“ kmenů • objasní proces pohybu „barbarských států“ • charakterizuje naše země a ostatní Evropu v době římské • identifikuje charakteristické rysy řecké a římské materiální a duchovní kultury • ocení přínos antické kultury pro evropskou kulturu • vystihne typické rysy judaismu • zdůvodní proces vzniku židovské diaspory • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible • orientuje se ve vztahu křesťanství a státu a v proměnách tohoto vztahu
Středověk (raný) • východní kulturní okruh a byzantská říše • západní kulturní okruh a franská říše • raně středověká střední Evropa • raně středověká společnost • katolická církev a úloha papežství • české země v raném středověku	• objasní úlohu byzantského státu a vliv byzantské kultury ve středověké Evropě • charakterizuje západní kulturní okruh a franskou říši v 5. - 9. století • ozřejmí podstatu lenního systému • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě • objasní pojem Svatá říše římská, rozezná mocenské a politické poměry v říši • charakterizuje románské umění • identifikuje charakteristické rysy společnosti a kultury doby velkomoravské • ocení přínos cyrilo-metodějské mise (nejen v rovině kulturní) • definuje proces vzniku a vývoje raně středověkého českého státu • vysvětlí pojem svatováclavské tradice • objasní konstituování katolické církve a analyzuje její podíl na fungování středověkého státu a společnosti • popíše společenské rozdělení obyvatelstva
Středověk (vrcholný) • středověká agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • společnost vrcholného středověku • města, obchod a řemesla • český stát a střední Evropa ve vrcholném středověku • umění a vzdělanost středověku • střetávání křesťanské Evropy s jinými kulturami • poslední Přemyslovci, Lucemburkové	• charakterizuje základní rysy agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • vyjmenuje složení obyvatelstva období vrcholného středověku • objasní počátek emancipace šlechty a měst • vysvětlí přínos měst pro rozvoj hospodářství a vzdělanosti středověké společnosti
Krise 14. století, kacířská hnutí • kacířská hnutí jako reakce na stav církve • Jan Hus, husitství • husitství, historiografie a kultura	• charakterizuje projevy krize 14. století, vysvětlí chování katolické církve a snahy o její nápravu, užívá s porozuměním pojem reformátor, reformace • analyzuje Husův konflikt s církví, posoudí roli obou stran v konfliktu • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce • identifikuje různost názorů na husitství, posoudí objektivitu autora textu

• vývoj v Čechách do nástupu Habsburků	• analyzuje politiku Jiřího z Poděbrad v rámci Evropy, charakterizuje jagellonský pokus o stavovský stát
Životní styl a kultura středověku	• analyzuje rozdíl mezi životem ve městě a na venkově vysvětlí přínos měst pro rozvoj evropské společnosti
• vesnice, město, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace, každodenní život	• porovná základní znaky románského a gotického umění
• románský sloh, gotika, středověká vzdělanost	• vyjmenuje nejvýznamnější památky středověku
	• srovná středověkou vzdělanost s dnešní dobou

Dějepis	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Pozdní středověk a raný novověk	• srovná vývoj u nás s vývojem západní Evropy, orientuje se ve vztazích mezi Anglií a Francií
• stoletá válka	• rozliší příčiny a předpoklady zámořských objevů, popíše nejznámější plavby, uvede významné osobnosti, posoudí důsledky zámořských objevů pro obě strany, vysvětlí především ekonomicko-politické dopady
• zámořské objevy	• objasní rozdílnost vývoje v Evropě a v zámoří, vysvětlí vztah mezi pokrokem v hospodářství a změnami ve společenském uspořádání
• pokrok ve výrobě a obchodu	• na příkladech ukáže vyspělost mimoevropských civilizací
• humanismus, renesance	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
• reformace a protireformace	• porovná cíle jednotlivých reformátorů (Luther, Münzer, Kalvín)
• raně novověký stát a společnost	• vysvětlí náboženské rozdělení Evropy jako příčinu třicetileté války
• mocenské poměry v Evropě, třicetiletá válka	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
• české stavovské povstání	• charakterizuje habsburskou celoevropskou a českou politiku, objasní rozpor mezi budováním centralizovaného mnohonárodnostního státu a národními zájmy
• baroko	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• objasní změny v české společnosti v souvislosti s nástupem Habsburků na český trůn
	• objasní příčiny nerovnosti vývoje v Evropě v této době
	• porovná monarchii (stavovskou, absolutistickou)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus	• na příkladu Nizozemí analyzuje roli náboženství a armády při řešení politických sporů, objasní vztah mezi reformačními vlivy a ekonomickým úspěchem nizozemských podnikatelů
Francie, Rusko, Prusko v raném novověku	• porovná absolutismus, republiku a konstituční monarchii
• Nizozemí (revoluce)	• vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí vlády vojenské diktatury (Cromwell protektorem)
• Anglie (Stuartovci, absolutismus, občanská válka, republika, konstituční monarchie)	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem
• Francie Ludvíka XIV. (absolutismus, merkantilismus)	• charakterizuje podstatu absolutistického státu, vysvětlí nebezpečí privilegovanosti určitých společenských vrstev
• Rusko 16. století (absolutismus), reformy Petra I. a vláda Kateřiny II.	• vysvětlí vliv ekonomických změn na postavení státu v Evropě (Colbert)
• pruský stát (vzestup za Fridrich II.)	• popíše Rusko za Romanovců jako stát založený na samoděržaví
• habsburská monarchie	

• dělení Polska	• popíše hospodářské a správní reformy vedoucí k absolutistické monarchii
	• uvědomí si vznik velkého státního celku jako jádra budoucích problémů
	• popíše Prusko jako nábožensky tolerantní stát, ale i jako stát s vojenským režimem budovaným na byrokratické státní správě
	• popíše vývoj v habsburské monarchii 17. a 18. století (politické, hospodářské, sociální a náboženské poměry)
	• analyzuje důvody vedoucí k dělení Polska, dokáže nestabilitu stavovského státu se slabým panovníkem
Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás • Marie Terezie a Josef II., osvícenství, reformy	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• charakterizuje období jako výsledek vlády silného panovníka vládnoucího rozumem
	• vysvětlí příčiny reforem
	• porovná úlohu ženy jako vrcholné představitelky státu s dneškem
	• popíše a vysvětlí jednotlivé reformy jako zásahy přinášející pro různé skupiny lidí různé důsledky
Vznik USA • vývoj Spojených států v 19.stol	• objasní roli osvícenského absolutismu při vzniku českého národního obrození (germanizace, zrušení nevolnictví)
	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech
	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)
Francouzská revoluce a napoleonské války	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes
	• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce
	• analyzuje krizi absolutistické vlády
	• charakterizuje příčiny revoluce a vysvětlí rozdílnost jednotlivých fází revoluce
	• zhodnotí význam Deklarace lidských a občanských práv
• Vídeňský kongres, Evropa po Vídeňském kongresu, revoluce a národněosvobozenecký boj ve 20. a 30. letech 19. století	• užívá s porozuměním pojmy pravice, levice
	• zváží hrozící nebezpečí vlády jednoho člověka, které se skrývá za ideologii podporovanou zfanatizovanými vrstvami
	• kriticky zhodnotí význam revoluce, srovná ji s nizozemskou a s anglickou
	• objasní souvislost s nástupem Napoleona k moci
	• popíše cíle vojenských tažení i jejich průběh
Klasicismus (empír), romantismus	• posoudí kladné i záporné hodnocení Napoleona
	• charakterizuje období jako proces restaurace starých režimů, boj konzervativního a liberálního
	• události vysvětlí jako cestu k prosazování občanských svobod, ústavnosti i ke vzniku nových národních států
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• uvede jejich projevy v architektuře, malířství, příp. literatuře

Modernizace společnosti	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti • porozumí procesu vývoje ke konstitucionalismu a rozvoji občanské společnosti • porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí první poloviny 19. století s důrazem na revoluci roku 1848 – analyzuje ekonomické, sociální, politické a nacionální aspekty těchto událostí
Změny sociální struktury evropské společnosti	• rozliší změny v sociální struktuře společnosti a jejich příčiny i důsledky v evropské společnosti včetně sociálních problémů
Revoluce 1848 • Češi a česká politika v habsburské monarchii, vznik velkých „národních“ států v Německu a v Itálii	• rozliší konkrétní příklady dobového nacionalismu • charakterizuje národní hnutí 19. století • porozumí procesu konstituování novodobého českého národa i jeho politické reprezentace včetně vývoje české politiky v druhé polovině 19. století • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie • pochopí proces sjednocení Německa i jeho důsledky a vznik „národního“ státu v Itálii
Evropské velmoci a jejich soupeření v 19. století	• vymezí mezinárodní postavení evropských velmocí a porozumí jejich vzájemným vztahům • pochopí mezinárodní vztahy v předvečer první světové války
Ideové proudy 19. století	• rozliší pojmy liberalismus, konzervatismus, socialismus, marxismus, bolševismus, radikalismus, demokracie

Dějepis	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
První světová válka	• vymezí příčiny a průběh první světové války • charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa • rozezná výsledky a důsledky války
Ruské revoluce	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
Poválečná Evropa	• porozumí versailleskému systému včetně jeho selhání v meziválečném období;
Československo 1918–1938	• pochopí proces vzniku Československa v roce 1918; • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém; • zhodnotí význam vzniku samostatného a demokratického československého státu pro Čechy a Slováky i důsledky vzniku Československa pro národnostní menšiny; • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka; • posoudí základní vnitrostátní, zahraničněpolitické a mezinárodní problémy meziválečného Československa; • posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení; • zhodnotí ekonomiku státu, sociální skladbu obyvatelstva, posoudí vliv hospodářské krize z konce 20. a z počátku 30. let na obyvatelstvo a na stabilitu republiky;

	• orientuje se v procesu působení mezinárodních a vnitřních sil ohrožujících demokratický charakter státu i jeho existenci; posoudí podíl domácích radikálních pravicových a nacionalistických politických sil na zániku první republiky • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky • porovná první a druhou republiku;
Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize	• určí základní problémy Výmarské republiky, pochopí úspěšnou cestu nacistů k moci v Německu • charakterizuje fašismus, nacistickou ideologii • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy • rozliší státy demokratické a státy s totalitárními a autoritativními režimy • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize
Rozpad versailleského systému, úsilí o kolektivní bezpečnost, válečné konflikty 30. let	• pochopí proces rozpadu versailleského systému • posoudí politiku západních demokracií, úsilí o kolektivní bezpečnost, politiku nacistického Německa a SSSR
Druhá světová válka	• porozumí procesu vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení ve vztahu k Třetí říši • rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle osy Berlín-Řím-Tokio a protihitlerovské koalice • orientuje se klíčových událostech na evropských i mimoevropských bojištích včetně porážky fašistického bloku a osvobození okupovaných území • vymezí záměry a cíle nacistů vzhledem k obyvatelstvu protektorátu • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky • charakterizuje druhý odboj v jeho složce zahraniční a domácí, politické a vojenské • posoudí důsledky války a poválečné uspořádání
Poválečné Československo 1945–1948	• orientuje se v ekonomické, společenské a politické situaci v poválečném Československu • analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci • porozumí problematice řešení německé otázky
Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století NATO, OSN	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
SSSR a komunistický blok, Československo pod komunistickou mocí	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci • pochopí charakter komunistických režimů a protikomunistickou rezistenci, především v Československu • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace,“ normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
Proces dekolonizace	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení • orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku	• pochopí význam helsinské Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě

EU

- posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu i způsob provedení politické změny

5.11 Estetická výchova

5.11.1 Hudební výchova

5.11.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G, integruje téma Umělecká tvorba a komunikace, které je v RVP G povinným vzdělávacím obsahem pro hudební i výtvarný obor.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Začleněním Umělecké tvorby a komunikace do hudebního a výtvarného oboru umožňujeme žákům obou oborů vnímat umění a kulturu jako celek. Předmět integruje v 1. a 2. ročníku tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž) Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních (dle individuálních dispozic dětí), hudebně-pohybových, poslechových a naukových činností k porozumění hudebnímu umění, k vytváření hodnotících soudů o znějící hudbě a umožňuje mu projevit se prostřednictvím různých hudebních aktivit. Hudební činnosti-produkce, recepce a reflexe se tak stávají obsahovými doménami hudební výchovy. Obsahem vokálních činností (vokální produkce) je práce s hlasem, při níž dochází k rozšiřování hlasového rozsahu, k základnímu intonačnímu výcviku a k celkové kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat - tj. vyvozovat nové nebo si ověřovat již získané hudebně teoretické poznatky a také je dle svých možností interpretovat. Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Cílem naukových činností je osvojení si hudebně teoretických poznatků a poznatků o historických epochách, hudebních slozích a díle významných hudebních skladatelů. Završující a syntetizující reflexe zahrnuje komplexní interpretaci znějícího hudebního díla do uměleckých období, stylů a vytváření hodnotících soudů. Týdenní časová dotace: 1. roč., kvinta: 2 hodiny 2. roč., sexta: 2 hodiny Organizační vymezení předmětu: Žáci si povinně volí mezi hudební a výtvarnou výchovou a pracují v oddělených skupinách (zvláště hudebníci a zvláště výtvarníci). Nadstavbová část, určená pro žáky s hlubším zájmem o aktivní provozování vokálních činností, je realizována v nepovinném předmětu Pěvecký sbor s časovou dotací 2 vyučovací hodiny za

	týden, o aktivní provozování instrumentálních činností v předmětu Školní kapela (Hvn3) s dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka povinná i nepovinná je realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity (aula školy), dále formou projektů a výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech, divadlech či v aule školy.
--	---

5.11.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, - na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, - samostatně a kriticky přemýšlí, pokouší se objektivně hodnotit konkrétní dílo, svůj výkon či výkony ostatních.
Kompetence komunikativní:	- chápe hudbu jako řeč svého druhu, své sdělení je schopen (vzhledem k svému věku a zkušenostem) vyjádřit prostřednictvím hudebně výrazových prostředků na jednoduchých nástrojích, hrou na tělo, pohybem, - při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, - učí se objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních, - respektuje pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Kompetence občanská:	- vytváří si pozitivní vztah k naší kulturní tradici, chrání ji a oceňuje, - kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl, - dle svých možností se aktivně zapojuje do kulturního dění.
Kompetence k podnikavosti:	- aktivně přistupuje k provozování i přijímání hudby a umění vůbec, - zvládá hru na hudební nástroje dle svých individuálních dispozic, stará se o jejich údržbu, - dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy, termíny.
Kompetence k učení:	- usiluje o co nejlepší hudební přednes ve vztahu ke svým individuálním možnostem a stanovuje si cíle pro své sebezdokonalení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení, - vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace týkající se hudebních děl a chápe je v jejich historickém a společenském kontextu.
Kompetence digitální:	- zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií - využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací - dodržuje autorská práva - hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. - využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) - uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.11.1.3 Metody a formy

- Hlasová výchova
- Intonace
- Nácvik písní
- Dramatizace
- Vizualizace
- Didaktické hry
- Skupinová a kooperativní výuka

5.11.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam duchovních písní Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave pro dobu, v níž vznikly, i pro další generace
2.	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů

5.11.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Jednohlasý i vícehlasý zpěv, ...	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Sociální komunikace	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Spolupráce a soutěž	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru

	písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Žijeme v Evropě	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.

5.11.1.6 Učivo/výstupy

Hudební výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem • práce s rytmem a harmonií • zpěv skladeb z různých historických období (chorál, nejstarší české písně, polyfonní skladby, árie z opery, umělá píseň) • vyjádření obsahu hudby pohybem, pohybové etudy	• využije rytmické cítění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností • doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň • při zpěvu využívá správné pěvecké návyky • zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň • ocení kvalitní projev druhého • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím • pořídí zvukový záznam a uloží ho na internetové úložiště
Hypotézy vzniku hudby Hudba v pravěku Hudba ve starověkém Řecku Hudba středověká • Jednohlas (gregoriánský chorál x truvérská a žákovská píseň) • Vícehlas (ars antiqua) Počátky české hudby (Hospodine, pomiluj ny/Svatý Václave) Ars nova/renesance(nové hudební formy, polyfonní vícehlas, osobnost skladatele) Srovnání vývoje hudby v Čechách a v Evropě (husitský chorál) Znaky barokní hudby • homofonní a polyfonní princip vícehlasu • barokní hudební formy (fuga, koncert, opera) • osobnost J.S.Bacha a G.F.Händela Česká barokní hudba (x hudební vývoj v Evropě) Znaky klasicistní hudební tvorby • (hlavní a vedlejší motiv, postupná dynamika) • Mannheimská škola a její hudební odkaz • 1. vídeňská škola Znaky romantické hudby	• rozliší hudbu vokální a instrumentální • detailně se seznámí s vybranými skladateli • orientuje se ve vybraných hudebních formách

• F. Schubert a umělá píseň • osobnost F. Chopina • novoromantismus (hudba programní, vznik symfonické básně) • reforma opery (Gesamtkunstwerk R. Wagnera) • srovnání Wagnerovy reformy s tradičním pojetím opery (Verdi) • národní školy	• pochopí historické souvislosti vývoje artificiální hudby
	• porozumí zákonitostem výstavby hudby
	• podle svých schopností zahraje vybrané hudební skladby
	• srovná vývoj světové a české hudby
	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby • uvědomí si postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny

Hudební výchova	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem • práce s rytmem (synkopický a tečkovaný rytmus) a harmonií • zpěv písní různých hudebních žánrů nonartificiální hudby • zpěv písní na mikrofon s doprovodem elektrických nástrojů • moderní tance	• využije rytmické citění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností
	• doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň
	• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň
	• ocení kvalitní hudební projev druhého
	• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu
	• podle svých dovedností zazpívá umělou píseň na mikrofon a doprovodí ji na flétnu, klávesové nástroje apod.
	• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a dispozicím
Česká hudba 19. století • osobnost Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a jejich hudební odkaz Nejvýznamnější hudební směry 20. století v oblasti artificiální hudby • impresionismus (Claude Debussy) o projevy impresionismu v jiných druzích umění • expresionismus o projevy expresionismu v jiných druzích umění o 2. vídeňská škola (atonální, dodekafonní h., I, Stravinskij) • neoklasicismus (Sergej Prokofjev) o vliv jazzu na vážnou hudbu (George Gershwin) Česká hudba 20. století • osobnost Leoše Janáčka a jeho nápěvková teorie • osobnost Bohuslava Martinů a inspirační zdroje jeho tvorby Rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální	• popíše a na vybraných hudebních dílech (nebo částech) ukáže důležitost tvorby a interpretace
	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• rozliší vybrané hudební směry hudby 20. století podle jejich hudebních znaků
	• na základě historického a společenského kontextu popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla

Nonartificiální hudba • vybrané kapitoly z oblasti nonartificiální hudby: spirituál, blues, jazz, šanson, rock, swing, rock and roll, nástup rockové hudby • muzikál • filmová hudba	• vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
	• odliší hudbu podle funkce a významu
	• rozpozná vhodnost či nevhodnost využití hudby v konkrétních situacích
	• uvědomuje si roli průmyslu v současném světě

5.11.2 Výtvarná výchova

5.11.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se v prvním a druhém ročníku v následující časové dotaci: první ročník – 2 hod. týdně, druhý ročník – 2 hod. týdně. Žáci si mohou volit v rámci estetické výchovy buď výtvarnou výchovu, nebo hudební výchovu. Základní výuka probíhá v odborné učebně. Teoretická výuka dějin umění je prokládána praktickou činností, směřující k pochopení výtvarných stylů, přístupů a technik. Teorie umění čerpá z učebnic Průvodce výtvarným uměním, Dějiny umění, dále využívá materiálů z tisku a z internetu. Doplnující metody spočívající v práci s počítačem nebo s interaktivní tabulí se realizují v multimediální učebně. Praktické hodiny mohou probíhat i v pléneru nebo v prostorách muzea, zámku a na výstavách podle aktuální nabídky. Žáci jsou děleni do skupin do počtu 15 žáků, aby mohl být uplatňován individuální přístup a rozvíjena kreativita žáků. Žák v průběhu dvou let získává poznatky o umění od 2. pol. 19. stol. po současné tendence. V praktické činnosti aplikuje teoretické poznatky na vlastní tvořivou činnost, využívá různých technik i forem práce. Důraz je kladen zejména na propojování již nabytých znalostí a dovedností s novými poznatky, na rozvoj empatie, tolerance při vnímání uměleckého díla, na pochopení funkce aktivní tvorby i sebevyjádření v kontextu psychohygieny i estetiky obecně. V předmětu se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

5.11.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení výtvarných úkolů dokáže vymyslet různé postupy a strategie. Dokáže zhodnotit jejich funkčnost ve vztahu k úkolu a volí dle toho. • dokáže formulovat cíl činnosti a adekvátně k němu hledá postupy řešení. • při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat, a adekvátně na ně reaguje.
Kompetence komunikativní:	• v ústním projevu formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně. • dává druhým lidem najevo, že jim naslouchá tím, že s nimi udržuje oční kontakt; svou mimikou dává najevo vstřícnost; verbálně i neverbálně dává najevo porozumění pro pocity druhého (přítakává). • vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku; děkuje druhým za uznání; nepodléhá ambicím, třídním stereotypům nebo rivalitám ani osobním preferencím ve vztahu ke spolužákům.

Kompetence sociální a personální:	• vytyčuje si individuální úkoly a termíny podle své zkušenosti a vědomí svých dovedností; svá tvrzení o vlastních schopnostech dokládá příkladem některého svého výkonu. • stanovuje si cíle pro sebezlepšení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení. • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění. • po skončení práce se stará o úklid.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení. • sleduje a vybírá si kulturní události v obci, zvažuje jejich kvalitu. • dle svých možností participuje na kulturních událostech.
Kompetence k podnikavosti:	• asertivně obhajuje vlastní práci, požaduje za ni adekvátní ocenění (nepodceňuje se ani nepřeceňuje, je si vědom ceny vlastní práce); věcně ocení práci druhých, vhodně podá kritiku. • v různých situacích, kde nejsou přesně stanovená pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil; respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.
Kompetence k učení:	• aktivně využívá různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, tabulky, grafy, tisk, lidé, internet...); vyhodnotí a obhájí, který z použitých zdrojů je pro danou situaci (problém) nejefektivnější. • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. • identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá a nalézá způsoby její nápravy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií. • využívá digitálních vzdělávacích prostředí. Dle svých potřeb vytváří portfolia digitálních zdrojů. • seznamuje se s problematikou ochrany autorských práv a dodržování právních norem a dodržuje je. • uplatňuje etické, ohleduplné a respektující chování v digitálním prostředí • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • využívání základy počítačové grafiky (práce s obrázky). • vytváří jednoduché rastrové grafiky. • pracuje s grafickými editory. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.11.2.3 Metody a formy

- Kresba a malba
- Grafické techniky
- Modelování a sochařství
- Koláž a assembláž
- Fotografie a digitální umění
- Výtvarné projekty a tematické práce
- Práce s uměleckým dílem
- Didaktické hry a aktivity
- Reflektivní dialog

5.11.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění
	• rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje kulturu
	• objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
2.	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva

5.11.2.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Morálka všedního dne	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Spolupráce a soutěž	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Žijeme v Evropě	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Psychosociální aspekty interkulturality	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Problematika vztahů organismů a prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	
Člověk a životní prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Životní prostředí regionu a České republiky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Mediální produkty a jejich významy	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Účinky mediální produkce a vliv médií		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Role médií v moderních dějinách		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

5.11.2.6 Učivo/výstupy

Výtvarná výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci • zobrazování reality skrze subjektivní vjemy (impresionismus, pointilismus) • nové formální tendence v díle postimpresionistů (Cézanne, Gogh, Gauguin) • uplatnění symbolu a ornamentu (symbolismus, secese) • celistvost a rozklad tvaru (kubismus, konstruktivismus) • iluze pohybu (futurismus, vorticismus) • vztahy s neevropskými kulturami (Afrika, Oceánie, Amerika) • sebeuvědomování diváka (vědomé a mimovolní složky produkce a percepce uměleckého díla, role tvořivosti) • dynamičnost vývoje uměleckého procesu (znakovost, technologie, estetické normy v závislosti na vývoji společnosti, roli publika i individua) • uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivní a komunikační • prvky vizuálně obrazného vyjádření (bod, linie, plocha, tvar, objem, barva, rytmus, ornament) • typy vizuálně obrazného vyjádření (kresba, malba, grafika, reliéf, volná socha, objekt, koláž, frotáž, happening)	• vysvětlí vliv společenského kontextu na interpretaci vizuálně obrazného vyjádření • rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby • uvědomuje si subjektivitu estetického prožitku pro hodnocení uměleckého díla a komunikaci • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného • objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot • pojmenuje charakteristické prostředky vizuálně obrazných vyjádření umělecké tvorby a používá je ve vlastní tvorbě • rozpoznává specifičnosti obrazných znakových systémů, identifikuje charakteristické prostředky a rozliší umělecké znaky specifické od konvenčních • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě a používá je adekvátně při uskutečňování vlastních projektů • respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření • projevuje etické a humánní postoje, aktivně vstupuje do procesu komunikace, zvládá spolupráci ve skupině, dokáže prezentovat a obhájit vlastní výtvarné záměry • dokáže vysvětlit roli osobní zkušenosti a její vliv na kvalitu estetického prožitku a vlastní tvorbu chápe jako subjektivní výtvarné vyjádření a jeden z prostředků komunikace s okolním i svým vnitřním světem
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

Výtvarná výchova	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

Výtvarná výchova	2. ročník
Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření • osvobození od zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka) • uplatnění symbolu a nevědomé složky (surrealismus) • uplatnění principu náhody (dadaismus) • zrušení hranice umění a neumění, změny úhlu vidění (Duchamp – ready-made) • požadavky a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy (pop-art) • figurativní a nefigurativní tvorba (neoklasicismus, lyrická abstrakce, abstraktní expresionismus) • nová média, fotografie, film • účast v sociálním prostoru (performance) • vztah slova a obrazu (lettrismus) • taktilní a haptické kvality díla (informel) • zapojení gesta, těla, pohybu v tvorbě (akční umění, body-art) • očištné poslání geometrie (geometrická abstrakce, konstruktivismus) • retrospektivní a perspektivní tendence v postmodernistické architektuře • insitní umění a koncept • stopy člověka v krajině (land-art)	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách • objasní na konkrétních příkladech, jak se umělecké vyjadřovací prostředky promítají do aktuální obrazové komunikace • uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu • dokáže vysvětlit předpoklady pro správnou recepci uměleckého díla • uvědomuje si význam subjektivní zkušenosti pro vznik estetického prožitku • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a projektech a chápe ji jako významný faktor rozvoje osobnosti • dokáže si vytvořit přehled vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • vysvětlí působení uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslově subjektivní i sociální i vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a výrazem získaným v komunikaci • prokáže tvořivost při spolupráci na projektech ekologického a mezinárodního formátu, dokáže využít nová média
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

5.12 Tělesná výchova

5.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět tělesná výchova (TV) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	. Integruje části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a to: * Zdravý způsob života a péče o zdraví - zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, psychohygiena * Ochrana člověka za mimořádných událostí – sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí, vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, živelní pohromy, jiné mimořádné události, první pomoc (SK) Vyučovací předmět TV spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků a k předcházení úrazům. TV usiluje o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází z motivující atmosféry, zájmu žáků a jejich individuálních předpokladů. Cílem výuky je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, navazovat dobré vztahy, rozvíjet schopnosti komunikace a vytvořit trvalý vztah k pohybovým činnostem. Vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších sportovních odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. V předmětu TV integrujeme vybrané tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž Mediální výchova Mediální produkty a jejich významy Environmentální výchova Člověk a životní prostředí (LVK a SK) Organizační vymezení předmětu Výuka v hodinách TV probíhá odděleně pro dívky a hochy. Pro výuku TV využíváme, kromě školní tělocvičny, několika sportovních zařízení v blízkém okolí školy, časově velmi dobře dostupných (venkovní areál v zařízení ZŠ Dr. Miroslava Tyrše, tělocvičnu TJ Sokol Děčín, areál plaveckého bazénu a zimní stadion). Pro žáky 1. ročníku a kvinty pořádáme týdenní lyžařský kurz, pro žáky 2. ročníku a sexty týdenní cykloturistický sportovní kurz, pro žáky 3. ročníku a septimy týdenní sportovní kurz s možností výběru (outdoorové sporty, sjíždění řeky, sportovní aktivity u moře). Týdenní časová dotace: * 1.ročník – 2hodiny * 2.ročník – 2hodiny * 3. ročník – 2hodiny * 4. ročník – 2hodiny

5.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • je schopen adekvátně reagovat i ve vypjatých situacích (např. pokud zastává roli rozhodčího). • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje. • je schopen chápat souvislosti mezi jednotlivými obory v oblasti tělesné výchovy a biologie a fyziky, psychologie, fyziologie, historie apod.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat. • v aktivitách se vyjadřovat přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví tělesné výchovy. • vybere adekvátní a efektivní způsob prezentace své vlastní činnosti, úspěchů, dosažených výsledků.
Kompetence sociální a personální:	• přebírá zodpovědnost za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty dodržováním hygieny při tělesné výchově a dodržuje zásady bezpečnosti v hodinách TV, v prostorách školy i v přírodě. • adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybovému sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence k podnikavosti:	• je schopen podílet se na přípravě a organizaci sportovních akcí pořádaných školou. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• volí vhodnou strategii při nácviu požadovaných činností. • na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonnost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady. A upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.3 Metody a formy práce

- Metoda ukázky
- Metoda napodobení (imitace)
- Metoda opakování
- Metoda hry
- Metoda pohybového úkolu
- Metoda pohybového kontrastu
- Metoda pasivního pohybu
- Kruhový trénink
- Diagnostické metody

5.12.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná zásady první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
2.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• osvojí si prakticky základy první pomoci	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
3.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
4.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací

5.12.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
---------	----	----	----	----

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Morálka všedního dne	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Člověk a životní prostředí	Lyžování	Cykloturistika SK	Turistika, ...	

Mediální produkty a jejich významy	Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Další moderní netradiční pohybové aktivity	Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, ...	Další moderní netradiční pohybové aktivity
---	---	--	--	--

5.12.6 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena • bezpečnost a hygiena cvičení • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV • chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost • poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a k regeneraci organismu
Základy první pomoci	• chápe základy první pomoci a prakticky si je osvojí • osvojí si základní resuscitační techniky, aplikuje tyto metody v praxi • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)
Atletika • atletická abeceda • sprinty – běh 60 m a 100 m • vytrvalostní běhy na dráze i v terénu • běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky) • běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci) • štafetový běh – nácvik předávky • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• využívá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozloží síly • v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí • aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech • respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • zná a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry - košíková • dribling, přihrávky, střelba, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy • útočné a obranné činnosti a kombinace, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek • střelba ze střední vzdálenosti, obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech • provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží • zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) • zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) • sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách přeskok • roznožka, skrčka – bedna nadél - chlapci • roznožka, skrčka, odbočka - bedna našíř-dívky hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo	• využívá gymnastiku pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí • sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je • vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Rytmická gymnastika • cvičení při hudbě – aerobik, power jóga • kondiční cvičení s gymbaly, overbaly. (dívky)	• rozvíjí rytmičtější citění a koordinaci pohybů • usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti (ZOZ) • provádí zdravotně zaměřená cvičení • vyhledává vhodnou hudbu či instruktážní video k dané pohybové aktivitě • spáruje mobilní telefon s externím zařízením
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou, paží a dýchání – prsa • startovní skoky do vody	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky

• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní a netradiční činnosti	• rozpozná smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity – inline, lezení, spinning posilování – zařízení posilovna, trenažéry	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu, ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
Lyžování	• zvládá krátké, střední i dlouhé oblouky a dokáže je spojovat
• základy sjezdového lyžování a snowboardingu a běžeckého lyžování	• dokáže připravit skluznici sjezdových i běžeckých lyží
• mazání lyží sjezdových i běžeckých	• zdokonaluje dle svých možností carvingové oblouky
• jízda na vleku a na lanovce	• ovládá oblouky a plynulou jízdu na snowboardu
• základy bezpečnosti a chování na horách	• respektuje pravidla a zásady bezpečnosti chování na horách
	• zvládá základní mechanismy záchrany raněných a první pomoci
	vytvoří krátké video z lyžařského výcviku, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost
• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• uvědomuje si souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• osvojí si prakticky základy první pomoci
	• využívá význam resuscitace a realizuje základní resuscitační techniky
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika	• chápe a ovládá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
• atletická abeceda	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
• sprinty – běh 60 m a 100 m	• podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
• vytrvalostní běhy na dráze i v terénu	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správně využívá síly
• běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky)	• zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů
• běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci)	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
• štafetový běh – nácvik předávky	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
• skok do dálky	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
• hod granátem	měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
• vrh koulí	zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball	• dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

• technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace • přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy, • útočné a obranné činnosti a kombinace, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba ze střední vzdálenosti • obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech • realizuje podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží • zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) • zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) • sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou • sestava z uvedených prvků přeskok • roznožka, skrčka - bedna nadél - chlapci • roznožka,skrčka,odbočka - bedna našíř-dívky hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, • seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo • vzepření závěsem v podkolení, toč vzad rytmická gymnastika • cvičení při hudbě – aerobic, power jóga • kondiční cvičení s gymbaly, overbaly	• využívá význam gymnastiky pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí • sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je • rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů • zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ) • provádí protahovací a kompenzační cvičení

	vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • rozpozná důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení	• rozvíjí a zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky • koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity	• vstřebává obsah, smysl i účinek moderních sportovních trendů • zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu • dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku • objasňuje si vztah člověka k přírodě
Cykloturistika SK	• zvládá bezpečnou jízdu na kole ve všech typech terénu • respektuje a používá pravidla silničního provozu • rozvíjí zdravou soutěživost při zachování pravidel fair-play, ochotně pomáhá ostatním • respektuje pravidla chování v místních CHKO a vytváří si vztah k přírodě a chrání ji • zdokonaluje techniku jízdy v různých terénech
	vytvoří krátké video z cyklistického kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV • akceptuje kázeň při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svoji činnost • poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• zvládá základy první pomoci a prakticky si je osvojí • osvojí si základní resuscitační techniky • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika	• ovládá a chápe význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů upravuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozkládání sil • v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodů granátem a vrhu koulí

• skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• využívá a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost uplatňuje i při rozhodování utkání
	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace • přihrávek, útočný úder, postavení týmu připříjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder • obranné a útočné herní kombinace florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy, herní kombinace a herní systémy, hra kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek • střelba ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech
	• provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
	• ovládá emoce při hře
	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží
	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	• zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	• sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na ruce, přemet stranou, sestava z uvedených prvků přeskok • roznožka, skrčka - bedna nadél chlapci • roznožka, skrčka -bedna našír, koza dívky hrazda	• využívá význam gymnastiky pro zdraví
	• dbá na správné držení těla
	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
	• podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG

• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízmo, vzepření závěsem v podkolení, podmet Rytmická gymnastika • cvičení při hudbě aerobic, power jóga • kondiční cvičení se švihadly, gymbaly, • overbaly(dívky)	• zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí
	• sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je
	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
	• zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ)
	• provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu
	vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou a paží, dýchání-prsa, kraul, znak • startovní skoky do vody	• využívá vhodně význam plavání a otužování pro zdraví člověka
	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
	• koordinuje práci nohou a rukou
	• uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany • rovnovážný postoj v jízdě vpřed • sestavení celku z jednotlivých prvků	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti
	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky
	• koordinuje, cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity • outdoorové aktivity inline, lezení, spinning, lanové aktivity, vše dle aktuálních možností • posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp.	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů
	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
	• vymezuje si vztah člověka k přírodě
Turistika, outdoor, vodní sporty - SK Chorvatsko, Rakousko • základy jízdy na windsurfingu • základy jízdy na kajaku • outdoorové aktivity v přírodě dle možnosti, dohody a požadavků skupin na sportovních kurzech teambuildingové aktivity	• ovládá základní techniky jízdy na windsurfingu a kajaku s důrazem na bezpečnost.
	• aplikuje základní techniky jištění a lezení na přírodních skalách
	• zlepšuje svou fyzickou kondici a odolnost prostřednictvím aktivní účasti na sportovních činnostech
	• dodržuje zásady bezpečného chování při pohybu ve vodě i v horolezeckém terénu
	• seznámí se s netradičními formami sportu v přírodě i na vodě a obohatí repertoár nabídky rekreačních sportovních aktivit
	• poznává, formuje a vytváří vztah k přírodnímu prostředí
	• posiluje pocit sebevědomí a samostatnosti
	aktivně zapojuje do teambuildingových aktivit, rozvíjí schopnost kooperace, komunikace a řešení problémů ve skupině
	• využívá účinků outdoorových aktivit jako formu rekreace a zdravého životního stylu
	vytvoří krátké video ze sportovního kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost

• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních • rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví • provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• objasní si základy první pomoci v teorii i v praxi • zvládá techniku i význam resuscitace a osvojí si její základy • ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika • atletická abeceda • sprinty – běh 60 m a 100m • vytrvalostní běhy na dráze i v terénu • běh na atlet. dráze na 800 a 1500 m • štafetový běh – nácvik předávky • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• uvědomuje si význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu • zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů • podle individuálních předpokladů zdokonaluje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti • zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozložení síly • zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů • aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech • respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony • užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák • měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje • zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a autování • taktické prvky v herních situacích	• dodržuje pravidla pálkovacích her a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry Košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra Volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder • obranné a útočné herní kombinace Florbal • vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely • střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy • herní kombinace a herní systémy, hra Kopaná • sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání • ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i rekreačních činnostech • provádí dle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK • ovládá emoce při hře • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření • sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je • spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží

• ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit • užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.) - zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků) - sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika Akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na ruce, přemet stranou, sestava z uvedených prvků Hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, toč vzad, • podmet, toč jízdo vpřed, vzepření závěsem v podkolení Rytmická gymnastika • cvičení při hudbě aerobice, power jóga • kondiční cvičení se švihadly, gymbaly, overbaly (dívky)	• využívá gymnastiku pro zdraví • dbá na správné držení těla • rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci • podle individuálních předpokladů zvyšuje úroveň pohybových schopností a dovedností • užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG • rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů • zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ) • provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu - vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou • práce nohou a paží, dýchání-prsa, kraul, z nak • startovní skoky do vody	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví člověka • dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě • koordinuje práci nohou a rukou • uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany • rovnovážný postoj v jízdě vpřed • sestavení celku z jednotlivých prvků	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti • zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky • koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity • outdoorové aktivity inline, lezení, spinning – vše dle aktuálních možností • posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp. • základy sportovní masáže, automasáže	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů • zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu • ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu • dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku • vymezují a dotváří si vztah člověka k přírodě
Pohybová a rytmická činnost • nácvik tanečních a pohybových kreací a nácvik nástupu na maturitní ples	• koordinuje pohyby v rytmu hudby, zvládá základní prvky choreografie
Základy sebeobrany • bloková výuka ve spolupráci s MP Děčín • pády, páky, kopy • vyhodnocení krizové situace (pouze dívky)	• zvládá několik druhů bezpečných pádů • dokáže použít prostředky k likvidaci útoku násilníka • rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu

5.12.1 Zdravotní tělesná výchova

5.12.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je určen žákům III., příp. II. zdravotní skupiny s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem jako adekvátní náhrada povinné tělesné výchovy. Tato forma tělesné výchovy přispívá k odstranění nebo zmírnění oslabení žáků a rozvíjí jejich tělesné i duševní schopnosti přiměřenou vyrovnávací pohybovou činností, která je vždy individuálně dávkovaná. Zařazení tohoto předmětu vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, které je nutné napravovat a korigovat. Vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby napravování zdravotních oslabení a jejich zařazování do denního režimu žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Zdravotní tělesná výchova je vyučován v samostatných hodinách s časovou dotací 2 hodiny týdně. Skupina žáků je smíšená (chlapci a dívky) a jsou do ní zařazeni žáci všech ročníků od primy po oktávu (resp. 1.– 4. ročníku SŠ) bez ohledu na charakter jejich oslabení. Ke každému žákovi přistupujeme zcela individuálně podle jeho konkrétního oslabení, takže obsahová náplň hodiny nemusí být pro všechny žáky stejná. V hodinách zdravotní tělesné výchovy se cvičí s menším počtem žáků. Pokud se jejich zdravotní stav časem zlepší, přecházejí ze zdravotní tělesné výchovy do tělesné výchovy a naopak, takže se jejich počet i seznam mění. Hodina ZTV se liší od hodiny TV svou celkovou stavbou. Obvykle nemusí mít část průpravnou, hlavní část je rozdělena na část nácvikovou a kondiční. Závěr hodiny obsahuje kontrolu dosažených výsledků, ukládání domácích úkolů a hygienická poučení. Při výuce zdravotní tělesné výchovy využíváme cvičební podložky, velké a malé gymnastické míče, posilovací gumičky, netradiční a improvizované pomůcky. Pro pravidelnou výuku využíváme následující sportovní zařízení: • tělocvična Gymnázia Děčín (v areálu školy) • plavecký areál vnitřní i venkovní (8-10 min. chůze od školy) V učivu Zdravotní tělesné výchovy jsou rozlišeny tři základní druhy oslabení: Oslabení podpůrně pohybového systému (A) • poruchy funkce svalových skupin • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • poruchy stavby dolních končetin Oslabení vnitřních orgánů (B) • oslabení oběhového a dýchacího systému • oslabení endokrinního systému • obezita • ostatní oslabení vnitřních orgánů

	Oslabení smyslových a nervových funkcí (C) • oslabení zraku • oslabení sluchu • neuropsychická oslabení
--	--

5.12.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat.
Kompetence sociální a personální:	• adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. • rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybové sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence pracovní:	• po skončení aktivity uklidí pracovní místo. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonnost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady. A upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.1.3 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	
Učivo	ŠVP výstupy
- oslabení vnitřních orgánů	- snaží se pravidelně využívat speciálních cvičení dle svého oslabení, zvládat jejich techniku a optimální počet proveden podle pokynů

oslabení oběhového a dýchacího systému	- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
oslabení endokrinního systému	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
obezita	- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
oslabení vnitřních orgánů	
cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové nerovnováhy, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů	
zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži	
koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu	
rovnovážná a koordinační cvičení	
- oslabení smyslových a nervových funkcí	
oslabení zraku	
oslabení sluchu	
neuropsychická onemocnění	
- cvičení zaměřená na vyrovnání svalové nerovnováhy	
vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému	
rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných	
postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu,	
orientaci v prostoru,	
zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění zvažovat omezení	

5.13 Informatika

5.13.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika a informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Pomáhá při prezentaci výsledků práce v ostatních předmětech jak v písemné, tak v digitální formě. Je určen všem žákům prvního ročníku čtyřletého a kvintě osmiletého gymnázia v rozsahu dvě hodiny týdně, žákům druhého ročníku, sexty a žákům maturitních ročníků v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Informatika seznamuje žáky s nově vznikajícími potřebami informačních technologií, prohlubuje jejich schopnost využívat a lépe se orientovat ve světě hardwaru, softwaru a informací. Informatika učí žáky zkvalitnit a zefektivnit řešení problémů, přípravu na vyučování a další vzdělávání pomocí osobních počítačů, dalších digitálních zařízení, školní sítě i internetu. Umožňuje žákům získané informace dále obsahově i graficky tvořivým způsobem zpracovávat, usnadňuje komunikaci mezi jednotlivci a institucemi, zvyšuje dostupnost vzdělávání žákům. Do vyučovacího předmětu jsou začleněna následující průřezová témata: Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

5.13.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat - při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti. - změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	- podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat. - rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním.
Kompetence sociální a personální:	- chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby, radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady. - pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní.

Kompetence občanská:	• svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana. • události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými.
Kompetence k podnikavosti:	• umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich. • umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci. • k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech.
Kompetence k učení:	• osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech. • využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení. • třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma.

5.13.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti, kterými je kompetence rozvíjena
Kompetence k učení	
osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma	vedeme žáky k tomu, aby sami hodnotili výsledky práce své i žáků, porovnávali je s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formulovali závěry formou vlastních prezentací zadáváním vhodných úloh a problémů vedeme žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je
Kompetence k řešení problémů	
rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek	učíme je schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem předkládáme jim problémy z běžného života a praxe a vedeme je k řešení s využíváním ICT vedeme žáky ke schopnosti řešit problémy s údržbou a udržováním ICT
Kompetence komunikativní	
podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním	volíme vhodné zadávání (náročnost, struktura) problémových úloh, aby byli žáci vedeni ke skupinové práci vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě vedeme žáky k užívání ICT při prezentaci svých názorů
Kompetence sociální a personální	

chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní	předkládáme žákům možnosti práce s informacemi pro obecné uplatnění postupů v praxi při skupinové práci vedeme žáky k sebehodnocení a správnému uplatnění ve skupině
Kompetence občanská	
svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými	vedeme žáky k zodpovědnosti, k vědomí využívání ICT s ohledem na stránku etickou, morální a legislativní
Kompetence k podnikavosti	
umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech	vedeme žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech

5.13.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• aplikuje základní zásady typografie.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)

5.13.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	4.
------	---------	----	----	----

Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Hardware Software Textový editor		
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tabulkové editory		Databáze
	Sociální komunikace	Informační sítě, internet		
	Morálka všedního dne			
	Spolupráce a soutěž	Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ZAV 4. generace		
Mediální výchova	Média a mediální produkce		Informační etika Prezentace informací	
	Mediální produkty a jejich významy		Grafické editory	Multimédia - reklama a její výrazové prostředky

5.13.6 Učivo/výstupy

Informatika	1. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Informatika a informace - informatika a její aplikace, zdroje informací, číselné soustavy - záznam a kódování informací	- zná základní pojmy teorie informací - rozlišuje rozdíl mezi digitálním a analogovým záznamem informace
Hardware - díly počítače, procesor, operační paměť, HD, disketová mechanika, grafická karta, zvuková karta a reproduktory, síťová karta, základní deska, optické mechaniky, paměťové karty a USB disky, skříně a napájecí zdroje, porty. Trendy ve vývoji. Software - operační systémy, druhy programů. Právní aspekty, užívání softwaru, druhy programů podle licence. Svobodný software. Základy počítačové etiky. Údržba a ochrana dat	- ovládá základní pojmy nutné k dorozumění se v oblasti informačních a komunikačních technologií. - ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware

• soubory a složky. Zálohování. Viry červi a ostatní. Nebezpečí z Internetu. bezpečná komunikace.	• řeší efektivně problémové situace na počítači
Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	• uvědomuje si, co je to duševní vlastnictví a s ním spojená nutnost ochrany autorských práv k tomuto vlastnictví.
• hygiena počítačového pracoviště	• dodržuje a aplikuje pravidla bezpečné práce s PC.
• psychologická a sociální rizika práce s počítačem	• racionálně pracuje počítačem a periferními zařízeními.
Informační sítě	• důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry a zneužitím.
• typologie sítí, protokoly, IP adresy, přenos dat.	• chrání si své zdraví, uvědomuje si rizika špatné hygieny práce orientuje se v principech a praktickém využití počítačových sítí
Internet	• ověřuje věrohodnost a validitu informací získaných z internetu.
• jako zdroj informací a nástroj komunikace, historie, připojení k Internetu, internetové prohlížeče, poštovní servery, diskusní skupiny,	• orientuje se na internetu, je schopen vyhledat jakoukoliv informaci.
e-learning.	• řídí se bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu
Textový editor	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
• formáty písma, odstavce, styly odstavců, sloupce, odrážky, číslování	• aplikuje základní zásady typografie.
• grafické objekty v editoru, tabulky.	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.
Klávesnicová gramotnost - psaní na klávesnicivšema deseti prsty	• ovládne prostřednictvím výukového programu klávesnici počítače pomocí desetiprstové hmatové metody
	• postupně zvyšuje rychlost a přesnost psaní

Informatika	2. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Informační etika	• dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací
• Ochrana autorských práv, citace	
• publikování	
Aplikační software pro práci s informacemi	• zpracovává a prezentuje seminární práce
Grafické editory	
rastrová grafika	• charakterizuje základní pojmy počítačové grafiky
• používání digitálního fotoaparátu, skeneru	
• základní úpravy fotografií	
• vytváření koláží	
vektorová grafika	• získává digitální fotografie z fotoaparátu, skeneru nebo internetu
• skládání vektorových kreseb – základní objekty, tvarování objektů	• uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky
• export grafiky	• modeluje 3D modely, pracuje s 3D tiskárnou a opracováním vytištěného modelu
• 3D tisk a modelování	
Prezentace informací	• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím prezentačního software
počítačová prezentace	• řídí se principy pro vytvoření prezentace
• zásady pro zpracování počítačové prezentace	• připraví si podklady pro prezentaci
• práce s prezentačním programem	• vytvoří přehlednou prezentaci a nastaví způsob jejího předvedení
Tabulkové editory	• objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor.
• formát buňky a oblasti, početní operace, funkce	• používá vestavěné i vlastní vzorce a funkce

• tvorba grafů	• vytváří a edituje grafy.
----------------	----------------------------

Informatika	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Publikování • Pokročilá práce s textem – hromadná korespondence, obsah, rejstřík • formy dokumentů a jejich struktura zásady grafické a typografické úpravy dokumentu	• zvládá pokročilejší práci s textem • dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování informací
Zpracování a reprezentace dat • práce s funkcemi a tabulkami, filtrování dat	• zvládá pokročilé zpracování dat v tabulkovém editoru, práci s vzorci
• Tvorba grafů	• zvládá tvorbu přehledných grafů a tabulek a srozumitelně reprezentuje komplexní data
Databáze • tvorba databáze • relace, formuláře, sestavy	• zvládá jednoduchý návrh a vzhled databáze, úpravy tabulek • sestaví pomocí průvodce jednoduchý formulář a sestavu
Algoritmizace a programování • tvorba a rozbor algoritmů • analýza komplexních úloh a jejich logický rozbor • tvorba jednoduchých programovacích řešení	• zvládá rozbor a sestavení algoritmu, popis jeho jednotlivých částí a hodnotí jeho efektivitu a srozumitelnost, rozpozná problematická místa algoritmu • rozumí • zvládá vytvořit základní programy, deklaruje vstupy a výstupy se správnými datovými typy, je schopen rozboru cizích programů na odpovídající úrovni a popisu jejich funkčnosti

5.14 Volitelný seminář 1

5.14.1 Seminář z anglického jazyka 1

5.14.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z anglického jazyka 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Seminář z anglického jazyka je volitelným předmětem pro žáky třetího ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Seminář je jednoletý a je určen žákům třetího ročníku, kteří chtějí dále rozvíjet dovednosti a slovní zásobu získané v předmětu anglický jazyk a rozšířit si své znalosti jazykových prostředků na úrovních B2 až C1, aby tak byli schopni úspěšně absolvovat Cambridge zkoušky. V hodinách jsou využívána audiovizuální média a další pomůcky. Žáci pracují s internetem. Časová dotace činí dvě hodiny týdně. Výuka je založená na modelu britské angličtiny. Do vzdělávacího předmětu Seminář z anglického jazyka jsou zařazena tato průřezová témata: Výchova v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.14.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhazuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu.

	• jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.14.1.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce na stanovištích
- práce ve dvojici, role-play
- samostatná práce, samostudium
- rozhovor, diskuze, debata, interview
- vyprávění, výklad, vysvětlení
- prezentace
- myšlenkové mapy, brainstorming
- reflexe, sebereflexe
- zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
- práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
- práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
- práce s původním textem /literárním, z médií/
- práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
- práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
- aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
- mezinárodní projekty
- návštěva anglicky mluvících zemí

5.14.1.4 Průřezová témata

Podtéma	3.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	popíše své každodenní činnosti, porovná zvyky v anglicky mluvících zemích
Morálka všedního dne	popíše své každodenní činnosti
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	formuluje odhad a předpověď vývoje současné situace, hypoteticky hodnotí činnosti a děje v minulosti

Mediální produkty a jejich významy	písemně reaguje na inzerát, reklamu, nabídku zaměstnání, napíše žádost, stížnost
---	--

5.14.1.5 Učivo/výstupy

Seminář z anglického jazyka 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Žák procvičí různé typy cvičení zaměřených na čtení s porozuměním: • multiple choice questions – vybere správné odpovědi ze čtyř možností podle informací získaných z textu) • multiple matching – ke každému odstavci připojí jednu větu či nadpis • gapped text – přiřadí správné části textu do vynechaných míst	Čtení s porozuměním • pracuje s obsahy textů různého typu, např. knih, časopisů, novin • porozumí textu a vyhledá v něm konkrétní informace • naučí se strategie pro část Reading ve specifických cvičeních: výběr jedné z několika nabídnutých odpovědí, doplnění mezer v textu nebo sestavování částí textu • pochopí záměr a názor autora • využívá různých typů slovníků • doplní vhodná slova do textu • transformuje slova v jiný slovní druh a přeformuluje věty
Žák procvičí různé typy cvičení zaměřených na poslech s porozuměním: • extracts with multiple-choice questions – výběr správné odpovědi z více možností podle informací získaných z poslechu • sentence or note completion – po poslechu doplnit zadané věty vhodným slovem do textu • multiple matching - poslech více krátkých textů. V každé z pěti nahrávek mluví jiná osoba, ale mají společné téma. Úkolem je přidat ke každé osobě jedno vhodné sdělení • selection from two or three possible answers – poslech dialogu nebo monologu a je nutné vybrat správnou odpověď ze dvou až tří možností (true/false, yes/no, A-B-C)	Poslech s porozuměním • porozumí mluvenému jazyku v různých situacích a pochopí hlavní myšlenky projevu • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly, citové zabarvení a názory jednotlivých mluvčích
Žák vypracuje různé typy cvičení zaměřených na procvičení slohových útvarů. • Formální i neformální dopis • e-mail • článek • hlášení/zpráva • recenze • vypravování • esej	Písemný projev • sestaví souvislý text týkající se známého tématu • rozliší formální a neformální styly psaní • spojí krátké úseky do lineárního sledu • vyjádří myšlenky a obhájí své názory • napíše osobní i úřední dopis, popíše události
Žák vypracuje různé typy cvičení zaměřené na použití jazyka: • Multiple-choice cloze – zaměření na slovní zásobu, po přečtení textu se musí doplnit na vynechané místo vhodné slovo z nabídky (A-B-C-D). • Open cloze – zaměření na gramatiku a slovní zásobu. Po přečtení doplní žák do textu vhodné slovo pouze na základě kontextu.	Použití jazyka, gramatiky • chápe gramatické a lexikální souvislosti ve větě • používá v textu gramatická, lexikální a syntaktická pravidla na základě kontextu

Seminář z anglického jazyka 1	3. ročník
• Key word transformation – zaměření na gramatiku a slovní zásobu. Žák přetváří původní větu tak, aby nová formulace obsahovala klíčové slovo a při dodržení rozmezí počtu slov ve větě nijak nezměnila původní význam.	

5.14.2 Zeměpis v anglickém jazyce

5.14.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce (ZAJ) je jednoletý seminář, kde studenti získávají slovní zásobu z jednotlivých sfér fyzické geografie, jako je litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra a zároveň plní úkoly z regionální geografie se zaměřením na anglicky mluvící země.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Žák • Seznámí se s podmínkami úspěšného absolvování semináře a ve dvojici si zvolí zemi světa z daného seznamu, na kterou natočí video v anglickém jazyce v délce max.5 min, jako výsledek své půlroční práce • Seznámí se s youtube kanálem GeographyNow, ze kterého získá strukturu a termíny pro vlastní video • Na kanále GeographyNow zhlédne video o Irské republice • Vypíše neznámé výrazy o Irské republice, vyhledá jejich význam a odpoví na kontrolní otázky • Ve skupinách vytvoří zápis v anglickém jazyce dle předem dané struktury • Pro zpracování zápisu využije výše zmíněné video a zdroje na internetu • Vyhodnocuje a porovnává informace z více zdrojů • Užívá odborné ekonomické termíny jako GDP, GDP per capita a demografické termíny (birthrate, deathrate, fertility, natality, mortality, density of population etc.) • Srovnává statistická data o hospodářství populaci Irské republiky s Českou republikou • Seznámí se s tématem litosféra v anglickém jazyce • Procvičuje slovní zásobu na monolingvních cvičeních, myšlenkových mapách, prostřednictvím jednoduchých her a úkolů • Pojmenuje a popíše jednotlivé vrstvy Země v angličtině • Popíše zemskou kůru, vysvětlí a rozdělí pohyby zemských desek • Pojmenuje a popíše Středoatlantický hřbet a Ohnivý prstenec Tichého oceánu • Zná pojmy pro sopky, vulkanickou činnost, zemětřesení a výrazy s nimi spojenými • Ví, jak pojmenovat horotvorné procesy • Na kanále youtube zhlédne video o Jihoafrické republice • Stejně jako v předchozím případě odpovídá na kontrolní otázky, zpracuje neznámé výrazy a pátrá po nejasnostech • Ve skupině vytvoří zápis v angličtině na základě dané struktury, ve kterém si připomene termíny použité již v zápise o Irské republice • Seznámí se základními pojmy z geologie v angličtině • Je schopen pojmenovat typy hornin podle způsobu vzniku, zná názvy pro paliva, rudy a nerudy

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
	• Umí pojmenovat a vysvětlit způsoby jejich dobývání • Popíše mechanickou i chemickou erozi • Procvičuje slovní zásobu standardní formou z pracovních listů, ale i vlastní tvorbou pomůcek k opakování probrané slovní zásoby • Zhlédne video o Austrálii a zpracuje získané informace obdobným způsobem jako v předchozích dvou případech • Porovná Austrálii a všechny získané statistické ukazatele s předchozími anglicky mluvícími zeměmi • Zaměří se na domorodé obyvatelstvo • Závěry získané porovnáváním okomentuje, vysvětlí a zhodnotí • Seznámí se se slovní zásobou spojenou s řekami, jejich činností a využitím • Zpracuje předpřipravená cvičení zábavnou formou • Dozví se z nich názvy pro meandr, slepé rameno, ústí atd. • Popíše říční erozi • Dokáže popsat vodní elektrárnu a vysvětlit její funkci • Vysvětlí, jak dochází ke vzniku vodopádů • Je schopen veškeré dosud nabitě termíny definovat v angličtině • Na základě předchozích zkušeností a znalostí a bez pomoci podpůrných materiálů se žák pokusí vytvořit bodový zápis o Novém Zélandu • Zhlédne video o Novém Zélandu na Geographynow • Doplní svůj předchozí zápis • porovná Nový Zéland s ostatními, již probranými zeměmi • Zaměří se domorodé obyvatelstvo a porovná jeho současné postavení ve společnosti s Austrálií • Prezentuje svůj projekt před ostatními • Seznámí se s tématem činnosti moře • Pozná terminologii pro útvary na mořském pobřeží, pro mořské dno, pro erozi • Je schopen pojmy klasifikovat a definovat • Žáci se připraví na téma Kanada, na hodině sdílejí nabyté informace • Zhlédnou video na téma Kanada • Zabývá se mimo jiné dvoujazyčností země, osudem původních obyvatel, ale i současnou politikou země • Doplní informace a ve skupinách vytvoří zápis na stejném základě jako ty předchozí • Porovná a zreviduje dosud získané znalosti • Seznámí se slovní zásobou na téma ledovce a ledovcová činnost (moréna, bludný balvan, kar..) • Pracuje při osvojování si slovní zásoby podobně jako v předchozích případech • Je schopen plynule získanou slovní zásobu využívat • Žáci se formou společného brainstormingu připraví na téma USA • Zhlédnou video na Geographynow • Zaznamenají si poznámky a rozeberou si prezentace na téma USA • Prezentace budou připravovat doma v powerpointu, v délce max 10 min • Prezentace budou prezentovány v hodině • Seznámí se se slovní zásobou na půdu a její vlastnosti • Poznají půdní profily, typy a druhy půd a půdní pásy • Společně brainstormuje téma Velká Británie

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
	• Zhlédne video o Velké Británii na Geographynow • Doplní si zápis, porovná statistické i jiné údaje s ostatními anglicky mluvícími zeměmi • Rozebere si prezentace na jednotlivé země Velké Británie, které zpracuje v powerpointu a prezentuje před ostatními
Způsob hodnocení žáků	Žáci jsou hodnoceni na základě známek z písemných prací zaměřených na prověření slovní zásoby z jednotlivých sfér, známek ze skupinových prací, kde budou zpracovávat jednotlivé anglicky mluvící země, známek z individuálních příspěvků k jednotlivým zemím a na závěr pak z videa, které vytvoří na jakoukoli zemi, kterou si vyberou. Video bude v anglickém jazyce.

5.14.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhájí a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.

Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.14.2.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce na stanovištích
- práce ve dvojici, role-play
- samostatná práce, samostudium
- rozhovor, diskuze, debata, interview
- vyprávění, výklad, vysvětlení
- prezentace
- myšlenkové mapy, brainstorming
- reflexe, sebereflexe
- zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
- práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
- práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
- práce s původním textem /literárním, z médií/
- práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
- práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
- aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
- mezinárodní projekty
- návštěva anglicky mluvících zemí

5.14.2.4 Učivo/výstupy

Zeměpis v anglickém jazyce	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Regionální geografie Irská republika	• Na kanále Geography Now zhlédne video o Irské republice • Vypíše neznámé výrazy o Irské republice, vyhledá jejich význam a odpoví na kontrolní otázky • Ve skupinách vytvoří zápis v anglickém jazyce dle předem dané struktury • Pro zpracování zápisu využije výše zmíněné video a zdroje na internetu • Vyhodnocuje a porovnává informace z více zdrojů • Užívá odborné ekonomické termíny jako GDP, GDP per capita a demografické termíny (birth rate, death rate, fertility, natality, mortality, density of population etc.) • Srovnává statistická data o hospodářství populaci Irské republiky s Českou republikou
Litosféra	• Seznámí se s tématem litosféra v anglickém jazyce

Zeměpis v anglickém jazyce	3. ročník
	• Procvičuje slovní zásobu na monolingvních cvičeních, myšlenkových mapách, prostřednictvím jednoduchých her a úkolů • Pojmenuje a popíše jednotlivé vrstvy Země v angličtině • Popíše zemskou kůru, vysvětlí a rozdělí pohyby zemských desek • Pojmenuje a popíše Středoatlantický hřbet a Ohnivý prstenec Tichého oceánu • Zná pojmy pro sopky, vulkanickou činnost, zemětřesení a výrazy s nimi spojenými • Ví, jak pojmenovat horotvorné procesy
Regionální geografie Austrálie	• Zhlédne video o Austrálii a zpracuje získané informace obdobným způsobem jako v předchozích dvou případech • Porovná Austrálii a všechny získané statistické ukazatele s předchozími anglicky mluvícími zeměmi • Zaměří se na domorodé obyvatelstvo • Závěry získané porovnáváním okomentuje, vysvětlí a zhodnotí
Pedosféra	• Seznámí se základními pojmy z geologie v angličtině • Je schopen pojmenovat typy hornin podle způsobu vzniku, zná názvy pro paliva, rudy a nerudy • Umí pojmenovat a vysvětlit způsoby jejich dobývání • Popíše mechanickou i chemickou erozi • Procvičuje slovní zásobu standardní formou z pracovních listů, ale i vlastní tvorbou pomůcek k opakování probrané slovní zásoby • Seznámí se se slovní zásobou na půdu a její vlastnosti • Poznájí půdní profily, typy a druhy půd a půdní pásy
Regionální geografie Nový Zéland	• Zhlédne video o Novém Zélandu na Geography now • Doplní svůj předchozí zápis • Porovná Nový Zéland s ostatními, již probranými zeměmi • Zaměří se domorodé obyvatelstvo a porovná jeho současné postavení ve společnosti s Austrálií • Prezентuje svůj projekt před ostatními
Hydrosféra	• Seznámí se se slovní zásobou spojenou s řekami, jejich činností a využitím • Zpracuje předpřipravená cvičení zábavnou formou • Dozví se z nich názvy pro meandr, slepé rameno, ústí atd. • Popíše říční erozi • Dokáže popsat vodní elektrárnu a vysvětlit její funkci • Vysvětlí, jak dochází ke vzniku vodopádů • Je schopen veškeré dosud nabitě termíny definovat v angličtině • Na základě předchozích zkušeností a znalostí a bez pomoci podpůrných materiálů se žák pokusí vytvořit bodový zápis o Novém Zélandu • Seznámí se s tématem činnosti moře • Pozná terminologii pro útvary na mořském pobřeží, pro mořské dno, pro erozi • Je schopen pojmy klasifikovat a definovat
Biosféra	• Seznámí se slovní zásobou na téma ledovce a ledovcová činnost (moréna, bludný balvan, kar..) • Pracuje při osvojování si slovní zásoby podobně jako v předchozích případech

Zeměpis v anglickém jazyce	3. ročník
	• Je schopen plynule získanou slovní zásobu využívat • Žáci se formou společného brainstormingu připraví na téma USA • Zhlédnou video na geography now • Zaznamenají si poznámky a rozeberou si prezentace na téma USA • Prezentace budou připravovat doma v powerpointu, v délce max 10 min • Prezentace budou prezentovány v hodině
Regionální geografie USA	• Žáci se připraví na téma Kanada, na hodině sdílejí nabyté informace • Zhlédnou video na téma Kanada • Zabývá se mimo jiné dvoujazyčností země, osudem původních obyvatel, ale i současnou politikou země • Doplní informace a ve skupinách vytvoří zápis na stejném základě jako ty předchozí • Porovná a zreviduje dosud získané znalosti
Regionální geografie UK	• Společně brainstormuje téma Velká Británie • Zhlédne video o Velké Británii na geography now • Doplní si zápis, porovná statistické i jiné údaje s ostatními anglicky mluvícími zeměmi • Rozebere si prezentace na jednotlivé země Velké Británie, které zpracuje v powerpointu a prezentuje před ostatními
Jihoafrická republika	• Na kanále youtube Zhlédne video o Jihoafrické republice • Stejně jako v předchozím případě odpovídá na kontrolní otázky, zpracuje neznámé výrazy a pátrá po nejasnostech • Ve skupině vytvoří zápis v angličtině na základě dané struktury, ve kterém si připomene termíny použité již v zápise o Irské republice
	• Seznámí se s podmínkami úspěšného absolvování semináře a ve dvojici si zvolí zemi světa z daného seznamu, na kterou natočí video v anglickém jazyce v délce max.5 min, jako výsledek své půlroční práce. • Seznámí se s youtube kanálem Geography Now, ze kterého získá strukturu a termíny pro vlastní video

5.14.3 Konverzace ve španělském jazyce 1

5.14.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Konverzace ve španělském jazyce 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Španělský jazyk seminář je volitelným předmětem pro žáky třetího a čtvrtého ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Konverzace ve španělském jazyce je volitelným předmětem a vyučuje se dle zájmu jako seminář ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Oba semináře jsou jednoleté a jsou určené mírně až středně pokročilým zájemcům, kteří si chtějí zdokonalit své jazykové dovednosti a rozšířit slovní zásobu získanou v předmětu Španělský jazyk. Studium je zaměřeno na prohloubení jazykových znalostí a na upevňování komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny jazykové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog, interakci i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Předmět je v rámci možností vyučován v jazykové učebně s

Název předmětu	Konverzace ve španělském jazyce 1
	datapojektorem nebo v jiných učebnách s audiovizuální technikou. K dispozici jsou i učebny s interaktivní tabulí. Základním učebním materiálem jsou moderní jazykové učebnice a cvičebnice, jsou využívány audionahrávky namluvené rodilými mluvčími, filmové ukázky, didaktizované dokumenty, obrazová dokumentace, slovníky, mapy, plány měst, internetové zdroje, časopisy, jednoduché autentické texty a další materiály vytvořené vyučujícími. Do vzdělávacího obsahu předmětu Konverzace ve španělském jazyce jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě), Mediální výchova (tematický okruh Média a mediální produkce) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.14.3.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	* Žák zná náměty k samostatnému řešení úkolů a orientuje se v různých zdrojích a využívá znalosti z jiných předmětů. * Žák umí různé přijatelné způsoby řešení standardních situací a je kreativní při zpracovávání problémů. * Žák zareaguje v běžných praktických situacích i v případě, že mu chybí příslušná slovní zásoba, rozvíjí svou schopnost nahradit určitý výraz synonymem nebo celou situaci popsat tak, aby byl zachován její smysl. * Žák používá španělského jazyka a jiných jazyků (cizí slova v češtině, anglické výrazy, internacionalismy)
Kompetence komunikativní:	* Žák efektivně kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text/graf/tabulka, souvislý text/symbolická vyjádření, schémata apod.) a podle toho, čeho chce svým sdělením dosáhnout a s kým komunikuje, zvolí vhodnou kombinaci. * Žák podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat * Žák svou práci nebo práci týmu prezentuje tak, že zvolí (sám navrhne, poradí se se zkušenějším) optimální formu vzhledem k zadání nebo k tomu, jakého účinku chce dosáhnout. * Žák umí cíleně používat některé rétorické prvky tak, aby posluchače zaujal. * Žák se souvisle vyjádří i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev připravit, reaguje pohotově. * Žák umí aplikovat některé techniky zvládání trémy, které mu pomáhají.
Kompetence sociální a personální:	* Žák volí úkoly, při nichž rozvine i méně rozvinuté schopnosti a dovednosti. Chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby. * Vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou, své požadavky nebo názory zdůvodňuje věcně, navrhuje a přijímá kompromisní řešení. * Poskytuje kolegům v týmu nezraňující zpětnou vazbu, která vede ke zlepšení práce celé skupiny. * Nesoutěží s členy týmu, oceňuje dobré výkony kolegů ve skupině, raduje se ze společného úspěchu.

	*Zvažuje návrhy kolegů z věcného hlediska bez ohledu na osobu autora návrhu.
Kompetence občanská:	*Žák pozná jiné kultury, tradic a zvyků v porovnání s naším prostředím, rozvíjí pozitivní vztah a pochopí cizojazyčných kultur a mentalit a k jejich tolerování. * Prostřednictvím různých aktivit žák hovoří ke zdravému životnímu stylu, řeší práva a povinnosti ve škole, simuluje krizové situace, při nichž pomůže druhému.
Kompetence k podnikavosti:	*Žák pojmenuje, jakými disponuje schopnostmi, znalostmi a dovednostmi. *Žák dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu. *Stanovuje si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné jak z hlediska času, tak vlastních možností. *Pokud to situace vyžaduje, ztotožňuje se s cíli, které mu stanovil někdo jiný. *Přijímá zodpovědnost za své konání, nevyhýbá se takovým úkolům nebo věcem, které jsou spojené s přijetím zodpovědnosti.
Kompetence k učení:	* Žák propojí informace, které zná, s novými informacemi. * Při rozvíjení slovní zásoby žák dokáže smysl z kontextu. * Opakováním a pravidelným zadáváním úkolů (ústních i písemných) a jejich důslednou kontrolou žáky se učí systematickosti při učení.

5.14.3.3 Používané metody a formy

- práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce
- výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze,
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky
- práce s textem
- práce s obrazovým materiálem
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, didaktické hry, zpěv, kvízy)
- sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, slohové práce

5.14.3.4 Průřezová témata

Podtéma	3.
----------------	-----------

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Osobní charakteristika – povahové vlastnosti, zájmy Vzdělávání – vztah ke škole a k učení, oblíbené předměty a činnosti Stravování – stravovací návyky Zdraví a hygiena – zdravotní stav, způsob života žáka Móda a nakupování – vlastní módní styl
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
Sociální komunikace	Osobní charakteristika – pozvání na oslavu Stravování – rezervace místa, objednávka v restauraci Zdraví a hygiena – rozhovor s lékařem Móda a nakupování – rozhovor v obchodě, reklamace Prázdniny – objednávka ubytování, rozhovor s recepční Každodenní život – plánování volného času s přáteli Kultura - pozvání přátel
Morálka všedního dne	
Spolupráce a soutěž	
Globalizační a rozvojové procesy	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	
Vzdělávání v Evropě a ve světě	průběžně
Žijeme v Evropě	Stravování – jídla mezinárodní kuchyně Kultura – španělsky mluvící osobnosti

5.14.3.5 Učivo/výstupy

Konverzace ve francouzském jazyce	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Osobní charakteristika	písemně nebo ústně představí svého spolužáka nebo kamaráda, popíše vzhled a nastíní povahové vlastnosti a zájmy
• vnitřní a vnější popis	• charakterizuje ideálního partnera
Rodina	• podrobně charakterizuje členy své rodiny, vybere některá znamení zvěrokruhu a vyhledá v nich typické vlastnosti
• členové rodiny	• vytvoří seznam špatných a dobrých vlastností
• rodinné oslavy	• vyjmenuje rodinné oslavy, popíše průběh, sdělí vlastní zkušenosti
	• napíše pozvánku na vybranou rodinnou oslavu
	• formuluje blahopřání k různým příležitostem, vyjádří soustrast
Vzdělávání	• popíše školní budovu a třídu
• škola, třída, učební předměty • školní den	• charakterizuje některé předměty, odůvodní oblíbenost a neoblíbenost předmětů během studia
• školní akce	• popíše svůj školní den

• vzdělávací systém	• vyjmenuje různé školní akce, školní události, popíše průběh jedné z nich • srovná vzdělávací systém v ČR a ve Španělsku. • představí své plány do budoucna
Stravování • pokrmy a nápoje • stravovací návyky • stravovací zařízení • Česká a hispánská kuchyně (španělská, mexická, peruánská a kreolská)	• popíše přípravu libovolného pokrmu • popíše svůj jídelníček během dne s použitím rozšířené SZ • srovná své stravovací návyky se zásadami zdravé výživy, pojmenuje nedostatky ve své životosprávě • pojmenuje a srovná stravovací zařízení, formuluje výhody a nevýhody stravování v daných zařízeních • telefonicky nebo emailem si rezervuje místo v restauraci
Domov a bydlení • vlastní bydlení • druhy bydlení • venkov x město • domácí práce	popíše okolí svého bydliště, zařízení bytu/domu a svůj pokoj • písemně představí své představy o bydlení (ideální bydlení) • rozumí inzerátu s bytovou tematikou • vysvětlí výhody a nevýhody bydlení v podnájmu/ve WG/u rodičů
Zdraví a hygiena • lidské tělo • nemoci • zdravotnická zařízení a lékaři • zdravý životní styl	• popíše části lidského těla a nejdůležitější orgány • vysvětlí pojem civilizační choroby, vyjmenuje dětské nemoci a běžné úrazy • vysvětlí důležitost sportu a tělesné výchovy pro lidské zdraví • jmenuje různá zdravotnická zařízení a vysvětlí jejich funkci
Sport • sportovní disciplíny • sportovní zařízení • sportovní akce	• pojmenuje a porovná některé sportovní disciplíny • vypravuje o vlastních sportovních aktivitách, popíše sport ve škole • vysvětlí pojem „extrémní sport“, uvede příklady a zdůvodní jejich vykonávání • jmenuje sportovní zařízení v Děčíně • napíše nebo přednese zprávu o libovolné sportovní akci • shrne základní body sportovního zpravodajství na základě poslechu • stručně pohovoří o olympijských hrách
Móda a nakupování • módní styl, oblečení • možnosti a způsoby nakupování • zboží • reklamace	• formuluje rozdíly v druzích oblečení pro různé příležitosti • představí svůj módní styl a svůj šatník • vyjmenuje nákupní možnosti v regionu • porovná nákupní možnosti (tržnice, pultový prodej, hypermarket, nákup z katalogu, po internetu) a formuluje jejich přednosti a nedostatky • jmenuje nejruznější obchody a uvádí příklady zboží

Cestování • cestovní formality, cestovní kancelář nebo internet • dopravní prostředky • ubytovací a stravovací zařízení • rezervace Nákupy a jiné služby	• v rámci řízeného rozhovoru koupí vybrané zboží v obchodě • charakterizuje typické produkty a upomínkové předměty v ČR a v německé jazykové oblasti • napíše reklamaci na vadné zboží
	• porovná možnosti organizování dovolené či prázdnin, najde argumenty a sdělí svůj názor
	• popíše vlastní cestu po tuzemsku nebo do zahraničí
	• formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, porovná dopravní prostředky ve městě, sdělí vlastní zkušenosti
	• zdůvodní svou volbu pro ubytovací a stravovací zařízení
	• komunikuje s recepčním, rezervuje si telefonicky ubytování
	• porovná nákupní možnosti, formuluje jejich výhody a nevýhody
	• jmenuje nejružnější obchody a uvádí příklady zboží
	• pojmenuje a charakterizuje nejružnější služby v našem městě
Prázdniny a volný čas • místa v přírodě a ve městě • ubytování a strava • doprava • umění, umělecká díla Kulturní a společenské události, kino	• řekne, co dělá o prázdninách
	• popíše místa
	• formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, sdělí vlastní zkušenosti z cestování v ČR a v zahraničí
	• popíše cestu po městě i mimo město při použití veřejných dopravních prostředků, pojmenuje budovy a stavby.
	• hovoří o uměleckých dílech, činnostech a kulturních akcích
Každodenní život • všední den x víkend Volný čas a zábava • způsoby trávení volného času • druhy koníčků	• porovná průběh svého všedního dne s víkendem
	• srovná režim dne na ZŠ a SŠ
	• napíše seznam svých aktivit, vysvětlí, proč některé dělá rád či nerad
	• v rozhovoru s přítelem se dohodne na způsobu společného trávení času, plánuje nějakou akce, odmítne jeho návrh a nabídne kompromisní řešení
	• diskutuje o typicky ženských a typicky mužských koníčcích
ZNÁMÉ OSOBNOSTI • umělci a jejich díla • sportovci	• připraví a přednese referát nebo prezentaci o zajímavé osobnosti z oblasti španělského jazyka (spisovatel, umělec atd.)
	• představí významné sportovce v ČR a z oblasti španělského jazyka
	• jmenuje hlavní milníky známých lidí

• zpěváci, herci a další známé osobnosti	
--	--

Konverzace ve španělském jazyce	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Města a turistický atraktivní místa • Madrid, Barcelona, La Habana, Buenos Aires, Mexico DF...	• popíše turistické památky ve městech jako Madrid, Barcelona, Havana, Buenos Aires nebo Ciudad de México. • uvede základní informace: poloha, jazyk, zajímavosti. • porovná dvě města podle klimatu, kultury nebo tradic. • napíše, proč by chtěl/a navštívit určité město a co ho/ji tam zajímá. • krátce představí vybrané město. • vytvoří prezentaci v PowerPointu o turistickém městě.
Dějiny Španělska a dalších španělsky mluvících zemí. • Karel V. (císař Svaté říše římské) • Dobytí Latinské Ameriky • Aztécké pyramidy a Machu Picchu a Incká říše • Che Guevara	• stručně představí Karla V. a jeho říši. • vysvětlí, co byla dobytí Latinské Ameriky. • popíše aztécké pyramidy a Machu Picchu. • zmíní, kdo byl Che Guevara.
Práce a povolání • Druhy povolání • Životopis	• seznámí se se základní slovní zásobou k tématu práce a povolání. • naučí se mluvit o své vysněné práci a pracovních plánech. • procvičí si, jak se představit při pracovním pohovoru. • porozumí jednoduchým inzerátům a pracovním nabídkám. • vyjmenuje a roztřídí druhy povolání. • umí napsat jednoduchý životopis.
Svátky, tradice a zvyky • Vánoce, Silvestr, Velikonoce, Karneval • Nejdůležitější české svátky	• seznámí se s tradicemi a zvyky v českých i španělsky mluvících zemích. • naučí se slovní zásobu spojenou se svátky. • porovná svátky v Česku a v Latinské Americe nebo Španělsku. • vyjádří svůj názor na oblíbený svátek a jak ho slaví. • popíše hlavní svátky: Vánoce, Silvestr, Velikonoce, Karneval. • vyjmenuje nejdůležitější české svátky. • vytvoří dokument ve Wordu se seznamem státních svátků České republiky a Španělska.
Česko, Praha, Děčín • Seznam UNESCO • Pražský hrad • Děčínský zámek	• seznámí se s důležitými historickými a kulturními památkami Česka. • naučí se popsat známá místa v Praze a Děčíně. • vyjádří, proč je dané místo zajímavé pro turisty.
Média • Staré média • Internet • Mobilní telefon	• seznámí se s různými typy médií (televize, rádio, internet, tisk). • porovná tradiční a moderní způsoby komunikace. • naučí se slovní zásobu spojenou s médii a technologiemi. • vyjádří svůj názor na vliv médií v každodenním životě.

	• stručně popíše význam internetu a mobilního telefonu. • vytvoří video, ve kterém vysvětlí hlavní památky v Děčíně.
Příroda a životní prostředí • Příroda v Česku: Národní park České Švýcarsko • Poušť, ledové oblasti o zaledněné oblasti, pralesy, vysoké hory • Problémy životního prostředí	• popíše přírodu v Česku, zejména Národní park České Švýcarsko. • uvede příklady přírodních oblastí: poušť, prales, ledové oblasti, hory. • seznámí se s různými typy přírodních oblastí na světě i v Česku. • naučí se popsat chráněné oblasti a národní parky. • diskutuje o problémech životního prostředí (znečištění, klimatická změna apod.).

5.14.4 Matematický seminář 1

5.14.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematický seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je volitelný ve třetím ročníku (septimě) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obory Matematika a její aplikace. Zahrnuje v sobě úvod do deskriptivní geometrie a maticového počtu. Je určen zejména pro zájemce o studium technických oborů vysokých škol.

5.14.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí způsob řešení problému. • využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. • obhájí své myšlenkové postupy při řešení problému. • samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhájí správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh, zásoby geometrických a rýsovacích postupů. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení, prostorovou představivost a chápe souvislosti

	mezi matematickými poznatky. • vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení.
Kompetence digitální:	• aktivně využívá digitálních technologií při získávání, vyhodnocování dat, pro usnadnění práce a kontrolu výpočtů. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • vnímá pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka. • efektivně využívá vhodné programy a aplikace pro studium a procvičování matematických dovedností.

5.14.4.3 Používané metody a formy

- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh.
- Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení.
- Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost.
- Klademe důraz na kontrolu správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání.
- Pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami apod.
- Vedeme žáky k propojování početních a grafických metod řešení.
- Přecházíme od jednoduššího problému ke složitějšímu.
- Vysvětlujeme na příkladech induktivní a deduktivní přístup k řešení problému.
- Vedeme žáky k tomu, aby problém pojmenovali a zformulovali, v čem spočívá.
- Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, logických příkladů.
- Zařazujeme do vyučovacích hodin skupinovou práci, kooperativní učení, ale i samostatné počítání a řešení problémů, procvičování konkrétní dovednosti s kontrolou učitele.
- Učíme žáky vhodně využívat digitální technologie.

5.14.4.4 Průřezová témata

Podtéma	3.
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Samostatná tvorba rysů
Problematika vztahů organismů a prostředí	Sluneční soustava

5.14.4.5 Učivo/výstupy

Seminář z matematiky	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Mongeovo promítání • zavedení půdorysny a nárysny, sdružené průměty bodu • stopníky přímky, odchylky přímky od průměten • rovina, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny, odchylky roviny od obou průměten	• sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru

• vzájemná poloha bodů, přímek a rovin • kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny • průměty rovinných útvarů • jehlan a hranol, řezy	• sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od obou průmětů • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou, určí viditelnost přímky • zobrazí hranol a jehlan v základní poloze, sestrojí jejich síť, řez tělesa rovinou, najde průsečíky přímky s tělesem
Matice • pojem, hodnost matice • řešení soustav lineárních rovnic užitím matic • Frobeniova věta • Gaussova eliminační metoda • Determinant a jeho užití při řešení soustav rovnic	• používá maticové operace • řeší soustavy lineárních rovnic • různými způsoby vypočítá determinant • užívá determinanty pro řešení soustav rovnic • využívá maticové vzorce programu Excel pro řešení příkladů

5.14.5 Biologický seminář 1

5.14.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologický seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z biologie (volitelný předmět ve třetím ročníku) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obor Biologie. Integruje část oboru Geologie a Výchova ke zdraví. Výchova ke zdraví: Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní procesy).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určený pro třetí ročník (septimu) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka a laboratorní cvičení probíhají většinou v dobře vybavené laboratoři biologie (mikroskopy, lupy, odborná literatura, nástěnné obrazy, sbírkový materiál). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (významné geologické oblasti v blízkosti Děčína – Březinské tisy, Bechlejovice a České středohoří). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace. Vyučující i studenti mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury.

5.14.5.2 Učivo/výstupy

Biologický seminář 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Výtrusné rostliny	• popíše a rozliší jednotlivé typy rodozměny u mechorostů, plavuní, přesliček a kapradin
Nahosemenné rostliny	• popíše stavbu stélky mechů a jatrovek • vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu stonku přesličky • charakterizuje ekosystém rašeliniště • popíše habitus lodyhy přesličky

	• pozoruje a zakreslí různé typy kupek výtrusnic kapradin • vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu stélky porostnice mnohotvárné • vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu jehlicí vybraných jehličnanů • vypracuje přehled jehličnanů podle daných kritérií • srovná rozmnožování výtrusných, nahosemenných a krytosemenných rostlin
Houby a lišejníky	• porovná starý a nový systém říše hub • objasní význam plísni • pozoruje a popíše proces kvašení • provede důkazy produktů kvašení • vypracuje přehled jedlých a jedovatých hub • popíše a srovná rozmnožování vřeckovýtrusných a stopkovýtrusných hub • pozoruje, popíše a zakreslí jednotlivé typy lišejníkových stélek • popíše rozmnožování lišejníků • připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu lišejníkovou stélkou • určí jednotlivé zástupce pomocí klíče a vypracuje přehled běžných zástupců
Plody podzimu a hvězdnicovité rostliny	• pozoruje a určí typy plodů podzimních dřevin • charakterizuje čeled' hvězdnicovité a uvede běžné zástupce • popíše květenství a typy plodů hvězdnicovitých rostlin • pozoruje a dokáže přítomnost inulinu v předloženém zástupci hvězdnicovitých
Pletiva	• charakterizuje krycí pletiva • připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopické preparáty různých typů trichomů • připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát svrchní a spodní pokožky listu • uvede rozdíly v umístění průduchů u jednoděložných, dvouděložných a vodních rostlin • provede důkaz transpirace
Orgány rostlin morfolgie a anatomie kořene, stonku a listu, stavba, rozdělení a chemické složení jednotlivých typů plodů	• připraví a pozoruje mikroskopické preparáty příčného řezu stonkem jednoděložné a dvouděložné rostliny • odliší rozdílnou vnitřní stavbu stonku jedno- a dvouděložných rostlin na základě vlastních pozorování • rozlišuje jednotlivé typy stonků • popíše vedení roztoků stonkem • vytvoří mikroskopický preparát příčného řezu listu břečťanu a oleandru • popíše vnitřní stavbu listu a na základě vlastního pozorování vyvodí rozdíly mezi stavbou listu rostlin rostoucích v suchém a vlhkém klimatu • popíše stavbu příčného řezu cibule, pozoruje buněčné inkluze a osvojí si pojem sacharofilní rostlina • popíše stavbu plodu a objasní způsoby šíření plodů v prostředí

	• provede rozbor a popis suchých a dužnatých plodů (peckovice, bobule, malvice, šešule, oříšek, obilka, tobolka, šípek, nažka, hesperidium) • dokáže přítomnost organických látek v plodech • charakterizuje jednotlivé plody z hlediska obsahu významných látek (jedy, koření) a objasní význam různých plodů • vyhledá v literatuře nebo na internetu typy plodů exotických rostlin • vytvoří mikroskopický preparát příčného řezu kořenem monstery a popíše jeho vnitřní stavbu • porovná kořenový systém jedno- a dvouděložných
Fyziologie rostlin fyziologicky významné látky, fotosyntéza, mitóza, fytohormony	• připraví extrakt hlízy bramboru a provede důkazy škrobu a bílkovin • objasní princip denaturace bílkovin • porovná vlastnosti rostlinných a živočišných bílkovin, diskutuje o problematice vegetariánství • prokáže experimentálně přítomnost chlorofylu v nezelených rostlinách • provede důkaz škrobu v listech panašovaných rostlin • popíše průběh mitózy a pozoruje jednotlivé fáze v preparátu z buněk vzrostného vrcholu kořene cibule • vytvoří přehled fytohormonů a vysvětlí jejich složení, funkce a význam
Ontogenetický vývoj rostlin	• popíše ontogenetický vývoj rostlin • charakterizujte rozdíly ve vývoji rostlin (jednoleté, dvouleté, víceleté) • vyhledá a osvojí si pojmy jarovizace, etiolizace, explantáty, hydroponie apod.
Pohyby rostlin fyzikální pohyby (hygroskopické, mrštlivé), vitální (taxe, tropismy, nastie)	• rozdělí a definuje nejvýznamnější pohyby rostlin a objasní jejich význam pro rostliny • uvede rostliny s jednotlivými typy pohybů
Etologie	• vymezí pojem etologie • objasní rozdíly mezi vrozeným (instinktivním) a získaným chováním • charakterizuje formy chování živočichů • vyhledá konkrétní příklady chování živočichů na internetu
Hmyz	• provede rozbor morfologie těla hmyzu • porovná a popíše stavbu křídel mouchy, včely a motýla • porovná a popíše stavbu končetin mouchy, včely, střevlíka, krtonožky a kudlanky • popíše anatomii těla hmyzu • orientuje se v systému hmyzu, zařadí jednotlivé zástupce do taxonomického systému
Tělní pokryv obratlovců	• pozoruje, zaznamená a popíše stavbu želví šupiny, hadí svlečky, kapří šupiny • analyzuje experimentálně složení vaječné skořápky • charakterizuje na základě vlastního pozorování mikroskopickou a makroskopickou stavbu ptačího pera • rozliší stavbu prachového a obrysového peří • experimentálně demonstruje a pozoruje vliv ropných havárií na ptáky

Člověk opěrná a svalová soustava, tkáň	• provede antropometrická měření na lebce
	• vyhotoví plantogram a objasní význam nožní klenby pro pohyb člověka (ploché nohy)
	• vytvoří vlastní otisky prstů a vyhodnotí je
	• uvede význam daktyloskopie
	• charakterizuje opěrnou a svalovou soustavu člověka
	• provede a vyhodnotí základní antropometrická měření
	• porovná znaky muže a ženy
	• provede důkazy přítomnosti vápníku a fosforu v kostní tkáni a experimentálně simuluje proces odvápnění kostí
	• provede test unavitelnosti svalů a objasní pojem kyslíkový dluh a jeho vliv na svalový pohyb
	• pozoruje trvalé preparáty tkání
	• vytvoří, pozoruje a zakreslí preparát epitelu dutiny ústní
Biologická soutěž	• vytváří a hodnotí biologickou soutěž pro studenty nižšího gymnázia
Ekologie různými očima – seminární práce	• vyhledává informace o chráněných územích a zajímavých ekologických tématech
	• zpracuje přehlednou nástěnkovou prezentaci vybraného tématu
	• prezentuje vybrané téma spolužákům a diskutuje na dané téma
Exkurze	• v průběhu semináře navštíví zajímavé lokality Českého středohoří
Digitální kompetence	zaznamenává a upravuje digitální fotografie a videa mikroskopických preparátů a biologických objektů používá digitální nástroje a aplikace pro určení druhů organismů dodržuje formátování biologických protokolů v textovém editoru

5.14.6 Chemický seminář 1

5.14.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemický seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemický seminář zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob života a péče o zdraví * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Seminář z chemie je dotován 2 hodinami týdně. Počet studentů je omezen počtem pracovních míst v laboratoři na 16-18. Hlavní náplní semináře jsou praktická cvičení, která vhodně doplňují teoretické poznatky z hodin chemie. Studenti vypracovávají protokoly. Praktické hodiny probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři. V teoretických hodinách si studenti procvičují a doplňují chemické

Název předmětu	Chemický seminář 1
	názvosloví a seznamují se s náročnějšími kapitolami, které jsou v požadavcích k maturitě pro střední školy. Seminář je určen pro budoucí maturanty z chemie a budoucí studenty VŠ těchto oborů: chemie, biologie, biochemie, ekologie, farmacie, medicíny, zemědělských a veterinárních.

5.14.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. - chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. - vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	- vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. - stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. - naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhájí svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	- dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. - rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.
Kompetence občanská:	- uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. - sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie. - ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	- uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. - uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. - pracuje na svém rozvoji. - při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	- využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. - vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. - pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. - osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.

5.14.6.3 Učivo/výstupy

Chemický seminář 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Laboratorní technika a bezpečnost práce	- se seznámí bezpečnostními pravidly při práci v chemické laboratoři - sestaví vybrané aparatury a ověří si jejich využití

Alkany, alkeny, alkyny	• připraví významné plyny a provede jejich důkaz, ověří jejich vlastnosti, aplikuje různé způsoby jejich jímání
	• připraví ethen, ethyn a ověří vlastnosti vybraných uhlovodíků
Areny	• vyvodí vlastnosti arenů (pozorování, pokus)
Alkoholy, fenoly, ethery	• připraví alkoholát a fenolát sodný, provede barevné reakce fenolů, ověří redukční vlastnosti hydrochinonu
	• seznámí se s principy klasického fotografování
	• osvojí si všechny typy názvosloví alkoholů, fenolů a etherů
Dusíkaté a sirné deriváty	• osvojí si všechny typy názvosloví dusíkatých a sirných derivátů
	• charakterizuje chemické složení, vlastnosti, reakce dusíkatých a sirných derivátů
	• doloží na příkladech z praktického života význam a využití dusíkatých a sirných derivátů
Karbonylové sloučeniny	• připraví Fehlingovo a Tollensovo činidlo, ověří redukční vlastnosti formaldehydu, acetaldehydu, acetonu, provede důkaz karbonylové skupiny Schiffovým činidlem
	• provede a vysvětlí princip a využití jodoformové reakce
	• osvojí si všechny typy názvosloví karbonylových sloučenin
	• vysvětlí princip složitějších reakcí karbonylových sloučenin – polymerace, aldolová kondenzace
Karboxylové kyseliny	• prakticky si ověří vlastnosti kyseliny mravenčí, šťavelové, benzoové, připraví estery kyselin
	• vypracuje přehled organických kyselin na základě vlastního pozorování
	• provede dekarboxylaci kyseliny salicylové, připraví soli kyseliny vinné a citronové
	• osvojí si všechny typy názvosloví karboxylových kyselin a jejich derivátů
Organokovové sloučeniny, organické deriváty jiných prvků	• osvojí si všechny typy názvosloví
	• charakterizuje chemické složení, vlastnosti, reakce organokovových sloučenin a organických derivátů nekovů
Lipidy a terpeny	• připraví sodné a draselné mýdlo a prakticky ověří vlastnosti vyrobeného mýdla
	• extrahuje pomerančovou silici a karoteny, ověří jejich vlastnosti, seznámí se s předloženými ukázkami terpenů
Heterocyklické sloučeniny	• rozdělí směs barviv pomocí chromatografie (břečtan, paprika, fix)
	• vypracuje přehled přírodních barviv
	• izoluje ze vzorku moči kyselinu močovou, prohlédne si krystalky pod mikroskopem
	• pozoruje demonstrační důkaz hemoglobinu v krvi
Úvod do farmakologie	• seznámí se s druhy lékových forem a jejich výhodami a nevýhodami a provede rozbor příbalového letáku.
	• seznámí se základy farmakokinetiky – osud a pohyb léčiva v organismu a farmakodynamiky – účinek léčiv na organismus.
	• zná účinky analgetik, inhalačních anestetik, hormonální antikoncepce a antacid.
Sacharidy	• provede rozlišovací reakce různých typů sacharidů (nitrochromová reakce, Sellivanovo činidlo)
	• ověří si kyselou hydrolýzu škrobu na kapkovací destičce, připraví agar a škrobový maz
	• prakticky ověří účinky lipázy, peroxidázy, sacharázy

Enzymy	• provede důkaz vybraných látek v tělních tekutinách (rhopanidy, chloridy, mucin, glukózu, bílkoviny)
	• ověří přítomnost lipidů, laktózy a bílkovin v mléku
	• seznámí se s informacemi o zpracování mléko pomocí výukové prezentace
	• provede biuretovou reakci močoviny a vyvodí souvislost s důkazem peptidové vazby
	• ověří účinky některých látek na bílkoviny
DNA	• provede jednoduchý důkaz DNA v banánu
Digitální kompetence	tvoří komplexní laboratorní protokoly pomocí textového editoru a dodržuje jejich formátování a citace využívá online vyhledávání a nástroje pro tvorbu vzorců chemických látek a reakčních schémat využívá AI pro kontrolu správnosti řešení názvosloví a pro procvičování

5.14.7 Programování a robotika 1

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	2	0	2
		Volitelný		

5.14.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Programování a robotika 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti programování získané v předchozím studiu. Rozvíjí také algoritmizační přístup a jeho využití k řešení problémů. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Cílem práce v hodinách je osvojit si základy algoritmizace a později i pokročilejší techniky programování, které mohou využít pro řešení nejrůznějších problémů a modelových situací. Budou schopni využívat Internet nejen jako nástroj získávání informací, ale i jako formu sebe prezentace, prostřednictvím sdílení kódů a postupů (Github, GitLab, Stack Overflow apod.). Žáci získají i zkušenosti s prací v týmu – s rozdělením kompetencí a povinností a jejich následné kontrole. Seminář si klade za cíl ukázat žákům cestu pro využití IT techniky i v jiných oblastech, než je IT / OT / strojírenství apod. Získané znalosti a zkušenosti jim budou nápomoci při volbě dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.14.7.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Žák...

Kompetence k řešení problémů:	* Rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části. * Zvažuje využití různých postupů při řešení problému. * Uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice. * Je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran. * Zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků. Kompetence komunikativní * Žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
Kompetence sociální a personální:	* Posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe. * Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
Kompetence občanská:	* Seznamujeme žáky s morálními i legislativními zákony při užívání ICT (pirátství, autorské zákony, hesla). * Vedeme žáky k přemýšlení nad materiály získanými na Internetu. * Vedeme je k účinné ochraně osobních dat.
Kompetence k podnikavosti:	* Vedeme žáky k pracovním návykům a dodržování termínů. * Vedeme je k cílevědomému, zodpovědnému rozhodnutí o dalším vzdělávání a o budoucím profesním zaměření s ohledem na své potřeby a na osobní předpoklady. * Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a v profesním životě.
Kompetence k učení:	* Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj. * Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, zvláštních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

5.14.7.3 Učivo/výstupy

Programování a robotika 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Úvod do předmětu - Informace, kódování dat, číselné soustavy - Výroková logika - Algoritmus, algoritmizace úloh - Vývojové diagramy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku. • Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti. • Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus. • Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Základní programovací prvky jazyka C# - struktura programu - proměnná, datové typy - příkazy vstupu a výstupu - přířazovací příkaz - podmíněný příkaz	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce. • Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly • Zná syntaxe jednotlivých typů • Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
• Cykly - různé druhy cyklů - Strukturované proměnné - pole a řetězce - Podprogramy	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. • Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul. • Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka soubor.
• Metody - Soubory	• Zná standardní prvky prostředí C#. Menu, panel nástrojů, formulář, komponenty,

Programování a robotika 1	3. ročník
vstupní a výstupní soubory v programech Třídy a zákl. objektově orientovaného programování Třídy, dědičnost	• Pracuje s objekty.
	• Zná nejdůležitější vlastnosti komponent.
	• Rozliší třídy a metody.
	• Pracuje se soubory.

5.14.8 Fyzikální seminář

5.14.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzikální seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět seminář z fyziky dále rozvíjí a prohlubuje poznatky získané ve vyučovacím předmětu fyzika a přináší také další rozšiřující informace z uvedené oblasti. Vede žáky k rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Výuka je směřována ještě specificky k: • rozšiřování a upevňování poznatků z jednotlivých oborů fyziky; • ucelení a provázání znalostí z jednotlivých oborů fyziky; • rozvoji schopnosti logického myšlení; • vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální děje, jejich příčiny a vztahy mezi nimi, zejména v souvislosti s řešením praktických problémů; • vyvozování a zdůvodňování závěrů plynoucích ze získaných poznatků; • přípravě na maturitu a přijímací zkoušky na vysoké školy a univerzity. Při výuce se klade důraz na teoretické znalosti a motivaci k dalšímu studiu přírodních oborů. Seminář z fyziky poskytuje žákům dostatek příležitostí k tomu, aby scelili dílčí poznatky do jednotného pohledu na svět kolem nás a pochopili co nejvíce pravidla, kterými se řídí. Seminář je určen především studentům, kteří chtějí pokračovat na některém typu přírodovědně zaměřených vysokých škol a univerzit. Je vhodný pro budoucí studenty medicíny, fyzioterapie, matematickofyzikální fakulty, pedagogických směrů s oborem fyzika, technických oborů na technických univerzitách a dalších podobně zaměřených školách.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Volitelný předmět seminář z fyziky se vyučuje ve 3. ročníku čtyřletého studia resp. 7. ročníku osmiletého studia s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v učebně fyziky disponující počítačem připojeným k internetu a dataprojektorem s interaktivní tabulí. Hlavní formou výuky je výklad doplněný řešením úloh souvisejících s ním. Důraz je kladen na systematickosti, na procvičování jednotlivých témat v menší skupině žáků a na souvislost fyziky s praktickým životem. Žáci mají v hodinách dostatek prostoru pro samostatné uvažování a vyvozování závěrů, které mohou diskutovat s ostatními, i s vyučujícím. Teoretické znalosti mají možnost ověřovat při praktických činnostech.

5.14.8.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• žák samostatně řeší a vyhledává fyzikální problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při nich logické, matematické a empirické postupy. • při řešení fyzikálních problémů využívá znalosti a dovednosti získané v jiných přírodovědných předmětech. • aplikuje a hodnotí různé postupy práce při fyzikálních pokusech, odhaduje rizika s nimi spojená.

Kompetence komunikativní:	• stručně a jednoznačně formuluje výsledky svých měření, experimentů i řešení problémů. • dokáže obhájit výsledky své práce i svůj názor při řešení fyzikálních problémů. • vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
Kompetence sociální a personální:	• chápe vliv různých fyzikálních jevů na prostředí, na zdraví své i ostatních lidí • respektuje pravidla, pravidla chování • podílí se na pozitivní atmosféře ve skupině.
Kompetence občanská:	• respektuje pravidla při práci s fyzikálními pomůckami, řád učebny a laboratorní řád. • uvědomuje si vliv fyzikálních jevů na životní prostředí, vovodí závěry. • umí se zachovat zodpovědně v krizových situacích - požár, úraz el. proudem. Dokáže poskytnout první pomoc.
Kompetence k podnikavosti:	• rozhoduje se o dalším vzdělávání, o budoucím profesním zaměření. • rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál. • uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost.
Kompetence k učení:	• operuje s obecně užívanými termíny, symboly a znaky pro fyzikální veličiny, uvádí je do souvislostí. • vyhledává, cíleně třídí informace z oblasti fyziky a systematicky je propojuje. • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody. • vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní jevy. Řeší úlohy na základě předchozích znalostí a dovedností.

5.14.8.3 Učivo/výstupy

Fyzikální seminář 1	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Fyzikální veličiny a jejich měření, základy fyzikálních měření	vypracuje protokol měření v elektronické podobě
	zpracuje chyby měření – aritmetický průměr, střední kvadratickou odchylku, chybu měřidla
	rozlišuje skalární a vektorové veličiny
	rozkládá vektory do složek
	určuje velikost skalárního a vektorového součinu
	početně i graficky najde součet a rozdíl, reálný násobek vektorové veličiny
	objasní význam a smysl různých souřadných soustav používaných ve fyzice
	využívá popis vektorových veličin v kartézské souřadné soustavě
Matematické metody ve fyzice	využívá kalkulačtor k výpočtu velikosti dynamických veličin - síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice
	vytváří modely pohybu a sil pomocí simulací Phet
	zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco - síla, hmotnost, zrychlení
	vysvětlí základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu
	objasní geometrický význam derivace a integrace
	aplikuje základní vztahy diferenciálního a integrálního počtu při řešení jednoduchých fyzikálních úloh
	Využitá maticový počet a determinanty při řešení soustavy rovnic

	využívá Geogebra k modelování matematických jevů
Mechanika	řeší jednoduché úlohy s využitím diferenciálního počtu
	užívá základní fyzikální vztahy při řešení úloh i pro nerovnoměrný pohyb tělesa po kružnici
	objasní podstatu zdánlivých sil při pohybu tělesa v neinerciální soustavě
	formuluje 1. a 2. impulsovou větu
	formuluje zákon zachování energie
	formuluje zákon zachování hybnosti s uvedením příkladů
	objasní způsob výpočtu kosmických rychlostí
	aplikuje Archimédův zákon a vysvětlí jeho důsledky při chování těles
	určuje velikost odporové síly při proudění kapaliny
	pracuje s digitálními čidly Pasco, naměřená data zpracovává pomocí Excelu
Mechanické kmitání a vlnění	řeší úlohy na energii mechanického oscilátoru
	objasní podstatu tlumeného a netlumeného kmitání a uvede příklady
	objasní podstatu rezonance
	vysvětlí pojmy intenzita zvuku, práh slyšitelnosti a bolesti
	řeší úlohy na intenzitu zvuku a hladinu intenzity zvuku
	objasní podstatu Dopplerova jevu a uvede příklady
	k poznání zvukových jevů využívá online zdroje a simulace PhET

5.14.9 Společenskovědní seminář

5.14.9.1 Charakteristika předmětu

Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovědní seminář 2 je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zaměříme se na témata, která budou doplňovat a prohlubovat obsah učiva z předcházejících ročníků. Předmět SVS zahrnuje kapitoly z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v Zaměříme se na témata, která budou doplňovat a prohlubovat obsah učiva z předcházejících ročníků. SVS II. je dotován 2 hodinami týdně. Náplní semináře jsou také exkurze, přednášky a besedy k probíraným tématům. Seminář je určen pro maturanty ze ZSV a budoucí studenty humanitních oborů na VŠ evropských a globálních souvislostech. SVS je dotován 2 hodinami týdně. Náplní semináře jsou také exkurze, přednášky a besedy k probíraným tématům. Seminář je určen pro maturanty ze ZSV a budoucí studenty humanitních oborů na VŠ.

5.14.9.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák/Žáci...
--	-------------

Kompetence k řešení problémů:	• se učí rozeznat různé druhy problémů, jak ty individuální, tak ty vzhledem ke specifice předmětu společenských věd, celospolečenské. • kriticky přemýšlí, činí uvážená rozhodnutí, dokáže je obhájit a zároveň vyslechne a toleruje názory jiných lidí. • prakticky, aktivně a smysluplně využívá získané vědomosti. • se učí vyrovnávat s běžnými životními problémy a pružně na ně reagovat; adekvátně problému představuje druhým své způsoby řešení.
Kompetence komunikativní:	• používá prezentační metody, jako jsou referáty a multimediální prezentace, k řešení zadaných problémů využívá, mimo jiné, i spolupráci ve skupině a správnými technikami vede diskuzi. • se nebojí sdělit svůj názor. • dokáže vystihnout a formulovat podstatné informace. • získané informace podává v logickém sledu. • vyslechne a objektivně hodnotí ostatní. • ovládá různé typy komunikace – verbální, nonverbální, masovou apod. • ovládá práci s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole i mimo ni. • informace získané z různých zdrojů kriticky vyhodnocuje. .
Kompetence sociální a personální:	• samostatně plní úkoly. • se učí myslet na své okolí, pomáhat druhým, pokud je třeba. • využívá různých možností se zapojit do rozličných forem dobrovolnictví, podle svých potřeb (např. budoucí studium, pomoc potřebným atp.). • přistupuje k lidem s odlišnostmi s taktem (toleruje jiné rasy, jiné názory, odlišné víry, tělesné či psychické postižení atd.).
Kompetence občanská:	• popíše základní principy občanského soužití, toleruje a respektuje přesvědčení druhých lidí, snaží se mít úctu k jiným lidem, odmítá jakoukoliv formu násilí. • sleduje aktuální dění v Čechách i ve světě. • zná důležité právní normy a umí je přiměřeně interpretovat a případně použít. • popíše a vysvětlí základy demokratické společnosti, odlišuje demokratické a nedemokratické režimy. • dokáže vysvětlit, proč je důležité se aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	• je ekonomicky gramotný, tedy se orientuje v základech ekonomického světa - ví jak se nezadlužit, jak šetřit, jak lze investovat, popíše základní fungování trhu, umí si udělat domácí rozpočet a další základní ekonomické dovednosti. • orientuje se na trhu práce, uvědomuje si své možnosti zapojení se do něj, zná své povinnosti spojené s normami s ním spojenými.
Kompetence k učení:	• ovládá rozličné metody a způsoby záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. • popíše faktory ovlivňující proces jeho učení i obecně, zná svůj učební typ a umí s ním pracovat, efektivně využívá různé metody učení vhodné pro jeho učební typ. • pracuje s různými zdroji informací, jako je odborná literatura, internet, popularizační výukové materiály apod. Dokáže • vybírat vhodné zdroje informací pro danou problematiku, vyhodnocuje je a interpretuje. Dokáže rozlišit podstatné od nepodstatného.

	• vyhodnocuje získané údaje a s pomocí učitele rozpoznává, které jsou důležité a tedy vhodné pro trvalé zapamatování.
--	---

5.14.9.3 Učivo/výstupy

Společenskovědní seminář	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• geopolitika – hlavní typy mezinárodních politických regionů, územní vývoj a politický rozvoj států	• vymezí pojem stát
• správa a administrativní členění států – analýza a vývoj státní správy, správních a administrativních celků, vztahy centra a periferie	• dokáže vysvětlit základní pojmy k tématu geopolitika • je schopen vysvětlit a porovnat formy správy a administrativního členění států
• integrace a desintegrace států	• umí popsat vztahy center a periferií a je schopen je chápat, dokáže zhodnotit, co je periferií v rámci světa,
• geografie konfliktů – typologie, formy, příčiny, důsledky a perspektivy konfliktů mezi státy extrémní formy států (KLDŘ, Bělorusko, Liberland, Doněcká lidová republika atp.)	• státu, regionu; je schopen najít řešení k zmírnění znevýhodnění periferie • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak a proč dochází ke spojování nebo rozdělování státních útvarů
• pojetí státu jako služby občanům – občanský aktivismus jako forma účasti na dění ve státě	• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak a proč dochází ke spojování nebo rozdělování státních útvarů
• občan jako objekt sociální politiky státu	• seznámí se s extrémními formami států a je schopen vysvětlit, co je na těchto formách specifického
• pojetí státu jako subjektu mezinárodního práva	• analyzuje konkrétní stát a jeho služby občanům • chápe pojem občanský aktivismus, je schopen posoudit jeho extrémní podoby • na konkrétních příkladech vymezí základní pilíře sociální politiky státu a je schopen je porovnávat
• lidská práva	• detailně se orientuje v oblasti lidských práv, zná zahraniční zdroje informací, je schopen objektivně hodnotit jednotlivé státy z hlediska lidských práv a jejich dodržování
• významné politické systémy (Sovětský svaz a Ruská federace, USA, EU a V. Británie, Čína)	• dokáže popsat rozdíly mezi politickými systémy ve světě • chápe soutěž politických stran jako základ demokratického uspořádání ve státě, je schopen porovnat politické strany a posoudit principy pravicové a levicové politiky • učí se poznat populistické principy v politických uskupeních
• fungování politických stran v uvedených systémech (pravice, levice, populismus)	• učí se poznat populistické principy v politických uskupeních
• nástroje globální politiky	• vyzná se v základních pojmech v oblasti mezinárodních vztahů • dokáže definovat základní nástroje globální politiky
• kolonialismus – význam, příčiny a důsledky (Afrika, Asie, Amerika)	• aplikuje geografické a historické znalosti do problematiky kolonialismu
• novodobý kolonialismus (Čína v Africe)	• chápe důsledky kolonialismu v kontextu současných problémů států Afriky, Asie i Ameriky
• hlavní světové mocnosti a jejich působení na mezinárodním poli	• orientuje se ve vztazích mezi světovými mocnostmi, chápe slabiny a silné stránky jejich vztahů
• globalizace v různých oborech lidské činnosti (kultura, ekologie, ekonomie, průmysl atp.)	• chápe globalizaci jako proces ovlivňující dění na mezinárodní i lokální úrovni

• globální (válečné konflikty, terorismus, rasismus)	• orientuje se v globálních problémech světa a je schopen kriticky zhodnotit možná řešení
	• dokáže vysvětlit pozitivní i negativní stránky globalizace
• mezinárodní organizace a mezinárodní právo jako nástroje řešení globálních problémů	• popíše činnost mezinárodních organizací

5.14.10 Dějiny umění

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	2	0	2
		Volitelný		

5.14.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějiny umění
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v učebně vybavené PC. Výuka je příležitostně praktikována v galeriích, muzeích, archívech apod. Obsahem vyučovacího předmětu DU jsou kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, výtvarného a užitého umění od pravěku po současnost. Hlavním cílem je naučit žáky vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti. Snahou je představit stěžejní osobnosti jednotlivých období a jejich architektonická, umělecká a uměleckořemeslná díla, která zásadním způsobem ovlivnila vývoj evropského i celosvětového kulturního dění. Základním metodologickým východiskem je rovnoměrné propojení teoretického výkladu s konkrétní obrazovou dokumentací, součástí výuky jsou exkurze a návštěvy stálých sbírek nebo výstav. Aktuálně mohou být zařazovány i příležitostné prohlídky. Vzdělávací obsah předmětu DU má komplexní charakter, využívá poznatky z řady jiných oborů, což by mělo vést k aktivizaci studentů. Vycházíme ze zájmů studenta, z osobních prožitků, zvláště v reflexi individuálních cest, návštěv galerií, muzeí. Působíme i na estetické cítění studentů. Do učebního oboru DU je zařazeno průřezové téma Výchova k myšlení v evropských souvislostech (Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky) a Environmentální výchova (Člověk a životní prostředí).

5.14.10.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, - na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, - samostatně a kriticky přemýšlí, pokouší se objektivně hodnotit konkrétní dílo, svůj výkon či výkony ostatních.
Kompetence komunikativní:	- chápe hudbu jako řeč svého druhu, své sdělení je schopen (vzhledem k svému věku a zkušenostem) vyjádřit prostřednictvím hudebně výrazových prostředků na jednoduchých nástrojích, hrou na tělo, pohybem, - při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, • učí se objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních, • respektuje pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Kompetence občanská:	• vytváří si pozitivní vztah k naší kulturní tradici, chrání ji a oceňuje, • kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl, • dle svých možností se aktivně zapojuje do kulturního dění.
Kompetence k podnikavosti:	• aktivně přistupuje k provozování i přijímání hudby a umění vůbec, • zvládá hru na hudební nástroje dle svých individuálních dispozic, stará se o jejich údržbu, • dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy, termíny.
Kompetence k učení:	• usiluje o co nejlepší hudební přednes ve vztahu ke svým individuálním možnostem a stanovuje si cíle pro své sebezdokonalení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení, • vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace týkající se hudebních děl a chápe je v jejich historickém a společenském kontextu.

5.14.10.3 Učivo/výstupy

Dějiny umění	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Hudební část	
Hypotézy vzniku hudby Hudba v pravěku Hudba ve starověkém Řecku Hudba středověká • Jednohlas (gregoriánský chorál x truvérská a žákovská píseň) • Vícehlas (ars antiqua) Počátky české hudby (Hospodine, pomiluj ny/Svatý Václave) Ars nova/renesance(nové hudební formy, polyfonní vícehlas, osobnost skladatele) Srovnání vývoje hudby v Čechách a v Evropě (husitský chorál) Znaky barokní hudby • homofonní a polyfonní princip vícehlasu • barokní hudební formy (fuga, koncert, opera) • osobnost J.S.Bacha a G.F.Händela Česká barokní hudba (x hudební vývoj v Evropě) Znaky klasicistní hudební tvorby • (hlavní a vedlejší motiv, postupná dynamika) • Mannheimská škola a její hudební odkaz • 1. vídeňská škola Znaky romantické hudby • F. Schubert a umělá píseň • osobnost F. Chopina • reforma opery (Gesamtkunstwerk R.Wagnera) • národní školy	• rozliší hudbu vokální a instrumentální
Výtvarná část	
Základní terminologie dějin umění	• Zná terminologii oborů a dovede ji používat.

Výtvarné umění pravěku Výtvarné umění starověku: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Egejská oblast, Řecko, Etruskové, Řím Výtvarné umění raného středověku: křesťanská antika, karolinská a otonská renesance, Velká Morava Výtvarné umění vrcholného středověku: • Románský sloh • Gotika Výtvarné umění novověku: • Renesance • Manýrismus • Baroko • Rokoko Výtvarné umění 18. a 19. století: • Klasicismus • Romantismus • Realismus • Impresionismus • Postimpresionismus	
	• Využije informace získané v odborném textu
	• Naučí se pracovat s obrazovým a hudebním materiálem
	• Orientuje se v časovém a lokálním vymezení jednotlivých uměleckých epoch, slohů,
	směrů
	• Orientuje se v historických a kulturních souvislostech
	• Porovná charakteristické znaky a projevy jednotlivých uměleckých slohů, stylů a směrů
	• Porovná umělecká díla podle různých kritérií
	• Orientuje se ve výtvarných a hudebních technikách, materiálech, námětech
	• Jmenuje a lokalizuje významná kulturní centra, výtvarné a muzejní sbírky

Dějiny umění	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Hudební část	
Česká hudba 19. století • osobnost Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a jejich hudební odkaz Nejvýznamnější hudební směry 20. století v oblasti umělé hudby • impresionismus (Claude Debussy) o projevy impresionismu v jiných druhích umění • expresionismus o projevy expresionismu v jiných druhích umění - o 2. vídeňská škola (atonální, dodekafonní h., I, Stravinskij) • neoklasicismus (Sergej Prokofjev) o vliv jazzu na vážnou hudbu (George Gershwin) Česká hudba 20. století • osobnost Leoše Janáčka a jeho nápevková teorie • osobnost Bohuslava Martinů a inspirační zdroje jeho tvorby	• popíše a na vybraných hudebních dílech (nebo částech) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace • identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)

Rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální Nonartificiální hudba • vybrané kapitoly z oblasti nonartificiální hudby: spirituál, blues, jazz, šanson, rock, swing, rock and roll, nástup rockové hudby • muzikál • filmová hudba	• rozliší vybrané hudební směry hudby 20. století podle jejich hudebních znaků
	• na základě historického a společenského kontextu popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
	• vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
	• odliší hudbu podle funkce a významu
	• rozpozná vhodnost či nevhodnost využití hudby v konkrétních situacích • uvědomuje si roli průmyslu v současném světě
Výtvarná část	
• Architektura průmyslové revoluce a historizující architektura • Symbolismus a secese • Výtvarné umění 1.pol.20.století v Evropě a USA • Výtvarné umění 2.pol.20.století v Evropě a USA	• Zná terminologii oborů a dovede ji používat.
	• Využije informace získané v odborném textu
	• Naučí se pracovat s obrazovým a hudebním materiálem
	• Orientuje se v časovém a lokálním vymezení jednotlivých uměleckých epoch, slohů, směrů
	• Orientuje se v historických a kulturních souvislostech
	• Porovná charakteristické znaky a projevy jednotlivých uměleckých slohů, stylů a směrů
	• Porovná umělecká díla podle různých kritérií
	• Orientuje se ve výtvarných a hudebních technikách, materiálech, námětech
	• Jmenuje a lokalizuje významná kulturní centra, výtvarné a muzejní sbírky

5.15 Volitelný seminář 2

5.15.1 Reálie anglicky mluvících zemí

5.15.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Reálie anglicky mluvících zemí 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Jedná se o seminář pro studenty čtvrtého ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické)	Časová dotace semináře je dvě vyučovací hodiny týdně. Základními zdroji informací jsou učebnice reálií renomovaných britských vydavatelství. Dále se pracuje s autentickými materiály, originálními literárními texty, mapami,

Název předmětu	Reálie anglicky mluvících zemí 2
informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	časopisy, ukázkami z filmů a dokumentů, internetovými zdroji, s materiály vytvořenými učiteli. Při výuce se využívají počítačové učebny, interaktivní tabule, projektory. Základním cílem semináře je rozšířit a upevnit jazykové dovednosti studentů, porozumění čtenému textu a mluvenému slovu, v oblasti produkčních dovedností se klade důraz na zdokonalení mluveného projevu. Do vzdělávacího předmětu Reálie anglicky mluvících zemí jsou zařazena tato průřezová témata: Výchova v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

5.15.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.

Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.15.1.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Práce a profesní život - popíše své ideální zaměstnání a plány do budoucna, sestaví vlastní strukturovaný životopis
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně - vyhledá informace, připraví prezentaci o vybraném autorovi a díle
Sociální komunikace	Britská a americká literatura - plynule pohovoří o vybraném autorovi, popíše, co se přihodilo Dějiny Velké Británie a USA - plynule pohovoří o významných událostech, vyjádří svůj názor na vybrané dějinné události, vysvětlí nutnost pochopení historie Práce a profesní život - poradí, jak nechybovat při pracovním pohovoru, pohovoří o významu práce a volbě budoucího povolání Masmédia - pohovoří o svých zkušenostech s používáním médií Anglický jazyk - vysvětlí význam angličtiny, popíše vývoj jazyka Průběžně - přednese prezentaci, pohovoří o vizuálním materiálu
Žijeme v Evropě	Britská a americká literatura - britská literatura Dějiny Velké Británie a USA - dějiny Velké Británie Masmédia - britský tisk Anglický jazyk - angličtina jako lingua franca, variety anglického jazyka
Mediální produkty a jejich významy	Masmédia - rozliší seriózní tisk a bulvár a uvede příklad, kriticky se zamyslí nad obsahem a formou zpráv v různých typech novin a vyjádří svůj názor na ně Průběžně - zhodnotí kvalitu informačních zdrojů

5.15.1.4 Učivo/výstupy

Reálie anglicky mluvících zemí 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Anglický jazyk angličtina jako lingua franca hlavní fáze vývoje angličtiny variety anglického jazyka rozdíly ve slovní zásobě mezi britskou a americkou angličtinou využití anglického jazyka v životě, studiu a práci	• charakterizuje anglický jazyk • vysvětlí význam angličtiny, popíše vývoj anglického jazyka • vyjmenuje variety anglického jazyka • pozná rozdíl mezi britskou a americkou angličtinou ve slovní zásobě a fonetice • chápe význam studia cizích jazyků jako zdroje poznávání pro osobní život, celoživotní vzdělávání, pracovní aktivity, mezinárodní
Britská literatura a Historie Vybrané - literární epochy - literární žánry - autoři – dramati, románů, básní Vybrané významné: - události - historické osobnosti - historicky významné projevy	• Charakterizuje vybrané přečtené literární dílo a zasadí jej do literárního a historického kontextu doby, kdy bylo publikováno. Plynule pohovoří o významu díla a formuluje vlastní kritický názor na dílo a jeho přínos pro něj samotného. • Sebehodnotí svou prezentaci o přečteném literárním díle. • Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle. • Vybere z filmu/dokumentu týkajícího se učiva pro něj novou slovní zásobu a přeloží si ji. • Popíše, diskutuje a kriticky hodnotí situace po zhlédnutí filmu – týkajícího se vybrané historické osobnosti, události z britské historie. (Napíše esej.) • Přečte, diskutuje, interpretuje vybranou ukázkou z: britské/irské hry/novely. • Přečte, diskutuje, interpretuje celou britskou/irskou povídku a báseň.
Americká Literatura a Historie Vybrané - literární epochy - literární žánry - autoři – dramati, románů, básní Vybrané významné: - události - historické osobnosti - historické projevy	• Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle. • Charakterizuje vybrané přečtené americké literární dílo a zasadí jej do literárního a historického kontextu doby, kdy bylo publikováno. Plynule pohovoří o významu díla a formuluje vlastní kritický názor na dílo a jeho přínos pro něj samotného. • Vybere z filmu/dokumentu týkajícího se učiva semináře pro něj novou slovní zásobu a přeloží si ji. • Popíše, diskutuje a kriticky hodnotí situace po zhlédnutí filmu – týkajícího se vybrané historické osobnosti, události z britské historie. • Přečte, diskutuje, interpretuje vybrané ukázky z: americké hry/novely. • Přečte, diskutuje, interpretuje celou americkou povídku a báseň.
Současný život ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska	• Vybere a podá zprávu ze Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, vysvětlí její kontext a diskutuje ji se spolužáky. • Definuje oblasti svého zájmu ze současného života ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska. Vytvoří elektronickou prezentaci na zvolené téma a ústně téma odprezentuje – vysvětlí, kriticky okomentuje. • Sebehodnotí svou prezentaci na téma týkající se současného života ve Spojeném království. • Posoudí kvalitu prezentace spolužáka. • Učí se o vybrané významné osobnosti současného britského/irského života a diskutuje ji. - Napíše esej. • Uvědomuje si rozdíly a podobnosti mezi Českou republikou a Spojeným královstvím.
Současný život v Spojených státech amerických	• Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle.

Reálie anglicky mluvících zemí 2	4. ročník
	• Vybere a podá zprávu ze USA, vysvětlí její kontext a diskutuje ji se spolužáky. • Definuje oblasti svého zájmu ze současného života v USA. Vytvoří elektronickou prezentaci na zvolené téma a ústně téma odprezentuje – vysvětlí, kriticky okomentuje. • Sebehodnotí svou prezentaci na téma týkající se současného života v USA. • Učí se o vybrané významné osobnosti současného amerického života a diskutuje ji. - Napíše esej. • Uvědomuje si rozdíly a podobnosti mezi Českou republikou a USA.

5.15.2 Cvičení z matematiky

5.15.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Cvičení z matematiky
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Cvičení z matematiky je volitelný vyučovací předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Navazuje na předmět Matematika. Cílem předmětu je zopakovat a procvičit tematické okruhy z Matematiky, které jsou zahrnuty ve státní části maturitní zkoušky z matematiky, a připravit tak žáky na její úspěšné zvládnutí.

5.15.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. • obhájí své myšlenkové postupy při řešení problému. • kontroluje správnost výsledku úlohy vzhledem k zadání.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhájí správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení. • samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku, rozvíjí si dovednost autokorekce chyb. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí učiva.

5.15.2.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
Sociální komunikace	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací

5.15.2.4 Učivo/výstupy

Cvičení z matematiky	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Základní poznatky z matematiky	• určuje číselný obor daného čísla (N, Z, Q, R) a rozlišuje základní vlastnosti číselných oborů
• číselné obory, jejich vlastnosti	• pracuje s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru desetinných čísel, znázorní je na číselné ose
• pojem absolutní hodnoty reálného čísla	• znázorní absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose a chápe její geometrický význam
• mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	• ovládá výpočty s mocninami s přirozeným i celočíselným exponentem
• druhá a třetí odmocnina	• zapisuje čísla ve formě $a \cdot 10^k$
	• určí číselně 2. a 3. odmocninu
	• účelně využívá kalkulátor k výpočtu mocnin, odmocnin
Lineární funkce a rovnice	• řeší různé typy rovnic vedoucí na lineární rovnici • využívá k řešení graf lineární funkce • řeší úlohy s využitím parametru • řeší slovní úlohy s využitím lineární rovnice
Kvadratická funkce a rovnice	• chápe vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, ve jmenovateli • využívá algebraických úprav při řešení rovnic • sestaví různými způsoby kvadratickou funkci • využívá vlastnosti kvadratické funkce při řešení kvadratických rovnic a slovních úloh • řeší úlohy na kvadratickou rovnici s využitím parametru • řeší slovní složitější úlohy s využitím kvadratické rovnice • využívá substituci při řešení rovnic • procvičuje si dovednost řešení rovnic pomocí vhodných programů a aplikací
Lineární lomená funkce	• zná vlastnosti a graf lineární lomené funkce • chápe pojem asymptota • určí rovnice asymptot
Funkce a rovnice s absolutní hodnotou	• řeší různé typy lineárních a kvadratických rovnic s absolutní hodnotou různými úpravami (ekvivalentními i důsledkovými)

	• metodu nulových bodů využívá k sestrojení grafu lineární, kvadratické, lineární lomené funkce s absolutní hodnotou • využívá graf funkce k řešení rovnic
Exponenciální a logaritmické funkce a rovnice	• vysvětlí pojem inverzní funkce • využívá vlastností inverzní funkce při sestrojování grafů obou funkcí • řeší různé typy exponenciálních a logaritmických rovnic s použitím vztahů obou funkcí • vysvětlí souvislost grafu funkce a řešení rovnice v jednodušších úlohách • pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí, využívá kalkulátor k určení hodnot logaritmických funkcí
Goniometrické funkce a rovnice	• sestrojí graf základních i složitějších goniometrických funkcí • určí periodu složených goniometrických funkcí • u složených goniometrických funkcí určí posunutí v soustavě souřadnic, definiční obor a obor hodnot • řeší různé typy goniometrických rovnic metodami s využitím vzorců včetně součtových • vysvětlí souvislost mezi grafem funkce a řešením rovnice v jednodušších úlohách • pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí, využívá kalkulátor k určení hodnot goniometrických funkcí
Soustavy rovnic	• řeší různé typy soustav rovnic metodou sčítací i dosazovací a s využitím grafů funkcí
Vektory, analytická geometrie v rovině	• určí souřadnice vektoru, vypočítá velikost vektoru, úhel dvou vektorů, provádí operace s vektory • vyjádří přímku parametricky, obecnou rovnicí, zapíše směrnicový tvar rovnice přímky • určí polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje v úlohách
Planimetrie	• užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině • využívá poznatků z množin všech bodů daných vlastností v konstrukčních úlohách • aplikuje poznatky o trojúhelnících, mnohoúhelnících, kružnici a kruhu v úlohách početní geometrie
Stereometrie	• charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objemy a povrchy, aplikuje v úlohách polohové a metrické vlastnosti v hranolech • využívá digitální materiály k názorné představě a procvičování polohových a metrických vlastností v tělesech

5.15.3 Biologický seminář 2

5.15.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Seminář z biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické	Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie, integruje část oblasti Člověk a zdraví - obor Výchova ke zdraví. Seminář z biologie

Název předmětu	Biologický seminář 2
informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně biologie, která je vybavena počítačem, dataprojektorem, nástěnnými obrazy. Obsahová náplň semináře byla zvolena tak, aby byl dobrou přípravou na vysokoškolské studium oborů biologie, medicína, farmacie, veterinární lékařství apod. V rámci jednotlivých tematických celků je shrnuto a prohloubeno učivo předmětu biologie v souladu s požadavky vysokých škol. Výklad v hodinách je doplněn diskusí, řešením testů, filmy, počítačovými výukovými programy. Žáci vypracovávají a prezentují seminární práci nebo prezentaci na zadané téma.

5.15.3.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Problematika vztahů organismů a prostředí	Prokaryota Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav
Člověk a životní prostředí	Prokaryota Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav

5.15.3.3 Učivo/výstupy

Seminář z biologie	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Obecná biologie	• vysloví znění buněčné teorie, uvede obecné znaky buňky
• buněčná teorie	• popíše prvkové složení buňky, zastoupení anorganických a organických látek v buňce a jejich význam pro buňku i celý organismus
• chemické složení buňky	• popíše stavbu a funkci buněčných struktur
• stavba buňky	• provede srovnání stavby eukaryotické a prokaryotické buňky, vyjmenuje rozdíly ve stavbě jednotlivých typů eukaryotických buněk
• příjem a výdej látek buňkou	• vyjmenuje a popíše jednotlivé způsoby transportu látek do (z) buňky – difúze, osmóza, aktivní transport, cytózy
• buněčný metabolismus	• popíše průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi
• dělení buňky	• popíše průběh buněčného dýchání, kvašení, vysvětlí jejich význam pro buňku, oba procesy porovná
	• uvede rozdíly mezi fotosyntézou a dýcháním
	• orientuje se v pojmovém rozdělení buněk podle zdroje uhlíku a energie nutné k syntéze organických látek
	• popíše průběh dělení prokaryotické buňky
	• popíše fáze mitózy a meiózy, provede jejich srovnání
	• vysvětlí pojem buněčný cyklus, charakterizuje jeho jednotlivé fáze, uvede způsoby regulace buněčného cyklu a jejich využití pro člověka
	• objasní pojmy diferenciací, diferenční genová aktivita, dediferenciací
Prokaryota	• popíše stavbu bakterií a sinic, určí jejich společné a rozdílné znaky
• charakteristika prokaryot	• uvede a popíše způsoby rozmnožování bakterií a sinic

- stavba a reprodukce bakterií a sinic - přehled významných zástupců prokaryot	provede rozdělení bakterií z hlediska výživy a vztahu ke kyslíku
	vysvětlí pozitivní i negativní význam prokaryot v biosféře, jejich využití v technologiích
	jmenuje příklady bakteriálních onemocnění člověka, způsoby nákazy, léčby
	charakterizuje základní metody zneškodňování nežádoucích bakterií – sterilizace, pasterizace, dezinfekce atd.
Viry - charakteristika virů - stavba a reprodukce virů - klasifikace a přehled významných zástupců virů	vysvětlí rozdíl mezi umělým a přirozeným systémem organismů, uvede příklady z historie
	charakterizuje říši živočichů, orientuje se v systematickém rozdělení živočichů do základních taxonů
Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav - tělní pokryv - opěrná soustava - svalová soustava - trávicí soustava - dýchací soustava - tělní tekutiny a jejich oběh - vylučovací soustava - rozmnožovací soustava - nervová soustava - smyslové orgány - hormony a hormonální regulace	V rámci každé orgánové soustavy uvede jednotlivé typy dané soustavy ve fylogenetické řadě, přiřadí ke konkrétním skupinám živočichů, popíše jejich stavbu, činnost a význam
	V rámci každé orgánové soustavy porovná výhody a nevýhody, společné a rozdílné vlastnosti daných typů soustav
	V rámci každé orgánové soustavy vysvětlí evoluční změny ve stavbě vybraných orgánů jako adaptace k životu v určitých konkrétních podmínkách
Digitální kompetence	vypracuje digitální prezentaci shrnující fylogenezi jednotlivých soustav

5.15.4 Chemický seminář 2

5.15.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemický seminář zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí Seminář z chemie je dotován 2 hodinami týdně. Hlavní náplní semináře jsou rozšiřující teoretická témata. Náplní semináře jsou také praktická cvičení z analytické chemie, která vhodně doplňují teoretické poznatky z hodin semináře. Studenti vypracovávají protokoly. Praktické hodiny probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři.

Název předmětu	Chemický seminář 2
	Seminář je určen pro budoucí maturanty z chemie a budoucí studenty VŠ těchto oborů: chemie, biologie, biochemie, ekologie, farmacie, medicíny, zemědělských a veterinárních.

5.15.4.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Člověk a životní prostředí	Chemická analýza

5.15.4.3 Učivo/výstupy

Chemický seminář 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Chemické názvosloví zvláštní případy anorganického názvosloví, peroxokyseliny, názvosloví komplexních sloučenin, základy latinského názvosloví anorganických sloučenin	• zapíše názvy a vzorce složitějších anorganických sloučenin • zapíše chemickými vzorci a pojmenuje vybrané koordinační sloučeniny • pojmenuje základní anorganické sloučeniny pomocí latinského názvosloví
Termochemie a chemická dynamika změny energie při chemických reakcích reakční teplo, entalpie, termochemické zákony, entropie, Gibbsova energie	• klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance • aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla z termochemických rovnic • vysvětlí základní termodynamické principy • popíše veličiny entalpie, entropie, Gibbsova energie • popíše spalné a slučovací teplo a jejich význam v chemické praxi • vypočítá reakční teplo ze slučovacích a spalných tepel • aplikuje znalost hodnot entalpie, entropie a Gibbsovy energie pro předpověď průběhu chemických reakcí
Optická izomerie opticky aktivní látky, chiralita, enantiomery Indukční a mesomerní efekt	• vysvětlí pojmy optická aktivita, chiralita, enantiomery • popíše význam optické izomerie v chemické praxi • odvodí vzorce vybraných enantiomerů • aplikuje teoretické poznatky o indukčním a mesomerním efektu na konkrétní mechanismy reakcí
Chemická analýza kvalitativní a kvantitativní analýza základní metody Instrumentální nástroje a metody základní principy optických, elektrochemických a separačních metod a instrumentálních přístrojů	• definuje obor chemická analýza a vysvětlí rozdíl mezi kvantitativní a kvalitativní chemickou analýzou • popíše a používá analytické chemické nádobí a pomůcky • popíše základní metody kvantitativní analýzy • vysvětlí podstatu chemických titrací (acidobazické, redoxní, srážecí) a význam v chemické praxi • vysvětlí podstatu gravimetrie a význam v chemické praxi • vysvětlí podstatu kolorimetrie • popíše základní metody kvalitativní analýzy • vysvětlí podstatu srážecích a komplexotvorných iontových zkoušek • získané poznatky aplikuje při vybraných laboratorních cvičeních

	• popíše optické metody (spektrální a nespektroskopické) a základní fyzikální principy těchto metod • popíše spektroskopie, spektrometry, refraktometry a polarimetry • popíše separační metody (chromatografie, elektroforéza) a základní fyzikální principy těchto metod
Stavba a vlastnosti látek stavba atomu, jádro, elektronový obal, chemická vazba, molekulové orbitály	• správně používá pojmy prvek, nuklid, izotop, izobar • popíše průběh řetězové a štěpné reakce a jejich praktický význam • napíše elektronové konfigurace složitějších atomů • definuje základní a excitovaný stav atomu a graficky je znázorní • popíše vznik jednotlivých typů chemických vazeb • formuluje základní poznatky teorie hybridizace a uvede jednotlivé typy hybridních orbitalů spolu s příklady konkrétních látek • formuluje základní poznatky teorie molekulových orbitalů
Periodická soustava prvků	• popíše jednotlivé formy PSP • popíše zákonitosti elektronegativity, ionizační energie a poloměru atomu ve skupinách a periodách • vyvodí vlastnosti prvků v závislosti na poloze v PSP
Aplikovaná chemie a biotechnologie výroba důležitých anorganických a organických sloučenin	• charakterizuje výrobu důležitých anorganických sloučenin z hlediska surovin a výrobních podmínek (H_2SO_4, NH_3, HNO_3, HCl, $NaOH$) • charakterizuje výrobu důležitých organických sloučenin z hlediska surovin a výrobních podmínek (uhlovodíky a jejich deriváty) • vypracuje přehled prostředků využívaných v zemědělství-hnojiva, pesticidy (DDT, organofosfáty), vysvětlí negativní působení na životní prostředí • popíše tenzidy, vysvětlí čisticí účinky tenzidů a vliv na životní prostředí • popíše základní biotechnologické metody výroby ethanolu, kyseliny octové, kyseliny citronové, aminokyselin, vitamínů a hormonů
Digitální kompetence	používá LLM/AI pro tvorbu přehledů/shrnutí poznatků z chemie používá kalkulátor pro chemické výpočty vyhledává online důležité chemické veličiny a data využívá AI pro kontrolu správnosti řešení výpočtů a pro procvičování názvosloví

5.15.5 Dějepisný seminář

5.15.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepisný seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z dějepisu vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě

Název předmětu	Dějepisný seminář
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova Člověk a životní prostředí Mediační výchova Role médií v moderních dějinách Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na pomocné vědy historické, klíčové okamžiky světových poválečných dějin, základní vývojové etapy regionální historie. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do současnosti. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů v daném kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, ale i audionahrávky a filmové dokumenty. Výuka probíhá v učebnách vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky mohou být historické exkurze.

5.15.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. - nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. - poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	- je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. - používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhájí svůj názor, argumentuje. - využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	- zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jedinec, v případě potřeby pracuje v týmu. - uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. - je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	- zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. - zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na

	jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

5.15.5.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Globalizační a rozvojové procesy	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Žijeme v Evropě	Regionální dějiny - Děčínsko Pomocné vědy historické Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Člověk a životní prostředí	Regionální dějiny - Děčínsko Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Uživatelé	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Role médií v moderních dějinách	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa

5.15.5.4 Učivo/výstupy

Seminář z dějepisu	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Regionální dějiny – Děčínsko	• vysvětlí přínos města pro rozvoj českého státu • zná nejvýznamnější stavby ve městě, zařadí je do historického kontextu • popíše nejvýznamnější etapy vývoje Děčína, zařadí regionální historii do národního, příp. světového kontextu • charakterizuje jednotlivé PVH

Seminář z dějepisu	4. ročník
• Pomocné vědy historické Diplomatika, sfragistika, genealogie, heraldika, metrologie, paleografie, numismatika, chronologie, archeologie, dendrochronologie, historická geografie, sociologie, statistika, lingvistika	• popíše historii jejich vzniku, výklad spojí s historickými podmínkami (heraldika – křížové výpravy, obecný zájem o historii v době osvícenské) • na příkladech uvede konkrétní doklady výsledků bádání jednotlivých oborů pro poznání historie • zhodnotí přínos PVH pro dnešní dobu • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace využívá tradiční oborové terminologie • zpracuje samostatné vystoupení (prezentaci) na dané téma • dodržuje pravidla tvorby odborné práce (citace)
• Vybrané kapitoly z poválečné historie světa Mezinárodní vztahy (konference) Atlantická charta, Casablanca, Káhira, Teherán, Jalta, San Francisco, Postupim), norimberský soud Bipolární svět po 2.SV, železná opona, studená válka, Trumanova doktrína, Marshallův plán Poválečné N, rozdělení, NATO, hosp. zázrak, Berlínská zeď, W, Brandt, H. Kohl, sjednocení N, současní představitelé a problémy Poválečný SSSR, stalinský systém, satelity, podstata fungování RVHP, VS Poválečná Indie, Pákistán, současné problémy Poválečná Čína, Mao, velký skok, kulturní revoluce, vztah k SSSR, nám. Nebeského klidu, Tibet Korejská válka, současný vývoj na poloostrově Vietnamská válka, současný vývoj Karibská krize, Kuba, Castro Poválečné USA (Mc Carthy, Dulles, Kennedy, další prezidenti a akce (Nixon, Ford, Reagan, Bush,...) Destalinizace v SSSR (pád kultu, Sputnik, Gagarin, stav hospodářství – celiny), neostalinismus (Brežněv a násl.), Perestrojka (Gorbačov, Afghánistán!) Poválečné Polsko (satelit, Gomulka, hospodářství, Solidarita, Jan Pavel II., kulatý stůl, pád KS, současnost – vztah k Rusku Poválečné Maďarsko (Nagy, pád systému v r. 1989), poválečné Rumunsko (Ceaușescu, pád systému v r. 1989), poválečné Bulharsko Izraelsko-arabský konflikt (války, výsledky, dnešek) Jugoslávský konflikt, výhled do budoucna? Válka v Perském zálivu Válka v Afghanistanu Západoevropské státy po 2. SV (Francie, Itálie, Španělsko a Portugalsko, Anglie a boj o Falklandy, Švédsko)	• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy • vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • vymezí specifika islámské oblasti, porovná s evropskými kořeny • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie • objasní příčiny a podstatu agresivní politiky vybraných útvarů a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • vysvětlí expanzivní záměry velmocí, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • uvede příklady poválečných vojenských konfliktů, cesty jejich řešení • zná skrytá nebezpečí moderních způsobů vedení války, manipulace v přetechizovaném světě • orientuje se v současné politické situaci ve světě, používá základní terminologii

Seminář z dějepisu	4. ročník
Mezinárodní vztahy od 60. let, postupné odzbrojování zač. 70. let, Helsinky, SALT 1, SALT 2, hvězdné války, dnešní svět	

5.15.6 Matematický seminář 2

5.15.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Seminář z matematiky je volitelný vyučovací předmět s hodinovou dotací 2 hodiny týdně pro studenty 4. ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět navazuje na předmět Matematika. Obsahem předmětu je výklad diferenciálního a integrálního počtu tak, aby absolventi semináře mohli bez větších problémů studovat na vysokých školách, kde se matematika vyučuje.

5.15.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí způsob řešení problému. - využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. - obhazuje své myšlenkové postupy při řešení problému. - samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku.
Kompetence komunikativní:	- v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. - užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. - jasně formuluje, vysvětluje a obhazuje správnost svého postupu řešení. - naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence občanská:	přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence sociální a personální:	- respektuje dohodnutá pravidla. - respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence k učení:	- ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh, zásoby geometrických a rýsovacích postupů. - řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení, prostorovou představivost a chápe souvislosti mezi matematickými poznatky. - vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení.

5.15.6.3 Učivo/výstupy

Seminář z matematiky 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Okolí bodu, limita funkce, limita funkce v nevlastním bodě, nevlastní limita funkce, spojitost funkce	- definuje a vysvětlí pojem limita funkce v bodě - aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech - používá souvislosti pojmů limita funkce a spojitost funkce

	• procvičuje a osvojuje si dovednost výpočtu limit funkcí pomocí vhodných programů a aplikací
Derivace: • derivace funkce, její geometrický význam • základní vzorce pro derivace elementárních funkcí a pravidla pro výpočet derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí • derivace složené funkce • extrémy funkcí, průběh funkce	• definuje derivaci funkce v bodě • aplikuje geometrický význam derivace • vyšetří průběh funkce užitím derivací, s využitím programu Geogebra ověří správnost sestavení grafu
Integrální počet: • primitivní funkce, neurčitý integrál • určitý integrál • obsah rovinného obrazce • objem rotačních těles	• používá základní vzorce a pravidla pro výpočet primitivních funkcí na základě přímé integrace • aplikuje substituční metodu a metodu per partes • vypočítá užitím určitého integrálu obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa • procvičuje a osvojuje si dovednost výpočtu primitivních funkcí pomocí vhodných programů a aplikací

5.15.7 Zeměpisný seminář

5.15.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpisný seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Seminář ze zeměpisu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou dotací 2 hodiny týdně. Prohlubuje znalosti ze oblasti Zeměpisu a připravuje studenty k úspěšnému studiu na VŠ s problematikou souvisejících. Věnuje se tématům Globální problémy lidstva, Globální problémy životního prostředí, Etnografie – tradice a zvyky národů a Regionální geografie – rozšíření a procvičení učiva o vybraných zemích světa.

5.15.7.2 Učivo/výstupy

Zeměpisný seminář	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Mapa	• stručně popíše historii mapování od starověku po současnost • uvede významné mořeplavce, objevitele a cestovatele, kteří přispěli k rozvoji geografie a vysvětlí jejich význam
Globální problémy lidstva	• vyjmenuje hlavní ohniska napětí a válek ve světě v souvislosti s politickým vývojem ve 20. (21.) století • vysvětlí příčiny těchto konfliktů, jejich průběh a možná řešení • uvede a zhodnotí další globální problémy současnosti, jako jsou problém migrace a uprchlíků, růst měst v rozvojových zemích, nemoci (AIDS, malárie, spavá nemoc, ebola) aj.
Globální problémy životního prostředí	• vyjmenuje globální problémy životního prostředí

Zeměpisný seminář	4. ročník
	- vysvětlí obtížnost stanovení míry vlivu lidské společnosti na globální oteplování a různé pohledy vědců a politiků - uvede příklady dopadů globálního oteplování na atmosféru, hydrosféru, biosféru, pedosféru a lidskou společnost - popíše problematiku kácení tropických lesů a jeho důsledky - vysvětlí jev El Nino - uvede možná řešení a příklady ekologického chování jednotlivého člověka
Etnografie – tradice a zvyky národů	- vyjmenuje příklady tzv. primitivních národů a lokalizuje je - popíše jejich tradice a zvyky - vysvětlí, jak na ně působí moderní civilizace, a to jak v pozitivním, tak i negativním smyslu
Regionální geografie – rozšíření a procvičení učiva o vybraných zemích světa	- uvede na základě vlastního výběru zajímavé místo (zemi) světa a lokalizuje ho (ji) - vysvětlí, v čem spočívá turistická či jiná přitažlivost tohoto místa - doprovodí svůj komentář obrazovým materiálem (vlastní fotografie či videa, internetové zdroje)

5.15.8 Komunikace a mediální výchova

5.15.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Komunikace a mediální výchova
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Mediální výchova se vyučuje jako volitelný předmět ve čtvrtém ročníku čtyřletého studia a v osmém ročníku víceletého studia víceletého gymnázia.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v dvouhodinových blocích, ve třídách s audiovizuální technikou, ICT, vybrané hodiny mohou aktuálně probíhat i v jiných prostorách. Předmět má doplňující, nadstavbový charakter. Jeho pojetí propojuje složku analytickou a tvořivou s využíváním technických prostředků, umožňujících reprodukci i záznam projevů. Komplexní charakter předmětu vychází z Občanského a společenskovedního základu, Českého jazyka a literatury, Dějepisu. Studenti získají informace o moci a bezmoci médií, naučí se v textech detekovat ideologii, zamyslí se nad hoaxy, fake news i deepfakes a poznají jejich podstatu a účel. Pokusíme se společně popsat, obsáhnout a pochopit český mediální svět. Kurz je vhodný pro budoucí vysokoškolské studenty humanitních a společenskovedních oborů a také pro všechny, kdo rádi čtou a píší. Kromě zvládnutí terminologie z oblastí žurnalistiky a bohemistiky a rozpoznání jednotlivých žánrů nahlédneme do praxe (exkurze v redakci celostátního týdeníku a novém mediálním newsroomu, v respektovaném knižním nakladatelství i v Národní knihovně ČR, diskuse s redaktorem regionálního deníku aj.). Budeme kriticky analyzovat mediální sdělení, ale i reklamní a politické kampaně. Zaměříme se na konkrétní mediální kauzy a jejich zpracování – výběr dle zájmu studentů.

	Zkusíme si také tvůrčí psaní; v plánu je jedno číslo zvláštního věstníku věnované prvním ročníkům jejich zkušenými kolegy.
--	--

5.15.8.2 Učivo/výstupy

Komunikace a mediální výchova	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Historie vzniku jednotlivých kategorií médií v kostce	• Zhodnotí přínos médií v historii
Typologie médií a jejich žánrů	• Vysvětlí různé významy slova médium. • Charakterizuje druhy médií.
Struktura médií/redakcí, (možný) vliv vlastníků, postavení žen v redakcích, publika (a jejich analýzy a „měření“)	Je schopen/schopna zjednodušeně popsat současnou českou mediální krajinu, rozezná veřejnoprávní médium od soukromého, ví, jak se měří čtenost/poslechovost/sledovanost a k čemu taková měření slouží.
Mediální právo (na odpověď, opravu, ochranu osobnosti atp.) na konkrétních příkladech, mediální legislativa a (samo)regulace	Zná svá práva jakožto předmětu mediálního výstupu i jako pouhého uživatele (veřejnoprávního) média.
Jazyk médií, především bulváru (výrazové prostředky snažící se manipulovat čtenáře, kritická analýza diskurzu, argumentace, ideologie)	• Popíše základní komunikační schéma, faktory ovlivňující komunikaci • Vnímá text se zaměřením na celkové sdělení – jeho možnou modifikaci, podtext • Uvědomí si základní rysy asertivní komunikace. • Rozezná nekalé komunikační prostředky a umí na ně reagovat.
Přeměna mediální produkce vlivem rostoucí obliby internetu a digitálu; občanská žurnalistika, blogy, online vs. print	Dokáže poučeně rozlišit a na příkladech ukázat kvalitativní změnu
Youtubeři, influenceři, sociální sítě a jejich vliv na tradiční média	Je schopen/schopna vysvětlit mechanismy produkce "creative content" a kriticky je srovnat s přístupy žurnalistickými
Média a politika	• Analyzuje, z jakých zdrojů získáváme informace o kandidátech, srovná zdroje a jejich možnosti. • Na konkrétních příkladech rozpozná přesvědčovací techniky politické reklamy. • Dokáže, že zpravodajství je ovlivňováno politikou, zváží, zda média ovlivňují politiku. • Vysvětlí pojem propaganda, zařadí do historického kontextu • Rozliší různé techniky propagandy. • Uvědomí si, že propaganda slouží různým ideologiím s používáním obdobných nástrojů.
Teorie a praxe ve světě kulturní publicistiky s důrazem na tu literární a filmovou	Uvědomí si souvislosti a proměny kulturní publicistiky, dokáže charakterizovat její žánry a jmenovat její představitele
Budoucnost (foto)reportáže	Uvědomí si milníky v dějinách (foto)reportáže, připraví referát o jedné její české/světové osobnosti
Inzerce, reklama, marketing a PR	• Vysvětlí, jak se vytvářejí programová schémata. • Analyzuje konkrétní programové schéma. • Posoudí vztah mezi pořadem, cílovou skupinou a reklamou. • Vysvětlí, proč je sledovanost sledovaným jevem. • Uvede, kde lze získat aktuální údaje o sledovanosti. • Uvede, kdo je vnímán jako celebrita, jakou roli hraje v mediálním světě.

Média a AI (s hostujícím expertem; Chat GPT, GAI, Discover Feed, Face Swap aj.)	Uvědomí si, jak AI může svým uživatelům zjednodušit a urychlit práci, pokud jde o textové a obrazové výstupy
	Sám/Sama zkusí vybrané nástroje (ChatGPT, DeepL, Midjourney) použít

5.15.9 Seminář z psychologie

5.15.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z psychologie
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovědní seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zaměříme se na témata, která budou doplňovat a prohlubovat obsah učiva z předcházejících 3 ročníků. Předmět SVS zahrnuje kapitoly z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. SVS je dotován 2 hodinami týdně. Náplní semináře jsou také exkurze, přednášky a besedy k probíraným tématům. Seminář je určen pro maturanty ze ZSV a budoucí studenty humanitních oborů na VŠ.

5.15.9.2 Učivo/výstupy

Seminář z psychologie	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Vývojová psychologie: - sociální a biologická determinace - vývojová období jedince - vybrané teorie vývoje osobnosti (Freud, Erikson, Piaget)	- vymezí teoretické psychologické disciplíny - definuje rozdíl mezi vývojovou psychologií a psychologii osobnosti - vymezí etapy vývoje člověka se zaměřením na vývojové etapy dětství, popíše jednotlivé vývojové etapy - popíše biologické a sociální determinanty - seznámí se s vývojovými teoriemi významných psychologů
prezentace – témata z oblasti pedagogiky, psychologie	• prezentuje seminární práci nebo referát k zadaným tématům
Psychologie osobnosti – pojem osobnost, struktura osobnosti, biologická a sociokulturní determinace psychologického vývoje	definuje vlastními slovy pojem osobnost z psychologického hlediska, vysvětlí rozdíl mezi psychickými procesy, stavy, vlastnostmi a obsahy, vyjmenuje za pomoci učitele jednotlivé složky osobnosti, diskutuje o tom, co je pro něho nejsilnější motivací, zaujme stanovisko k problematice vlčích dětí, zařadí některé vybrané vlastnosti do modelů determinace lidské psychiky
Náročná životní situace – frustrace, deprivace, stres, konflikt	vysvětlí pojem náročná životní situace, vymezí pojem frustrace a dokáže ho doložit příkladem, vyjmenuje reakce na frustraci, vlastními slovy vysvětlí pojem stres, zdůvodní, proč může být pro člověka škodlivý, rozeznává druhy stresu, vysvětlí význam pojmu konflikt, objasní jednotlivé druhy interpersonálních konfliktů a aplikuje do praxe, rozliší jednotlivé styly řešení konfliktů
Pedagogika – úvod do studia pedagogiky, činitelé výchovy, dějiny pedagogiky	definuje pojem pedagogika a dokáže ji zařadit mezi ostatní vědy, chápe základní pedagogické pojmy, rozlišuje pedagogické disciplíny

Seminář z psychologie	4. ročník
Sociální a speciální pedagogika – ohrožené děti, týrané, zneužívané, zanedbávané dítě, integrace postižených jedinců do společnosti	dokáže rozeznat projevy týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte, zná druhy postižení, chápe princip inkluze, dokáže vysvětlit speciálně pedagogické disciplíny

5.15.10 Seminář z práva

5.15.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z práva
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovední seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cílem semináře je přiblížit studentům právo v jeho teoretické rovině a současně ukázat užití práva v praxi. Seminář, přestože je prvotně zaměřen na studenty, kteří se v budoucnu chtějí věnovat studiu práva na vysokých či vyšších odborných školách, může obohatit i ty studenty, kteří ve studiu práva pokračovat nechtějí a pouze je oblast práva zajímá nebo se připravují na studium na jiných humanitně zaměřených školách. Seminář bude rozdělen do dvou tematických okruhů: 1) Obecný, opakovací V této tematické části půjde o exkurz do již studenty získaných znalostí z oblasti práva v rámci výuky Základů společenských věd z prvního ročníku. Opakování znalostí a jejich prohlubování bude zaměřeno na samostatné logické právní uvažování studentů formou odpovědí na konkrétní otázky typu: Jaké má člověk práva a povinnosti a kde se berou? Co chci, co mohu a co nesmím? Paradox svobody, kde začíná a končí? a řada dalších, kdy v rámci odpovědí na tyto otázky uděláme krátký teoretický exkurz do právních dějin, pramenů práva, druhů právních norem, dělení práva a právních odvětví - soukromého a veřejného, atp. 2) Praktický V této části, jež bude navazovat na znalosti z již probíraných témat, seminář bude zaměřen na praktickou interaktivní výuku: studenti budou seznamováni a aktivně zapojováni do diskuzí o konkrétních právních (soudních) kauzách z různých právních odvětví, tak aby byli schopni samostatně uvažovat o právní a morální rovině daného případu a okrajově pracovat se zákony.

5.15.10.2 Učivo/výstupy

Seminář z práva	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy

teoretický exkurz do právních dějin, pramenů práva, druhů právních norem, dělení práva a právních odvětví - soukromého a veřejného, atp.	studenti se seznámí a aktivně zapojí do diskuzí o konkrétních právních (soudních) kauzách z různých právních odvětví, tak aby byli schopni samostatně uvažovat o právní a morální rovině daného případu a okrajově pracovat se zákony (v jakém právu obecně a v jakém právním odvětví se pohybují, jaké zákony a paragrafy zákonů budou k dané kauze advokátem, státním zástupcem, soudem a případně i policií používány k vyřešení případu, atp.), • simulace jednání klienta s advokátem, notářem či exekutorem a obráceně právního zástupce, notáře či exekutora s klientem, • simulace jednání dvou stran sporu a jejich právních zástupců – mimosoudní vyjednávání, • simulace soudního jednání, • simulace mediačního jednání
smluvní právo – závazky obecně (uzavírání smluv, druhy smluv, Pacta sunt servanda – „smlouvy se mají dodržovat“, vymáhání jejich plnění), – praktické ukázky	studenti sepíší smlouvy z domluveného právního odvětví a následně i žalobu pro její neplnění
pracovní právo - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, pracovní smlouvy a dohody, ukončení pracovního poměru – praktické ukázky	
rodinné právo - Rodičovská odpovědnost, dítě - jeho práva a povinnosti, participační práva dítěte, rozvod, péče o dítě, výživa atp..	
trestní právo - hmotné i procesní - práva na obhajobu a presumpce nevinny - trestní právo z pohledu advokáta a z pohledu orgánů činných v trestním řízení	roliší trestání mladistvých od trestání dospělých

5.15.11 Programování a robotika 2

5.15.11.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Programování a robotika 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti programování získané v předchozím studiu. Rozvíjí také algoritmizační přístup a jeho využití k řešení problémů. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Cílem práce v hodinách je osvojit si základy algoritmizace a později i pokročilejší techniky programování, které mohou využít pro řešení nejrozličnějších problémů a modelových situací. Budou schopni využívat

Název předmětu	Programování a robotika 2
	internet nejen jako nástroj získávání informací, ale i jako formu sebeprezentace, prostřednictvím sdílení kódů a postupů (Github, GitLab, Stack Overflow apod.). Žáci získají i zkušenosti s prací v týmu – s rozdělením kompetencí a povinností a jejich následné kontrole. Seminář si klade za cíl ukázat žákům cestu pro využití IT techniky i v jiných oblastech, než je IT / OT / strojírenství apod. Získané znalosti a zkušenosti jim budou nápomoci při volbě dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.15.11.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• přesně formuluje problém, navrhne možné postupy řešení a vypracuje řešení. • vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků. • při řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení (logické, matematické, empirické).
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá správnou terminologii a symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy využívané při programování úloh. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí probíraného učiva. • třídí informace, plánuje postupy.

5.15.11.3 Učivo/výstupy

Programování a robotika 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Úvod do předmětu Informace, kódování dat, číselné soustavy Výroková logika Algoritmus, algoritmizace úloh Vývojové diagramy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku.
	• Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti.
	• Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus.
	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Pokročilé programovací prvky jazyka C# Základní programovací prvky jazyka Wiring a C++ Příkazy vstupu a výstupu Analog/Digitál	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
	• Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly
	• Zná syntaxe jednotlivých typů

Programování a robotika 2	4. ročník
Podmíněné příkazy pro ovládání senzorů/motorů atd.	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.
• Cykly různých druhů cyklů - Strukturované proměnné - Pole a řetězce	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul. • Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka, sériová linka soubor.
• Vstupní a výstupní soubory v programech. • Základní export dat do databáze.	• Zná standardní prvky prostředí Arduino IDE. • Pracuje s objekty a knihovnami Wire. • Zná nejdůležitější vlastnosti komponent. • Pracuje se soubory.

5.15.12 Počítačové 3D modelování

5.15.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Počítačové 3D modelování
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je vyučován ve čtvrtém ročníku čtyřletého a osmém ročníku osmiletého gymnázia jako volitelný.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Volitelný předmět ve třetím ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně. Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti počítačové grafiky získané v předchozím studiu. Rozvíjí také prostorovou představivost a kompetence k řešení problémů, včetně algoritmického přístupu. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Žáci si osvojí práci ve 3D modelovacím softwaru, orientaci ve 3D prostoru, použití materiálů, světla a renderování fotorealistických modelů. Dokážou navrhovat a vytvářet detailní modely reálných objektů. Budou schopni využívat Internet jako nástroj pro publikování vlastních modelů a zdroj již vytvořených 3D modelů. Získají reálnější představu o práci designérů a tvůrců 3D počítačových her a filmů. Poznají základní principy 2D CAD systémů. Předmět svým praktickým přístupem motivuje žáky k dalšímu rozvoji v oblasti technických věd (např. stavitelství, strojírenství, architektura) a designu. Díky osvojeným praktickým kompetencím získají žáci zodpovědnější přístup při volbě svého dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.15.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	• s využitím znalosti základních modelovacích postupů navrhne možné postupy modelování a vymodeluje konkrétní objekt. • využívá různé postupy při modelování komplexního 3D modelu. • tvoří vlastní 3D textury. • tvoří vlastní grafiku a animace.

Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá správnou terminologii a symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhájí správnost svého postupu. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy využívané při práci v modelovacím softwaru. • osvojuje si základní operace při práci s objekty v 3D prostoru, orientuje se ve virtuálním 3D prostoru a je schopen je využít i v jiných typech modelovacího softwaru. • osvojené základní algoritmy práce aplikuje při tvorbě modelových 3D objektů. • používá správnou terminologii při popisu procesu vlastního modelování. • modelováním základních 3D objektů rozvíjí prostorovou představivost. • používá předdefinované 3D textury a další předdefinované zdroje (světlo, prostředí aj.) • převádí 2D nákresy do virtuálního 3D prostoru a využívá volně šiřitelné 3D modely. • používá vhodné nastavení při renderování obrázků a animací. • orientuje se v problematice autorských licencí a aktivně je využívá. • používá další digitální zobrazovací nástroje 3D modelů a nástroje rozšířené reality.

5.15.12.3 Učivo/výstupy

Počítačové 3D modelování	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
• Úvod do předmětu Informace, kódování dat, číselné soustavy Výroková logika Algoritmus, algoritmizace úloh Vývojové diagramy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku. • Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti. • Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus. • Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Základní programovací prvky jazyka C# struktura programu proměnná, datové typy příkazy vstupu a výstupu přiřazovací příkaz podmíněný příkaz	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce. • Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly • Zná syntaxe jednotlivých typů • Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
• Cykly různé druhy cyklů Strukturované proměnné pole a řetězce	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. • Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.

Podprogramy	• Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka soubor.
• Metody	• Zná standardní prvky prostředí C#. Menu, panel nástrojů, formulář, komponenty,
Soubory	• Pracuje s objekty.
vstupní a výstupní soubory v programech	• Zná nejdůležitější vlastnosti komponent.
Třídy a zákl. objektově orientovaného programování	• Rozliší třídy a metody.
Třídy, dědičnost	• Pracuje se soubory.

5.15.13 Fyzikální seminář

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	0	2	2
			Volitelný	

5.15.13.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z fyziky 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzikální seminář vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V semináři si žáci prohlubují nejen základní znalosti a dovednosti se základního kurzu fyziky, ale navíc se zaměřují i na oblasti moderní fyziky. Žáci získávají zkušenosti s řešením složitějších fyzikálních problémových úloh, příkladů a testů. Prohlubují si představu o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získávají základy pro další studium přírodovědného zaměření. Žák získá praktické dovednosti při řešení laboratorních prací, dovede sám nalézat správné postupy při řešení úkolů, nebo rozhodnout se pro správné řešení z několika možných. Získané výsledky umí zpracovat a správně vyhodnotit. Dokáže objektivně popisovat fyzikální děje a nalézat vysvětlení těchto dějů. Umí využívat odbornou literaturu a internet k získávání nových informací a je schopen využívat nabyté znalosti v praktickém denním životě, ve vztahu k životu. prostředí, ochraně zdraví a života. Žák má základní předpoklady pro studium na vysokých školách technického a přírodovědného zaměření.

5.15.13.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák...
---	---

Kompetence k řešení problémů:	• žák samostatně řeší a vyhledává fyzikální problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při nich logické, matematické a empirické postupy. • při řešení fyzikálních problémů využívá znalosti a dovednosti získané v jiných přírodovědných předmětech. • aplikuje a hodnotí různé postupy práce při fyzikálních pokusech, odhaduje rizika s nimi spojená.
Kompetence komunikativní:	• stručně a jednoznačně formuluje výsledky svých měření, experimentů i řešení problémů. • dokáže obhájit výsledky své práce i svůj názor při řešení fyzikálních problémů. • vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
Kompetence sociální a personální:	• chápe vliv různých fyzikálních jevů na prostředí, na zdraví své i ostatních lidí • respektuje pravidla, pravidla chování • podílí se na pozitivní atmosféře ve skupině.
Kompetence občanská:	• respektuje pravidla při práci s fyzikálními pomůckami, řád učebny a laboratorní řád. • uvědomuje si vliv fyzikálních jevů na životní prostředí, vovodí závěry. • umí se zachovat zodpovědně v krizových situacích - požár, úraz el. proudem. Dokáže poskytnout první pomoc.
Kompetence k podnikavosti:	• rozhoduje se o dalším vzdělávání, o budoucím profesním zaměření. • rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál. • uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost.
Kompetence k učení:	• operuje s obecně užívanými termíny, symboly a znaky pro fyzikální veličiny, uvádí je do souvislostí. • vyhledává, cíleně třídí informace z oblasti fyziky a systematicky je propojuje. • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody. • vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní jevy. Řeší úlohy na základě předchozích znalostí a dovedností.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace.
	• ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály.
	• používá čidla, měřicí software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra.
	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulátoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty).
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů.
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.15.13.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
----------------	-----------

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně - reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematickosti snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi.
Sociální komunikace	Průběžně - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací.

5.15.13.4 Učivo/výstupy

Fyzikální seminář 2	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Fyzikální veličiny a jejich měření, základy fyzikálních měření	vypracuje protokol měření. zpracuje chyby měření – aritmetický průměr, střední kvadratickou odchylku, chybu měřidla. k měření fyzikálních veličin používá přímé a nepřímé metody měření početně i graficky najde součet a rozdíl, reálný násobek vektorové veličiny měří fyzikální veličiny pomocí digitálními čidly Pasco zpracovává měření fyzikálních veličin pomocí programu Excel
Termodynamika a molekulová fyzika Struktura a vlastnosti plynů. Entropie, pravděpodobnostní charakter termodynamiky, interpretace termodynamických zákonů	vysvětlí podstatu termodynamických zákonů popíše a vymezí souvislost mezi fenomenologických a statistickým popisem termodynamických jevů charakterizuje látky různých skupenství, načrtne fázový diagram, popíše jeho oblasti; zařadí látku v daném stavu do správné oblasti fázového diagramu, řeší kalorimetrickou rovnici
Základy klimatologie a meteorologie	rozliší absolutní a relativní vlhkost
	simuluje termodynamické jevy pomocí simulací PhET vyhledá v online zdrojích informace o klimatických a meteorologických jevech, vyhodnotí změny
Elektromagnetické vlnění, kvantová fyzika, fyzika mikrosvěta vlnová optika foton, tlak záření, LASER urychlovače částic	aplikuje poznatky z geometrické a vlnové optiky při řešení úloh na lom, odraz, polarizaci, ohyb a interferenci světla rozlišuje vlnové a částicové vlastnosti elmg. vlnění při řešení úloh z kvantové a částicové fyziky . záření těles, Comptonův jev, fotoelektrický jev propojuje teoretické poznatky s praxí – nové technologie v oblasti medicíny, fyziky látek a průmyslu v online zdrojích vyhledá informace o nových technologiích

5.16 Volitelný předmět

5.16.1 Základy společenských věd 1

5.16.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Základy společenských věd 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, dále integruje celý vzdělávací obor Člověk a svět práce a část okruhu Výchova ke zdraví, a to: * z tématu Zdravý způsob života a péče o zdraví – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, psychohygiena * z tématu Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině, mezigenerační soužití, partnerské vztahy, manželství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi, modely sociálního chování * z tématu Změny v životě člověka a jejich reflexe – změny v období adolescence, způsoby sebereflexe a kontroly emocí * z tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – zátěžové situace a způsoby jejich zvládání, kriminalita a její různé formy, sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích Vedle toho v sobě zahrnuje část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, část tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky. Dotýká se i průřezového tématu Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií. Současně jsou Základy společenských věd předmětem, který má řadu mezioborových vazeb na jiné předměty – především na zeměpis, dějepis a částečně také na biologii. Výuka je v prvním až třetím ročníku jednotná pro všechny žáky při dvouhodinové dotaci týdně. Ve čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit povinně volitelný předmět Společenské vědy, v jehož rámci má ZSV dvouhodinovou dotaci; případně volitelný Společenskovědní seminář, který je rovněž dvouhodinový. Během studia jsou žáci postupně seznamováni se základy politologie, práva, mezinárodních vztahů, ekonomie a ekonomiky, sociologie, psychologie, religionistiky a dějin filozofie. Ve čtvrtém ročníku jsou prohlubovány jejich znalosti ve filozofii a etice. V případě, že si zvolí volitelný společenskovědní seminář, týká se možnost prohloubit si své znalosti i dalších výše uvedených oborů. Při vyučování jsou užívány různé formy výuky, vedle klasických (výklad, frontální práce se třídou) jsou to například referát, skupinové vyučování, projekce dokumentárních filmů, beseda s odborníky, exkurze, seminární práce a jejich prezentace, projektové vyučování apod. Na vyšším gymnáziu využíváme řady materiálů poskytnutých společností Člověk v tísni, neboť jsme řadu let zapojeni do jejího projektu Jeden svět na školách a pravidelně se zapojujeme do projektu Příběhy bezpráví.

5.16.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák/Žáci...
Kompetence k řešení problémů:	• se učí rozeznat různé druhy problémů, jak ty individuální, tak ty vzhledem ke specifice předmětu společenských věd, celospolečenské. • kriticky přemýšlí, činí uvážená rozhodnutí, dokáže je obhájit a zároveň vyslechne a toleruje názory jiných lidí. • prakticky, aktivně a smysluplně využívá získané vědomosti. • se učí vyrovnávat s běžnými životními problémy a pružně na ně reagovat; adekvátně problému představuje druhým své způsoby řešení.
Kompetence komunikativní:	• používá prezentační metody, jako jsou referáty a multimediální prezentace, k řešení zadaných problémů využívá, mimo jiné, i spolupráci ve skupině a správnými technikami vede diskuzi. • se nebojí sdělit svůj názor. • dokáže vystihnout a formulovat podstatné informace. • získané informace podává v logickém sledu. • vyslechne a objektivně hodnotí ostatní. • ovládá různé typy komunikace – verbální, nonverbální, masovou apod. • ovládá práci s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole i mimo ni. • informace získané z různých zdrojů kriticky vyhodnocuje. .
Kompetence sociální a personální:	• samostatně plní úkoly. • se učí myslet na své okolí, pomáhat druhým, pokud je třeba. • využívá různých možností se zapojit do rozličných forem dobrovolnictví, podle svých potřeb (např. budoucí studium, pomoc potřebným atp.). • přistupuje k lidem s odlišnostmi s taktem (toleruje jiné rasy, jiné názory, odlišné víry, tělesné či psychické postižení atd.).
Kompetence občanská:	• popíše základní principy občanského soužití, toleruje a respektuje přesvědčení druhých lidí, snaží se mít úctu k jiným lidem, odmítá jakoukoliv formu násilí. • sleduje aktuální dění v Čechách i ve světě. • zná důležité právní normy a umí je přiměřeně interpretovat a případně použít. • popíše a vysvětlí základy demokratické společnosti, odlišuje demokratické a nedemokratické režimy. • dokáže vysvětlit, proč je důležité se aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	• je ekonomicky gramotný, tedy se orientuje v základech ekonomického světa - ví jak se nezadlužit, jak šetřit, jak lze investovat, popíše základní fungování trhu, umí si udělat domácí rozpočet a další základní ekonomické dovednosti. • orientuje se na trhu práce, uvědomuje si své možnosti zapojení se do něj, zná své povinnosti spojené s normami s ním spojenými.
Kompetence k učení:	• ovládá rozličné metody a způsoby záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. • popíše faktory ovlivňující proces jeho učení i obecně, zná svůj učební typ a umí s ním pracovat, efektivně využívá různé metody učení vhodné pro jeho učební typ. • pracuje s různými zdroji informací, jako je odborná literatura, internet, popularizační výukové materiály apod. Dokáže • vybírat

	vhodné zdroje informací pro danou problematiku, vyhodnocuje je a interpretuje. Dokáže rozlišit podstatné od nepodstatného. • vyhodnocuje získané údaje a s pomocí učitele rozpoznává, které jsou důležité a tedy vhodné pro trvalé zapamatování.
--	---

5.16.1.3 Učivo/výstupy

Základy společenských věd 1	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY • Opakování dějin filozofie Vybrané problémy z dějin filozofie Ontologie – různé pojmání podstaty světa • předsokratovská filozofie (mílétská škola, pythagorejci, Herakleitos, eleaté, mladší fyzikové, atomisté) • sokratovská filozofie (Platón, Aristoteles) • středověká (Sv. Augustin, T. Akvinský) • novověká filozofie (R. Descartes, B. Spinoza, G. Leibniz) • německý idealismus - G. W. Hegel • moderní filozofie (iracionalismus, marxismus, strukturalismus)	• aktivizuje poznatky z dějin filozofie, využívá je při charakteristice vybraných problémů filozofie • charakterizuje ontologii jako základní filozofickou disciplínu • diferencuje různé přístupy naivních materialistů v pojetí pralátky, srovnává je s pojetím dalších významných filozofů předsokratovského období • srovnává Platonovo učení o idejích s Aristotelovým učení o formě a materii • nalézá shodné a odlišné názory v učení středověkých myslitelů • srovnává dualismus, monismus a pluralismus novověkých filozofů • objasňuje podstatu Hegelova absolutního idealismu • srovnává dialektický materialismus marxistů s voluntaristickým pojetím Schopenhauera a Nietzcheho • objasňuje podstatu strukturalismu
Gnozeologie – různé přístupy k možnostem lidského poznání • definice poznání, vývoj postavení gnozeologie v dějinách filozofie • empirismus a racionalismus • zkušenost v procesu poznání (pojetí empirické, jiné teorie zkušenosti) • problém možnosti lidského poznání (dogmatismus, skepticismus, agnosticismus) • I. Kant • různé přístupy k poznání v moderní filozofii (iracionalismus, pozitivismus, fenomenologie, hermeneutika, kritický racionalismus) • pojetí pravdy	• definuje gnozeologii jako disciplínu filozofie zabývající se lidským poznáním • definuje poznání, uvádí význam gnozeologie v jednotlivých vývojových etapách filozofie • srovnává empirismus a racionalismus • vysvětluje, jakou roli připisovali zkušenosti různí filozofové • objasňuje odlišné přístupy k možnostem lidského poznání, dokazuje je na konkrétních příkladech • objasňuje podstatu Kantova agnosticismu • charakterizuje různé přístupy k poznání v moderní filozofii • odlišuje různé přístupy k pojetí pravdy
Postavení člověka ve filozofii Člověk jako jedinec • člověk v dějinách filozofie • člověk ve filozofii existencionalistů • filozofické pojetí člověka – filozofická antropologie Člověk jako součást společenských vztahů • antická filozofie (Platónovy a Aristotelovy názory na stát) • středověká filozofie (T. Akvinský) • sociologizující teorie v renesanční filozofii (T. More, T. Campanella, • N. Machiavelli) • osvícenství (T. Hobbes, J. Locke,	• aktivizuje poznatky z tematických celků Člověk jako jedinec a Člověk ve společnosti – charakterizuje člověka jako bytost přírodní a kulturní • uvádí, jaký význam připisuje člověku filozofie v jednotlivých etapách svého vývoje • charakterizuje podstatu existencionalismu, objasňuje filozofické pojetí pojmu existence • definuje filozofickou antropologii jako moderní disciplínu 20. století • uvádí etapy vývoje, ve kterých se filozofie více soustředila na člověka jako součást společenských vztahů • srovnává Platónovy a Aristotelovy názory na stát • objasňuje Aristotelův pojem „zoon politikon“

Základy společenských věd 1	4. ročník
- Ch. Montesquieu, J.J. Rousseau) - moderní filozofie (marxismus)	- vysvětluje podstatu přístupu T. Mora a T. Campanelly v období renesance - zdůvodňuje protikladné pojetí N. Machivelliho - srovnává teorii přirozené a společenské smlouvy (anglické osvícenství), ukazuje, jak tyto teorie ovlivnily francouzské osvícence - uvádí marxistickou teorii vzniku a vývoje státu, vysvětluje podstatu třídního pojetí (tzv. historický materialismus)
Etika v dějinách filozofie - antika (Démokritos, sofisté, Sokrates, Platon, Aristoteles, epikureismus, stoicismus) - středověk (A. Augustinus, T. Akvinský) - renesance (N. Machiavelli) - novověk (I. Kant) - představitelé moderních směrů (K. Marx, F. Nietzsche, Ch. Sanders Pierce a J.Dewye)	- charakterizuje etiku jako filozofickou disciplínu - aplikuje znalosti z dějin filozofie, odlišuje nejvýznamnější etapy vývoje etiky - definuje různé pojetí morálky v období antiky - charakterizuje přístup významných antických filozofů, případně směrů - objasňuje rozdílné pojetí Sv. Augustina a T. Akvinského - dokáže vysvětlit pojem machiavelismus - postihne významný přínos I. Kanta, objasní jeho „kategorický imperativ“ - srovnává názory představitelů moderních filozofických směrů (marxismu, voluntarismu, pragmatismu)

5.16.2 Fyzika 1

5.16.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzika 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obsahuje vzdělávací obor Fyzika. Zahrnuje v sobě zejména rozšíření témat mechanika teorie relativity, elektrický proud, termodynamika, akustika. Je určen zejména pro zájemce o studium technických oborů vysokých škol.

5.16.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k řešení problémů:	*Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh. *Přecházíme od jednoduššího problému k složitějšímu. *Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení. *Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost, pečlivost.
Kompetence komunikativní:	*Užíváme a vyžadujeme v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování. *Vedeme žáky k osvojení jazyka logiky, terminologie, symboliky. *Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
Kompetence občanská:	*Vedeme žáky k ohleduplnosti a respektování názoru ostatních. *Podporujeme zodpovědný vztah ke studiu.

Kompetence k učení:	*Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh. *Vytváříme u žáků zásoby nástrojů (pojmů, algoritmů, metod řešení úloh). *Vedeme žáky k třídění informací, plánování postupů. *Věnujeme pozornost dovednosti autokorekce chyb žáka. *Zadáváme úlohy vedoucí k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v reálných situacích.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace.
	• ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály.
	• používá čidla, měřící software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra.
	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulátoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty).
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů.
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.16.2.3 Učivo/výstupy

Fyzika	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Mechanika	• vypočítá kinematické veličiny popisující pohyb
• rovnoměrné a zrychlené pohyby	
• dynamika	• používá Newtonovy pohybové zákony
• hybnost, zákon zachování hybnosti	• řeší rázy těles
• mechanická energie, zákon zachování energie	• používá zákony zachování
• moment síly, momentová věta	
• úvod do stavební mechaniky	• řeší úlohy mechaniky tuhého tělesa
	• využívá kalkulátor k výpočtu velikosti dynamických veličin - síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice
	• vytváří modely pohybu a sil pomocí simulací Phet
	• zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco - síla, hmotnost, zrychlení
Speciální teorie relativity	• vysvětlí pojmy relativnost
• relativnost současnosti	
• dilatace času	• současnosti, dilatace času a kontrakce délky
• kontrakce délek	• ukáže souvislost energie a hmotnosti
• Lorentzova transformace	• používá pojem klidová hmotnost
• ekvivalence mezi hmotou a energií	• používá kalkulátor k řešení úloh z relativity
Elektrická síť	• řeší jednoduché elektrické sítě
• Ohmův zákon	

• Kirchoffovy zákony	
	při měření pracuje s digitálními čidly Pasco a zpracovává měření pomocí Excelu
Akustika	• chápe zvuk jako mechanické vlnění
• Zvuk, charakteristiky zvuku	• popíše vlastnosti zvuku
• Dopplerův jev	• řeší úlohy ve kterých se zdroj zvuku pohybuje
Termodynamika	• vysvětlí pojem rovnovážný stav
Termodynamické zákony	
rovnovážný stav	• vysvětlení chování termodynamických soustav
kinetická teorie	• užívá termodynamické zákony
	• modeluje termodynamické jevy pomocí simulací PhET

5.16.3 Biologie 1

5.16.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologie 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obor Biologie. V prvním, druhém a třetím ročníku integruje značnou část oboru Geologie. V prvním, ve třetím a ve čtvrtém ročníku integruje část oblasti Člověk a zdraví obor Výchova ke zdraví. Ve všech ročnících zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství). * Změny v životě člověka a jejich reflexe (změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické aspekty). * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, stres a způsoby jeho zvládnání, důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). * Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní procesy). Voda (povrchové vody) * Člověk a anorganická příroda (interakce mezi přírodou a společností) V prvním ročníku má biologie časovou dotaci 3 hodiny týdně, z toho jednu hodinu jednou za 14 dní na laboratorní práce. Ve druhém ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. V třetím ročníku má biologie časovou dotaci 3 a 2 hodiny týdně střídavě. Ve čtvrtém ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Laboratorní práce probíhají s půlenými třídami. Celková hodinová dotace na vyšším stupni gymnázia včetně integrovaných oborů je 9,5 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v učebně biologie (vybavena nástěnnými obrazy, didaktickou technikou, sbírkovým materiálem). Laboratorní práce se

Název předmětu	Biologie 1
	uskutečňují v dobře vybavené biologické laboratoři (mikroskopy, lupy, odborná literatura). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (NM Praha, Hrdličkovo muzeum, ZOO Praha nebo Liberec, Botanická zahrada v Praze a Liberci). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace. Vyučující i žáci mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury

5.16.3.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Problematika vztahů organismů a prostředí	Ekologie a ochrana životního prostředí
Člověk a životní prostředí	Biosféra a člověk Ochrana životního prostředí
Životní prostředí regionu a České republiky	Ochrana životního prostředí

5.16.3.3 Učivo/výstupy

Biologie	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Strunatci	• charakterizuje typické znaky podkmenů, tříd, řádů a významných zástupců kmene strunatců
taxonomie, fylogeneze jednotlivých skupin strunatců, významní zástupci	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav • pozná a zařadí zástupce jednotlivých taxonů kmene strunatců
Genetika	• vysvětlí a aplikuje Mendelovy zákony při řešení monohybridního a dihybridního křížení
Genetika mnohobuněčných organismů	• řeší příklady dědičnosti znaků vázaných na pohlaví a stanovuje prognózu • vysvětlí principy genových interakcí
	• řeší jednoduché příklady epistatických, inhibičních, komplementárních a duplicitních interakcí • objasní podstatu polygenních znaků a vyjádří intenzitu fenotypového projevu těchto znaků • objasní genetické zákonitosti vazby genů a význam těchto poznatků pro mapování genomu organismů • řeší jednoduché příklady vazeb genů • objasní principy a důsledky mimojaderné dědičnosti
Genetika populací	• řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona
Genetika člověka	• uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší příklady s prognózou • vyhodnotí základní typy rodokmenů a využívá je při řešení příkladů • vysvětlí rizika vyplývající z příbuzenské hybridizace
Aplikovaná genetika	• objasní principy klasických šlechtitelských metod • uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka • objasní podstatu procesu klonování, sekvenování a polymerázové řetězové reakce

	• uvede příklady GMO a diskutuje o přínosu a rizicích genetické modifikace organismů
Molekulární genetika – regulace exprese genu	• objasní základní principy regulace exprese genu
	• vysvětlí základní principy operonové teorie (lac operon)
	• popíše posttranskripční procesy v buňce
	• uvede základní rozdíly mezi expresí jednoduchých a složených strukturních genů
Ekologie a ochrana životního prostředí Ekologie společenstev a ekosystémů	• charakterizuje základní typy společenstev
	• popíše strukturu společenstva
	• charakterizuje základní typy ekosystémů
	• porovná poměry v přirozeném a umělém ekosystému
	• uvede příklady vztahů v ekosystémech – potravní řetězce
	• vysvětlí tok látek v ekosystémech – potravní pyramida
	• popíše cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• vymezí výskyt biomů na Zemi a vybrané charakterizuje
Biosféra a člověk	• uvede příklady vlivu člověka na ŽP v historii
	• objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace
	• vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka a životní prostředí
	• vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí
	• charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých ekosystémů
	• objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymírání určitých druhů organismů
	• objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí
	• uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí
Ochrana životního prostředí	• uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry
	• navrhne opatření omezující znečišťování ovzduší, půdy a povrchových a podzemních vod a procesy rekultivace
	• uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin
	• uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie a surovin
	• uvědomuje si nutnost šetrnosti k přírodě
	• uplatňuje některé principy ochrany i v běžném životě
	• uvede příklady institucí řešících problematiku ochrany životního prostředí v ČR i ve světě
	• uvede příklady chráněných území v ČR
	• zná problematiku ochrany přírody v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, České středohoří a Lužické hory
Digitální kompetence	vyhledává online řešené příklady z genetiky a řeší je vyhledává vizualizace a videa popisující genetické a ekologické procesy

5.16.4 Chemie 1

5.16.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemie 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly oboru Geologie, z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemie zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Geologie: Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře Voda Výchova ke zdraví: Zdraví způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí V prvním ročníku je chemie vyučována 2 hodiny týdně. Ve druhém ročníku je dotována 3 hodinami, z toho jednou hodinou na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve třetím ročníku má chemie časovou dotaci 2,5 hodiny týdně, z toho jednu hodinu na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve 4. ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková hodinová dotace včetně integrovaných oborů je 9,5 hodiny týdně. Teoretická výuka probíhá v učebně, pravidelně je využívána didaktická a počítačová technika a výukové programy. Laboratorní práce se konají v dobře vybavené chemické laboratoři s půleným počtem žáků. Žáci se spolupodílejí na vytváření nástěnkových a počítačových prezentací, které se také využívají k výuce.

5.16.4.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Člověk a životní prostředí	Zdroje uhlovodíků Plasty

5.16.4.3 Učivo/výstupy

Chemie	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Enzymy a biochemické děje	klasifikuje enzymy a vysvětlí podmínky účinku a funkce v organismu
struktura, vlastnosti a funkce enzymů, vztahy v intermediárním metabolismu, anabolismus, katabolismus, ATP, metabolické dráhy sacharidů, proteinů a lipidů	popíše základní metabolické přeměny v organismu a úlohu ATP při přenosu energie v buňce
	na základě schémat popíše průběh β-oxidace mastných kyselin, dýchání, kvašení, glykolýzy
	objasní základní vztahy mezi jednotlivými drahami v intermediárním metabolismu
Chemické výpočty	správně používá symboly fyzikálních a chemických veličin a jejich jednotky (látkové množství, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek, molární a hmotnostní koncentrace)
	řeší obtížnější příklady

	• řeší výpočty z chemických rovnic • využívá řešení chemických výpočtů v praktických i teoretických příkladech (příprava roztoků, analytická chemie, apod.) • vyhledává hodnoty veličin v chemických tabulkách
Reakční kinetika rychlost a průběh chemických reakcí, faktory ovlivňující rychlost reakce	• řeší složitější příklady na výpočet rychlosti reakce • aplikuje znalosti o faktorech ovlivňujících rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, povrch, katalyzátory)
Chemická rovnováha chemická rovnováha v acidobazických, redoxních, komplexotvorných a srážecích reakcích	• aplikuje obecné znalosti na konkrétních chemických reakcích • klasifikuje základní druhy chemických rovnováh • popíše acidobazické rovnováhy, disociační konstanty kyselin a zásad a jejich význam pro dané látky (síla kyselin a zásad, atd.) • zapíše rovnici autoprotolýzy vody, odvodí iontový součin vody a pH • vysvětlí podstatu hydrolýzy solí, odvodí acidobazický charakter solí • zná využití acidobazických reakcí v chemické praxi a běžném životě • vysvětlí podstatu redoxních dějů a správně používá pojmy redukce, oxidace, redukční a oxidační činidlo • vyčíslí složitější redoxní reakce (synproporcionace, disproportionace) • využívá znalost Beketovovu řadu k řešení základních redoxních reakcí • vymezí a správně používá pojmy elektrolytická disociace, elektrolyt • zapíše rovnovážné konstanty redoxních dějů a popíše její zvláštnosti • vysvětlí podstatu redoxních změn na praktických příkladech (galvanický článek, elektrolyzér) a jejich význam v chemické praxi • popíše srážecí reakce a uvede příklady rozpustnosti různých látek • zapíše součin rozpustnosti libovolné reakce a z jeho hodnoty vyvodí a popíše charakter srážecí rovnováhy • vyvodí rozpustnost látky v daném rozpouštědle z hodnot součinu rozpustnosti • popíše význam srážecích reakcí v chemické praxi i v běžném životě • popíše komplexotvorné reakce a používá správné názvy komplexních sloučenin • zapíše vztah pro konstantu stability komplexu a z její hodnoty vyvodí patřičné závěry • popíše význam komplexních sloučenin v chemické praxi a v jiných odvětvích (cheláty)
Zdroje uhlovodíků přírodní zdroje uhlovodíků – fosilní a recentní (těžba a zpracování) alternativní zdroje a výroby	• popíše zdroje, metody těžby a zpracování uhlovodíků • charakterizuje paliva fosilní a recentní • uvědomí si základní globální problémy Země, potřebu šetrného využívání zdrojů • s pomocí internetu a literatury vyhledá informace o alternativních způsobech získávání uhlovodíků (biomasa, syntézní plyn, ...)

	• definuje indukční a mezomerií efekt, vysvětlí jejich vliv na reaktivitu chemických látek
Syntetické makromolekulární látky	• klasifikuje polymerní látky, objasní jejich strukturu
klasifikace podle typu chemické reakce:	• charakterizuje vlastnosti, surovinové zdroje, význam a použití
a) polymerace – PE, PP, PS, PVC, PTFE, PMMA, PMAC, PAN	• prezentuje základní typy plastů a jejich využití (PE, PS, PVC, PAN, PUR)
b) polykondenzace – PES, PAD, fenoplasty, aminoplasty, epoxidy, polykarbonáty	• uvede a popíše vliv polymerů na životní prostředí
c) polyadice - PUR	• s pomocí internetu a literatury vyhledá a prezentuje biologicky odbouratelné alternativní polymery
Digitální kompetence	využívá kalkulátor pro chemické výpočty (součin rozpustnosti, pH, rychlost reakce) tvorí digitální studijní přehledy vyhledává řešené i neřešené příklady na téma chemické rovnováhy pomocí AI procvičuje výpočty a ověřuje správnost jejich řešení

5.16.5 Dějepis 1

5.16.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepis 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Mediální výchova * Média a mediální produkce * Role médií v moderních dějinách Předmět se vyučuje v prvním až třetím ročníku v této časové dotaci: První ročník a kvinta 2 hodiny Druhý ročník a sexta 2 hodiny Třetí ročník a septima 3 hodiny Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na klíčové okamžiky našich novodobých dějin. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a

Název předmětu	Dějepis 1
	definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, ale i audionahrávky a filmové dokumenty, toto platí především pro integrovanou hodinu dějepisu ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učeben vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky jsou historické exkurze, často kombinované s literárními, směřované do hlavního města Prahy, jejichž smyslem není však jen seznámení s historickými pamětihodnostmi, ale dokreslení výkladu o našich národních dějinách. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimo vyučovacích aktivit.

5.16.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák...
Kompetence k řešení problémů:	- při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. - nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. - poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	- je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. - používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhájí svůj názor, argumentuje. využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	- zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. - uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. - je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	- zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. - zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. - respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	- popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. - seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. - hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. - při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.

Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.
----------------------------	---

5.16.5.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Žijeme v Evropě	Zrod české politiky - evropské kulturní kořeny a hodnoty Vznik samostatného Československa - evropské kulturní kořeny a hodnoty, významní Evropané Konec československé demokracie- evropské kulturní kořeny a hodnoty Pokus o demokratizaci - evropské kulturní kořeny a hodnoty Obnova demokracie u nás - významní Evropané
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Zánik samostatného Československa
Role médií v moderních dějinách	Obnova demokracie u nás

5.16.5.4 Učivo/výstupy

Dějepis 1	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Zrod české politiky Rok 1848 • pád metternichovského systému • revoluce 1848 v Evropě s důrazem na české země • sněm ve Frankfurtu a František Palacký • revoluce v Praze • zrušení roboty, poddanství Česká politika druhé poloviny 19. století • ústavnost, cesta k národnímu vyrovnání • zrod dualismu • pokus o rakousko-české vyrovnání • boj o volební právo	• popíše společensko-politické příčiny revoluce v Evropě i u nás • porovná průběh revoluce, stanoví společné i odlišné cíle jednotlivých národů • vysvětlí význam revoluce pro Čechy i ostatní země rakouské monarchie, analyzuje aspekty politicko-nacionálního dopadu revoluce • charakterizuje rok 1848 jako počátek české občanské společnosti • vysvětlí emancipační proces českého národa v souvislosti s formováním jeho politické scény • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie i pro Čechy • definuje politiku pasivní i aktivní opozice, určí její dopad na českou společnost • prokáže znalost ekonomického i kulturního zázemí daného období, zhodnotí vliv na národní sebeuvědomění Čechů
Vznik samostatného Československa Rok 1914 • české země po vypuknutí první světové války • český válečný odboj, legie	• objasní pozici Čechů v rakouské monarchii na počátku první světové války • určí základní složky československého odboje a podtrhne jeho dualitu

Dějepis 1	4. ročník
Rok 1918 • 28. říjen, vznik Československé republiky • Tomáš Garrigue Masaryk • počátky první republiky	• vymezí počátky činnosti československých legií, jmenuje organizátory těchto zahraničních branných uskupení • prokáže znalost událostí 28. října 1918 v Praze • vysvětlí roli zahraničního odboje, zejména pak TGM, při formování ČSR • uvede tzv. muže 28. října, doloží politickou dráhu některých z nich • popíše principy parlamentní demokracie první republiky • charakterizuje osobnost TGM jako významného demokrata a politika světového měřítka • identifikuje stěžejní problémy nově vzniklého státu s důrazem na národnostní složení ČSR
Zánik samostatného Československa Rok 1938 • karlovarský program • mobilizace • Mnichovská dohoda • druhá republika Rok 1939 • 15. 3. 1939 • protektorát Čechy a Morava • Židé v protektorátu	• popíše nacionální snahy sudetských Němců, uvede je do souvislosti s hospodářskou krizí i nástupem Hitlera k moci v Německu • vysvětlí české defenzivní pokusy a analyzuje prostředky obrany • analyzuje mnichovský diktát a zhodnotí jej jako prohru české diplomacie • objasní společenskou i ekonomickou situaci v Čechách po přijetí mnichovské dohody, popíše morální dopad na český národ • objasní události z 14. a 15. března 1939, jež znamenaly konec české demokracie a samostatnosti • charakterizuje společenské změny v Čechách po ustanovení protektorátu • posoudí dopad protektorátního režimu na českou kulturu • zhodnotí situaci českých Židů před podepsáním protektorátu a po něm
Konec československé demokracie Rok 1945 • košický vládní program • pražské povstání • konec druhé světové války v Československu • odsun sudetských Němců Rok 1948 • únorový převrat 1948 • volby a nová ústava	• uvede základní teze košického vládního programu, zhodnotí jeho dopad na československou poválečnou politickou scénu a ekonomiku • popíše průběh a výsledky pražského povstání • vymezí stěžejní momenty geneze česko-německých vztahů, uvede události, které vedly k vysídlení Němců z ČSR • zhodnotí odsun sudetských Němců z hlediska politického, ekonomického, společenského i etického • uvede hlavní změnu v oblasti zahraniční politiky poválečného Československa v kontextu evropského vývoje a posoudí její dopady na vnitřní život republiky • analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci
Pokus o demokratizaci Rok 1968 • pražské jaro 1968 • A. Dubček, „socialismus s lidskou tváří“ • příchod vojsk Varšavské smlouvy, cesta k normalizaci	• charakterizuje počátek šedesátých let jako období uvolňování společenského a kulturního života • popíše příčiny, průběh a důsledky reformního roku 1968 • vysvětlí události roku 1968 jako pokus o demokratizaci české společnosti, zhodnotí jejich výsledek
Obnova demokracie u nás Rok 1977 • Charta 77 • reakce na Chartu Rok 1989	• popíše vznik Charty 77 a uvede osobnosti, které se na něm podílely • objasní dopad této listiny pro její signatáře a ohlas, jehož se dočkala v Čechách i v zahraničí • charakterizuje společensko-historické pozadí daného období

Dějepis 1	4. ročník
• 17. listopad 1989 • sametová revoluce • Václav Havel Rok 1993 • cesta k rozdělení Československa • vznik České republiky	• posoudí příčiny zhroutení komunistického režimu v ČSR
	• popíše události v Praze 17.11. 1989 a uvede je do souvislosti s děním do konce roku 1989
	• zhodnotí důsledky pádu totalitního režimu u nás
	• zhodnotí osobnost Václava Havla coby literáta a demokrata
	• charakterizuje společenskou situaci, která vedla k rozdělení ČSR
	• orientuje se v dobových politických strukturách

5.16.6 Zeměpis 1

5.16.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis volitelný předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou dotací 2 hodiny týdně. Prohlubuje znalosti ze oblasti Zeměpisu a připravuje studenty k případnému úspěšnému složení maturitní zkoušky. Věnuje se tématům mimoevropských regionů (Afrika, Angloamerika, Latinská Amerika, Austrálie a Oceánie, Antarktida a Asie) s užším zaměřením na problémové oblasti.

5.16.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	* Zadáváme žákům problémové otázky a úkoly a vedeme výuku tak, aby žáci sami hledali na základě osvojených poznatků řešení problému. * Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říci vlastní názor na danou problematiku. * Vedeme žáky v diskuzi k tomu, aby nakonec sami našli správné řešení. * Předkládáme žákům geografické číselné údaje s cílem vymezit limity jevu a učíme je číselnému odhadu. * Zajímáme se o náměty a zkušenosti žáků a snažíme se jich využít v naší společné práci. * Využíváme problémových úloh testů ze Zeměpisných olympiád a dalších zdrojů (testů). * Na zeměpisné vycházce nebo exkurzi zadáváme žákům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí. * Spolu se žáky řešíme případné problémy s kázní a vedeme je k zodpovědnosti za vlastní chování.

Kompetence komunikativní:	* Dáváme žákům prostor pro prezentaci a obhajobu vlastních názorů a umožňujeme jim tak formulovat a vyjadřovat své myšlenky. * Dbáme na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). * Nabízíme žákům ve výuce dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat (obhajovat názory, argumentovat). * Zařazujeme samostatná i skupinová vystoupení žáků před třídou (referáty, počítačové prezentace, projekty) a učíme je tak vystupovat před kolektivem. * Nabízíme žákům různé textové a obrazové materiály v tištěné i elektronické podobě, animace a videa jako prostředek k rozvoji komunikativních schopností. * Vyžadujeme odevzdávání písemných prací (referátů, úkolů) v elektronické podobě.
Kompetence sociální a personální:	* Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky při studiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. * Oceňujeme a podporujeme talenty - nabízíme účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky...) ve škole i mimo školu. * Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu vždy s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. * Vedeme žáky k ohleduplnosti v chování a v jednání s jinými lidmi. * Vedeme žáky k respektování rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). * Tyto principy podporujeme i v rámci třídy a školy a využíváme přitom zkušeností žáků jiných národností. * Zařazujeme do výuky úkoly a projekty v podobě skupinového vyučování a učíme tak žáky přijímat různé role a spolupracovat.
Kompetence občanská:	* Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel při vyučování a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. * Seznamujeme žáky s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a vedeme je ke schopnosti vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. * Seznamujeme žáky s formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a snažíme se rozvíjet jejich empatii a solidaritu s jinými lidmi. * Vedeme žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládáme jim příklady jejich porušování v různých oblastech světa. * Na příkladech různých politických systémů zdůrazňujeme principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. * Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). * V rámci učiva o ČR a Evropě posilujeme u žáků vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. * Seznamujeme žáky s místní oblastí a vedeme je k zájmu o vlastní město a jeho okolí.

Kompetence k podnikavosti:	* Vedeme žáky k plnění všech zadaných úkolů, vyžadujeme jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. * Vedeme žáky k pečlivosti a systematickosti při plnění úkolů. * Učíme žáky používat základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). * Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém a zdravém prostředí. * Rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. * Vysvětlujeme žákům, že podnikání a ekonomický rozvoj společnosti má ekologické limity a obě složky krajiny by měly být v rovnováze. * Nabízíme žákům možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme je s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.
Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k pochopení obecných zákonitostí v krajinné sféře a k jejich aplikaci v daném regionu (místní oblasti). * Předkládáme žákům učivo v širších souvislostech tak, aby pochopili rozmanitost světa a naučili se vnímat ho komplexně. * Nabízíme žákům dostatek spolehlivých informací, které jim v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. * Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich kritickému posouzení a využití v praktickém životě. * Vedeme žáky k důsledné práci s mapou - rozvíjíme jejich schopnost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. * Předkládáme žákům různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a necháme je vyvozovat z nich závěry. * Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). * Zadáváním referátů, projektových prací a různých úkolů rozvíjíme u žáků tvořivost i schopnost třídit a vyhodnocovat informace. * Klademe důraz na aktuální domácí i zahraniční dění a motivujeme žáky ke sledování vývoje ve světě i v ČR. * Propojujeme teoretickou výuku s praktickým poznáváním našeho regionu. * Vedle klasické výuky nabízíme žákům i různé exkurze, přednášky a projekty, které je aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. * Seznamujeme žáky s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas). * Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních znalostí a dovedností i výkonů ostatních spolužáků.

5.16.6.3 Průřezová témata

Téma	Podtéma	4.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globalizační a rozvojové procesy	Geografie průmyslu

Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Obecná socioekonomická geografie Geografie obyvatelstva a sídel
	Člověk a životní prostředí	průběžně v kapitolách Hydrosféra, Pedosféra, Biosféra, Geografie průmyslu a zemědělství

5.16.6.4 Učivo/výstupy

Učivo	Školní výstupy
Atmosféra (opakování)	Žák si připomene podnebné pásy a jejich vlastnosti, planetární cirkulaci vzduchu a monzuny jako úvod k následnému učivu
Hydrosféra jednotlivé složky hydrosféry světový oceán vodstvo pevnin – řeky vodstvo pevnin – jezera ledovce voda podpovrchová	- vyjmenuje jednotlivé složky hydrosféry a uvede příklady vztahů hydrosféry k atmosféře a litosféře - vysvětlí pojem světový oceán, vnitřní a okrajové moře - určí složení mořské vody - popíše a vysvětlí základní vlastnosti moří – slanost, teplotu a pohyby mořské vody - vysvětlí třetinové pravidlo rozložení srážek - definuje pojmy říční síť, povodí, rozvodí, průtok, vodní stav, specifický odtok - určí kritéria pro stanovení hlavního toku - popíše činnost řeky na jejím horním, středním a dolním toku - jmenuje skupiny řek podle říčního režimu a vysvětlí jejich chování v závislosti na podnebí a uvede k nim příklady řek - definuje jezero - rozdělí jezera podle průtoku a původu, každou skupinu charakterizuje a uvede k ní příklady - umí rozlišit podle mapy jezera tektonická a ledovcová - vysvětlí pojem kryptodeprese - určí možné oblasti vzniku ledovců - vysvětlí způsob vzniku ledovce - vysvětlí pojem sněžná čára a určí její výšku v závislosti na z.š. - vysvětlí pohyb ledovců - rozdělí vodu podzemní podle propustnosti hornin - vysvětlí a zakreslí vznik artéské vody a uvede její význam - rozliší vodu prostou a minerální a uvede skupiny minerálních vod - uvede oblasti výskytu podzemních vod (obecně) - lokalizuje na mapě jednotlivé oceány, moře, zálivy, průlivy a průplavy, významné řeky a jezera
Litosféra a georeliéf stavba a složení Země litosféra a litosférické desky	- popíše přímé a nepřímé metody zkoumání nitra Země - popíše zemské jádro, zemský plášť a zemskou kůru a vysvětlí, v čem se liší - rozliší pevninskou a oceánskou kůru - definuje litosféru a určí litosférické desky - vysvětlí pohyby litosférických desek a důsledky těchto pohybů

Učivo	Školní výstupy
vnější a vnitřní geologičtí činitelé pevninotvorné a horotvorné pohyby zemské kůry vulkanismus a zemětřesení činnost fluvialní činnost eolická činnost kryogenní činnost marinní činnost biogenní a činnost člověka georeliéf Pedosféra a biosféra složení půd dělení půd a jejich vlastnosti planetární členění biosféry	• popíše vznik dnešních kontinentů a oceánů (Wegenerova hypotéza) • určí části kontinentů podle stáří • vyjmenuje vnější a vnitřní geologické činitele a vysvětlí jejich protikladné působení • vysvětlí tyto pohyby a uvede na příkladech jejich důsledky • popíše a nakreslí stavbu sopky • uvede hlavní typy sopek a jejich příklady • ukáže na mapě rozšíření sopek a zdůvodní ho • zhodnotí možnou sopečnou aktivitu v ČR • popíše tektonické, sopečné a závalové zemětřesení • definuje hypocentrum a epicentrum, vysvětlí RichtEROVU škálu • určí oblasti zemětřesení v ČR a stanoví možný rozsah škod • vysvětlí působení řeky na reliéf na horním, středním a dolním toku • vysvětlí pojmy ron, hloubková a boční eroze, obří hrnce, meandr, okrouhlík, delta • rozliší typy říčních údolí • určí typy krajín, v nichž se tato činnost nejvíce projevuje • popíše rušivou a tvořivou činnost větru • vysvětlí pojmy gobi, tabulová hora, kokořínské pokličky, skalní okna a mosty, čeřiny, duny, spraš • určí tvary reliéfu vzniklé působením ledovce a popíše je • popíše rušivou a tvořivou činnost moře • vysvětlí pojmy abraze, pobřežní srub, kosa, liman • vysvětlí tvary hornické, průmyslové, zemědělské aj. • rozdělí tvary povrchu podle absolutní a relativní výšky • pozná příkopovou propadlinu, vrásové pohoří (vrásu), příkrov, hrást' a uvede jejich příklady • popíše složení půd a uvede půdotvorné činitele • rozdělí půdy na druhy a typy a vysvětlí, podle čeho se takto půdy dělí • uvede základní půdní druhy a popíše jejich vlastnosti • uvede základní půdní typy, přiřadí k nim podnebné a vegetační pásy a regiony a vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí • seřadí a popíše půdní typy střední Evropy podle n. v. • uvede příklady vlivu člověka na půdy • vyjmenuje jednotlivé bioklimatické pásy od rovníku k pólům • ke každému pásu přiřadí odpovídající rostlinstvo a živočišstvo • vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí a na dalších složkách krajiny • přiřadí tyto pásy k regionům (zemím) • určí výškové stupně ve střední Evropě a v tropech • popíše vývoj světové populace od počátku lidstva do současnosti a vysvětlí graf demografické revoluce • definuje přirozený a celkový přírůstek, natalitu, mortalitu, úhrnnou plodnost a prostou reprodukci,

Učivo	Školní výstupy
Obecná socioekonomická geografie Geografie obyvatelstva a sídel vývoj obyvatel na Zemi složení obyvatel podle různých kritérií rozmístění obyvatel migrace městské a venkovské osídlení náboženství Geografie průmyslu obecná charakteristika světového průmyslu průmysl paliv a energetiky hutnictví zpracovatelský průmysl Geografie zemědělství obecná charakteristika světového zemědělství	stanoví limitní hodnoty těchto ukazatelů a přiřadí je vybraným zemím • charakterizuje složení obyvatel podle pohlaví a věku, nakreslí a vysvětlí graf věkové pyramidy • charakterizuje složení obyvatelstva podle ras a přiřadí k nim oblasti • charakterizuje národnostní a jazykové složení obyvatel • popíše rozmístění obyvatel a hustotu osídlení včetně faktorů, které ho ovlivňují • vysvětlí příčiny migrace a její důsledky včetně příkladů migračních proudů • vysvětlí pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis • vysvětlí pojmy světová, etnická a výlučná náboženství, akulturace, sekularizace, ateismus, bezvěrství • uvede nejvýznamnější náboženství, popíše je a lokalizuje • uvede a popíše etapy vývoje světového hospodářství • určí lokalizační faktory rozmístění průmyslu • vysvětlí pojmy jádrové a periferijní oblasti a lokalizuje je • rozdělí průmysl na těžký a spotřební a těžební a zpracovatelský a přiřadí k nim jednotlivá průmyslová odvětví • určí význam a nároky tohoto odvětví a jeho vliv na krajinu • charakterizuje význam, využití, způsob dopravy a oblasti těžby jednotlivých paliv a určí jejich předpokládané zásoby do budoucna • popíše vývoj výroby a spotřeby elektrické energie ve světě • uvede výhody a nevýhody tepelných, jaderných, vodních a alternativních elektráren, jejich podíl na výrobě elektřiny a určí jejich rozmístění ve světě • porovná hutnictví ve vyspělých a rozvojových zemích • vysvětlí pojmy černá a barevná metalurgie, hutní prvovýroba a druhovýroba • stanoví nároky na výrobu a určí rozmístění závodů ve světě • vyjmenuje a lokalizuje oblasti těžby rud • určí význam, obory, lokalizační faktory a rozmístění strojírenského, chemického a spotřebního průmyslu • uvede příklady významných světových firem • vysvětlí vznik zemědělství (neolitickou revoluci) a určí jeho význam • na příkladech ukáže závislost zemědělství na přírodních a ekonomických podmínkách • popíše zemědělství rozvojových zemí (domorodé a plantážové) včetně produktů • vysvětlí pojem zelená revoluce • určí znaky zemědělství vyspělých zemí • definuje intenzivní a extenzivní zemědělství a přiřadí k nim příklady zemí • rozdělí plodiny do skupin a určí jejich význam, nároky na pěstování, oblasti pěstování a hlavní pěstitele • porovná postavení živočišné výroby v rozvojových a vyspělých zemích a určí hlavní způsoby chovu • určí hlavní chovatele (regiony, země) jednotlivých hospodářských zvířat

Učivo	Školní výstupy
zemědělství rozvojových zemí zemědělství vyspělých zemí rostlinná výroba živočišná výroba •	

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodným pedagogickými opatřeními.

Žáci prvních ročníků a kvinty od školního roku 2022/2023 prochází vstupními testy z ČJ, M, AJ (prvních 14 dní v září). Testy vypovídají o vstupních znalostech žáků, učitelům výsledky slouží k lepší orientaci v míře osvojení konkrétních znalostí a gramotností žáků a k případné individualizaci výuky. Testy jsou jedním z indikátorů pro odhalení nadání žáků. Zároveň mohou sloužit jako prostředek pro sledování budoucího progresu.

V druhém a třetím ročníku jsou realizovány ročníkové testy z hlavních předmětů (ČJ, AJ, M, F, CH, Z, D a ZSV).

Předmětové komise pracují s výsledky tříd i jednotlivců. Větší problém, se řeší s vedením školy (doučování, konzultace, individuální pomoc jednotlivci) nebo zvláštní úkoly pro mimořádně nadané studenty).

6.1.2 Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení:

- Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu.
- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt, přistupuje k hodnocení s vědomím motivační funkce hodnocení.
- Znamka z předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikuje se probrané učivo, hodnotí se vědomosti, dovednosti, pracovní postup, práce s informacemi, způsob vyjádření, porozumění textu, tvořivost, samostatnost, myšlenková úroveň.
- Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za příslušné období (klasifikace je však jedním z podstatných vodítek), zohledňuje se také přístup žáka ke studiu, schopnost samostatné i skupinové práce, aktivita či pasivita při vyučování, plnění domácích úkolů apod.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Hodnocení žáka musí předcházet srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání; žák má právo vědět, co a proč se bude učit.
- Při klasifikaci či bodovém hodnocení jsou žáci seznámeni s kritérii hodnocení.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů.
- Učitel žákovi známku zdůvodní.
- Při ústním zkoušení oznámí učitel výsledek hodnocení okamžitě, výsledky písemných zkoušek oznamuje učitel do 14 dnů, výsledky slohového textu do 21 dnů.
- Písemnou práci z učiva, které rozsahem přesahuje běžné zkoušení a žák si na něj musí učivo zopakovat, oznámí vyučující žákům nejméně 5 dnů předem a práci zapíše tužkou k příslušnému datu do třídní knihy. V jeden den lze takové práce psát nejvýše dvě.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák musí být seznámen se správným řešením zkoušky, musí rozumět chybě.
- Vyučující vytváří vhodné příležitosti k tomu, aby žák mohl hodnotit sám sebe i své spolužáky.
- Zákonný zástupce žáka informuje průběžně škola o celkovém prospěchu a chování elektronickou formou a v 1. a 3. čtvrtletí na třídních schůzkách. V případě zájmu rodičů o průběžné výsledky a chování žáka je možné telefonicky nebo e-mailem zkontaktovat učitele a případný problém řešit na

individuálních schůzkách s třídním učitelem nebo vyučujícím daného předmětu. Tento postup používá po domluvě s ostatními vyučujícími i třídní učitel, pokud se prospěch nebo chování žáka výrazně zhorší.

- V případě, že žák vzhledem k absenci má za klasifikační období méně známek než ostatní, není ohodnocen z některých tematických celků, může být učitelem stanoven náhradní klasifikační termín
- Celkové hodnocení žáka, opravné a komisionální zkoušky upravuje Klasifikační řád školy.

Způsoby hodnocení:

- Průběžné hodnocení probíhá různými formami:
 - klasifikace známkou
 - bodové hodnocení
 - slovní hodnocení
 - procentuální hodnocení
 - sebehodnocení žáků
- Pro celkový prospěch používáme ve všech předmětech klasifikaci známkou.

Získávání podkladů pro hodnocení:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, pohybové, praktické
- kontrolními písemnými pracemi – žáci absolvují povinné písemné práce:

AJ, FJ, NJ, RJ – jedna za poletí formou běžných slohových útvarů různých stylů

Matematika – jedna za čtvrtletí (ve 4. ročníku pouze za 3 čtvrtletí)

Český jazyk – prověřování pravopisu dvakrát za pololetí (diktát, pravopisný test), školní či domácí slohová práce v písemné nebo ústní formě jednou za pololetí

- konzultacemi s ostatními učiteli, s výchovnou poradkyní, popř. pracovníky PPP
- hodnocením prezentací individuálních nebo skupinových prací a projektové činnosti

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- úplnost, ucelenost, přesnost osvojení požadovaných cílových znalostí
- kvalita a rozsah získaných dovedností
- přístup žáka ke vzdělávání
- zodpovědnost za splnění úkolů
- kvalita myšlení, tvořivost, originalita
- schopnost řešit problémové situace
- samostatnost při řešení problému
- kvalita práce s informacemi (dovednost informace nalézat, zpracovat, prezentovat)
- komunikační dovednosti – přesnost, souvislost, logický sled, výstižnost, kultivovanost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu, od pololetí 3. ročníku a ve 4. ročníku dodržování pravidel odborného stylu
- schopnost obhájit svůj názor, zapojit se do diskuze, vhodně argumentovat
- schopnost porozumět různým typům textů a obrazových materiálů
- schopnost využívat při své práci ITC
- schopnost účinně spolupracovat
- dovednost používat bezpečně nástroje a vybavení
- dodržování vymezených pravidel

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Oblasti autoevaluace

OBLAST	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ
AUTOEVALUACE				
Podmínky ke vzdělávání	• zlepšit materiální situaci školy • zajistit dostatek prostor • doplnit sbírky • doplnit knihovnu • vybavovat ICD technikou	• dostatek finančních zdrojů • finanční přínos z doplňkové činnosti • zlepšení materiální vybavenosti – spokojenost učitelů	• analýza záznamů z inventarizace • kontrola stavu budovy • zprávy předmětových komisí (požadavky, závěrečná zpráva)	1x za rok (leden) průběžně
Personální oblast	• zajistit odborný růst pedagogických pracovníků • zajištění kvalifikovanosti • spolupráce mezi pedagogy	• kvalita a účinnost, četnost DVPP, množství vzdělávajících se pracovníků • počet kvalifikovaných pracovníků • vyhodnocení spolupráce při konkrétních činnostech (exkurze, projekty, kult. akce atd.)	• plán DVPP a práce s ním • podpora doplňování kvalifikace, přijímání kvalifikovaných pracovníků • vedení společného plánu exkurzí, kulturních akcí • rozhovory s pedagogy	průběžně dle potřeby průběžně

Řízení školy	• soulad výuky se ŠVP • spolupráce mezi vedením školy a pedagogy • vytvářet podmínky pro realizaci žáků	• výuka jednotlivých předmětů odpovídá ŠVP • kvalita, funkčnost komunikace uvnitř školy • ochota pracovníků • přehled akcí, na nichž učitelé spolupracují • spokojenost žáků	• kontrola výstupů, časového rozvržení učiva • hospitace • diskuse – osobní kontakt • schůzky předsedů př. komisí s vedením školy • využívání týmové práce • Swot analýza	čtvrtletně (vedoucí PK + vyučující) průběžně čtvrtletně 1x ročně 1 x za 4 roky
Podpora žákům	• zajistit profilaci žáků • rozvíjet mimoškolní a reprezentační aktivity žáků • názornost a efektivitu výuky podpořit exkurzemi, kurzy • rozvíjet projektovou činnost • vytvářet podmínky pro práci studentské rady	• kontrola volit. předmětů ve vztahu k potřebám žáků • počet a úspěšnost pořádaných akcí, vyhodnocení ohlasů • splnění cíle akce, hodnocení žáky a pedagogy • analýza výsledků projektů, hodnocení výstupů • studentská rada pracuje samostatně, spolupracuje s vedením školy	• co nejširší nabídka volitelných předmětů • podpora mimoškolních aktivit • zařazovat exkurze a kurzy do tematických plánů • stanovovat cíle akcí, kontrola jejich splnění • zařazovat projektovou práci jako metodu naplňování kompetencí • řešení některých akcí školy (vánoční den, projektový den apod.) za pomoci SR • vzájemné návštěvy SR a vedení školy • plán preventisty	1 x ročně 1x ročně, průběžně 1x ročně (září) průběžně průběžně podle potřeby 1x ročně, průběžně
Spolupráce s rodiči				

Spolupráce s dalšími subjekty	- vytvářet prostředí eliminující rizikové jevy - zapojovat rodiče do života školy - udržování osobních vztahů s rodiči - informování rodičů	- počet a kvalita preventivních akcí - účast rodičů i veřejnosti na akcích školy, rodičovských schůzkách - elektronická komunikace (Bakaláři)	- včasné informování rodičů, reagování na jejich podněty - dotazník - server Bakaláři	průběžně 1 x za 4 roky průběžně 2 x za rok
	- udržování velmi dobré spolupráce s UR - rozvíjet vztahy s Městem, městským divadlem, organizacemi	- fungující spolupráce UR a školy - úspěšnost akcí školy pořádaných ve spolupráci s jinými organizacemi	- schůzky UR s vedením školy, aktuální připomínky Unie rodičů k chodu školy - analýza zpráv a ohlasů	průběžně průběžně
Průběh, výsledky vzdělávání	efektivní výuka	- cíle a metodické vedení vyučovacích hodin - úspěšnost výukových akcí pořádaných školou	- hospitace, následné hospitace, rozborů hodin - přehled akcí školy	průběžně 1x ročně
	využívání nových efektivních metod	využívání odborných a speciálních učeben		průběžně

	• udržovat nadprůměrnou úroveň vědomostí a dovedností	• efektivita výuky předmětu • spokojenost žáků • umístění školy ve srovnávacích testech • umístění žáků v olympiádách, soutěžích	• umožnit využívání moderně vybavených učeben • zadávání srovnávacích testů • Swot analýza • využití srovnávacích testů, celostátních testů – dle nabídky • zapojení do olympiád a soutěží	1 x ročně 1 x za 4 roky 1x ročně
Výsledky práce školy	• dodržování plánu práce na daný školní rok • propagace – image školy • zhodnocení hospodaření	• shoda plánu se skutečností • zájem o školu, kvalita, webových stránek, ohlasy v tisku • čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	• kontrola shody plánu se skutečností • kontrola web. stránek • přehled o článcích v tisku, o rozhlasových a televiz. relacích • výroční ekonomická zpráva	1 x ročně čtvrtletně/průběžně průběžně/1 x ročně 1 x ročně

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

- **Podmínky ke vzdělání:**

obsah a průběh vzdělávání – mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání – plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání – realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání – školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
úroveň výsledků práce školy – kvalitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků/děti – hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků/děti – klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti – motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti – postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/děti – úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/děti – znalosti a dovednosti

6.2.3 Nástroje autoevaluace

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů

6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.